

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie

Departament Polityki Regionalnej

14 RAPORT

FUNDUSZE EUROPEJSKIE W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM

(stan na 30.06.2018r.)

Lubelskie

Regionalne Obserwatorium
Terytorialne

Lublin, wrzesień 2018 r.

Wstęp

W aktualnym okresie programowania głównym celem polityki regionalnej jest wyrównywanie różnic w poziomie rozwoju regionów oraz wspieranie działań zmierzających do wzrostu gospodarczego w tym budowanie potencjału rozwojowego oraz bazy dla dochodów własnych. Istotną rolę w kształtowaniu polityki regionalnej polskich województw odgrywa pomoc z programów zewnętrznych a głównie z UE.

Wykorzystanie funduszy unijnych należy rozpatrywać nie tylko w wymiarze osiągniętych konkretnych efektów makroekonomicznych i zmniejszenia dywergencji do Unii Europejskiej, ale także w wymiarze inwestycyjnych efektów rzeczowych oraz społecznych. Takie ujęcie umożliwia lepszą i bardziej kompleksową ocenę efektów i wpływu wdrażania programów z udziałem Funduszy Europejskich na procesy rozwojowe regionu.

System monitorowania procesów społeczno-gospodarczych oraz wybranych interwencji publicznych w regionie realizowany jest w Departamencie Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie w ramach Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego.

Regionalne Obserwatorium Terytorialne jest częścią działań systemowych w zakresie monitorowania procesu wdrażania programów oraz ich wpływu na rozwój regionu. W celu stworzenia możliwości otwartego dostępu do informacji na temat poziomu wykorzystania Funduszy Europejskich na terenie województwa lubelskiego, co pół roku opracowywane są raporty, udostępniane na stronie internetowej www.rotwl.lubelskie.pl

Niniejszy dokument jest już 14 Raportem, który zawiera podsumowanie wdrażania perspektywy finansowej 2007-2013 oraz szczegółowe informacje na temat realizacji programów z perspektywy 2014-2020. Umożliwia to lepszą i bardziej kompleksową ocenę efektów i wpływu wdrażania programów z udziałem Funduszy Europejskich na procesy rozwojowe regionu a także stanowi podstawę do podejmowania decyzji o kierunkach wydatków dla nowej perspektywy rozwoju.

Dyrektor
Departamentu Polityki Regionalnej
Bogdan Kawałko

Spis treści

Wstęp	1
Spis skrótów:.....	5
1. Założenia opracowania raportu	7
2. Synteza wykorzystania Funduszy Europejskich w latach 2007-2013.....	10
2.1. Wdrażanie programów w powiatach i gminach województwa lubelskiego.....	12
2.2. Wspólna Polityka Rolna.....	14
3. Stan wdrażania programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 .	16
3.1. Środki unijne w okresie programowania 2014–2020 na poziomie Polski.....	16
3.2. Poziom realizacji projektów z Polityki Spójności 2014-2020 w województwie lubelskim	20
3.2.1. Poziom realizacji POIŚ	39
3.2.2. Poziom realizacji POIR	56
3.2.3. Poziom realizacji POPC.....	70
3.2.4. Poziom realizacji POPW.....	85
3.2.5. Poziom realizacji POWER	99
3.2.6. Poziom realizacji RPO	116
3.3. Wspólna Polityka Rolna 2014-2020	143
3.3.1. Wsparcie rozwoju województwa lubelskiego ze środków Wspólnej Polityki Rolnej.....	143
3.3.2. Systemy wsparcia bezpośredniego.	145
3.3.3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	149
4. Efekty wdrażania funduszy unijnych 2014-2020.....	152
4.1. Efekty realizacji RPOWL 2014-2020 w województwie lubelskim.....	152
4.2. Efekty realizacji PROW 2014-2020 (krajowe i regionalne).....	153
4.3. Efekty realizacji Polityki Spójności 2014-2020 (krajowe)	157
Podsumowanie i wnioski	159
Załącznik 1. Podział obszarów tematycznych wg kategorii interwencji	162
Załącznik 2. Podział form prawnych na sześć głównych rodzajów.....	163

Spis skrótów:

ARiMR – Agencja Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa

B+R – działalność badawcza i rozwojowa

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

FS – Fundusz Spójności

GUS – Główny Urząd Statystyczny

ICT/TIK – technologie informacyjno-komunikacyjne

JST – Jednostka Samorządu Terytorialnego

KE – Komisja Europejska

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa

PO – Program Operacyjny

POIŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020

POIR – Program Operacyjny Innowacyjny Rozwój 2014–2020

POKL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007–2013

POPC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014–2020

POPW – Program Operacyjny Polska Wschodnia

POWER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

PS – polityka spójności

PT – Pomoc Techniczna

RPO – regionalny program operacyjny

RPOWL – Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego

UE – Unia Europejska

WPR – Wspólna Polityka Rolna

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy

1. Założenia opracowania raportu

Badanie i ocena skali wsparcia oraz wpływu środków pochodzących z Funduszy Europejskich na rozwój społeczno-gospodarczy województwa lubelskiego obejmuje zarówno stronę finansową, jak i próbę rzeczowego określenia osiągniętych wskaźników realizacji. Ważnym aspektem jest także stworzenie możliwości otwartego dla społeczeństwa dostępu do zintegrowanej i możliwie pełnej informacji na temat zakresu i poziomu wykorzystania Funduszy Europejskich na terenie województwa lubelskiego w różnych przekrojach dziedzinowych i przestrzennych.

Zakres analizy

Przedmiotem oceny i analizy objęto 6 programów realizowanych w ramach Polityki Spójności 2014-2020, tj.:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ)
- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (POIR)
- Program Operacyjny Polska Cyfrowa (POPC)
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER)
- Program Operacyjny Polska Wschodnia (POPW)
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego (RPOWL)

oraz instrumenty wsparcia w ramach Wspólnej Polityki Rolnej 2014-2020:

- płatności bezpośrednie
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW)

Analizą objęto projekty zrealizowane w ramach w/w programów wg stanu na koniec czerwca 2018 roku, a każdemu z programów przypisano odpowiadający mu kolor zgodnie z wytycznymi zawartymi na stronach Portalu Funduszy Europejskich <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>.

Założenia metodologiczne do analizy

1. Ze względu na ukształtowany zróżnicowany system gromadzenia danych w poszczególnych programach, do niniejszej analizy wykorzystano dostępne bazy danych instytucji wdrażających poszczególne programy operacyjne, dane z Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK (KSI SIMIK) dla perspektywy finansowej 2007-2013, Centralnego

Systemu Teleinformatycznego (SL2014¹) dla perspektywy finansowej 2014-2020 oraz informacji z ARiMR w zakresie danych dotyczących WPR.

2. W Raporcie zostały wyodrębnione trzy części. W pierwszej zostało przedstawione krótkie podsumowanie zakończonej perspektywy finansowej 2007-2013, w drugiej części szczegółowo przedstawiono stan realizacji Polityki Spójności perspektywy finansowej 2014-2020. W trzeciej części zaprezentowano poziom realizacji Wspólnej Polityki Rolnej w nowym okresie programowania.
3. Na potrzeby obliczenia wysokości środków, które trafiły do beneficjentów z terenu województwa lubelskiego z tytułu realizowanych projektów, uwzględniono projekty, których obszar realizacji został określony jako „województwo lubelskie”, a beneficjent miał siedzibę w województwie lubelskim. Pod uwagę wzięto także całkowitą wartość projektu oraz wartość dofinansowania z UE.
4. W obliczeniach nie uwzględniono pojedynczych projektów, które jako obszar realizacji mają wskazane województwo lubelskie, ale są finansowane ze środków innych województw. Pominięcie tego typu elementów wynika z faktu małej skali ich występowania i w konsekwencji mało istotnego znaczenie dla końcowych wyników i ocen zawartych w Raporcie.
5. W przypadku projektów partnerskich, wszystkie informacje dotyczące beneficjenta odnoszą się do partnera wiodącego, a wszystkie wartości liczbowe zostały zsumowane do poziomu partnera wiodącego.
6. W przypadku projektów mających zasięg ogólnokrajowy, ogólnowojevodzki lub ogólnopowiatowy (kilka JST) wartość projektu przypisywana jest wyłącznie do całego kraju bądź całego województwa, lub całego powiatu, bez podziału na jednostki niższego rzędu. Stąd mogące wystąpić niezgodności przy sumowaniu wartości.
7. Przez wartość projektów realizowanych na danym terenie w określonym czasie rozumie się wartość zawartych umów na realizację projektów realizowanych na tym obszarze.
8. Dane na temat liczby projektów wyliczono w oparciu o unikalne numery zawartych umów.
9. W opracowaniu dane w części opisowej dotyczące wartości projektów podane są dwóch układach: wartość ogółem i wartość dofinansowania ze środków europejskich.
10. W celu uzyskania dodatkowych informacji związanych z kierunkami wydatkowania środków na potrzeby Raportu dokonano następującego pogrupowania na obszary tematyczne²:
  - Transport
  - Energia
  - Środowisko

---

¹ <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/raporty/>

² Podział obszarów tematycznych wg kategorii interwencji – Załącznik 1

- Kultura, turystyka, rewitalizacja
- Infrastruktura społeczna
- B+R i przedsiębiorczość
- Społeczeństwo informacyjne
- Rozwój zasobów ludzkich

11. W celu uzyskania szczegółowych informacji na temat struktury beneficjentów, dokonano podziału na grupy³:

- jst
- organ władzy, administracji rządowej
- organizacja non profit
- przedsiębiorstwa
- szkoły, uczelnie, jednostki naukowe
- inne

12. Wszystkie prezentowane tabele, wykresy i mapy stanowią opracowanie własne Departamentu Polityki Regionalnej, na podstawie danych uzyskanych z wykazanych wcześniej źródeł.

---

³ Podział form prawnych na sześć głównych rodzajów – Załącznik 2.

2. Synteza wykorzystania Funduszy Europejskich w latach 2007-2013.

Wartość dofinansowania z UE wszystkich analizowanych projektów zrealizowanych w ramach programów Polityki Spójności, wdrażanych w perspektywie finansowej 2007-2013 w województwie lubelskim osiągnęła kwotę 15,8 mld zł.

W strukturze zrealizowanych przedsięwzięć i projektów, pod względem wartości dofinansowania z UE, dominowały projekty w ramach programów RPO WL i POIiŚ, które stanowiły odpowiednio 32% i 27% dofinansowania wszystkich projektów zrealizowanych w województwie lubelskim. Kolejne miejsca pod tym względem zajmowały programy: PO RPW - 18% i POKL - 16% (Tab. 1.).

Tabela 1. Zestawienie wykorzystania Funduszy Europejskich wg. programów w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 na terenie województwa lubelskiego.

Nazwa Programu	Liczba zrealizowanych projektów	Wartość całkowita zrealizowanych projektów (mln PLN)	Wartość dofinansowania z UE[1] (mln PLN)	Udział dofinansowania projektów poszczególnych programów w programach ogółem (%)
PO KL	3622	2942,6	2480,2	16%
PO IiŚ	200	6970,2	4282,3	27%
PO IG	499	1926,1	978,6	6%
PO RPW	88	4177,1	2875,9	18%
RPO WL	3127	8991,9	5017,1	32%
PL-BY-UA	38	227,0	203,0	1%
Razem	7 574	25234,9	15837,0	100%

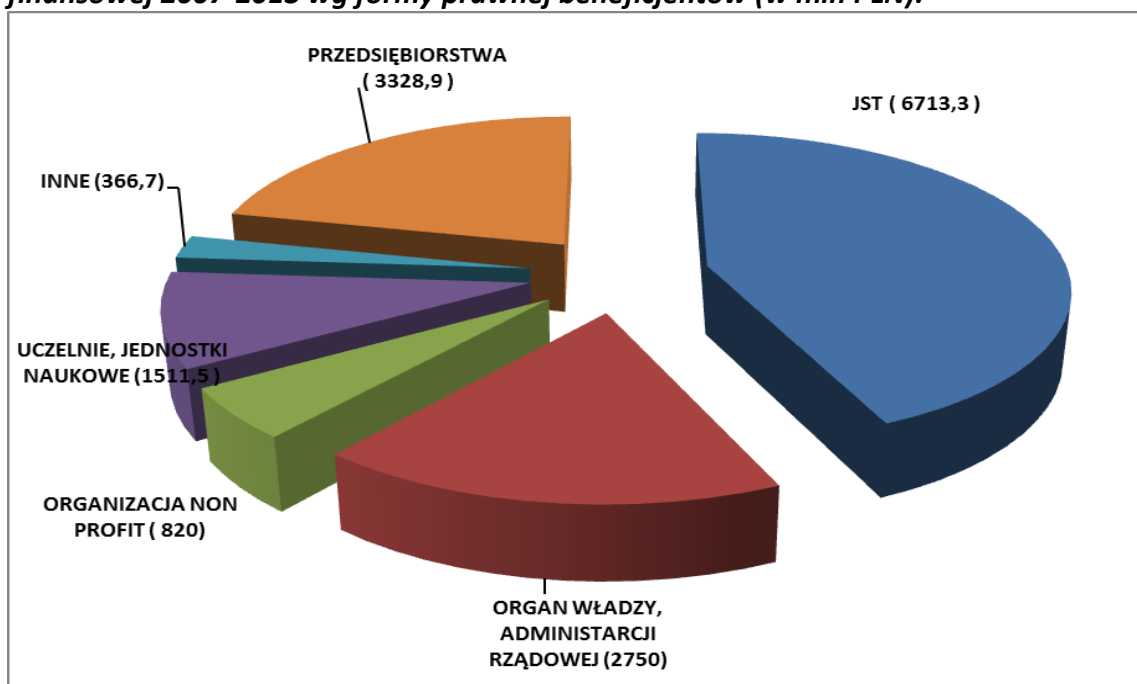
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych z KSI SIMIK, wg stanu na 30.06.2018r.

Największymi beneficjentami środków przyznanych w ramach perspektywy finansowej 2007 – 2013 były jednostki samorządu terytorialnego (JST), które pozyskały ponad 6,7 mld zł, co stanowi 43% wartości dofinansowania w ramach analizowanych Programów Operacyjnych. Ponadto do głównych beneficjentów programów należały przedsiębiorstwa oraz organy władzy i administracji rządowej⁴ (Wykres 1).

⁴ „organ władzy, administracji rządowej” – w skład której wchodzi: organ kontroli państwowej i ochrony prawa; organ władzy, administracji rządowej; państwowa jednostka organizacyjna; państwowa osoba prawna; sąd i trybunał .

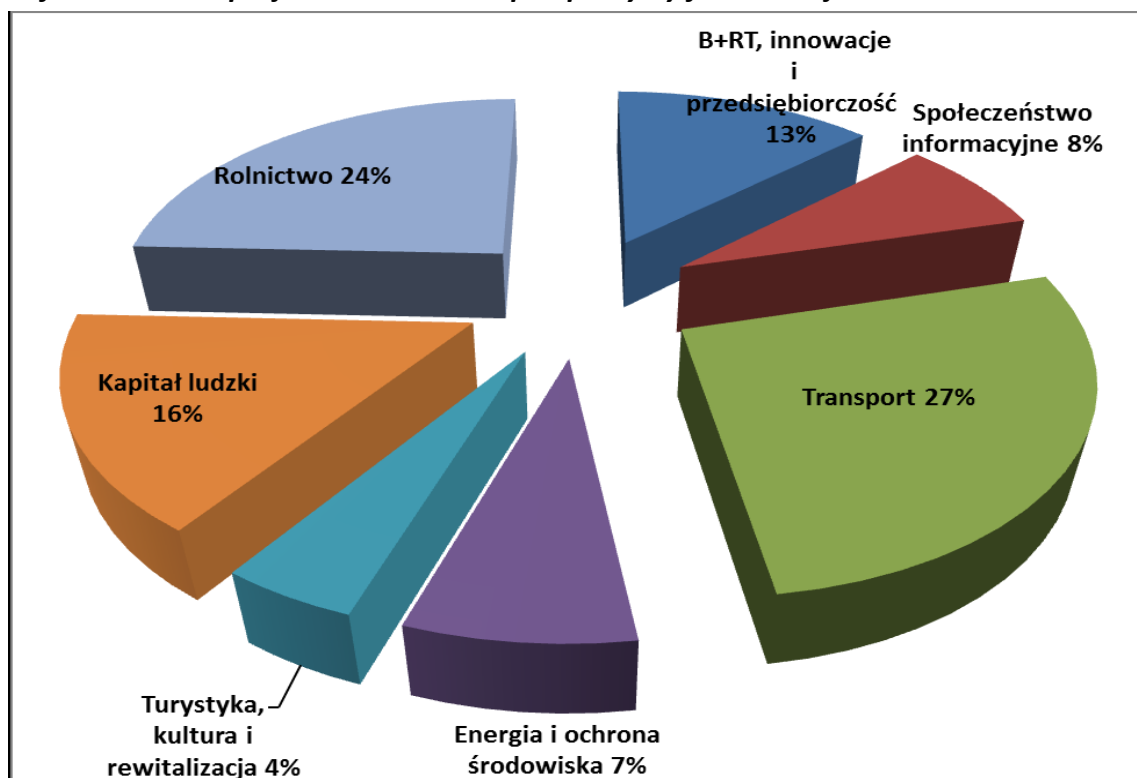
Wykres 1. Wartość uzyskanego dofinansowanie z UE w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 wg formy prawnej beneficjentów (w mln PLN).

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych z KSI SIMIK, wg stanu na 30.06.2018r.

Analizując wartość dofinansowania projektów z uwzględnieniem podziału na obszary tematyczne największy udział projektów w tym zakresie zanotowano w dziedzinie Transportu, gdzie wartość ta stanowiła 27% wszystkich projektów realizowanych w regionie, następnie z zakresu Rolnictwa - 24% oraz inwestycje w obszarze Kapitał Ludzki - 16% (Wykres 2).

Wykres 2. Udział poszczególnych obszarów tematycznych w ogólnej wartości dofinansowania projektów w ramach perspektywy finansowej 2007-2013.

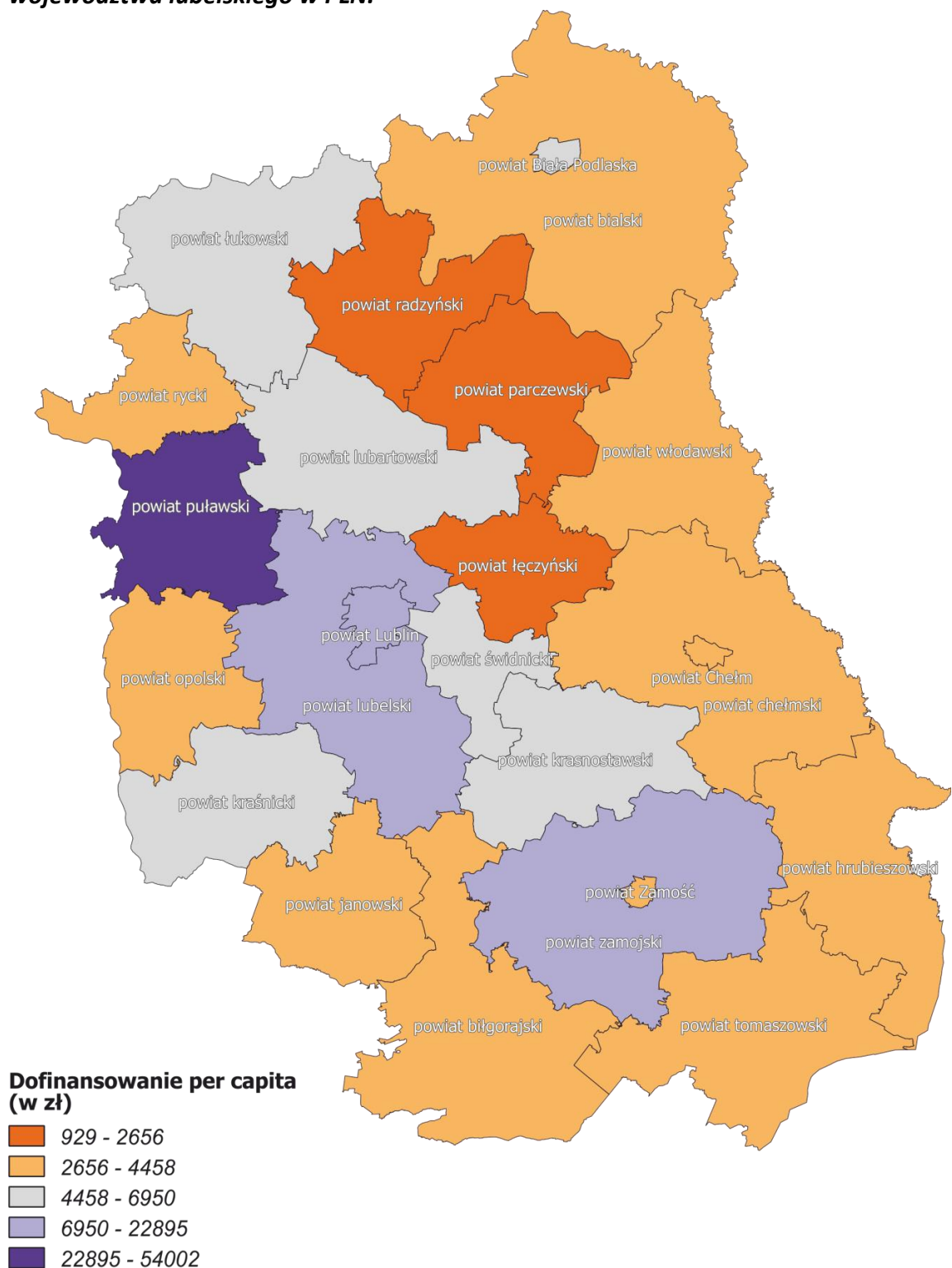

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych z KSI SIMIK, wg stanu na 30.06.2018r.

2.1. Wdrażanie programów w powiatach i gminach województwa lubelskiego

W ujęciu terytorialnym, największy udział zrealizowanych projektów odnotowano na terenie miasta Lublina oraz powiatów: lubelskiego i puławskiego. Dotyczyło to zarówno wartości bezwzględnych, jak i wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Sytuacja ta w znacznej mierze wynika z koncentracji w tych ośrodkach podmiotów i instytucji pełniących ponadlokalne funkcje gospodarcze i badawczo-rozwojowe, a także z realizacji na terenie tych jednostek dużych inwestycji infrastrukturalnych finansowanych z programów krajowych (np. drogi krajowe, inwestycje w rozwój uczelni). Pod względem wartości dofinansowania w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwyższą wartość odnotowano na terenie powiatu puławskiego (54 tys. zł), powiatu lubelskiego (22,9 tys. zł) i m. Lublin (11,5 tys. zł). Średnia wartość dofinansowania na 1 mieszkańca dla województwa wynosiła ponad 7,4 tys. zł. (Wykres 1).

Mapa 1. Wartość dofinansowania projektów na 1 mieszkańca zrealizowanych z programów UE w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 na terenie powiatów województwa lubelskiego w PLN.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych z KSI SIMIK, wg stanu na 30.06.2018r.

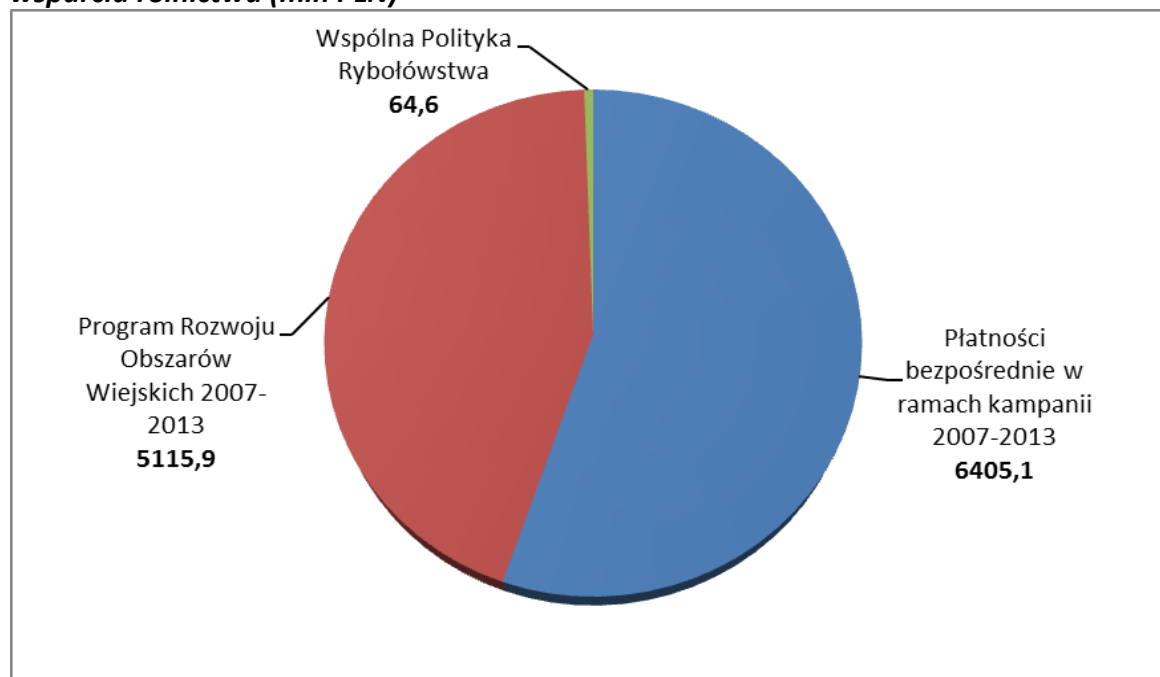
Pod względem wartości dofinansowania przypadającej na 1 mieszkańca w układzie gmin województwa lubelskiego zanotowano duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca miało miejsce na terenie gminy Łaziska – 36,8 tys. zł, gminy wiejskiej Kraśnik – 23,3 tys. zł oraz gminy Firlej – 20,4 tys. zł, natomiast najmniejsze dofinansowanie wystąpiło na terenie gmin: Wierzbica – 459 zł, Wojsławice 451 zł i Horodło – 253 zł.

2.2. Wspólna Polityka Rolna

W ramach Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2007-2013 wyróżniono 3 główne kierunki wsparcia:

- Płatności bezpośrednie,
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Wspólna Polityka Rybołówstwa.

Wykres 3. Wartość uzyskanego dofinansowania z UE w ramach głównych kierunków wsparcia rolnictwa (mln PLN)

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych GUS, 2018 r.

Najbardziej powszechnym instrumentem wsparcia obszarów wiejskich są dopłaty w systemie wsparcia bezpośredniego, nazywane często płatnościami bezpośrednimi. Po wejściu Polski do UE w ramach Wspólnej Polityki Rolnej około 1,4 mln polskich rolników zostało objętych systemem wsparcia dochodów rolniczych. W Polsce płatności bezpośrednie do gruntów rolnych w latach 2007–2013 składały się z:

- jednolitej płatności obszarowej (JPO),
- płatności uzupełniającej (UPO).

Łączna kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich w województwie lubelskim za lata 2007-2013 wyniosła 8,7 mld zł, z czego 6,4 mld zł ze środków UE, co na tle innych województw stawia województwo lubelskie na wysokiej 3 pozycji. Natomiast kwota zrealizowanych płatności w ramach jednolitych płatności obszarowych wyniosła 5,3 mld zł, co stanowiło 9,6% ogólnej kwoty zrealizowanych płatności.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, finansowany w ramach II filara Wspólnej Polityki Rolnej jest największym programem pomocowym dla sektora rolno-spożywczego w historii Polski. Pomoc finansowa w ramach Programu udzielana była między innymi: rolnikom, przedsiębiorcom i lokalnym samorządom oraz właścicielom lasów. Przeznaczana była na budowę nowoczesnego, konkurencyjnego sektora rolno-spożywczego i leśnictwa, prowadzenie działalności rolniczej zgodnej z ochroną środowiska naturalnego, na rozwój kultury i zachowanie tradycji na wsi oraz działania na rzecz podniesienia jakości życia mieszkańców wsi i ich aktywizacji gospodarczej. W województwie lubelskim w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (wg stanu na koniec 2015 roku), zrealizowane projekty zostały dofinansowane środkami z UE w kwocie 5,1 mld zł.

W ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich” (PO RYBY) według stanu na koniec 2016r., w województwie lubelskim zrealizowano projekty o łącznej wartości dofinansowania z UE 64,6 mln zł. W ramach Programu wspierano między innymi przedsięwzięcia mające na celu stworzenia nowoczesnego i konkurencyjnego sektora rybackiego w Polsce, a także aktywizacja lokalnych społeczności (Wykres 3).

3. Stan wdrażania programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020

3.1. Środki unijne w okresie programowania 2014–2020 na poziomie Polski

Całkowity planowany budżet Unii Europejskiej na lata 2014–2020 pochodzący ze składek państw członkowskich wynosi 454,5 mld euro. Podział tej kwoty pomiędzy państwa członkowskie determinował wielkość wkładu własnego, w zależności od poziomu rozwoju danego obszaru. Łącznie do kwoty alokacji unijnej należy doliczyć środki własne beneficjentów w wysokości 183,7 mld euro, co daje w sumie 638,2 mld euro.

Polska jest beneficjentem największej puli środków unijnych – 86,1 mld euro, tj. 18,9% wszystkich funduszy europejskich. Warunkiem uzyskania tych środków jest zagwarantowanie przez nasz kraj wkładu własnego w minimalnej wysokości 18,8 mld euro. Zatem sumaryczna kwota środków do wydania w perspektywie 2014–2020 osiąga co najmniej 104,9 mld euro. Poziom dofinansowania środkami własnymi wyniósł zatem w skali Polski 17,9%, natomiast w przypadku całej Unii Europejskiej 28,8%.

Udział środków własnych w poszczególnych krajach jest zróżnicowany z uwagi na poziom rozwoju gospodarczego, stąd najwyższy odsetek tych środków odnotowany został w Luksemburgu (69,3%), Finlandii (55,4%), Belgii (55,1%). Z drugiej strony najniższe dofinansowanie własne wymagane było w przypadku Chorwacji (15,3%), Rumunii (15,4%), Węgier (15,6%).

W przeliczeniu na mieszkańca alokacja środków unijnych wyniosła dla Polski 2 265 euro, co daje 9 pozycję na liście krajów członkowskich. Najwyższe środki przypadające na 1 mieszkańca zyskały państwa nadbałtyckie: Estonia – 3 389 euro, Litwa – 2 849 euro i Łotwa – 2 815 euro oraz Słowacja – 2 833 euro. Na drugim krańcu znalazły się kraje Beneluxu: Niderlandy – 112 euro, Belgia – 242 euro i Luksemburg – 255 euro. Średnia alokacja środków unijnych na mieszkańca dla UE28 wyniosła 1 257 euro. Budżet Unii Europejskiej spoczywa na sześciu głównych funduszach. Największe kwoty zaangażowano z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 43,2% wszystkich środków, przed Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – 21,9%, Europejskim Funduszem Społecznym – 18,3%, Funduszem Spójności – 13,9%, Inicjatywą na rzecz zatrudnienia osób młodych (YEI) – 1,4% i Europejskim Funduszem Morskim i Rybackim – 1,3%. Poszczególne fundusze w różnym stopniu wspierane są ze środków krajowych poszczególnych państw, stąd rozkład wartości ogółem nieco różni się od struktury wartości samych funduszy.

Środki pozyskane przez Polskę mają nieco inną strukturę – dominujący jest, podobnie jak w przypadku całej Unii Europejskiej, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 45,3%, ale już na drugim miejscu znajduje się Fundusz Spójności – 26,0%. Wynika to z faktu wciąż

niższego w stosunku do krajów zachodnich poziomu rozwoju infrastruktury, pomimo dużych środków zaangażowanych w latach poprzednich i odczuwalnych zmian na lepsze.

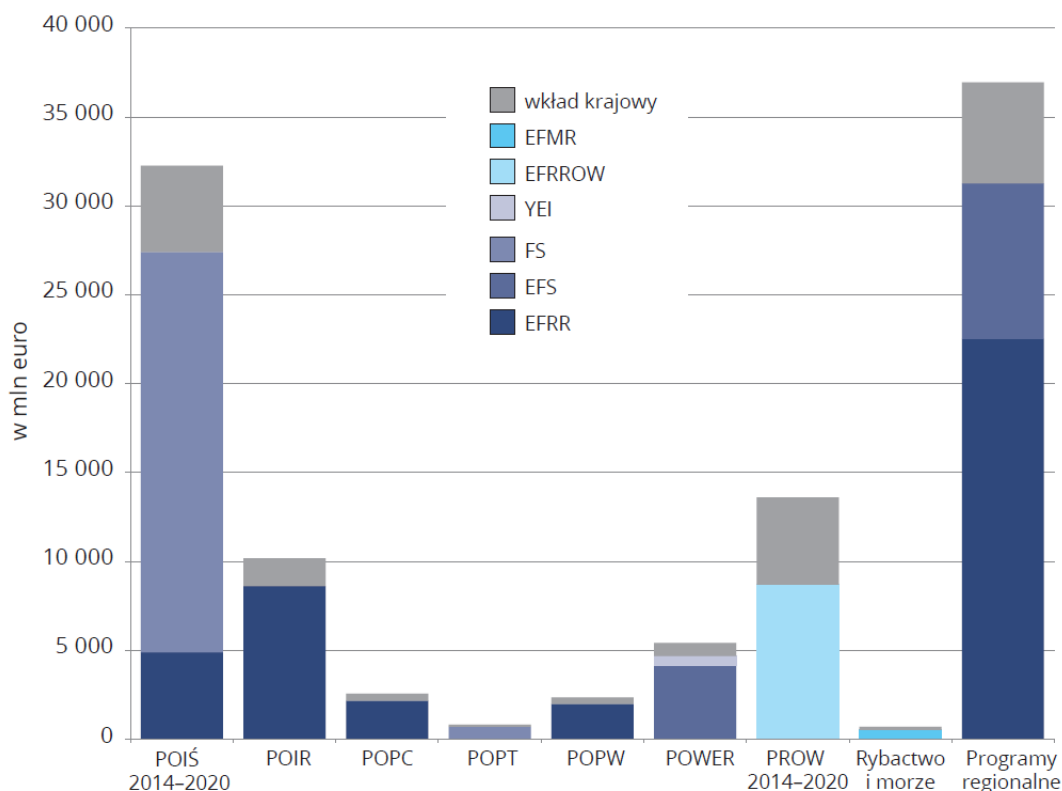
Trzecim pod względem wielkości jest Europejski Fundusz Społeczny, z którego pochodzi 14,5% środków unijnych przeznaczonych dla naszego kraju, a dalej Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – 13,0% Europejski Fundusz Morski i Rybacki – 0,7% i Inicjatywa na rzecz zatrudnienia osób młodych – 0,5%. Środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności przeznaczone są na realizację zadań polityki spójności, ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich realizowana jest wspólna polityka rolna, natomiast z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego – wspólna polityka rybołówstwa. Wszystkie powyższe fundusze tworzą europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (EFSI).

W Polsce środki unijne podzielone zostały na poszczególne programy operacyjne. W ujęciu globalnym największe środki, stanowiące 36,3% całej alokacji, skierowane zostały na wsparcie regionalnych programów operacyjnych. Kolejnym pod względem wielkości zaangażowania funduszy unijnych jest Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (31,8% całości środków).

Trzy spośród dziewięciu programów lub grup programów w przypadku RPO są dwufunduszowe, tj.:

- PO Infrastruktura i Środowisko finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności,
- PO Wiedza Edukacja Rozwój finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych (YEI),
- Regionalne programy operacyjne finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego (Wykres 4).

Wykres 4. Programy operacyjne perspektywy 2014–2020 wg źródeł finansowania.

Źródło: Opracowanie własne DPR UMWL, 2018r.

Środki przeznaczone na realizację regionalnych programów operacyjnych podzielone zostały na poszczególne województwa przy zastosowaniu tzw. „metody berlińskiej”. Jest to metoda wyrównawcza, ukierunkowana na zmniejszanie różnic pomiędzy regionami. Opiera się na wyznaczeniu iloczynu liczby ludności oraz „niedoboru dobrobytu” (tzw. prosperity gap) będącego różnicą pomiędzy średnim PKB na mieszkańca w pps dla UE27 a średnim poziomem PKB przypadającym na 1 mieszkańca w pps dla danego subregionu.

W kolejnym kroku następuje podział środków będących do dyspozycji proporcjonalnie do wyznaczonych wielkości. Poza tym w metodzie berlińskiej bierze się pod uwagę dodatkową premię za bezrobocie, wyliczaną jako różnica pomiędzy potencjalną liczbą bezrobotnych w subregionach opartą na średniej stopie bezrobocia z tych regionów UE27, w których średnie PKB na mieszkańca w pps było mniejsze od 75% PKB dla UE27 (w tych samych jednostkach), a rzeczywistym bezrobociem.

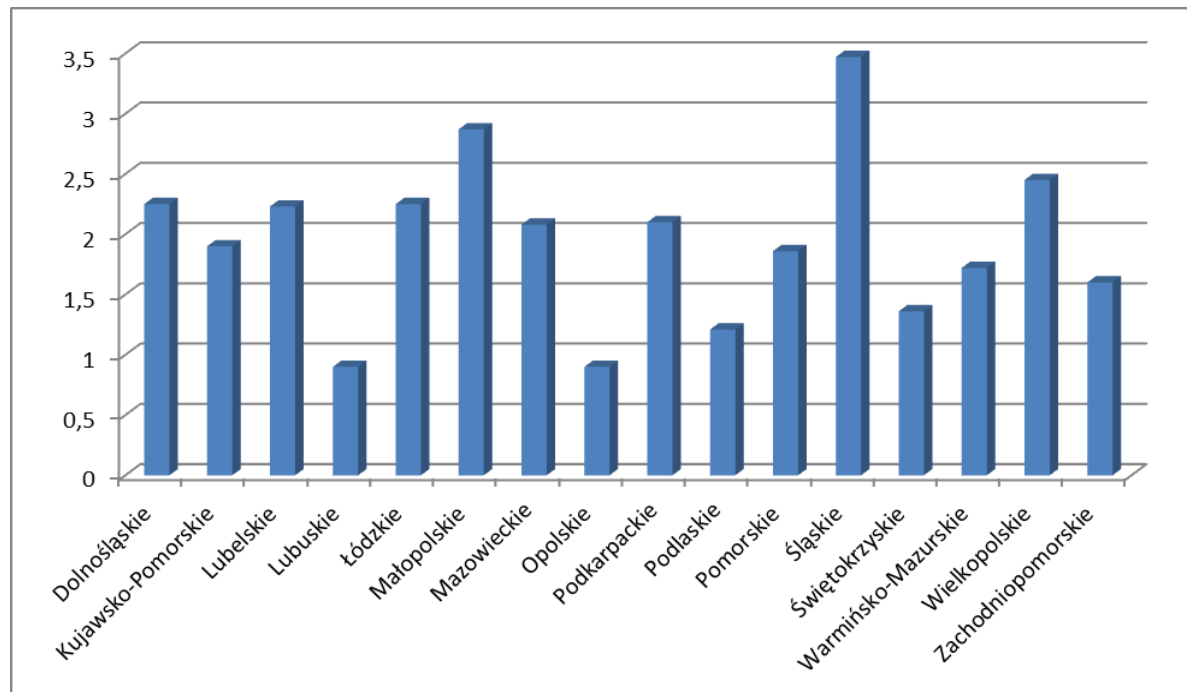
Podział środków unijnych wg funduszy jest identyczny we wszystkich województwach, tzn. środki z EFRR stanowią 71,9%, a środki z EFS – 28,1% przyznanych środków unijnych. Podobnie wielkość minimalnego wkładu własnego we wszystkich województwach, oprócz mazowieckiego, stanowi 15% wartości ogółem (w mazowieckim 20%).

Na tym tle Lubelskie z 1 603,4 mln euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, 627,5 mln euro z Europejskiego Funduszu Społecznego i 743,7 mln euro minimalnego wkładu własnego zajęło piąte – po województwie śląskim, małopolskim,

wielkopolskim oraz dolnośląskim i łódzkim, które miały po tyle samo przyznanych środków – miejsce w kraju (ogółem EFRR + EFS = 2 230 958 174 mld euro) (**Wykres 5**).

Wykres 5. Środki finansowe na realizację regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 wg województw w mln euro.

Źródło: Opracowanie własne DPR UMWL, 2018r.

W przeliczeniu wartości alokacji na mieszkańca Lubelskie z kwotą 1045,7 euro znajduje się w czołówce w kraju wśród województw polski wschodniej. Najwyższe poziomy tego parametru osiągnęły właśnie województwa Polski Wschodniej, charakteryzujące się jednocześnie najniższymi wartościami wskaźników częściowych branż pod uwagę przy podziale alokacji metodą berlińską.

3.2. Poziom realizacji projektów z Polityki Spójności 2014-2020 w województwie lubelskim

W ramach Polityki Spójności 2014-2020 w Polsce (wg stanu na 30 czerwca 2018 roku) 36,9 tys. projektów jest realizowanych lub oczekujących na realizację, których łączna wartości stanowi blisko 318,1 mld zł, a wartości dofinansowania z UE jest na poziomie 196,1 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 5,1 tys. zł.

Według stanu na I półrocze, z programów Polityki Spójności w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w województwie lubelskim realizowanych jest 2 954 projektów, których wartość ogółem wynosi 17,2 mld zł, zaś wartość dofinansowania UE osiągnęła kwotę 11,4 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 5,3 tys. zł (*Tabela 2*).

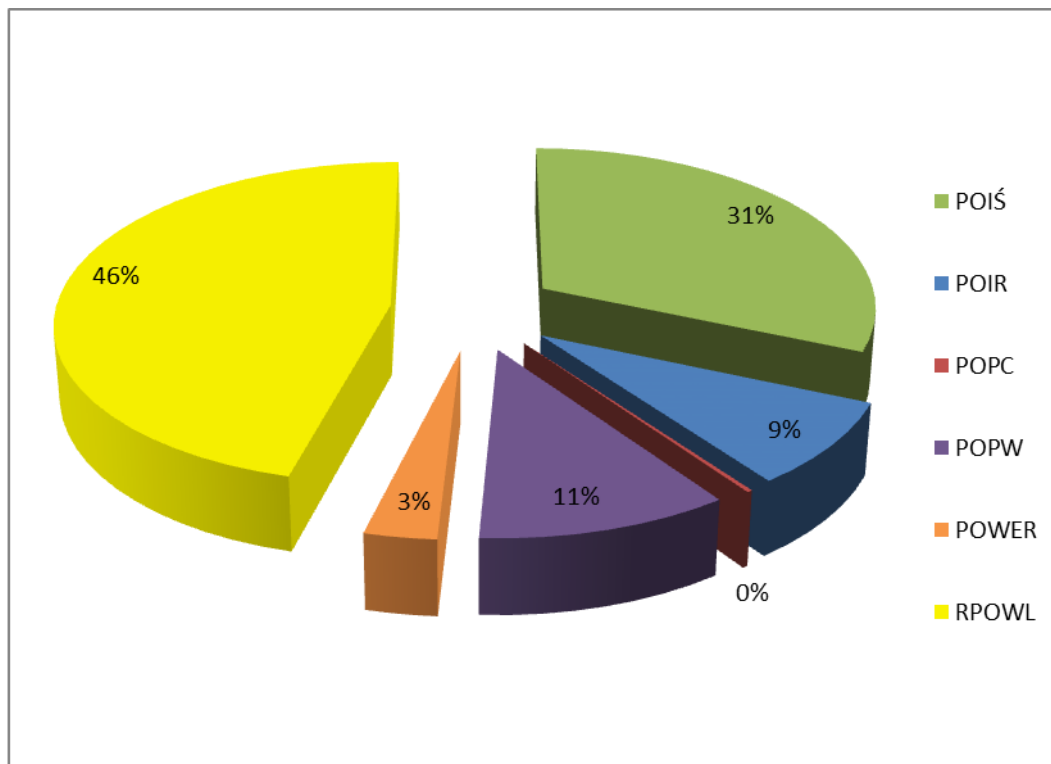
Tabela 2. Wartość dofinansowania projektów wg. programów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie województwa lubelskiego ogółem (w mln PLN) i na 1 mieszkańca (w PLN).

Program Operacyjny	Liczba projektów	Wartość całkowita (mln PLN)	Wartość dofinansowania (mln PLN)	Wartość dofinansowania z UE (mln PLN)	Wartość dofinansowania UE per capita (PLN)	Udział poszczególnych programów w Polityce Spójności (%)
POIŚ	98	5975,4	3999,4	3570,6	1 679	31,41%
POIR	168	1678,0	969,6	962,7	453	8,47%
POPC	12	45,6	29,5	28,1	13	0,25%
POPW	154	1770,5	1251,1	1223,1	575	10,76%
POWER	204	392,2	385,7	352,7	166	3,10%
RPOWL	2 318	7383,1	5438,7	5229,5	2 459	46,01%
suma	2 954	17244,7	12074,0	11366,6	5 346	100,00%

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

W strukturze realizowanych przedsięwzięć i projektów, pod względem liczbowym zdecydowanie dominuje RPOWL z liczbą 2 318 podpisanych umów, co stanowi 78% wszystkich projektów realizowanych do tej pory w województwie lubelskim. Pod względem wartościowym największy udział projektów zanotowano z programów RPOWL i POIŚ, a udział dofinansowania z tych programów stanowi odpowiednio 46% i 31,4% programów ogółem (*Wykres 6*).

Wykres 6. Udział wartości dofinansowania UE projektów w poszczególnych programach operacyjnych w programach ogółem (%).

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Według stanu na 30 czerwca 2018r., z programów Polityki Spójności w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowanych jest 36,9 tys. projektów, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 5 pozycję w kraju z liczbą blisko 3 tys. projektów. Większą liczbę projektów odnotowano tylko w województwach: śląskim, mazowieckim, dolnośląskim i małopolskim (Wykres 7). Siódmą lokatę region uzyskał natomiast pod względem wartości dofinansowania z UE, która wyniosła 11,4 mld zł. Udział wartości dofinansowania UE w województwie lubelskim w wartości dofinansowania UE w kraju wyniósł bowiem 6%.

Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła w kraju 5,1 tys. zł/os., a w województwie lubelskim była wyższa i opiewała na 5,3 tys. zł/os. Pozwoliło to na uplasowanie regionu na 2 pozycji w Polsce, za województwem warmińsko-mazurskim. (Tabela 3).

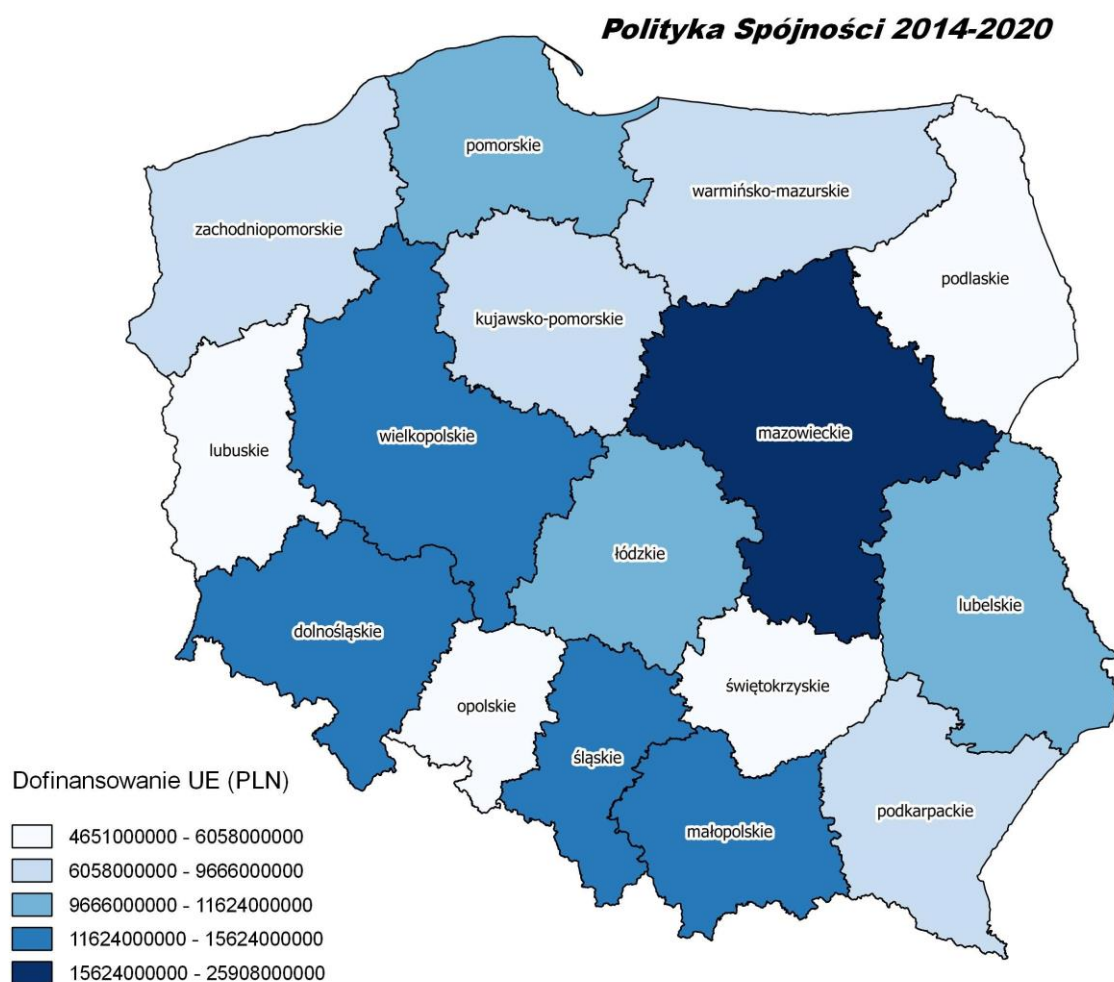
Tabela 3. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach Polityki Spójności 2014-2020 (wg województw).

Polityka Spójności 2014-2020					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	32 723 543 528	25 842 244 606	23 668 188 723	x	2 217
DOLNOŚLĄSKIE	21 273 384 271	13 855 595 074	12 868 363 134	4 433	3 069
KUJAWSKO-POMORSKIE	12 591 570 959	8 423 867 848	8 080 421 544	3 879	1 712
LUBELSKIE	17 244 722 307	12 074 000 870	11 366 576 991	5 346	2 954
LUBUSKIE	8 022 386 326	5 314 400 617	5 010 337 008	4 927	889
ŁÓDZKIE	16 588 928 669	10 868 204 671	10 279 377 998	4 151	2 308
MAŁOPOLSKIE	23 158 338 250	14 731 654 179	13 990 285 409	4 125	3 017
MAZOWIECKIE	47 762 898 693	27 988 100 552	25 908 188 665	4 812	3 313
OPOLSKIE	7 417 310 461	4 845 118 429	4 651 308 414	4 698	1 019
PODKARPACKIE	15 600 069 429	10 042 558 471	9 666 386 509	4 540	2 811
PODLASKIE	9 243 712 137	6 359 030 183	6 057 997 915	5 114	1 320
POMORSKIE	18 288 546 006	12 283 943 068	11 623 574 579	5 001	1 964
ŚLĄSKIE	26 571 191 311	17 261 490 441	15 623 569 723	3 435	3 394
ŚWIĘTOKRZYSKIE	9 753 352 049	6 253 038 623	5 916 201 763	4 742	1 599
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	15 354 353 868	10 397 263 770	9 518 992 191	6 638	2 244
WIELKOPOLSKIE	21 743 260 821	13 457 167 829	12 781 347 809	3 663	2 575
ZACHODNIOPOMORSKIE	14 796 930 343	9 747 807 881	9 075 942 962	5 321	1 399
POLSKA	318 134 499 428	209 745 487 110	196 087 061 337	5 102	36 933

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

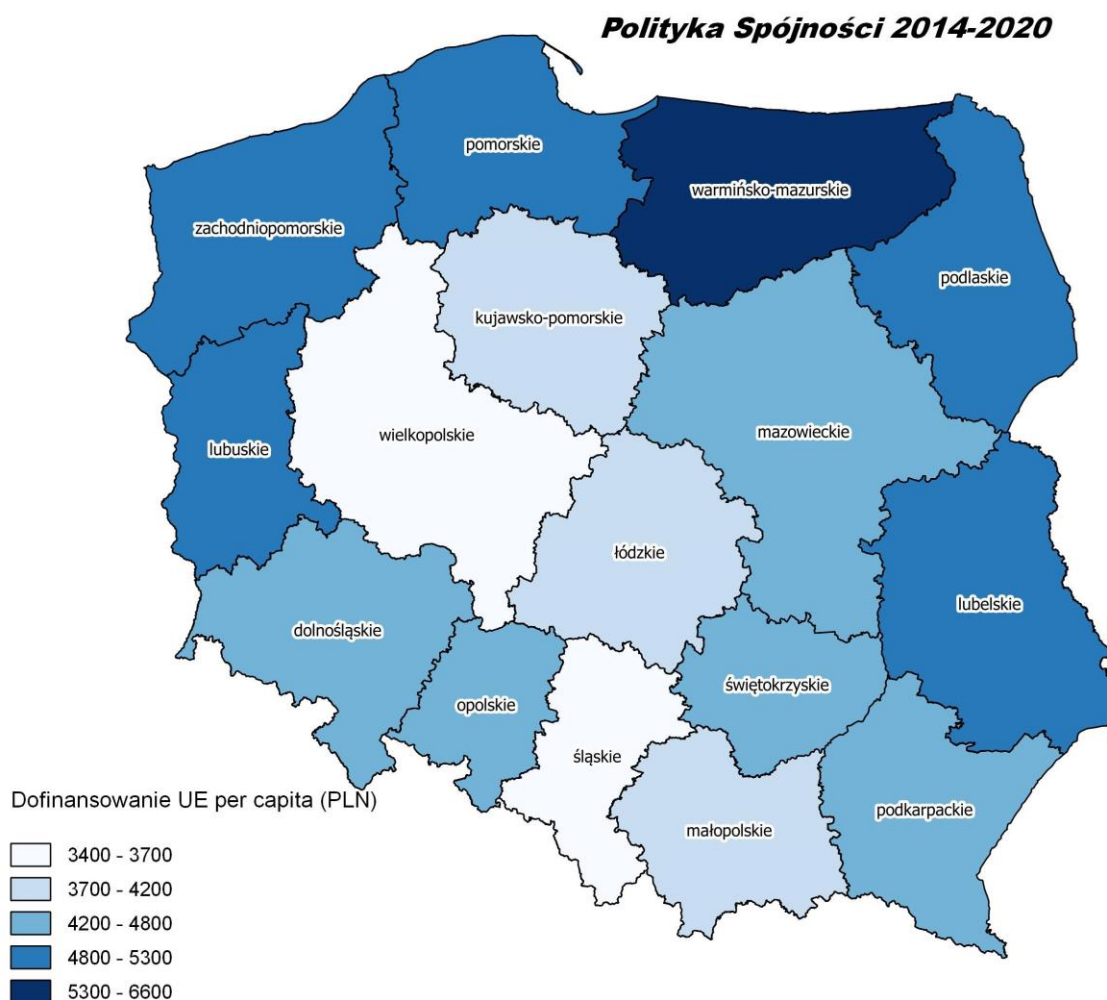
Średnia wartość projektu dla Polski (wg stanu na 30.06.2018r.) wyniosła 8,6 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 5,8 mln zł, co uplasowało region na 15 miejscu (niższe wartości odnotowało tylko województwo podkarpackie). Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło natomiast 14 pozycję z kwotą 3,8 mln zł, wyprzedzając województwa: świętokrzyskie i podkarpackie.

Mapa 2. Wartość dofinansowania ogółem projektów z programów UE w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

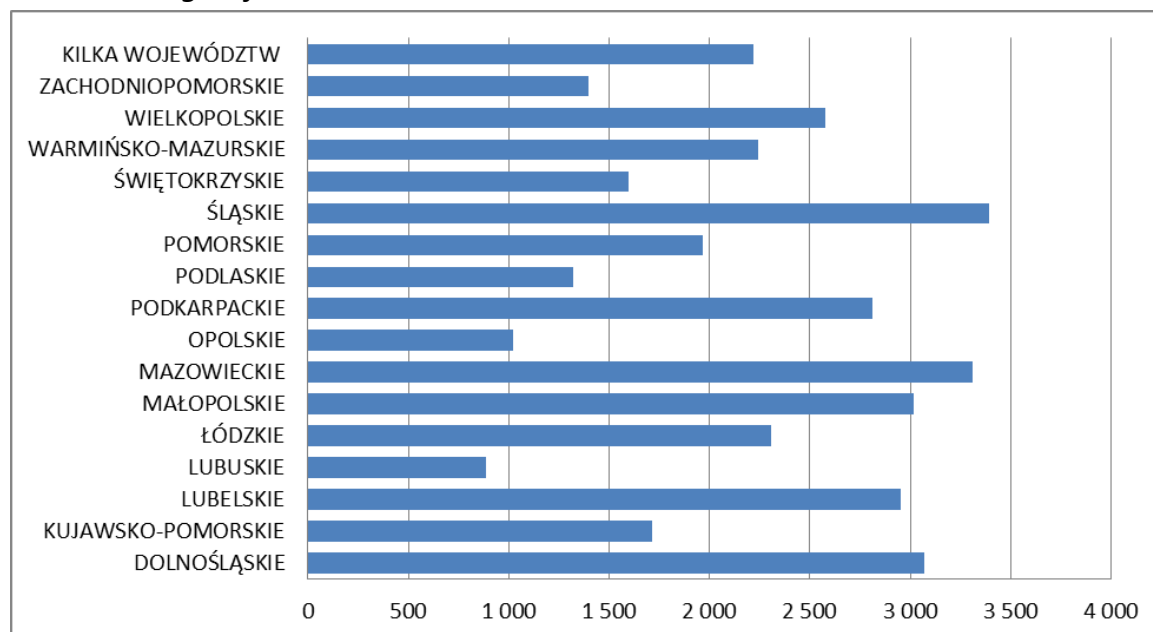
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 3. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z programów UE w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

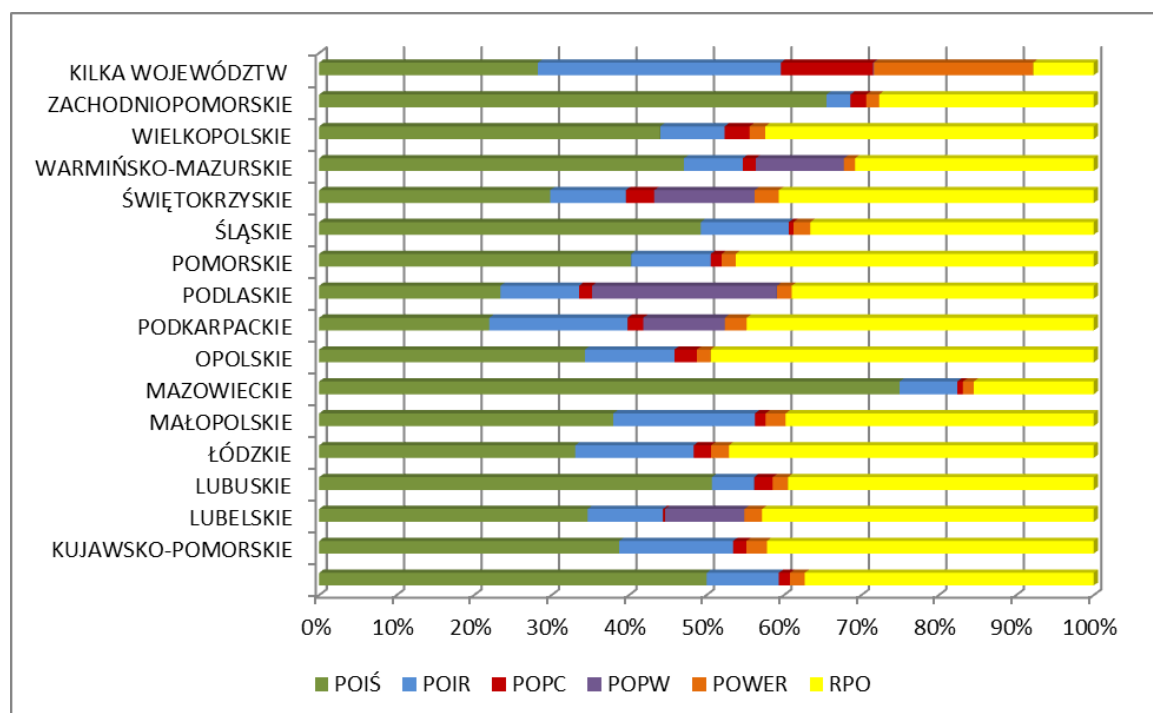
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Wykres 7. Liczba projektów realizowanych w ramach Polityki Spójności w perspektywie 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018 r.

Wykres 8. Struktura wartości ogółem projektów realizowanych na terenie województw wg programów operacyjnych.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018 r.

Struktura wartości projektów realizowanych wg poszczególnych programów w Lubelskim nie odbiega znacząco od wielkości ogólnopolskich. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego (43%) ma największy udział przed Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko (35%) i Programem Operacyjnym Polska Wschodnia (10%) oraz Programem Operacyjnym Innowacyjny Rozwój (10%) (Wykres 8).

Według stanu na 30.06.2018r. projekty z Polityki Spójności 2014-2020 realizowane są na terenie wszystkich powiatów województwa lubelskiego. Zarówno pod względem liczbowym (20% wszystkich projektów w regionie), jak i wartościowym (dotyczy to zarówno wartości bezwzględnych, jak i wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca) dominujący jest udział Miasta Lublin. Sytuacja ta wynika w znacznej mierze z koncentracji podmiotów i instytucji pełniących funkcje gospodarcze i badawczo-rozwojowe, a także realizacji na terenie miasta dużych inwestycji infrastrukturalnych finansowanych z programów krajowych. W ogólnej liczbie projektów ze wszystkich programów operacyjnych dużą liczbę stanowią także projekty realizowane na terenach kilku powiatów (429) (Tabela 4).

Tabela 4. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach Polityki Spójności 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Polityka Spójności 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	17 244 722 307	12 074 000 870	11 366 576 991	5 346	2 954
białski	349 480 507	242 244 095	236 110 423	2 110	201
Biała Podlaska	35 446 093	21 125 381	21 058 267	1 486	20
Drelów	24 462 934	17 499 689	17 441 476	3 194	9
Janów Podlaski	10 022 574	7 816 351	7 411 281	1 371	9
Kodeń	15 228 299	11 456 862	11 273 541	3 133	12
Konstantynów	11 320 773	8 288 452	8 126 759	1 956	8
Leśna Podlaska	16 531 759	12 079 688	11 926 121	2 777	12
Łomazy	12 985 675	8 334 689	8 109 761	1 621	11
Międzyrzec Podlaski - miasto	47 026 262	29 240 116	28 967 386	1 712	20
Międzyrzec Podlaski - gmina wiejska	50 363 405	34 077 963	33 095 956	3 144	23
Piszczac	20 607 718	12 575 090	12 512 878	1 713	6
Rokitno	9 496 351	6 024 259	5 962 145	1 970	7
Rossosz	3 086 618	2 558 262	2 443 585	1 079	4
Sławatycze	6 240 194	5 121 135	4 944 367	2 108	8
Sosnówka	3 464 227	2 670 958	2 608 746	1 062	3
Terespol - miasto	7 122 908	5 565 036	5 496 799	983	6
Terespol - gmina wiejska	3 579 045	2 159 346	2 097 135	308	7
Tuczna	8 607 588	6 542 588	6 402 485	2 065	10
Wisznice	13 983 773	10 664 783	10 220 605	2 037	12
Zalesie	15 432 916	8 294 545	8 129 201	1 824	12

Polityka Spójności 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
kilka JST	34 471 397	30 148 902	27 881 930	x	56
Biała Podlaska	206 739 131	126 484 374	122 917 097	2 136	88
Biała Podlaska	178 420 743	99 088 351	98 028 850	1 704	50
kilka JST	28 318 388	27 396 023	24 888 247	x	38
biłgorajski	359 957 115	234 337 510	229 834 518	2 254	129
Aleksandrów	8 197 544	6 490 561	6 398 037	1 957	4
Biłgoraj - miasto	79 324 689	49 988 958	49 476 939	1 864	31
Biłgoraj - gmina wiejska	94 055 973	54 268 500	53 850 428	4 051	16
Biszczka	17 770 847	12 008 906	11 812 448	3 104	7
Frampol	18 675 916	11 638 162	11 358 219	1 832	10
Goraj	6 067 464	4 290 729	4 124 494	997	5
Józefów	22 538 398	14 856 465	14 759 816	2 165	12
Księżpol	16 805 566	8 485 470	8 366 166	1 203	9
Łukowa	13 323 365	9 547 494	9 454 970	2 210	6
Obsza	12 093 178	6 771 214	6 690 591	1 555	7
Potok Górny	9 415 022	6 980 076	6 899 258	1 266	4
Tarnogród	15 952 832	10 712 436	10 608 013	1 573	10
Tereszpol	13 668 869	8 719 361	8 634 253	2 196	6
Turobin	5 304 596	4 217 852	4 132 744	665	2
kilka JST	26 762 854	25 361 328	23 268 142	x	38
Chełm	562 069 546	363 490 270	358 980 506	5 668	115
Chełm	538 828 622	341 235 188	338 594 889	5 346	74
kilka JST	23 240 924	22 255 083	20 385 617	x	41
chełmski	309 053 770	171 462 692	166 579 262	2 120	143
Białopole	2 623 522	1 867 326	1 808 194	605	3
Chełm	37 600 651	25 819 286	25 660 927	1 752	18
Dorohusk	17 779 980	11 693 734	11 585 887	1 791	13
Dubienka	3 622 577	3 220 562	3 079 191	1 268	3
Kamień	6 733 135	4 907 099	4 819 974	1 161	7
Leśniowice	9 519 950	6 245 987	6 169 562	1 684	6
Rejowiec	19 405 309	11 334 672	11 173 269	1 733	11
Rejowiec Fabryczny - miasto	4 169 052	3 179 348	3 019 040	687	7
Rejowiec Fabryczny - gmina wiejska	9 874 877	5 730 112	5 466 969	1 276	6
Ruda-Huta	7 709 035	5 251 835	5 164 795	1 135	7
Sawin	16 431 535	10 439 019	10 319 345	1 858	12
Siedliszcze	55 211 447	14 892 169	14 760 253	2 137	6
Wierzbica	64 456 534	20 288 421	20 180 870	3 929	11
Wojstawice	5 353 339	3 952 258	3 814 715	997	4
Żmudź	1 283 895	1 208 163	1 091 311	348	3
kilka JST	47 278 932	41 432 702	38 464 961	x	64
hrubieszowski	88 184 421	70 202 721	65 945 470	1 024	89

Polityka Spójności 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Dołhobyczów	11 901 270	7 220 027	7 103 812	1 282	6
Horodło	4 267 977	3 245 316	3 157 629	600	5
Hrubieszów - miasto	29 671 696	20 594 454	19 916 099	1 112	17
Hrubieszów - gmina wiejska	2 231 581	1 960 446	1 885 116	187	5
Mircze	1 196 867	1 129 212	1 017 337	140	4
Trzeszczany	1 478 773	1 145 755	1 101 040	261	3
Uchanie	1 400 033	882 349	837 634	181	3
Werbkowice	3 807 887	2 829 372	2 784 657	293	7
kilka JST	32 228 338	31 195 790	28 142 146	x	54
janowski	117 328 688	91 069 146	87 789 514	1 896	81
Batorz	6 873 656	4 931 336	4 828 720	1 449	4
Chrzanów	2 412 780	1 803 277	1 699 329	579	2
Dzwola	8 585 817	6 412 189	6 308 242	992	6
Godziszów	7 817 412	6 241 839	6 107 285	1 042	4
Janów Lubelski	52 917 079	37 213 064	36 570 376	2 278	28
Modliborzycze	10 387 542	8 374 671	8 169 671	1 161	4
Potok Wielki	5 918 144	4 727 453	4 619 708	977	6
kilka JST	22 416 257	21 365 316	19 486 183	x	41
krasnostawski	262 705 304	185 191 354	180 639 562	2 804	115
Fajstławice	16 162 124	12 021 223	11 816 489	2 574	5
Gorzków	3 623 903	2 889 155	2 779 722	786	3
Izbica	21 326 733	11 181 465	11 029 757	1 334	8
Krasnystaw - miasto	72 058 185	43 404 928	42 865 452	2 267	25
Krasnystaw - gmina wiejska	35 284 606	24 525 455	24 404 695	2 812	9
Krańciczyn	50 667 340	38 406 272	38 287 702	10 237	7
Łopiennik Górny	10 065 580	6 149 268	6 000 516	1 502	6
Rudnik	2 948 331	2 007 082	1 900 573	626	3
Siennica Różana	9 311 820	6 664 203	6 554 723	1 567	6
Żółkiewka	9 220 138	7 272 607	7 133 260	1 299	4
kilka JST	32 036 546	30 669 696	27 866 674	x	54
kraśnicki	498 438 667	315 914 042	301 360 987	3 121	158
Annopol	5 631 323	4 037 365	3 869 249	443	11
Dzierzkowice	14 954 349	10 835 732	10 660 491	2 006	14
Gościeradów	36 171 397	21 930 236	21 651 960	2 974	18
Kraśnik - miasto	244 410 667	129 303 113	125 728 305	3 611	51
Kraśnik - gmina wiejska	17 638 005	12 322 288	12 200 873	1 652	9
Szastarka	5 172 407	4 039 435	3 935 114	676	9
Trzydnik Duży	51 655 105	38 150 893	34 669 459	5 375	14
Urzędów	38 840 194	24 654 395	24 339 042	2 800	20
Wilkołaz	45 822 669	34 721 919	31 506 526	5 695	14
Zakrzówek	5 211 288	4 112 561	4 009 603	613	5

Polityka Spójności 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
kilka JST	32 931 261	31 806 104	28 790 365	x	46
lubartowski	610 153 445	421 811 653	417 027 824	4 684	187
Abramów	4 601 718	3 226 147	3 121 046	767	6
Firlej	14 952 163	9 693 607	9 464 465	1 605	11
Jeziorzany	12 712 969	9 209 510	9 108 109	3 210	7
Kamionka	55 241 124	36 569 987	36 494 753	5 654	10
Kock	18 699 722	10 225 135	10 066 176	1 554	11
Lubartów - miasto	251 594 148	157 076 497	157 363 279	7 108	43
Lubartów - gmina wiejska	101 939 306	73 661 082	73 457 046	6 318	32
Michów	9 481 320	7 170 420	7 086 383	1 191	6
Niedźwiada	43 985 936	36 257 913	36 182 679	5 793	4
Ostrów Lubelski	29 444 788	18 984 920	18 869 232	3 596	11
Ostrówek	2 442 377	2 032 625	1 948 588	498	3
Serniki	7 778 754	5 978 477	5 903 436	1 199	5
Uścimów	11 673 710	8 411 421	8 281 069	2 543	7
kilka JST	45 605 412	43 313 911	39 681 564	x	60
lubelski	2 268 748 134	1 581 832 944	1 416 088 718	9 233	289
Bełżyce	11 611 288	8 688 051	8 468 583	634	19
Borzechów	1 707 017	1 582 928	1 448 463	384	4
Bychawa	23 651 971	16 651 624	16 493 306	1 402	16
Garbów	15 593 142	11 230 097	11 001 612	1 215	15
Głusk	150 030 151	101 314 242	98 040 423	9 067	23
Jabłonna	93 688 802	70 056 891	68 251 339	8 506	16
Jastków	95 478 626	61 024 281	56 003 985	4 037	33
Konopnica	62 051 883	38 794 228	38 979 561	2 851	31
Krzczonów	36 160 397	27 903 098	25 830 665	5 761	5
Niedrzwica Duża	128 538 484	98 661 313	89 490 197	7 565	30
Niemce	122 628 343	60 596 219	60 713 814	3 153	34
Strzyżewice	41 958 097	25 837 489	23 957 597	2 978	24
Wojciechów	14 092 615	8 090 297	7 996 926	1 338	11
Wólka	83 793 675	36 609 502	36 475 543	3 034	25
Wysokie	31 843 185	26 426 035	24 378 417	5 379	9
Zakrzew	5 035 762	4 026 029	3 948 789	1 359	3
kilka JST	1 350 884 695	984 340 616	844 609 498	x	83
Lublin	3 972 678 105	2 679 158 784	2 634 887 069	7 753	587
Lublin	3 954 579 634	2 662 842 232	2 619 574 173	7 708	547
kilka JST	18 098 472	16 316 552	15 312 896	x	40
łęczyński	281 579 585	190 771 514	186 512 906	3 246	130
Cyców	14 043 710	7 662 796	7 436 133	940	11
Ludwin	31 854 553	17 960 692	17 845 226	3 196	14
łączna	102 685 319	70 089 046	68 660 900	2 926	29

Polityka Spójności 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Miejów	74 197 840	48 117 801	47 924 868	5 215	19
Puchaczów	11 110 060	6 352 330	6 261 069	1 115	7
Spiczyn	21 046 411	16 068 050	15 642 578	2 745	15
kilka JST	26 641 691	24 520 798	22 742 132	x	52
łukowski	352 520 269	216 558 533	211 291 458	1 958	144
Adamów	5 308 357	3 889 132	3 689 347	650	9
Krzywda	17 185 123	11 375 006	11 061 124	1 051	12
Łuków - miasto	211 588 985	113 477 161	112 863 942	3 724	39
Łuków - gmina wiejska	18 438 309	13 276 667	13 018 258	722	11
Serokomla	6 899 557	5 435 170	5 236 079	1 307	8
Stanin	16 568 516	10 228 877	9 872 958	1 010	13
Stoczek Łukowski - miasto	19 388 927	11 758 202	11 536 450	4 513	13
Stoczek Łukowski - gmina wiejska	16 246 702	10 201 248	9 958 676	1 257	7
Trzebieszów	9 706 814	7 817 526	7 518 772	1 010	8
Wojcieszków	2 796 035	2 011 511	1 866 495	269	5
Wola Mysłowska	2 763 388	2 563 516	2 346 102	498	6
kilka JST	25 629 554	24 524 516	22 323 256	x	43
opolski	218 400 579	147 609 213	143 502 038	2 381	102
Chodel	3 763 524	3 190 314	3 001 423	451	8
Józefów nad Wisłą	11 088 044	8 115 146	7 901 089	1 185	7
Karczmiska	11 558 138	8 404 231	8 177 835	1 448	9
Łaziska	5 881 802	4 184 733	4 058 663	819	7
Opole Lubelskie	109 983 349	67 848 317	67 236 013	3 861	28
Poniatowa	45 789 852	28 334 472	27 748 294	1 923	24
Wilków	7 424 907	5 628 932	5 432 620	1 208	7
kilka JST	22 910 964	21 903 069	19 946 100	x	41
parczewski	308 872 598	229 299 615	226 981 844	6 459	104
Dębowa Kłoda	10 533 765	7 592 968	7 524 026	1 913	9
Jabłoń	13 789 559	9 645 676	9 470 194	2 462	14
Milanów	11 669 117	8 532 531	8 419 998	2 173	8
Parczew	156 216 892	105 147 243	104 963 018	7 183	19
Podedwórze	2 470 616	1 857 916	1 798 475	1 083	5
Siemień	81 877 347	69 050 129	68 981 187	14 996	7
Sosnowica	11 092 987	7 560 936	7 499 410	2 870	12
kilka JST	21 222 316	19 912 217	18 325 535	x	48
puławski	1 157 542 072	870 222 291	779 776 739	6 828	187
Baranów	9 694 841	7 487 268	7 368 396	1 866	8
Janowiec	6 474 203	4 038 474	3 913 618	1 065	7
Kazimierz Dolny	30 117 838	19 732 383	19 618 688	2 898	9
Końskowola	28 910 931	21 308 104	20 547 970	2 313	20
Kurów	33 328 896	19 974 355	19 849 133	2 578	12

Polityka Spójności 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Markuszów	8 391 108	5 350 806	5 277 930	1 776	5
Nałęczów	58 062 893	36 929 707	37 306 445	4 166	21
Puławy - miasto	175 650 015	106 347 354	106 348 925	2 210	62
Puławy - gmina wiejska	30 199 610	18 920 800	18 348 970	1 530	22
Wąwolnica	7 458 080	5 498 514	5 420 911	1 148	6
Żyrzyn	29 397 055	23 131 127	22 679 561	3 508	18
kilka JST	739 856 602	601 503 399	513 096 190	x	39
radzyński	236 478 565	162 549 766	158 759 676	2 662	95
Borki	61 290 931	36 503 451	36 353 111	6 029	7
Czemierniki	25 044 814	19 671 339	19 489 879	4 436	9
Kąkolewnica	1 482 400	1 407 707	1 253 464	153	3
Komarówka Podlaska	9 092 846	6 429 427	6 302 991	1 468	4
Radzyń Podlaski - miasto	33 148 220	22 373 725	21 540 695	1 363	19
Radzyń Podlaski - gmina wiejska	52 397 866	31 099 551	30 772 492	3 800	9
Ulan-Majorat	12 612 903	8 821 015	8 683 550	1 440	5
Wohyń	19 359 435	15 233 078	15 143 504	2 235	5
kilka JST	22 049 149	21 010 474	19 219 990	x	46
rycki	1 136 051 694	840 270 858	745 353 037	13 131	113
Dęblin	149 892 166	80 527 394	79 831 682	4 868	24
Kłoczew	32 753 584	13 732 162	13 559 051	1 872	14
Nowodwór	5 090 787	3 927 583	3 842 379	924	2
Ryki	114 736 904	70 889 783	70 184 986	3 422	36
Stężycza	77 994 846	63 222 866	57 650 814	11 042	6
Ułęż	24 247 877	15 008 340	14 895 941	4 607	12
kilka JST	731 335 531	592 962 731	505 388 186	x	39
świdnicki	364 818 301	267 553 511	263 001 419	3 632	156
Mełgiew	25 992 847	17 267 114	16 860 299	1 749	15
Piaski	54 361 486	41 377 565	40 825 363	3 859	30
Rybczewice	9 482 332	7 374 037	7 150 130	2 076	8
Świdnik	183 614 248	122 124 483	121 678 047	3 062	55
Trawniki	54 364 697	44 642 076	44 434 392	4 929	8
kilka JST	37 002 691	34 768 236	32 053 188	x	57
tomaszowski	258 255 142	169 006 867	164 547 936	1 949	131
Bełżec	14 809 508	8 743 790	8 694 639	2 584	7
Jarczów	1 039 668	875 355	821 754	236	3
Krynice	22 485 908	15 613 185	15 565 366	4 754	5
Lubycza Królewska	36 867 457	19 683 985	19 110 443	3 035	12
Łaszczów	12 329 257	8 041 594	7 789 073	1 270	8
Rachanie	1 687 287	1 542 456	1 433 516	275	4
Susiec	16 737 971	11 076 646	10 890 325	1 445	10
Tarnawatka	4 861 694	3 563 603	3 438 144	871	5

Polityka Spójności 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Telatyn	2 285 592	1 767 525	1 713 924	425	3
Tomaszów Lubelski - miasto	77 829 109	47 975 849	47 533 170	2 455	32
Tomaszów Lubelski - gmina wiejska	21 466 286	12 967 078	12 805 512	1 126	17
Tyszowce	18 007 032	10 840 788	10 681 596	1 886	10
Ulhówek	2 932 202	2 457 215	2 298 220	486	5
kilka JST	24 916 172	23 857 800	21 772 254	x	38
włodawski	178 160 558	126 207 696	122 723 008	3 159	129
Hanna	13 609 925	9 447 205	9 349 236	3 179	8
Hańsk	13 458 476	7 115 781	7 079 302	1 880	10
Stary Brus	11 317 581	5 143 310	5 086 817	2 407	10
Urszulin	46 664 997	30 459 709	30 286 401	7 324	18
Włodawa - miasto	37 580 929	28 654 637	28 237 531	2 115	26
Włodawa - gmina wiejska	5 019 485	3 345 708	3 308 938	546	9
Wola Uhruska	18 103 762	11 739 107	11 675 769	3 011	15
Wyryki	4 965 546	4 032 651	3 897 692	1 492	7
kilka JST	27 439 857	26 269 588	23 801 323	x	56
zamojski	325 461 672	247 343 115	241 864 506	2 249	134
Adamów	6 657 663	4 599 726	4 509 617	954	4
Grabowiec	1 491 098	1 371 258	1 267 434	310	4
Komarów-Osada	8 262 645	5 538 308	5 388 901	1 064	8
Krasnobród	3 635 677	3 182 439	3 011 226	419	6
Łabunie	15 249 418	9 205 207	9 020 142	1 434	8
Miączyn	7 134 036	5 713 931	5 574 102	949	5
Nielisz	67 403 078	55 192 008	54 994 242	9 927	6
Radecznica	7 602 181	5 844 042	5 753 933	992	2
Sitno	9 091 020	6 997 802	6 787 463	1 003	9
Skierbieszów	15 375 070	9 355 120	9 174 650	1 755	9
Stary Zamość	7 695 885	5 678 925	5 580 737	1 070	6
Sułów	4 094 305	3 194 649	3 008 144	660	4
Szczebrzeszyn	14 952 391	9 110 434	8 877 893	779	11
Zamość	109 265 163	80 171 771	80 082 166	3 488	24
Zwierzyniec	9 255 235	6 167 756	5 985 174	871	6
kilka JST	38 296 807	36 019 740	32 848 684	x	54
Zamość	490 128 321	350 287 731	335 722 366	5 217	112
Zamość	451 980 799	314 099 321	302 725 491	4 704	69
kilka JST	38 147 523	36 188 410	32 996 875	x	43
kilka JST	2 330 916 115	1 773 120 573	1 568 379 107	x	429
kilka JST	2 330 916 115	1 773 120 573	1 568 379 107	x	429

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

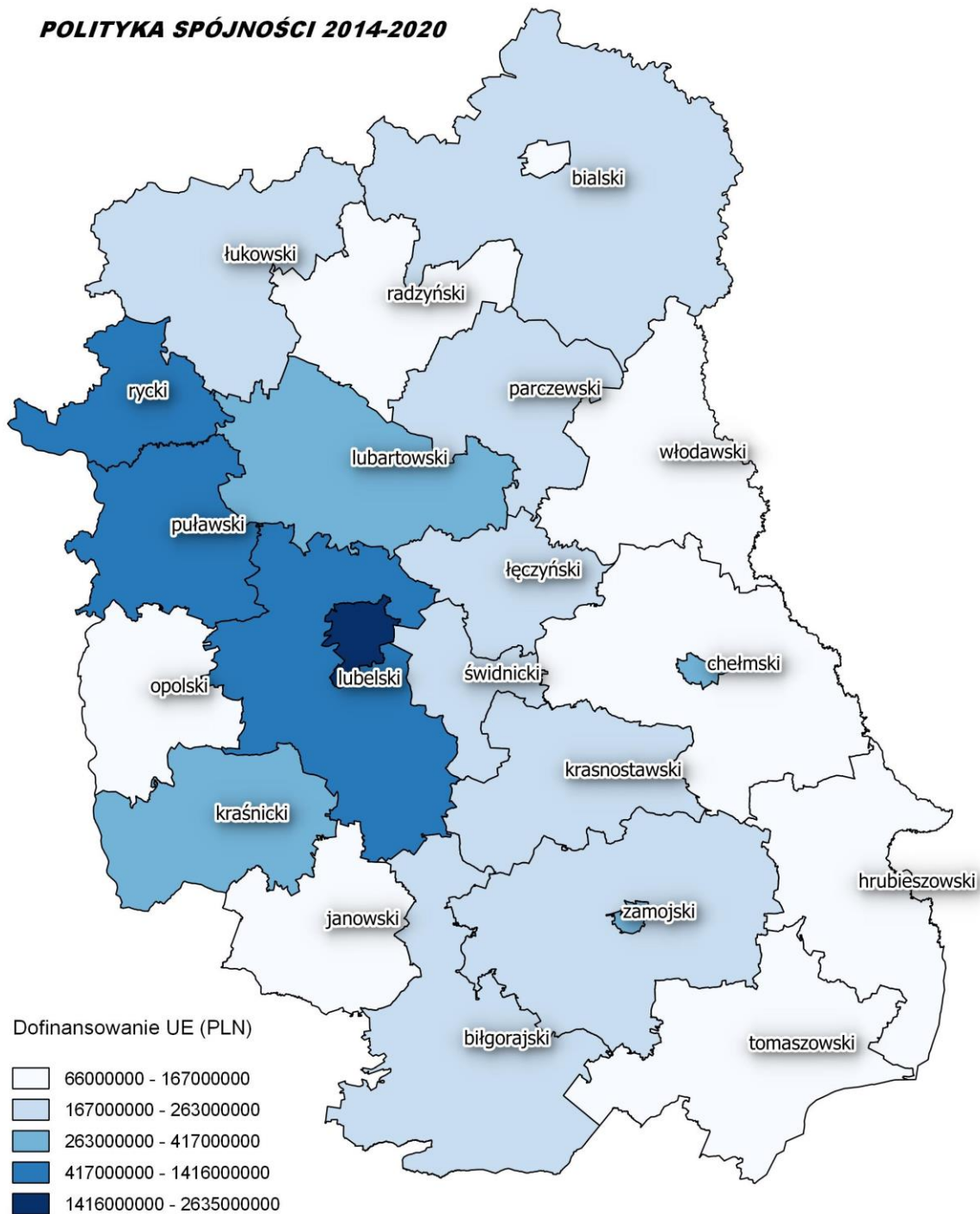
W analizowanym okresie najwięcej projektów realizowanych jest w powiecie Miasto Lublin (587), a w dalszej kolejności w powiatach: lubelskim (289), bialskim (201), lubartowskim (187) i puławskim (187) (Wykres 9). Wśród gmin największą aktywnością wykazały się dotychczas: Puławy – miasto (62), Świdnik (55) i Kraśnik- miasto (51). Warto zaznaczyć, iż w obecnym okresie programowania już wszystkie gminy skorzystały z programów Polityki Spójności.

Średnia wartość projektu realizowanego z Polityki Spójności w województwie lubelskim wynosi 5,8 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 3,8 mln zł, przy czym wartości powyżej średniej odnotowano tylko w 4 powiatach: ryckim, lubelskim, puławskim i Mieście Lublin.

Największe dofinansowanie UE w ramach Polityki Spójności wśród powiatów otrzymało jak do tej pory Miasto Lublin w kwocie 2,6 mld zł, a w dalszej kolejności projekty realizowane na terenie kilku powiatów (1,6 mld zł) oraz powiaty: lubelski (1,4 mld zł), puławski (0,8 mld zł) i rycki (0,7 mld zł). Najmniejsze dofinansowanie otrzymały zaś powiaty: hrubieszowski (70 mln zł) i janowski (91 mln zł) (Mapa 4). Wśród gmin największe środki w ramach Polityki Spójności uzyskały natomiast: Lubartów – miasto (157 mln zł), Kraśnik – miasto (126 mln zł) i Świdnik (122 mln zł) (Mapa 6).

Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na jednego mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie UE w przeliczeniu na mieszkańca odnotowano na terenie powiatów: ryckiego (13,1 tys. zł/os.), lubelskiego (9,2 tys. zł/os.), Miasta Lublin (7,8 tys. zł/os.) oraz na terenie powiatu puławskiego (6,8 tys. zł/os.) i parczewskiego (6,4 tys. zł/os.). Najniższe wartości występują zaś w powiatach: hrubieszowskim (1 tys. zł/os.), janowskim (1,9 tys. zł/os.) i tomaszowskim (1,9 tys. zł/os.) (Mapa 5). Wśród gmin największe kwoty per capita przypadają natomiast w gminach: Siemień (15 tys. zł/os.), Stężycza (11 tys. zł/os.), Kraśniczyn (10 tys. zł/os.) i Nielisz (10 tys. zł/os.) (Mapa 7).

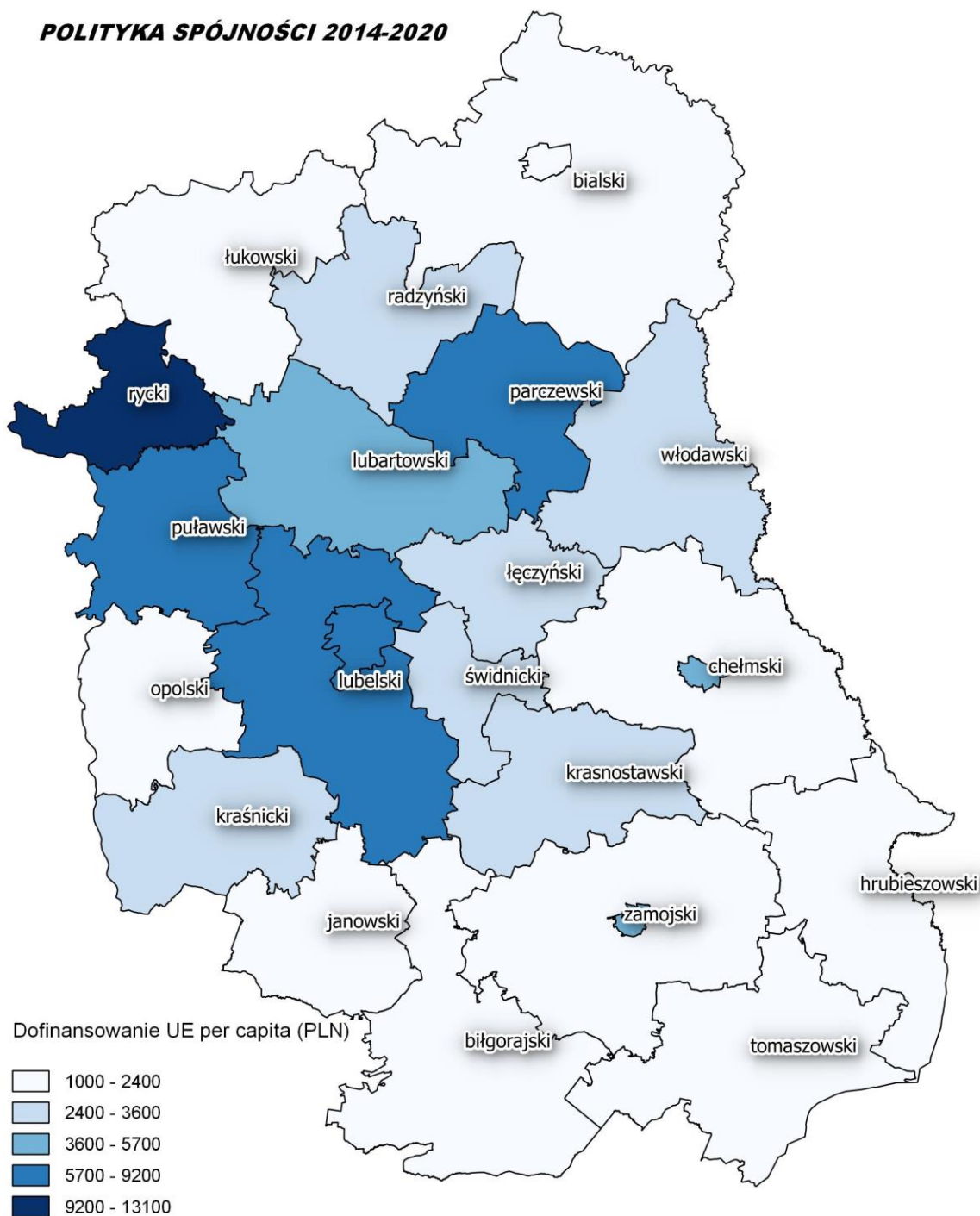
Mapa 4. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

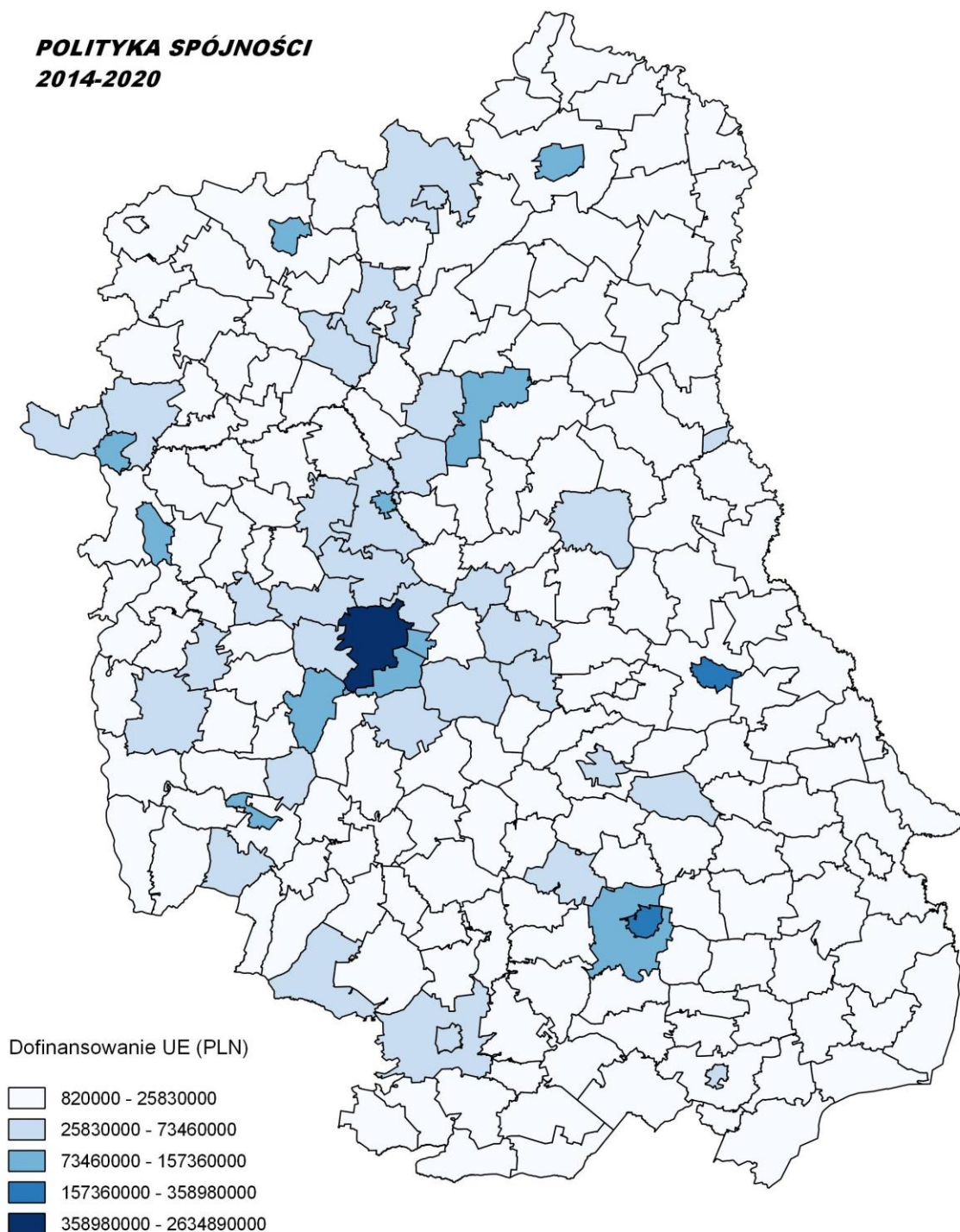

Mapa 5 .Wartość dofinansowania UE ogółem projektów na 1 mieszkańca w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

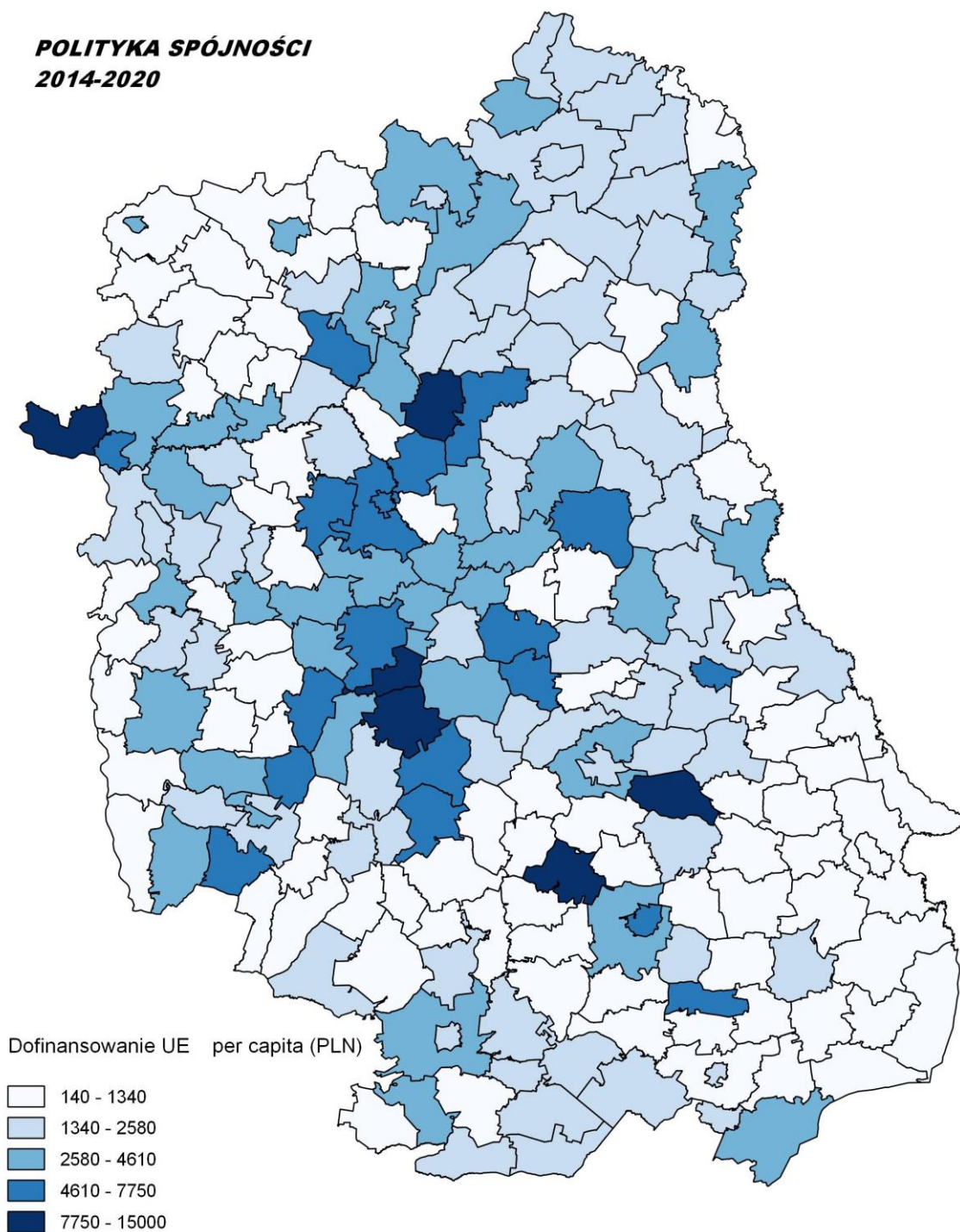
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 6. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

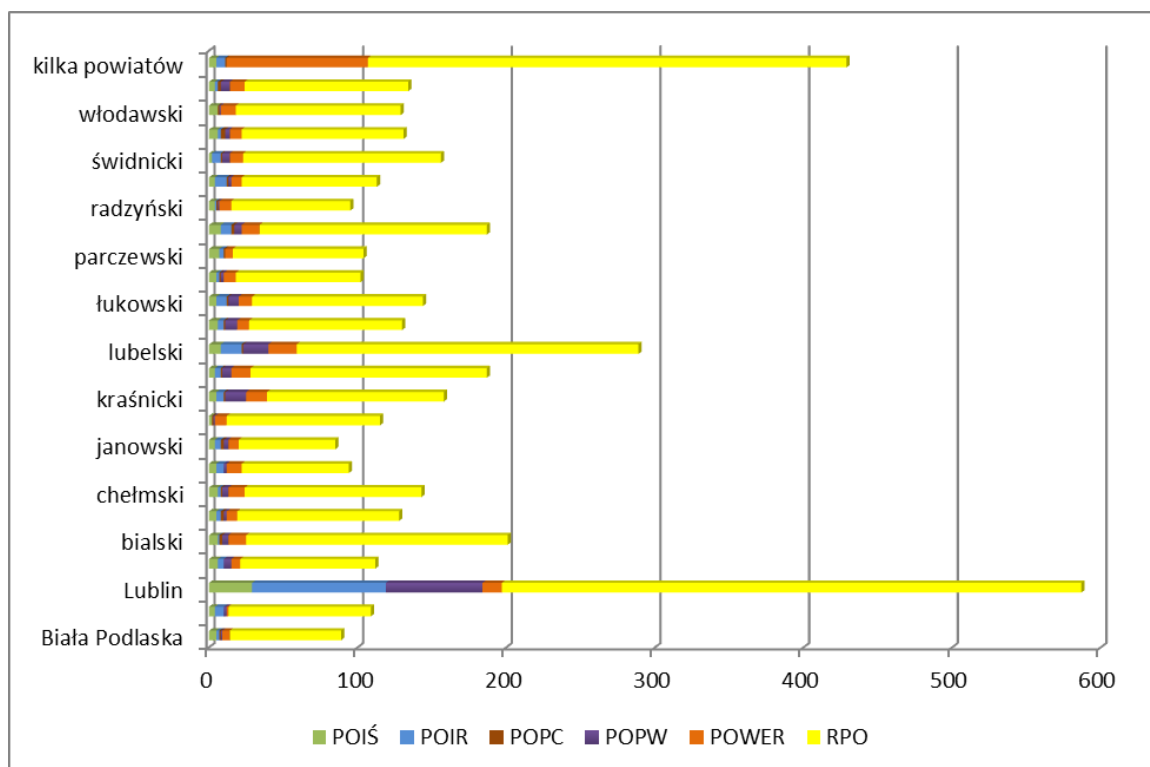
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 7. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów na 1 mieszkańca w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

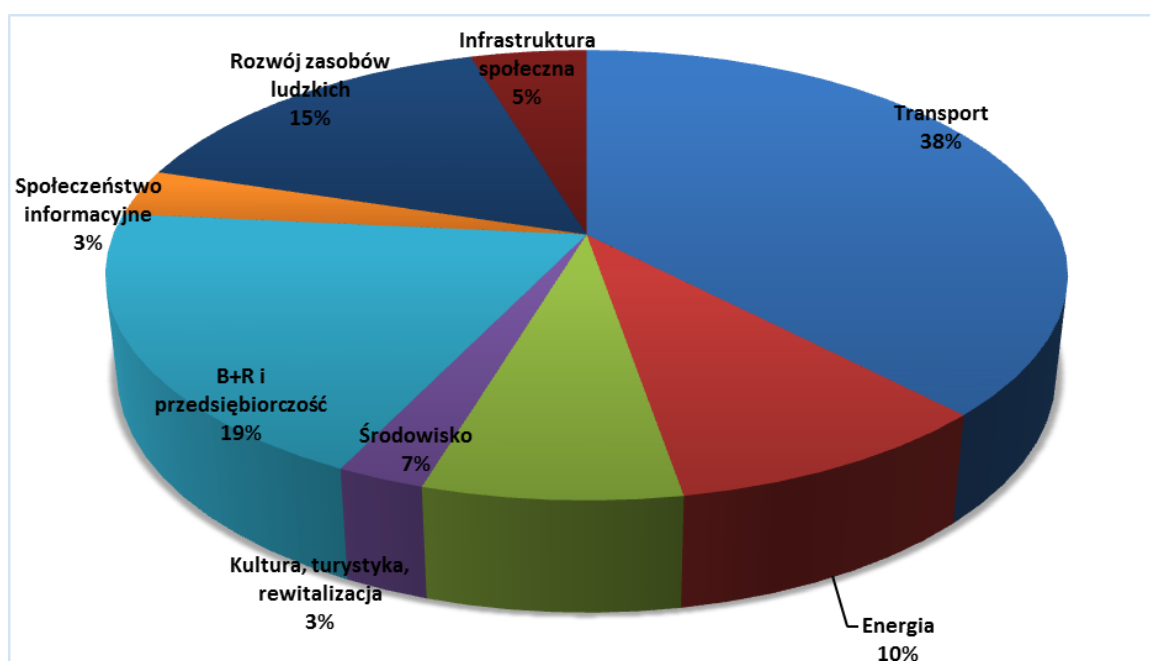
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Wykres 9. Liczba realizowanych projektów w powiatach województwa lubelskiego wg programów operacyjnych⁵.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018 r.

Wykres 10. Realizacja projektów w województwie lubelskim w podziale na obszary tematyczne.

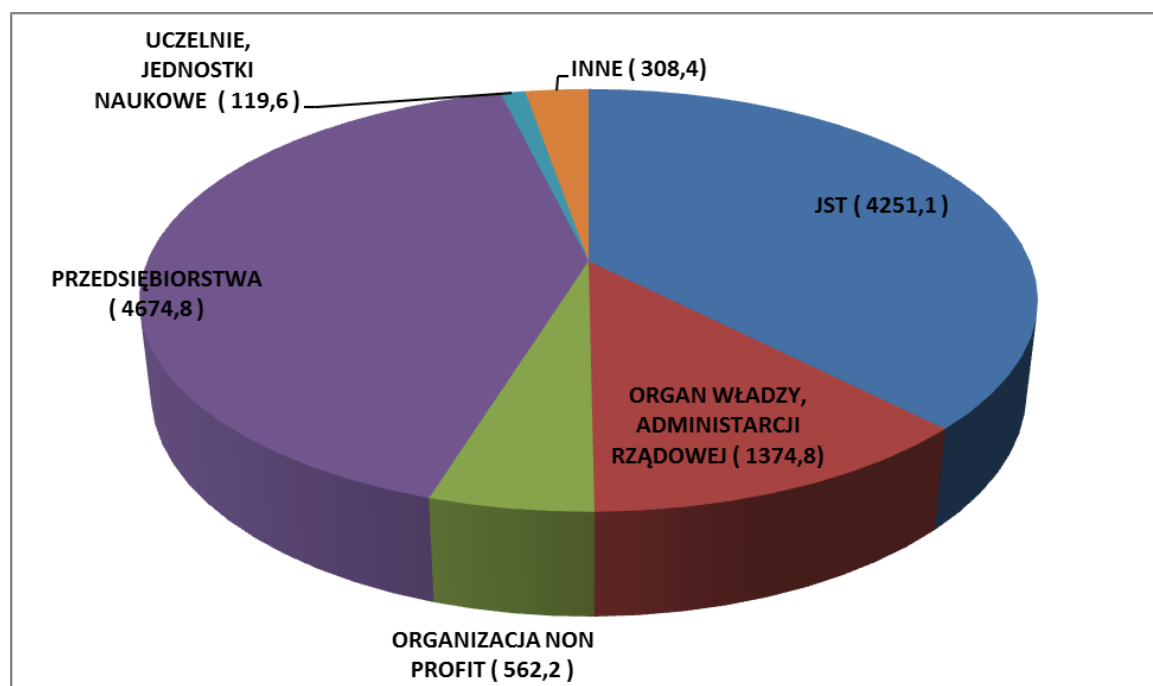
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018 r.

⁵ „kilka powiatów” - projekty realizowane na terenie kilku powiatów

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Polityki Spójności w podziale na obszary tematyczne, zauważalny jest przeważający udział projektów realizowanych w ramach dziedziny „Transportu” (38%) „B+R przedsiębiorczości” (19%), „Rozwój zasobów ludzkich” (15%) a w dalszej kolejności udział projektów z dziedzin: „Energia” (10%), „Środowisko” (7%), „Infrastruktura społeczna” (5%), „Społeczeństwo informacyjne” (3%) oraz „Kultura, turystyka, rewitalizacja” (3%) (Wykres 10).

Wykres 11. Wartość uzyskanego dofinansowania Programów z UE w ramach 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018 r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Polityki Spójności największy udział mają przedsiębiorstwa i jednostki samorządu terytorialnego (odpowiednio 41% i 38% wartości dofinansowania w ramach analizowanych Programów Operacyjnych). Kolejną grupę stanowią: organy władzy, administracji rządowej (12%) (Wykres 11).

3.2.1. Poziom realizacji POIS

Ze środków Programu Infrastruktura i Środowisko finansowane są projekty infrastrukturalne, o znaczeniu krajowym lub międzynarodowym. Ze wsparcia można korzystać na dwa sposoby: aktywnie – jako realizator lub uczestnik projektów bądź też pasywnie – jako użytkownik infrastruktury, która powstała dzięki dofinansowaniu z Funduszy Europejskich.

Z Programu Infrastruktura i Środowisko finansowane są różnorodne projekty. W zależności od specyfiki danego rodzaju wsparcia, określany jest typ podmiotów, które mogą z niego korzystać. Możemy wyróżnić następujące grupy podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie:

- Jednostki samorządu terytorialnego,
- Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne,
- Administracja publiczna,
- Służby publiczne inne niż administracja,
- Instytucje ochrony zdrowia,
- Instytucje kultury, nauki i edukacji,
- Duże przedsiębiorstwa,
- Małe i średnie przedsiębiorstwa,
- Organizacje społeczne i związki wyznaniowe.

W ramach perspektywy 2014-2020 w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w Polsce wg stanu na 30 czerwca 2018 roku, projektów będących w realizacji, a nawet oczekujących na realizację jest 1 782, a ich łączna wartości stanowi 142,3 mld zł, zaś wartości dofinansowania z UE jest na poziomie 77,3 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca w kraju wynosi natomiast 2 tys. zł.

Według stanu na 30 czerwca 2018 roku, z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w województwie lubelskim realizowanych jest 98 projektów, których wartość ogółem wynosi blisko 6 mld zł, zaś wartość dofinansowania UE to 3,6 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 1,7 tys. zł (Tabela 5).

W analizowanym okresie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w Polsce realizowanych było 1,8 tys. projektów, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 7 pozycję w kraju z liczbą 98 projektów. Większą liczbę projektów odnotowano w województwach: śląskim, mazowieckim, wielkopolskim, małopolskim, dolnośląskim i pomorskim.

Tabela 5. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach POIŚ 2014-2020 (wg województw).

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	8 622 370 043	5 227 090 836	4 621 148 265	x	78
DOLNOŚLĄSKIE	10 643 875 277	6 432 189 891	5 707 526 521	1 966	141
KUJAWSKO-POMORSKIE	4 879 259 052	3 088 158 849	2 842 681 206	1 365	95
LUBELSKIE	5 975 375 384	3 999 374 006	3 570 613 450	1 679	98
LUBUSKIE	4 068 784 068	2 530 072 656	2 336 755 372	2 298	63
ŁÓDZKIE	5 485 606 935	3 827 493 115	3 428 561 204	1 385	84
MAŁOPOLSKIE	8 793 227 713	5 162 259 934	4 764 188 348	1 405	151
MAZOWIECKIE	35 798 878 752	20 098 970 456	18 298 848 792	3 398	249
OPOLSKIE	2 546 080 908	1 599 583 512	1 520 987 614	1 536	61
PODKARPACKIE	3 428 227 822	1 845 368 154	1 730 671 314	813	78
PODLASKIE	2 162 300 766	1 280 033 294	1 153 175 204	974	69
POMORSKIE	7 365 601 863	4 688 394 510	4 313 361 753	1 856	120
ŚLĄSKIE	13 087 356 935	8 334 163 527	6 963 962 588	1 531	264
ŚWIĘTOKRZYSKIE	2 910 009 186	1 596 640 711	1 458 588 513	1 169	41
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	7 230 964 352	4 623 050 015	3 990 771 779	2 783	59
WIELKOPOLSKIE	9 575 141 478	5 237 819 669	4 839 327 240	1 387	162
ZACHODNIOPOMORSKIE	9 691 830 909	6 375 415 158	5 788 559 284	3 394	97
POLSKA	142 264 891 443	85 946 078 293	77 329 728 446	2 012	1 782

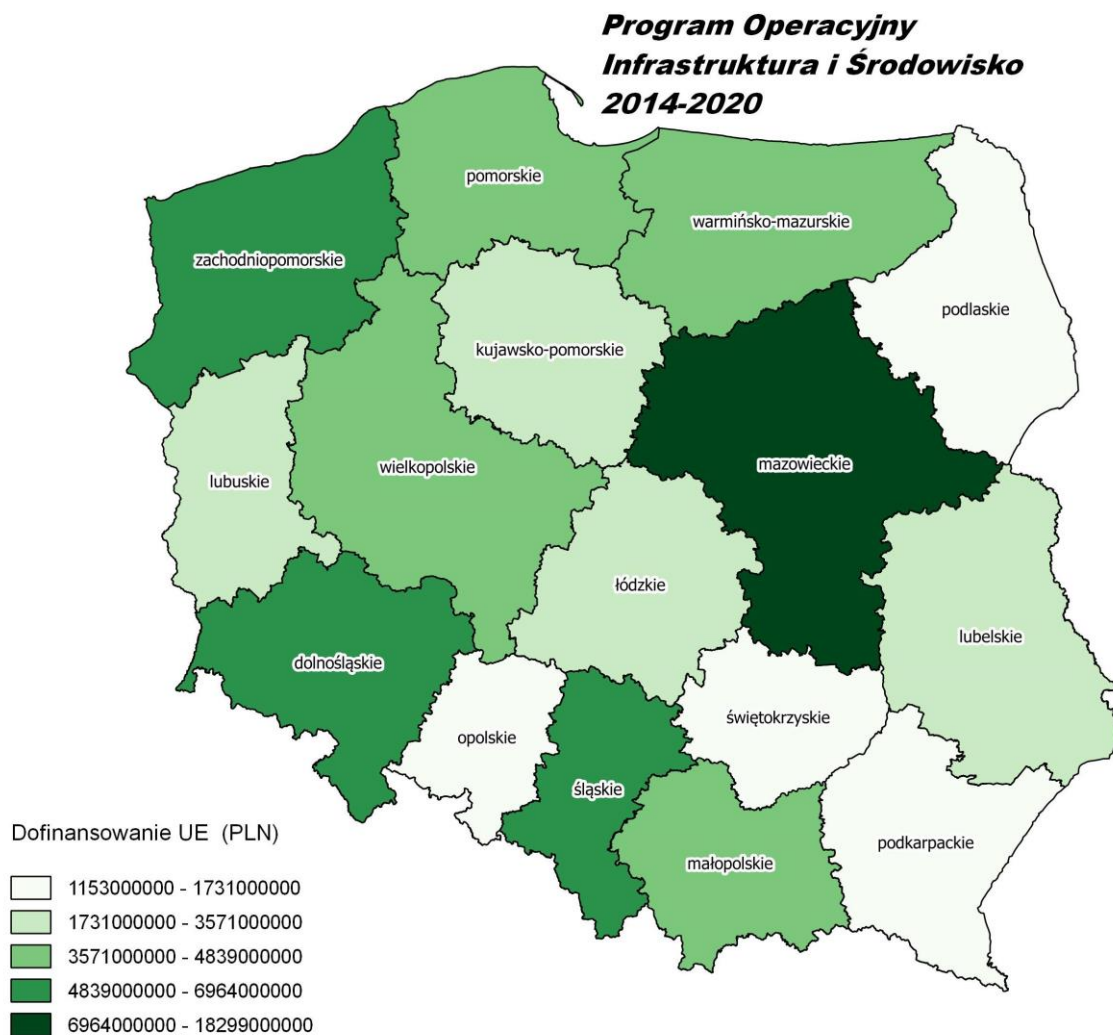
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Pod względem wartości dofinansowania z UE region uzyskał natomiast 9 lokatę, z kwotą 3,6 mld zł. Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju wyniósł 5% (Mapa 8).

Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła w kraju 2 tys. zł/os., a w województwie lubelskim była niższa i opiewała na 1,7 tys. zł/os. Pozwoliło to na uplasowanie regionu na 7 pozycji w Polsce, za województwami: mazowieckim, zachodniopomorskim, warmińsko-mazurskim, lubuskim, dolnośląskim i pomorskim (Mapa 9).

Średnia wartość projektu dla Polski (wg stanu na 30.06.2018r.) wyniosła 79,8 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 61 mln zł, co uplasowało region na 9 miejscu (niższe wartości odnotowały województwa: podlaskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, kujawsko-pomorskie małopolskie i wielkopolskie). Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło natomiast 7 pozycję z kwotą 36,4 mln zł, za województwami: mazowieckim, warmińsko-mazurskim, zachodniopomorskim, łódzkim dolnośląskim i lubuskim.

Mapa 8. Wartość dofinansowania ogółem projektów z POIŚ w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

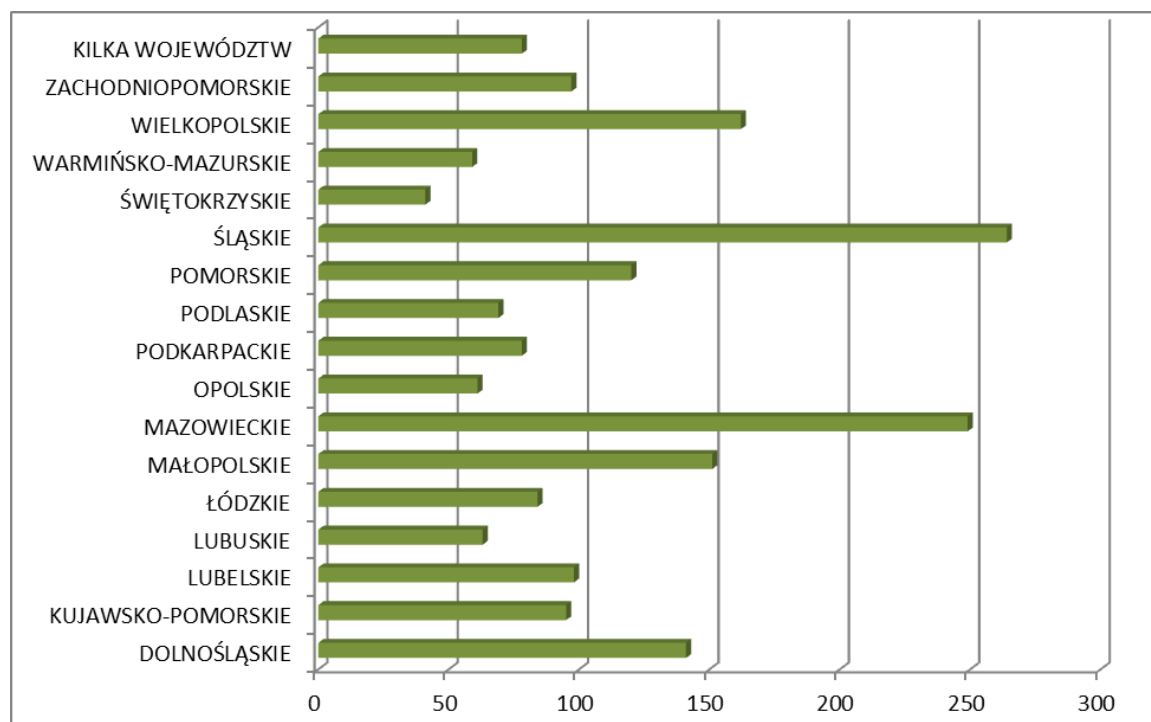

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Wykres 12. Liczba projektów realizowanych w ramach programu POIŚ 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018 r.

Według stanu na 30.06.2018r. projekty z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 realizowane są na terenie wszystkich powiatów województwa lubelskiego. Pod względem liczbowym (30% wszystkich projektów z POIŚ w regionie) dominujący jest udział Miasta Lublin. Natomiast pod względem wartościowym dominuje powiat lubelski (24%) oraz projekty realizowane na terenie kilku powiatów (19%). Sytuacja ta wynika w znacznej mierze z koncentracji podmiotów i instytucji pełniących funkcje gospodarcze i badawczo-rozwojowe, a także realizacji na terenie miasta dużych inwestycji infrastrukturalnych finansowanych z programów krajowych (Tabela 6).

W okresie programowania 2014-2020 w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w województwie lubelskim (wg stanu na koniec I półrocza 2018 roku) rozpoczęto realizację 98 projektów o łącznej wartości blisko 6 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 3,6 mld zł (Tabela 6).

Tabela 6. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach POPIŚ 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	5 975 375 384	3 999 374 006	3 570 613 450	1 679	98
białski	8 465 201	6 381 296	6 274 785	56	6
Biała Podlaska	37 082	37 082	31 520	2	1
Janów Podlaski	37 082	37 082	31 520	6	1
Kodeń	561 750	561 750	477 487	133	1
Międzyrzec Podlaski - miasto	5 257 774	3 558 546	3 552 983	210	2
Sławatycze	979 701	832 746	832 746	355	1
Terespol - miasto	1 016 784	869 828	864 266	154	2
kilka JST	575 028	484 262	484 262	x	2
Biała Podlaska	92 317 673	44 811 835	44 620 218	775	5
Biała Podlaska	92 317 673	44 811 835	44 620 218	775	5
biłgorajski	16 720 798	9 781 368	9 759 119	96	5
Aleksandrów	151 540	136 225	128 809	39	2
Biłgoraj - miasto	5 082 592	3 528 588	3 528 588	133	2
Biłgoraj - gmina wiejska	9 797 326	4 665 784	4 665 784	351	1
Frampol	102 097	86 782	86 782	14	1
Józefów	151 540	136 225	128 809	19	2
Księżpol	102 097	86 782	86 782	12	1
Łukowa	151 540	136 225	128 809	30	2
Obsza	102 097	86 782	86 782	20	1
Tereszpol	102 097	86 782	86 782	22	1
kilka JST	977 872	831 191	831 191	x	1
Chełm	310 031 325	199 273 899	199 189 636	3 145	4
Chełm	310 031 325	199 273 899	199 189 636	3 145	4
chełmski	108 687 361	28 183 755	28 077 243	357	6
Białopole	13 484	13 484	11 462	4	1
Chełm	13 484	13 484	11 462	1	1
Dorohusk	13 484	13 484	11 462	2	1
Dubienka	561 750	561 750	477 487	197	1
Kamień	13 484	13 484	11 462	3	1
Rejowiec Fabryczny - miasto	13 484	13 484	11 462	3	1
Ruda-Huta	13 484	13 484	11 462	3	1
Sawin	13 484	13 484	11 462	2	1
Siedliszcze	53 625 757	13 430 410	13 428 387	1 944	2
Wierzbica	53 958 739	13 713 444	13 711 422	2 670	4
Wojślawice	13 484	13 484	11 462	3	1

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Żmudź	13 484	13 484	11 462	4	1
kilka JST	419 755	356 791	356 791	x	1
hrubieszowski	16 557 500	9 911 403	9 573 644	149	5
Dołhobyczów	21 190	21 190	18 011	3	1
Horodło	21 190	21 190	18 011	3	1
Hrubieszów - miasto	16 430 361	9 784 264	9 465 576	529	5
Mircze	21 190	21 190	18 011	2	1
Trzeszczany	21 190	21 190	18 011	4	1
Uchanie	21 190	21 190	18 011	4	1
Werbkowice	21 190	21 190	18 011	2	1
janowski	10 724 414	7 613 292	7 613 292	164	4
Dzwola	204 194	173 565	173 565	27	1
Janów Lubelski	9 133 960	6 261 406	6 261 406	390	3
Modliborzyce	204 194	173 565	173 565	25	1
Potok Wielki	204 194	173 565	173 565	37	1
kilka JST	977 872	831 191	831 191	x	1
krasnostawski	39 210 322	20 283 846	20 261 597	314	2
Izbica	74 164	74 164	63 040	8	1
Krasnystaw - miasto	39 061 993	20 135 517	20 135 517	1 065	1
Siennica Różana	74 164	74 164	63 040	15	1
kraśnicki	106 697 271	56 520 925	56 520 925	585	5
Kraśnik - miasto	93 451 779	47 675 569	47 675 569	1 369	4
Kraśnik - gmina wiejska	13 245 492	8 845 356	8 845 356	1 198	1
lubartowski	95 265 030	55 616 746	55 594 496	624	4
Kamionka	36 394 227	24 790 574	24 790 574	3 841	1
Lubartów - miasto	58 302 720	30 321 051	30 321 051	1 370	1
Uścimów	148 329	148 329	126 079	39	1
kilka JST	419 755	356 791	356 791	x	1
lubelski	1 408 454 794	953 380 062	819 111 032	5 340	8
Głusk	30 890 704	16 105 696	16 105 696	1 489	2
Niemce	53 612 273	13 416 925	13 416 925	697	1
Wojciechów	5 742 665	2 444 999	2 444 999	409	1
Wólka	53 612 273	13 416 925	13 416 925	1 116	1
kilka JST	1 264 596 879	907 995 517	773 726 486	x	4
Lublin	679 666 518	422 437 961	406 398 347	1 196	29
Lublin	679 666 518	422 437 961	406 398 347	1 196	29
łęczyński	19 577 085	10 418 249	10 396 000	181	6
Cyców	49 443	49 443	42 026	5	1
Ludwin	382 425	332 478	325 061	58	3
Łęczna	2 081 125	1 768 852	1 768 852	75	1
Milejów	16 594 895	7 861 242	7 861 242	855	1

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Puchaczów	49 443	49 443	42 026	7	1
kilka JST	419 755	356 791	356 791	x	1
łukowski	100 529 830	54 864 081	54 526 323	505	5
Łuków - miasto	100 374 557	54 736 611	54 398 852	1 795	4
kilka JST	155 273	127 471	127 471	x	1
opolski	17 242 700	9 344 384	9 006 626	149	5
Opole Lubelskie	10 352 213	5 773 525	5 604 645	322	4
Poniatowa	6 890 487	3 570 859	3 401 980	236	3
parczewski	31 629 001	18 211 283	18 189 034	518	7
Dębowa Kłoda	49 443	49 443	42 026	11	1
Parczew	30 777 379	17 472 571	17 465 155	1 195	4
Siemień	49 443	49 443	42 026	9	1
Sosnowica	332 982	283 035	283 035	108	2
kilka JST	419 755	356 791	356 791	x	1
puławski	746 745 249	596 926 279	511 004 965	4 475	8
Janowiec	74 164	74 164	63 040	17	1
Kazimierz Dolny	24 595 328	16 573 012	16 573 012	2 448	2
Nałęczów	5 742 665	2 444 999	2 444 999	273	1
Puławy - miasto	6 959 359	5 173 671	5 162 546	107	4
kilka JST	709 373 733	572 660 433	486 761 368	x	1
radzyński	2 231 250	2 127 889	1 881 345	32	4
Czemierniki	148 329	148 329	126 079	29	1
Radzyń Podlaski - miasto	1 507 894	1 495 298	1 271 004	80	1
kilka JST	575 028	484 262	484 262	x	2
rycki	777 949 118	604 963 397	519 042 082	9 144	4
Dęblin	63 170 037	29 689 188	29 689 188	1 811	1
Ryki	5 257 019	2 465 446	2 465 446	120	1
Ułęż	148 329	148 329	126 079	39	1
kilka JST	709 373 733	572 660 433	486 761 368	x	1
świdnicki	34 455 532	29 309 451	29 287 202	404	2
Świdnik	34 455 532	29 309 451	29 287 202	737	2
tomaszowski	14 995 334	13 057 098	12 582 062	149	6
Jarczów	29 666	29 666	25 216	7	1
Lubycza Królewska	3 048 244	3 048 244	2 591 007	412	3
Łaszczów	29 666	29 666	25 216	4	1
Susiec	816 775	694 259	694 259	92	1
Telatyn	29 666	29 666	25 216	6	1
Tomaszów Lubelski - miasto	10 033 779	8 364 741	8 364 741	432	1
Tyszowce	29 666	29 666	25 216	4	1
kilka JST	977 872	831 191	831 191	x	1
włodawski	3 250 501	2 785 175	2 762 926	71	6

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Hanna	24 721	24 721	21 013	7	1
Hańsk	135 715	119 066	115 358	31	3
Stary Brus	1 310 433	1 117 576	1 113 868	527	5
Urszulin	330 732	284 830	281 122	68	4
Włodawa - miasto	24 721	24 721	21 013	2	1
Wola Uhruska	24 721	24 721	21 013	5	1
Wyryki	979 701	832 746	832 746	319	1
kilka JST	419 755	356 791	356 791	x	1
zamojski	10 591 532	6 399 950	6 377 701	59	4
Grabowiec	37 082	37 082	31 520	8	1
Łabunie	6 506 970	3 375 195	3 375 195	536	1
Miączyn	37 082	37 082	31 520	5	1
Zamość	37 082	37 082	31 520	1	1
Zwierzyniec	37 082	37 082	31 520	5	1
kilka JST	3 936 233	2 876 427	2 876 427	x	2
Zamość	180 311 360	141 970 148	141 745 853	2 203	6
Zamość	180 311 360	141 970 148	141 745 853	2 203	6
kilka JST	1 143 068 684	694 800 234	590 816 997	x	5
kilka JST	1 143 068 684	694 800 234	590 816 997	x	5

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018 r.

W analizowanym okresie najwięcej projektów realizowanych jest na terenie powiatów: Miasto Lublin (29), a w dalszej kolejności puławskiego i lubelskiego (po 8). Średnia liczba projektów przypadających na 1 powiat wynosi nieco ponad 4, a wartości poniżej średniej odnotowano tylko w 2 powiatach. Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazują się powiaty: krasnostawski i świdnicki (po 2 projekty) (Wykres 13). Wśród gmin największą aktywnością wykazują się gminy: Hrubieszów – miasto i Stary Brus, które rozpoczęły realizację aż 5 projektów każda. Jednocześnie należy zaznaczyć iż wiele gmin z regionu nie realizuje (jak do tej pory) żadnych projektów z POIŚ.

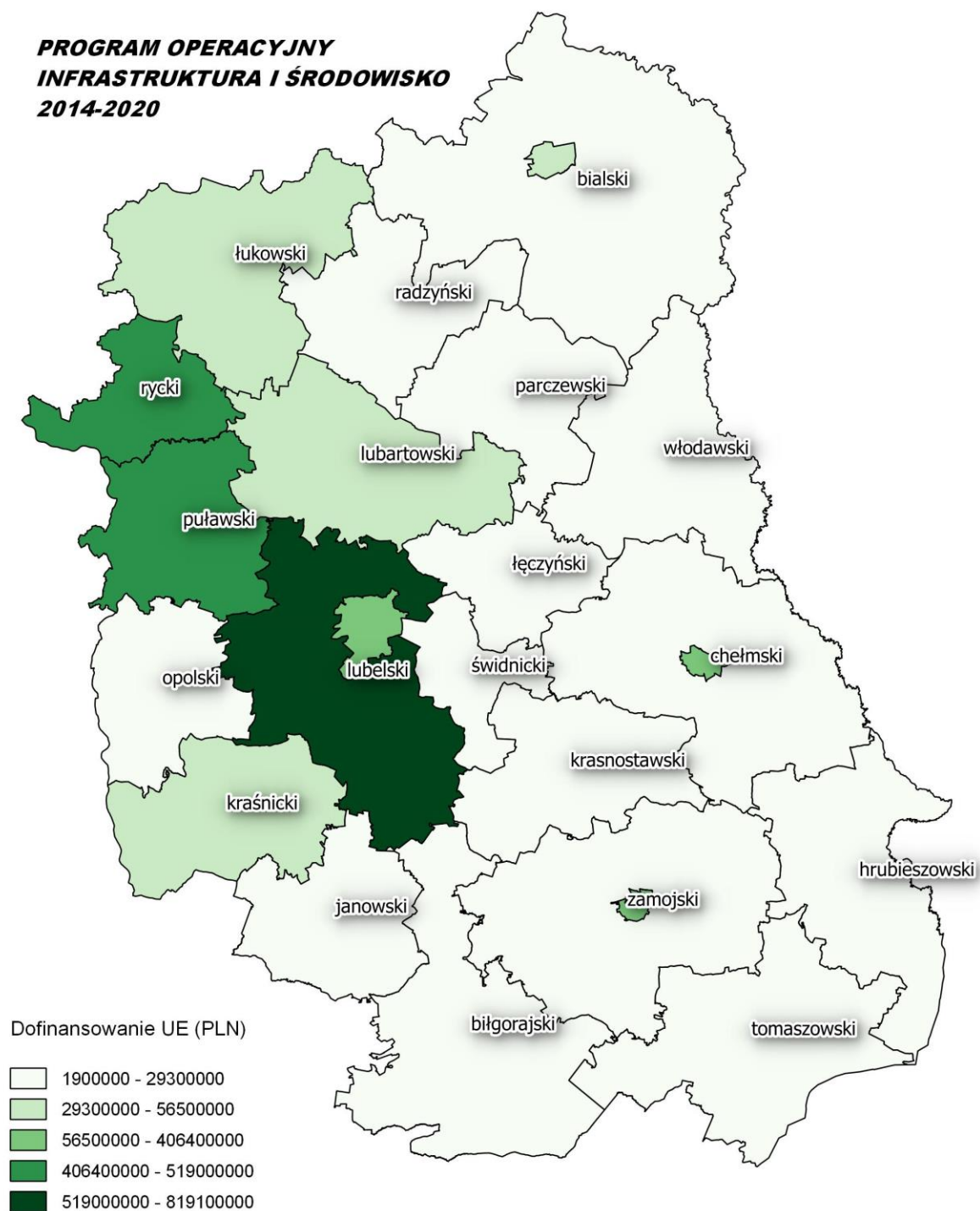
Średnia wartość projektu realizowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w województwie lubelskim wynosi 61 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 36 mln zł, przy czym wartości powyżej średniej odnotowano tylko w 4 powiatach: ryckim, lubelskim, puławskim i Mieście Chełm oraz wśród projektów realizowanych przez kilka powiatów.

Największe dofinansowanie UE w ramach POIŚ zostało pozyskane przez powiat lubelski (819 mln zł), rycki (519 mln zł) oraz powiat puławski (511 mln zł). Dużą część wartości dofinansowania pozyskały również projekty realizowane przez kilka powiatów (591 mln zł)

(Mapa 10). Wśród gmin najwięcej środków w POiŚ pozyskały: Łuków – miasto (54 mln zł) i Kraśnik – miasto (48 mln zł) (Mapa 12).

Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na jednego mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie UE w przeliczeniu na mieszkańca odnotowano w powiatach: ryckim 9,1 tys. zł/os., a w dalszej kolejności lubelskim 5,3 tys. zł/os. i puławskim 4,5 tys. zł/os. Najmniejsze dofinansowanie przypadające na 1 mieszkańca występuje w powiatach: radzyńskim 32 zł/os., bialskim 56 zł/os. i zamojskim (Mapa 11). Wśród gmin największe kwoty per capita przypadają w gminie Kamionka (3,8 tys. zł/os.), Wierzbica (2,7 tys. zł/os.) i Kazimierz Dolny (2,5 tys. zł/os.) (Mapa 13).

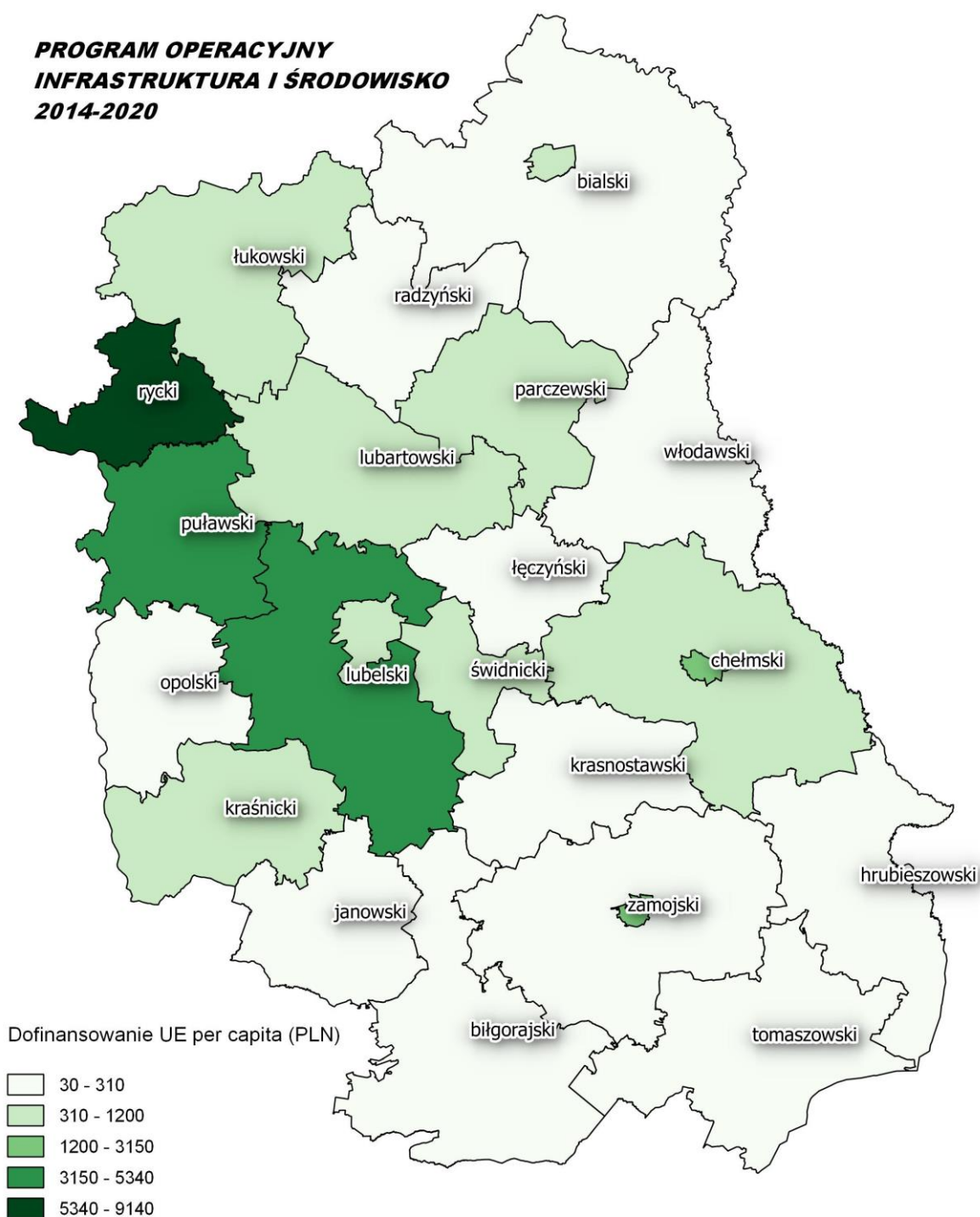
Mapa 10. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POIŚ realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

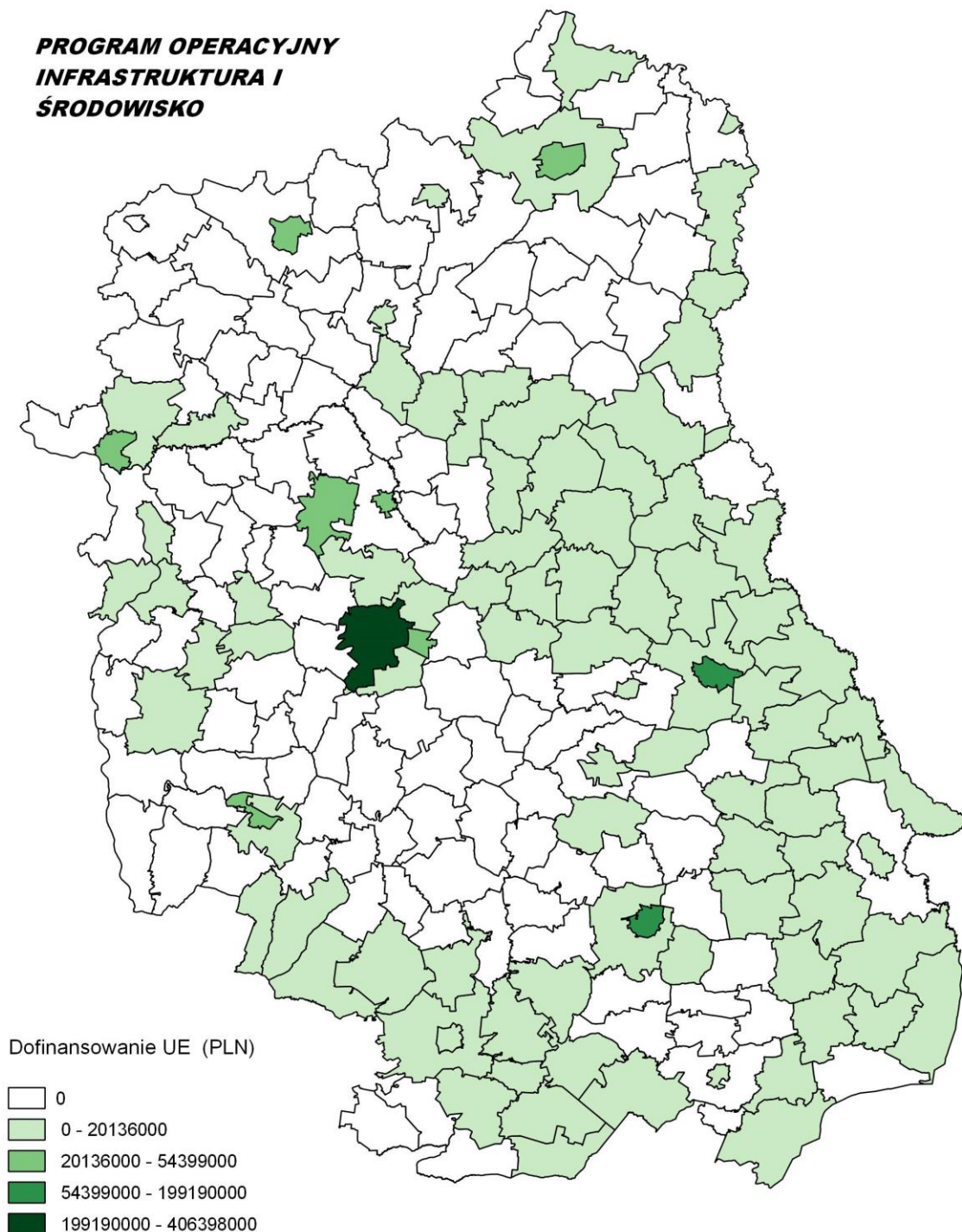

Mapa 11. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POIS w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

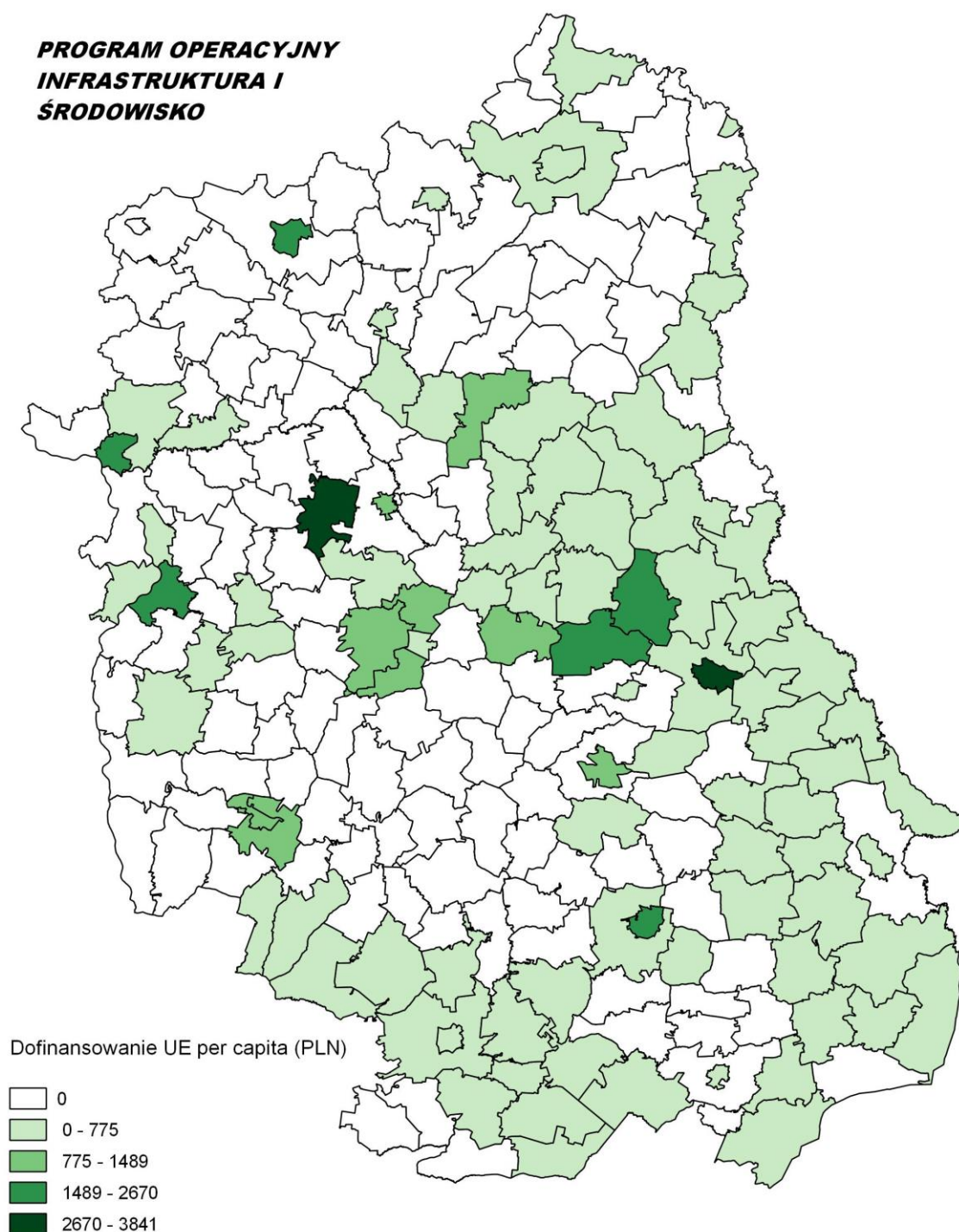
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 12. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POIŚ realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

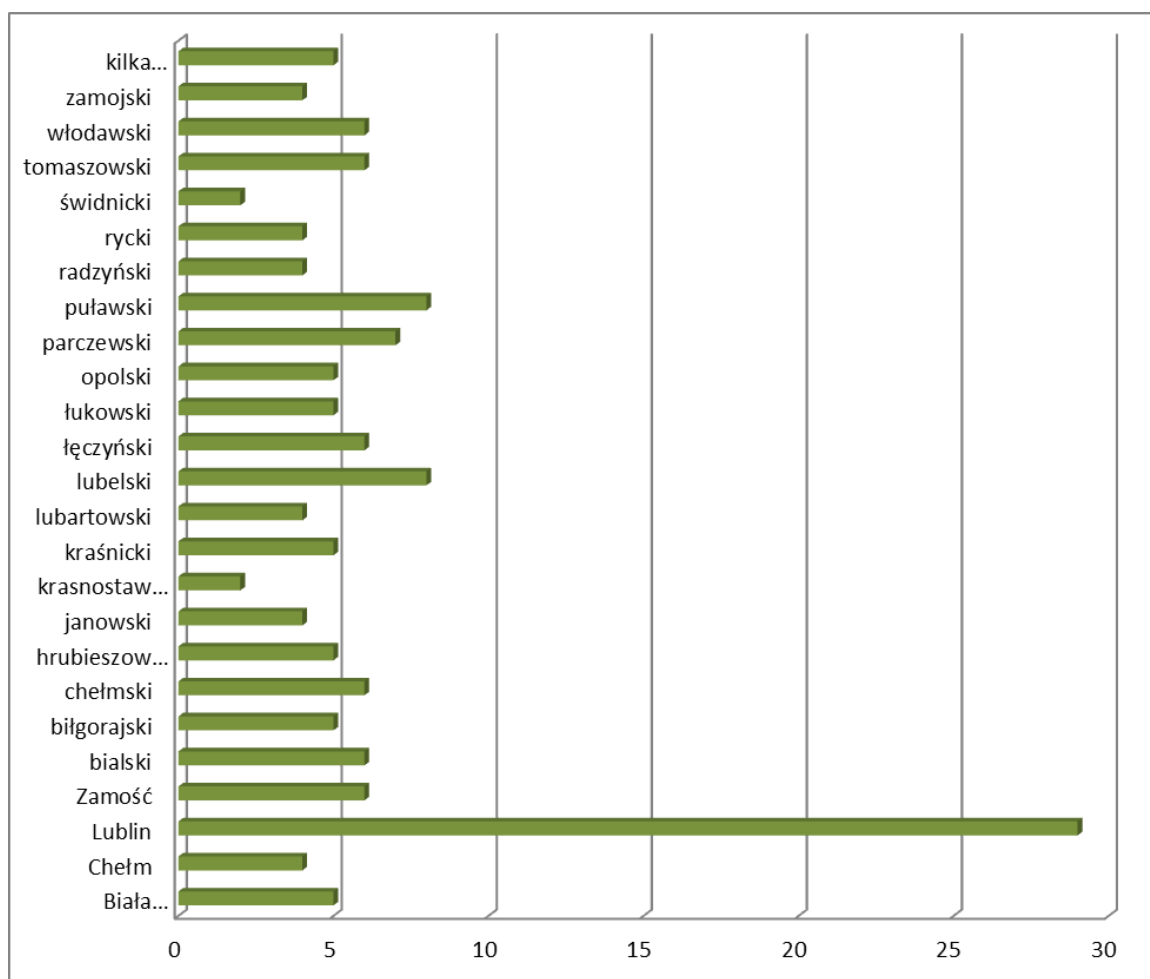
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 13. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POIŚ w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Wykres 13. Liczba realizowanych projektów w ramach POIŚ 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

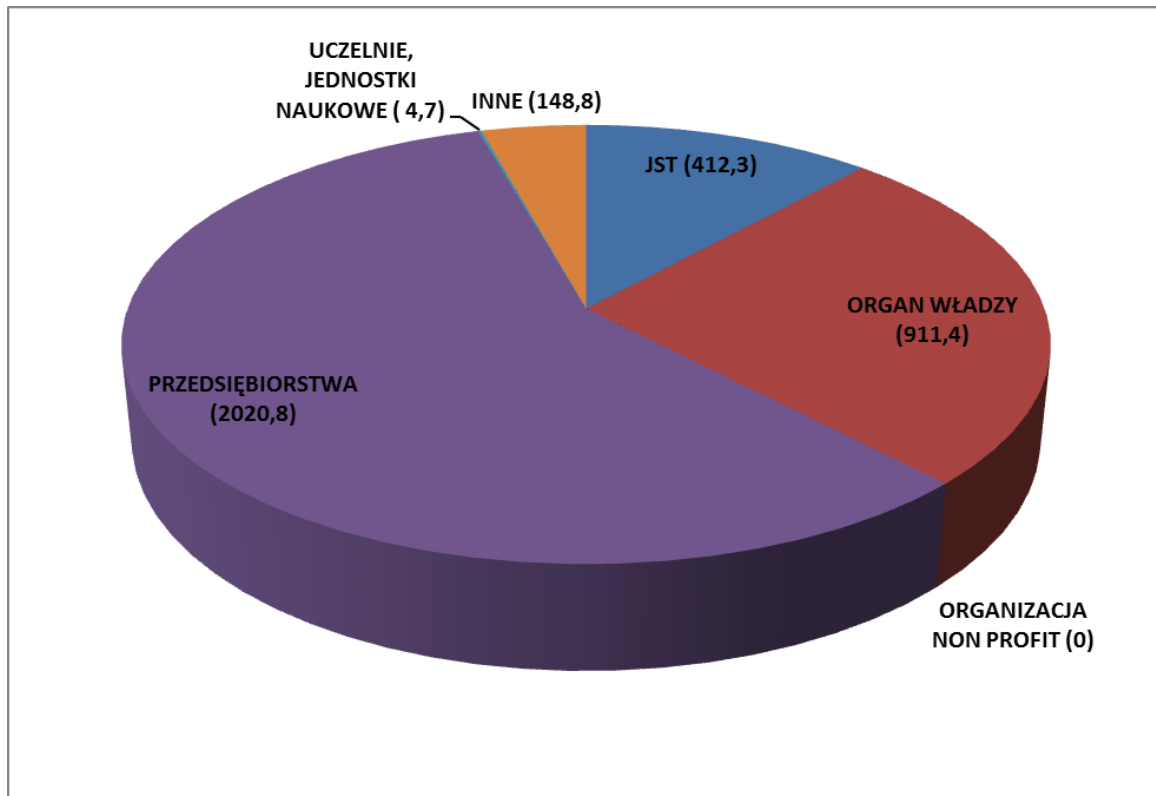

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 największy udział mają przedsiębiorstwa (2 mld zł, co stanowi 58% środków wykorzystanych do tej pory w ramach Programu), co w znacznej mierze wynika z przyjętych w Programie priorytetów wsparcia. Kolejną grupę stanowią : organ władzy – 26%, jednostki samorządu terytorialnego - 12% oraz inne⁶ - 4% (Wykres 14).

⁶ Inne- w skład których wchodzi: europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej, europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych, główne oddziały zagranicznych oddziałów ubezpieczeń, główne oddziały zagranicznych zakładów reasekuracji, instytucje gospodarki budżetowej, kolumny transportu sanitarnego, przedstawiciele zagraniczni, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, spółdzielnie, spółdzielnie europejskie, towarzystwa reasekuracji wzajemnej, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, wspólnoty mieszkaniowe.

Wykres 14. Wartość dofinansowania UE projektów w ramach POIŚ 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów.

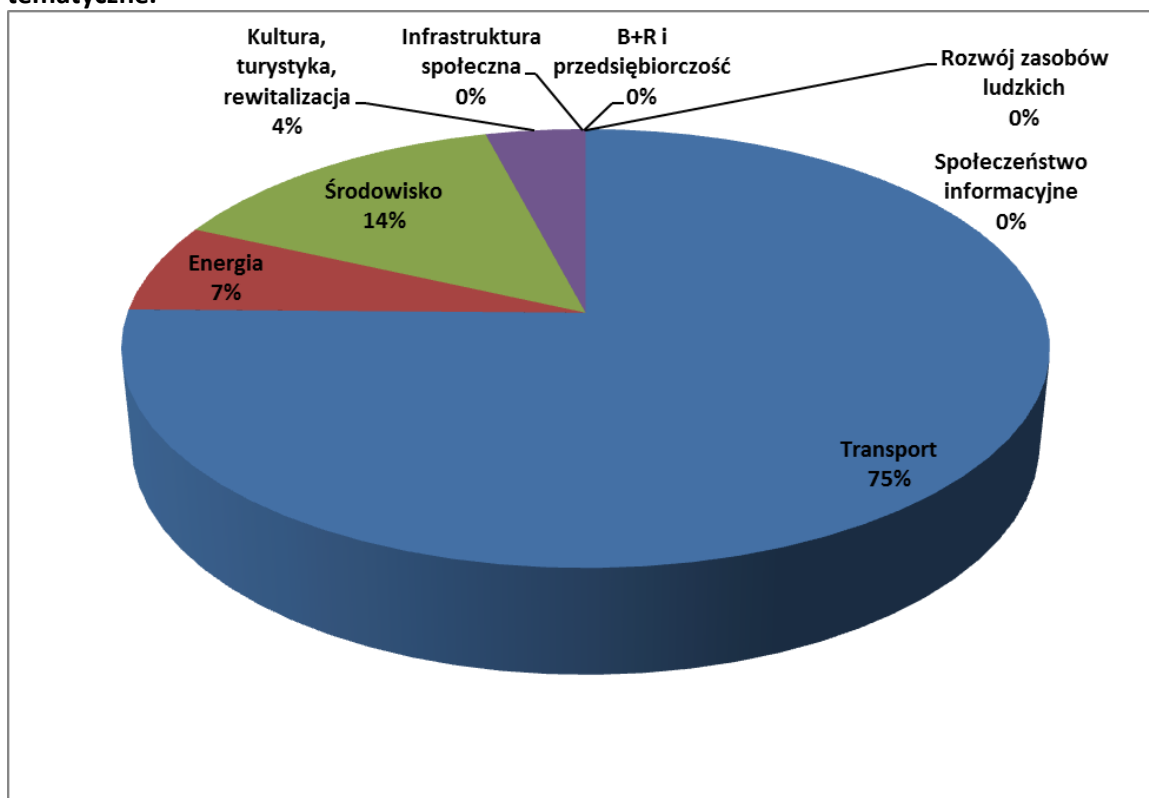

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne, zauważalny jest przeważający udział projektów realizowanych z zakresu „Transportu” 2,6 mld zł, co stanowi 75% projektów realizowanych z POIŚ na terenie województw. Kolejną grupą są projekty z zakresu „Środowisko” o wartości 482 mln zł (14%) oraz „Energii” 224 mln zł (7%) oraz „Kultura, turystyka, rewitalizacja” 139 mln zł (4%) (Wykres 15).

Wykres 15. Wartości dofinansowania UE programu POIŚ 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

3.2.2. Poziom realizacji POIR

Ze wsparcia Programu Inteligentny Rozwój można korzystać na dwa sposoby – jako realizator lub uczestnik projektów.

O wsparcie z Programu Inteligentny Rozwój występować mogą przede wszystkim:

- przedsiębiorstwa (w szczególności MŚP),
- jednostki naukowe, konsorcja, przedsiębiorstw
- instytucji otoczenia biznesu

W ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 w Polsce (wg stanu na 30 czerwca 2018 roku), projektów będących w realizacji lub oczekujących na realizację jest 3 486, a ich łączna wartości stanowi 39,7 mld zł, zaś wartości dofinansowania z UE jest na poziomie 22,6 mld zł.

W województwie lubelskim natomiast w analizowanym okresie rozpoczęto realizację 168 projektów o łącznej wartości 1,7 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie blisko 1 mld zł (Tabela 7).

Tabela 7. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach POIR 2014-2020 (wg województw).

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	9 568 944 835	7 267 303 344	7 092 936 859	x	45
DOLNOŚLĄSKIE	1 982 558 884	1 181 142 837	1 186 795 623	409	242
KUJAWSKO-POMORSKIE	1 851 559 066	861 135 750	864 026 366	415	225
LUBELSKIE	1 677 979 593	969 574 113	962 662 857	453	168
LUBUSKIE	437 251 371	216 347 802	215 828 781	212	45
ŁÓDZKIE	2 535 779 364	1 283 386 105	1 286 089 898	519	247
MAŁOPOLSKIE	4 237 029 419	2 106 384 340	2 111 296 252	623	391
MAZOWIECKIE	3 556 247 957	1 926 486 539	1 935 340 613	359	599
OPOLSKIE	856 580 803	352 529 190	353 497 490	357	59
PODKARPACKIE	2 783 390 972	1 335 636 520	1 335 921 700	627	264
PODLASKIE	938 893 560	525 567 235	516 755 071	436	95
POMORSKIE	1 880 465 203	1 002 329 383	1 005 578 641	433	266
ŚLĄSKIE	3 021 106 060	1 498 821 991	1 488 689 694	327	412
ŚWIĘTOKRZYSKIE	951 963 046	388 993 383	391 007 614	313	80
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	1 166 286 982	602 115 315	602 393 111	420	120
WIELKOPOLSKIE	1 807 970 425	990 150 586	981 256 453	281	298
ZACHODNIOPOMORSKIE	455 413 340	214 760 395	218 221 321	128	71
POLSKA	39 709 420 881	22 722 664 829	22 548 298 343	587	3 486

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

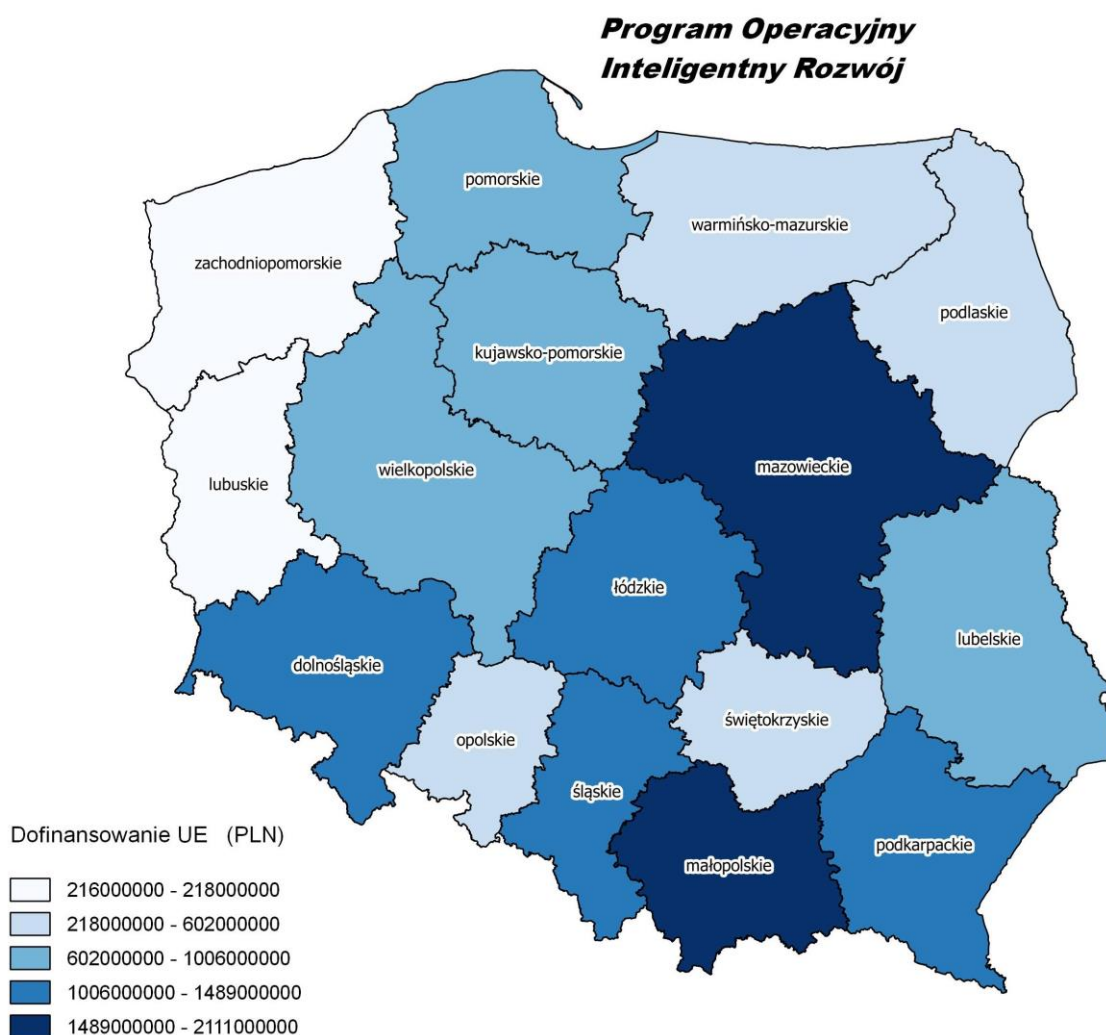
Według stanu na 30 czerwca 2018 roku, z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowanych było 3,5 tys. projektów, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 10 pozycję w kraju z liczbą 168 projektów, wyprzedzając województwa: lubuskie, opolskie, zachodniopomorskie, świętokrzyskie, podlaskie i warmińsko-mazurskie (Wykres 16).

O jedną pozycję wyższą lokatę region uzyskał pod względem wartości dofinansowania z UE, która wyniosła 963 mln zł. Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju wyniósł natomiast 4%. Warto zaznaczyć, że bardzo duży udział, bo aż 31% w dofinansowaniu z UE z POIR stanowiły projekty realizowane na terenie kilku województw (Mapa 14).

Wartość dofinansowania UE z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła w kraju 587 zł/os., a w województwie lubelskim była niższa i opiewała na 453 zł/os. Pozwoliło to na uplasowanie regionu na 4 pozycji w Polsce, za województwami: podkarpackim, małopolskim i łódzkim. (Tabela 7) (Mapa 15).

Średnia wartość projektu dla Polski (wg stanu na 30.06.2018r.) wyniosła 11,4 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 10 mln zł, co uplasowało region na 6 miejscu (wyższe wartości odnotowały województwa: opolskie, świętokrzyskie, małopolskie, podkarpackie i łódzkie). Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło natomiast 2 pozycję z kwotą 5,7 mln zł, za województwem opolskim.

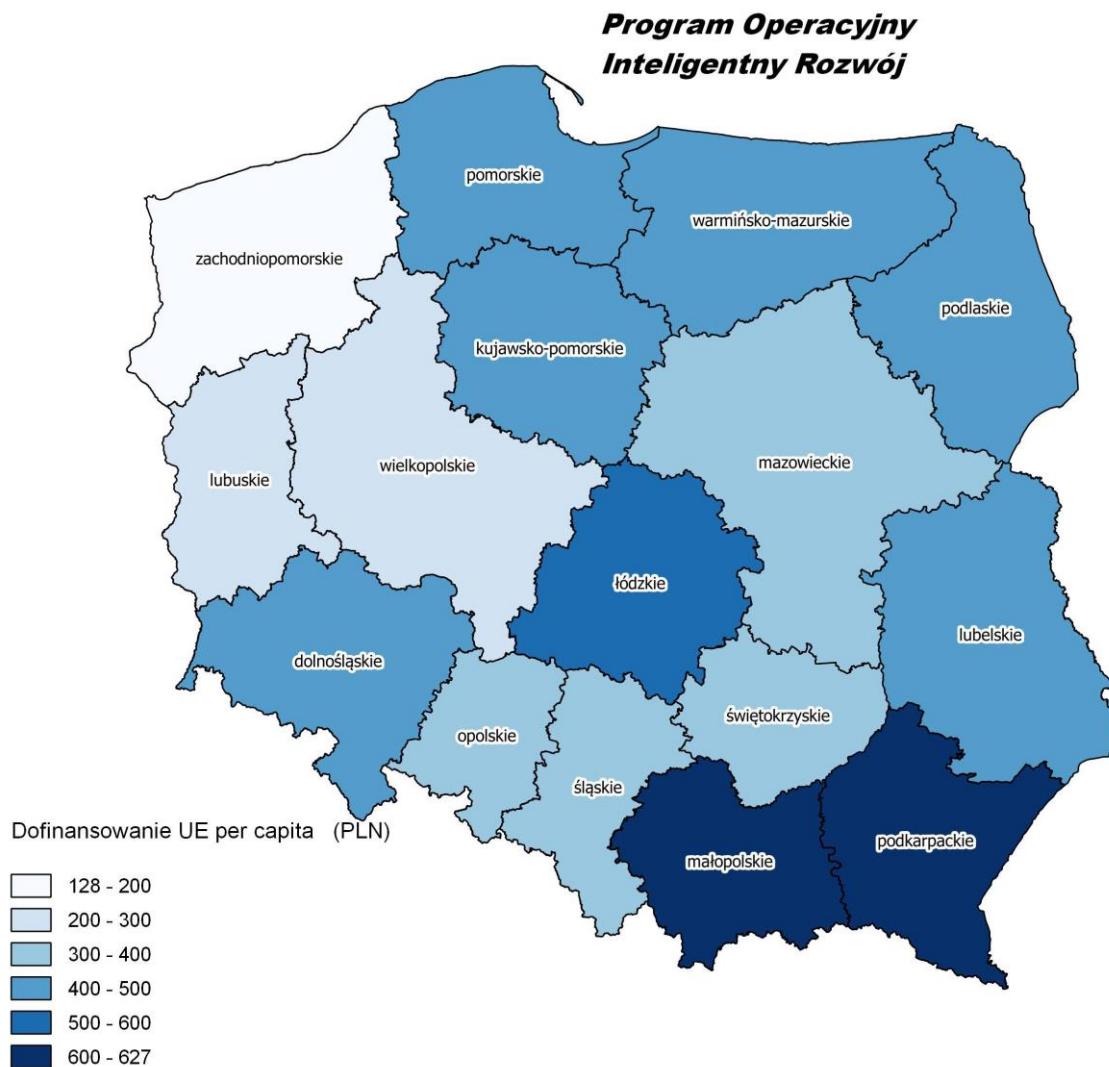
Mapa 14. Wartość dofinansowania ogółem projektów z POIR w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

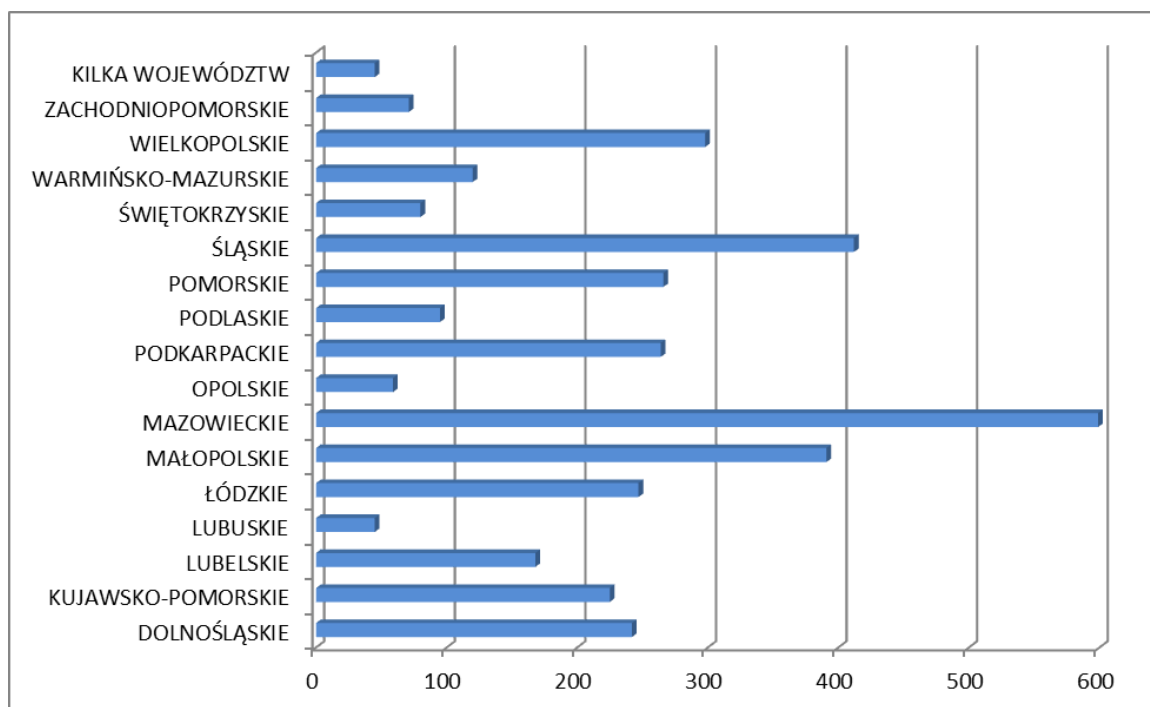

Mapa 15. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z POIR w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Wykres 16. Liczba projektów realizowanych w ramach programu POIR 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Według stanu na 30.06.2018r. projekty w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 realizowane są na terenie 20 powiatów województwa lubelskiego. Zarówno pod względem liczbowym (54 % wszystkich projektów w regionie), jak i wartościowym (dotyczy to zarówno wartości bezwzględnych, jak i wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca) dominujący jest udział Miasta Lublin. Sytuacja ta wynika w znacznej mierze z koncentracji podmiotów i instytucji pełniących funkcje gospodarcze i badawczo-rozwojowe, a także realizacji na terenie miasta dużych inwestycji.

Tabela 8. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach POIR 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	1 677 979 593	969 574 113	962 662 857	453	168
bialski	9 117 800	5 819 390	5 819 390	52	1
kilka JST	9 117 800	5 819 390	5 819 390	x	1
Biała Podlaska	7 586 087	4 214 082	4 214 082	73	2
Biała Podlaska	7 586 087	4 214 082	4 214 082	73	2
biłgorajski	1 619 023	825 477	825 477	8	3
Biłgoraj - miasto	1 037 813	499 922	499 922	19	1
Obsza	380 436	186 809	186 809	43	1
Tarnogród	200 774	138 746	138 746	21	1
Chełm	81 424 483	43 007 456	43 007 456	679	6
Chełm	81 424 483	43 007 456	43 007 456	679	6
chełmski	18 478 130	11 336 625	11 336 625	144	2
Rejowiec	9 878 130	5 336 625	5 336 625	828	1
kilka JST	8 600 000	6 000 000	6 000 000	x	1
kraśnicki	55 738 761	22 448 798	22 448 798	232	5
Gościeradów	12 367 500	6 000 000	6 000 000	824	1
Kraśnik - miasto	43 371 261	16 448 798	16 448 798	472	4
lubartowski	75 174 874	38 611 283	38 611 283	434	4
Lubartów - miasto	75 174 874	38 611 283	38 611 283	1 744	4
lubelski	70 152 768	43 447 166	43 447 166	283	14
Bełżyce	2 576 736	1 527 620	1 527 620	114	2
Jastków	45 395 545	26 871 913	26 871 913	1 937	5
Konopnica	751 837	415 940	415 940	30	2
Niemce	1 304 864	990 915	990 915	51	1
Wysokie	1 440 680	1 062 738	1 062 738	234	1
kilka JST	18 683 106	12 578 040	12 578 040	x	3
Lublin	850 206 187	525 583 845	526 382 884	1 549	90
Lublin	850 206 187	525 583 845	526 382 884	1 549	90
łęczyński	21 513 733	12 136 533	12 136 533	211	4
Ludwin	10 021 733	5 816 533	5 816 533	1 042	2
Łęczna	11 492 000	6 320 000	6 320 000	269	2
łukowski	50 630 256	25 350 999	25 364 820	235	7
Łuków - miasto	50 405 166	25 204 599	25 218 420	832	6
Serokomla	225 090	146 400	146 400	37	1
opolski	47 838 270	31 978 800	31 978 800	531	2
Opole Lubelskie	46 299 270	30 904 300	30 904 300	1 775	1
Poniatowa	1 539 000	1 074 500	1 074 500	74	1

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
parczewski	56 091 836	30 402 194	30 402 194	865	3
Parczew	56 091 836	30 402 194	30 402 194	2 080	3
puławski	16 146 340	9 149 818	10 594 505	93	7
Puławy - miasto	14 942 293	8 464 588	9 909 275	206	5
Puławy - gmina wiejska	1 204 047	685 230	685 230	57	2
radzyński	405 900	280 500	280 500	5	1
Radzyń Podlaski - miasto	405 900	280 500	280 500	18	1
rycki	92 617 039	49 411 551	49 411 551	870	8
Dęblin	28 015 463	12 891 547	12 891 547	786	2
Ryki	48 269 035	28 283 229	28 283 229	1 379	3
Stężyca	14 532 542	7 156 775	7 156 775	1 371	2
kilka JST	1 800 000	1 080 000	1 080 000	x	1
świdnicki	36 253 759	18 395 102	18 395 102	254	6
Piaski	490 770	339 150	339 150	32	1
Świdnik	35 578 489	17 935 952	17 935 952	451	4
Trawniki	184 500	120 000	120 000	13	1
tomaszowski	1 237 073	613 322	613 322	7	2
Tomaszów Lubelski - miasto	1 237 073	613 322	613 322	32	2
zamojski	5 282 902	3 633 546	3 633 546	34	2
Zamość	5 282 902	3 633 546	3 633 546	158	2
Zamość	94 292 066	55 507 609	45 414 630	706	4
Zamość	94 292 066	55 507 609	45 414 630	706	4
kilka JST	86 172 307	37 420 018	38 344 193	x	6
kilka JST	86 172 307	37 420 018	38 344 193	x	6

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

W analizowanym okresie najwięcej projektów z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 realizowanych jest w powiatach: Miasto Lublin (90) oraz już w mniejszym zakresie na terenie lubelskiego (14). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazują się powiaty: hrubieszowski, janowski, krasnostawski i włodawski, na terenie których nie podpisano jeszcze żadnej umowy w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (Tabela 8) (Wykres 17). Średnia liczba projektów przypadających na 1 powiat w regionie wynosi 7, a wartości równe lub wyższe od średniej odnotowano tylko w 5 powiatach. Wśród gmin największą aktywnością wykazują się gminy: Łuków – miasto (7) oraz Jastków (5) i Puławy – miasto (5). Jednocześnie należy zaznaczyć iż dotychczas jedynie 14% gmin z regionu realizuje jakikolwiek projekt w ramach z POIR.

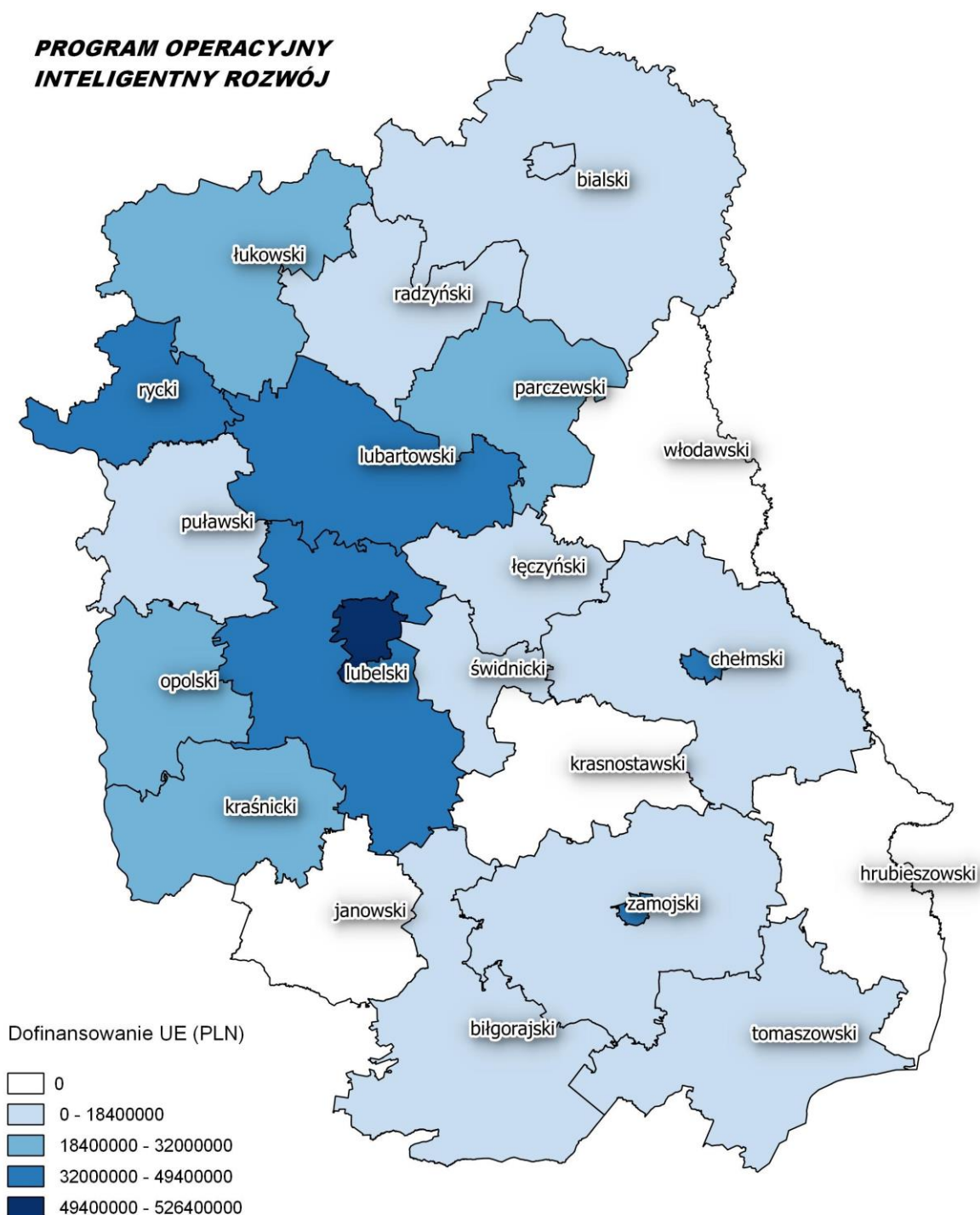
Średnia wartość projektu realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój w województwie lubelskim wynosi blisko 10 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania

UE przypadająca na 1 projekt to 5,7 mln zł, przy czym wartości powyżej średniej odnotowano w 8 powiatach.

Największe dofinansowanie UE w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 wśród powiatów otrzymało jak do tej pory Miasto Lublin w kwocie 526 mln zł, a w dalszej kolejności projekty realizowane na terenie powiatu ryckiego (49 mln zł), Miasta Zamość (45 mln zł) oraz powiatu lubelskiego i Miasta Chełm (po 43 mln zł) (Mapa 16). Żadnego dofinansowania nie otrzymały do tej pory 4 powiaty, gdyż na ich terenie nie jest realizowany ani jeden projekt z POIR 2014-2020. Wśród gmin najwięcej środków w POIR pozyskały: Lubartów – miasto (39 mln zł), Opole Lubelskie (31 mln zł) i Parczew (30 mln zł) (Mapa 18).

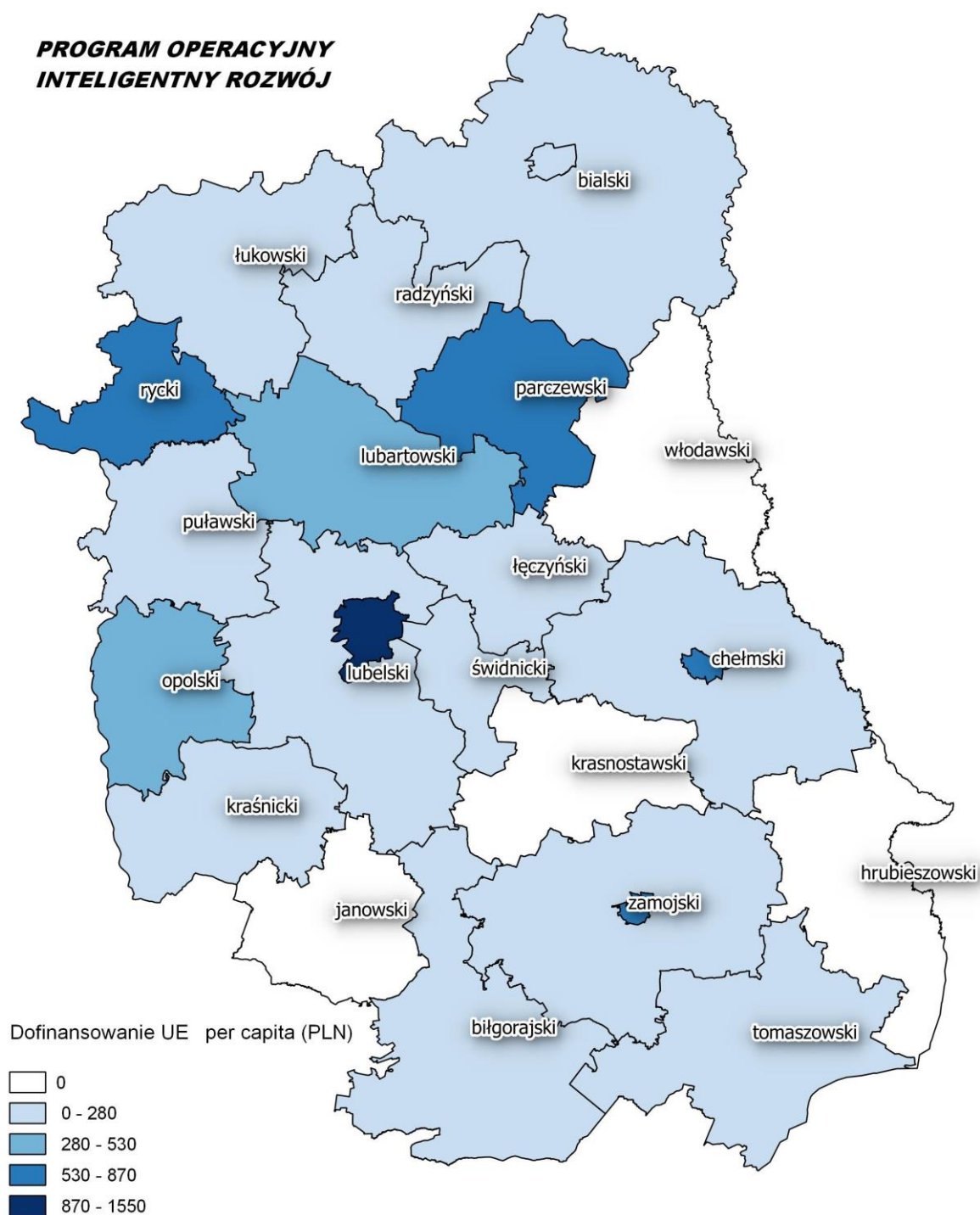
Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na jednego mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie UE w przeliczeniu na mieszkańca odnotowano na terenie powiatów: Miasta Lublin 1,5 tys. zł/os., a w dalszej kolejności w powiecie ryckim i parczewskim (po 870 zł/os.). Brak dofinansowania występuje natomiast w 4 powiatach, w których nie została podpisana ani jedna umowa w ramach wyżej opisywanego programu (Mapa 17). Wśród gmin największe kwoty per capita przypadają w gminach: Parczew (2,1 tys. zł/os.), Jastków (1,9 tys. zł/os.), Opole Lubelskie (1,8 tys. zł/os.) i Lubartów – miasto (1,7 tys. zł/os.) (Mapa 19).

Mapa 16. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POIR realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

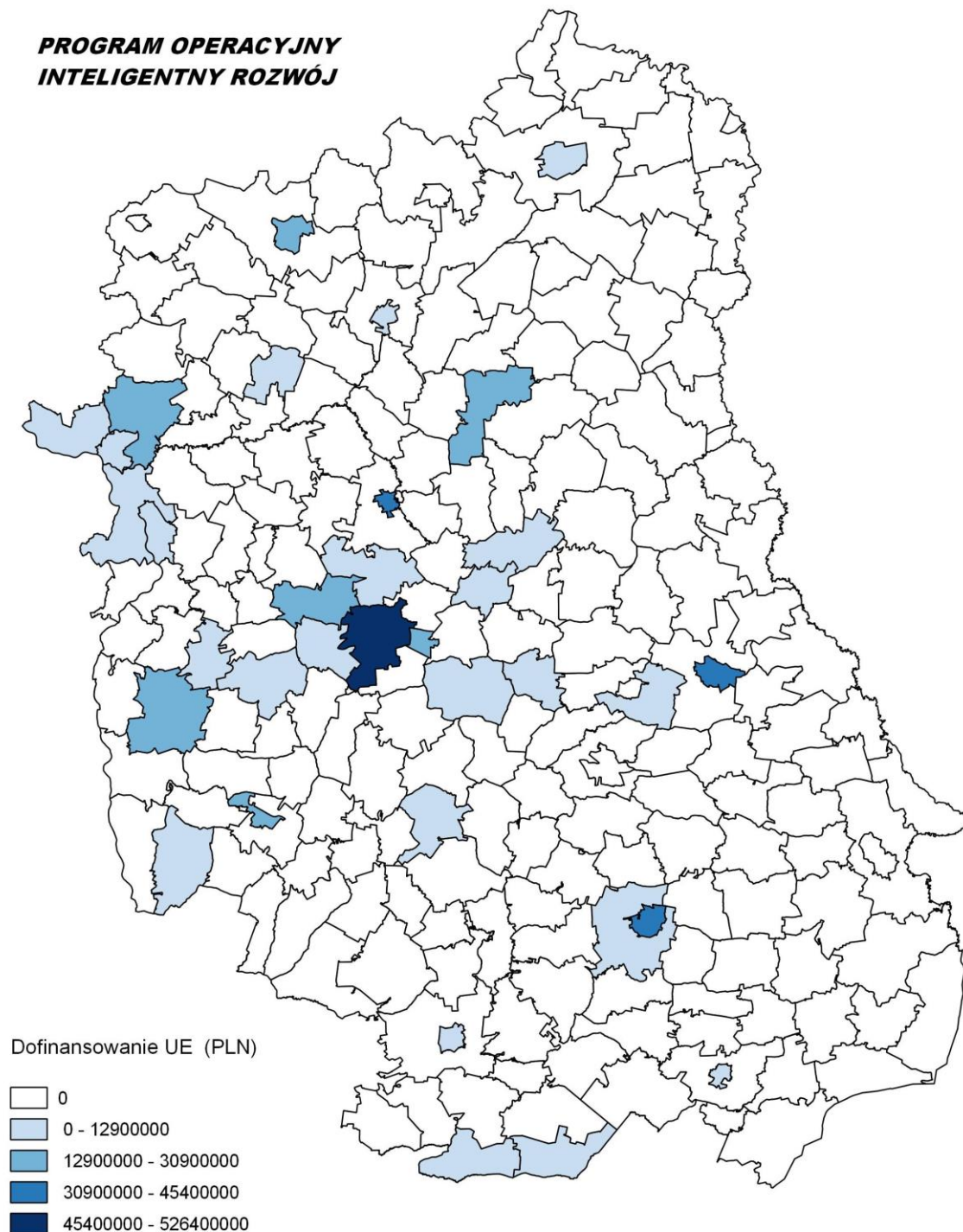
Mapa 17. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POIR w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

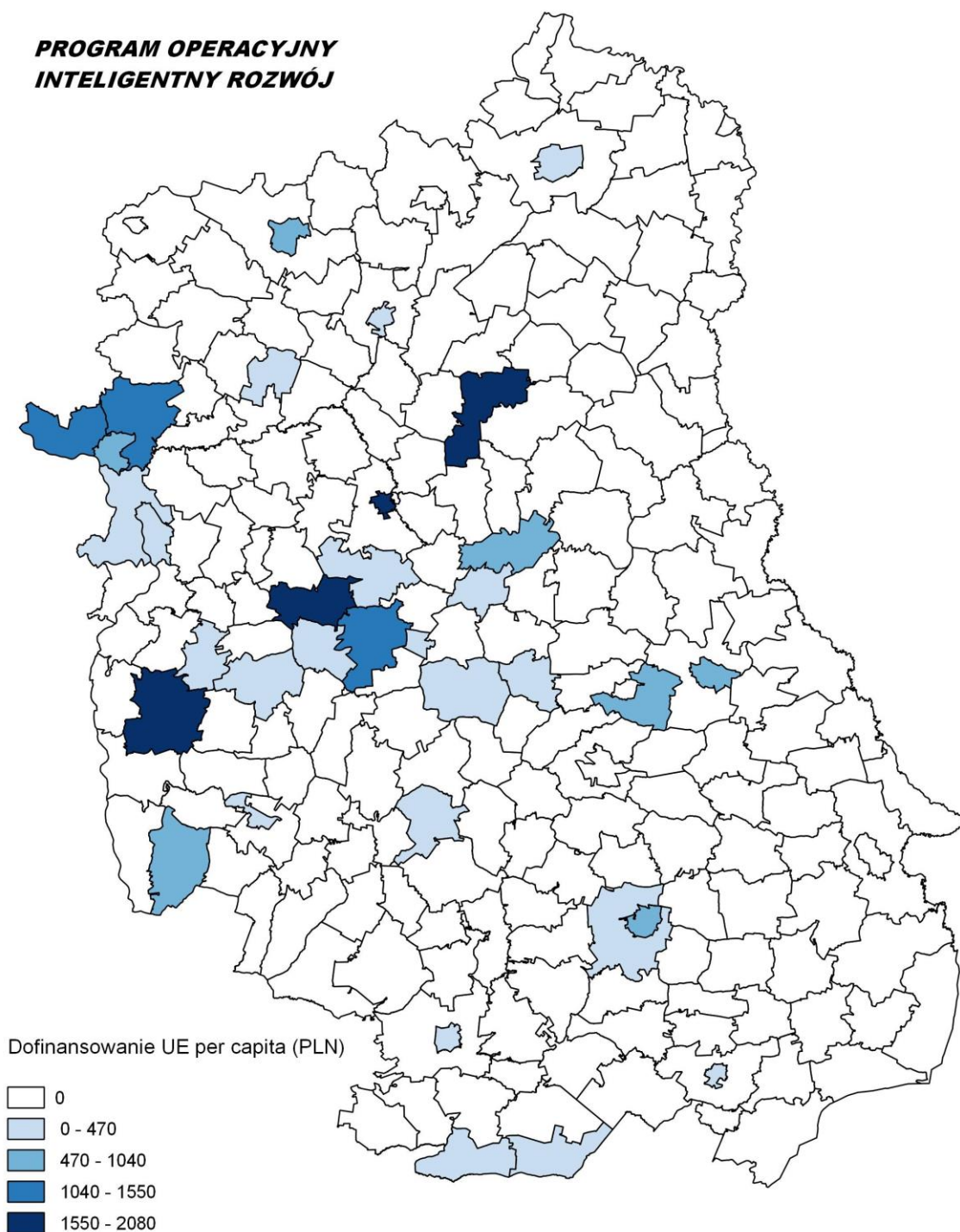
Mapa 18. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POIR realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

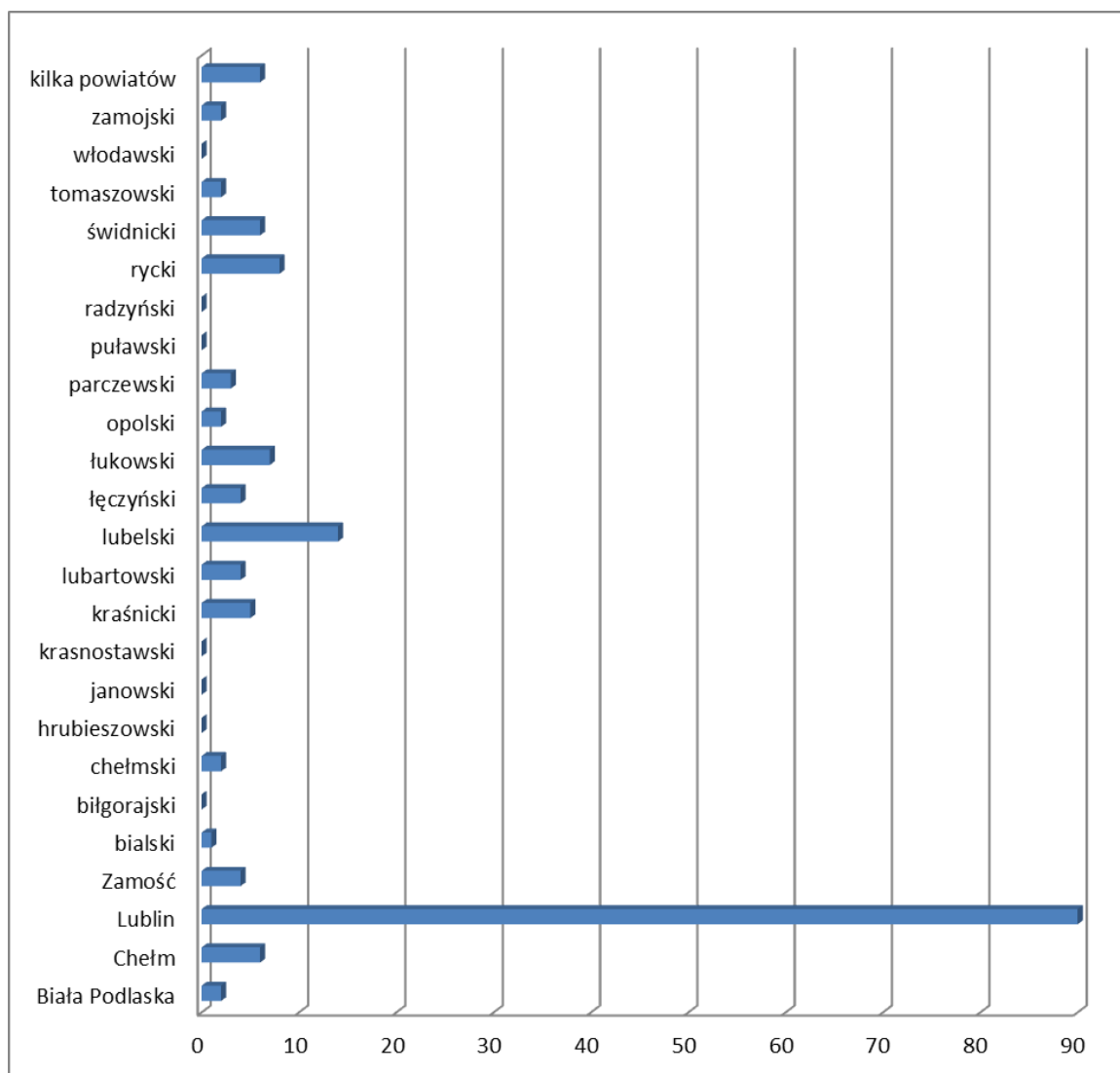

Mapa 19. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POIR w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

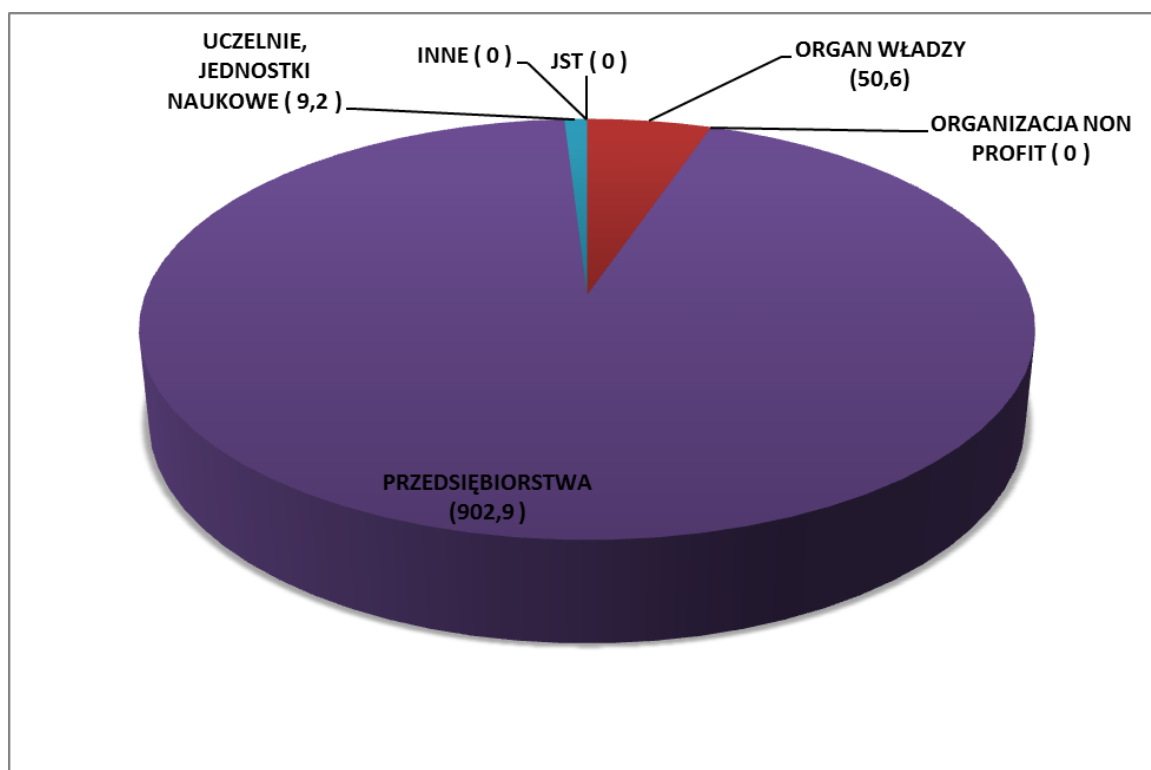
Wykres 17. Liczba realizowanych projektów w ramach POIR 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, największą wartość dofinansowania UE uzyskały przedsiębiorstwa, bo aż 903 mln zł, co stanowi 94% środków wykorzystanych do tej pory w ramach Programu (organ władzy – 5%, uczelnie i jednostki naukowe – 1%). Wynika to przede wszystkim z faktu, iż o wsparcie z Programu Inteligentny Rozwój występować mogą przede wszystkim: przedsiębiorstwa (w szczególności MŚP), jednostki naukowe – konsorcja oraz instytucje otoczenia biznesu. (Wykres 18).

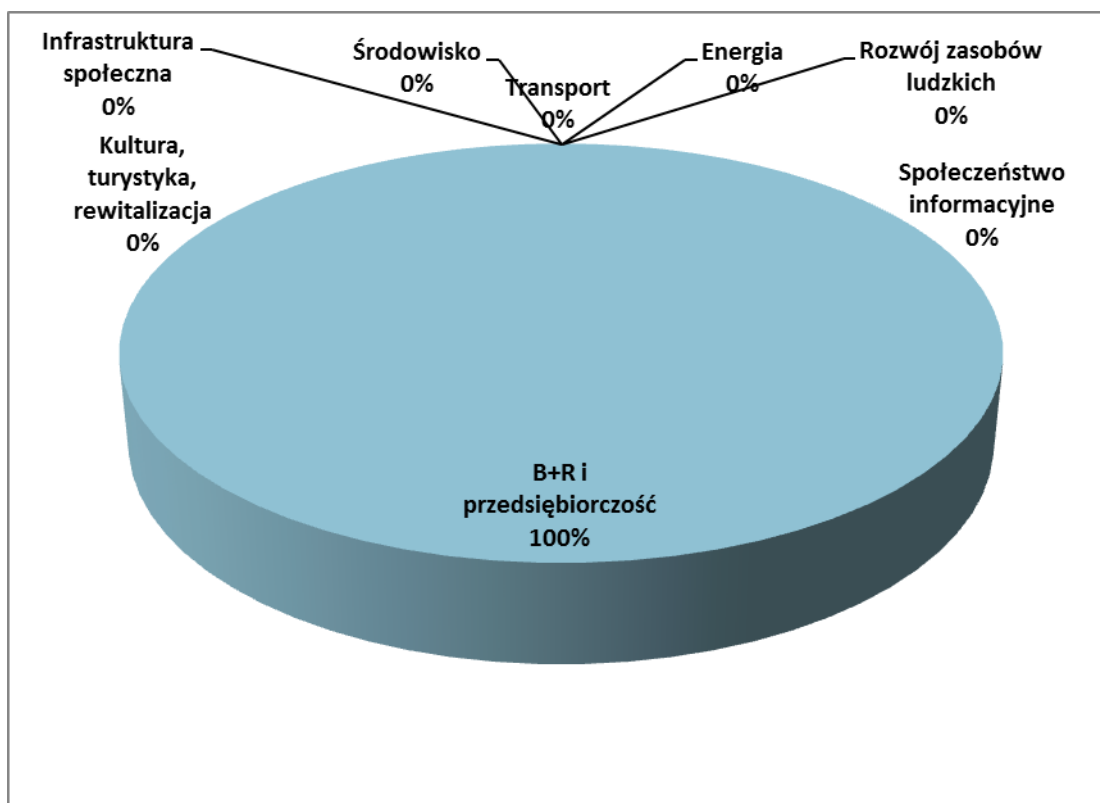
Wykres 18. Wartość dofinansowania projektów w ramach POIR 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne, odnotowano jedynie projekty realizowane w ramach dziedziny „B+R i przedsiębiorczość” (ponad 962 mln zł) i stanowią one 100% wszystkich realizowanych na terenie województwa projektów, co w znacznej mierze wynika z przyjętych w Programie priorytetów wsparcia (Wykres 19).

Wykres 19. Wartości dofinansowania UE programu POIR 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

3.2.3. Poziom realizacji POPC

Ze wsparcia Programu Polska Cyfrowa można korzystać na dwa sposoby – jako realizator projektów lub użytkownik infrastruktury, która powstała dzięki dofinansowaniu.

O dotacje z Programu Polska Cyfrowa występować mogą przede wszystkim:

- przedsiębiorstwa telekomunikacyjne,
- jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane,
- jednostki naukowe,
- państwowe organizacje kultury,
- organizacje pozarządowe.

W ramach perspektywy 2014-2020 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa w Polsce (wg stanu na 30 czerwca 2018 roku), projektów będących w realizacji lub oczekujących na realizację jest 304, a ich łączna wartości stanowi 8,2 mld zł, zaś wartości dofinansowania z UE jest na poziomie 5,5 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 142 zł/os.

W analizowanym okresie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa w województwie lubelskim rozpoczęto realizację 12 projektów o łącznej wartości blisko 45,6 mln zł, wartości dofinansowania z UE na poziomie 28,1 mln zł i wartości dofinansowania UE na 1 mieszkańca w kwocie 13 zł/os. (Tabela 9).

Tabela 9. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach POPC 2014-2020 (wg województw).

Program Operacyjny Polska Cyfrowa					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	3 639 063 228	3 306 356 071	3 007 687 657	x	97
DOLNOŚLĄSKIE	304 157 668	172 996 723	171 371 573	59	22
KUJAWSKO-POMORSKIE	215 270 684	127 138 304	124 616 673	60	11
LUBELSKIE	45 577 958	29 508 504	28 052 852	13	12
LUBUSKIE	191 992 645	106 789 557	105 666 183	104	16
ŁÓDZKIE	374 756 413	197 937 725	195 824 799	79	18
MAŁOPOLSKIE	315 509 798	209 542 497	206 774 133	61	15
MAZOWIECKIE	347 280 093	177 070 206	174 753 134	32	16
OPOLSKIE	214 002 430	68 754 653	68 092 271	69	5
PODKARPACKIE	317 381 567	202 183 251	200 063 962	94	23
PODLASKIE	154 294 028	105 749 944	104 497 732	88	9
POMORSKIE	259 384 949	159 097 788	157 461 658	68	11
ŚLĄSKIE	164 221 053	106 424 195	102 932 682	23	14
ŚWIĘTOKRZYSKIE	358 029 422	180 336 019	178 343 143	143	14
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	258 127 149	147 494 773	145 834 842	102	14
WIELKOPOLSKIE	698 994 391	306 031 394	302 944 132	87	27
ZACHODNIOPOMORSKIE	307 204 313	202 863 785	200 418 477	118	16
POLSKA	8 165 247 788	5 806 275 387	5 475 335 902	142	304

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

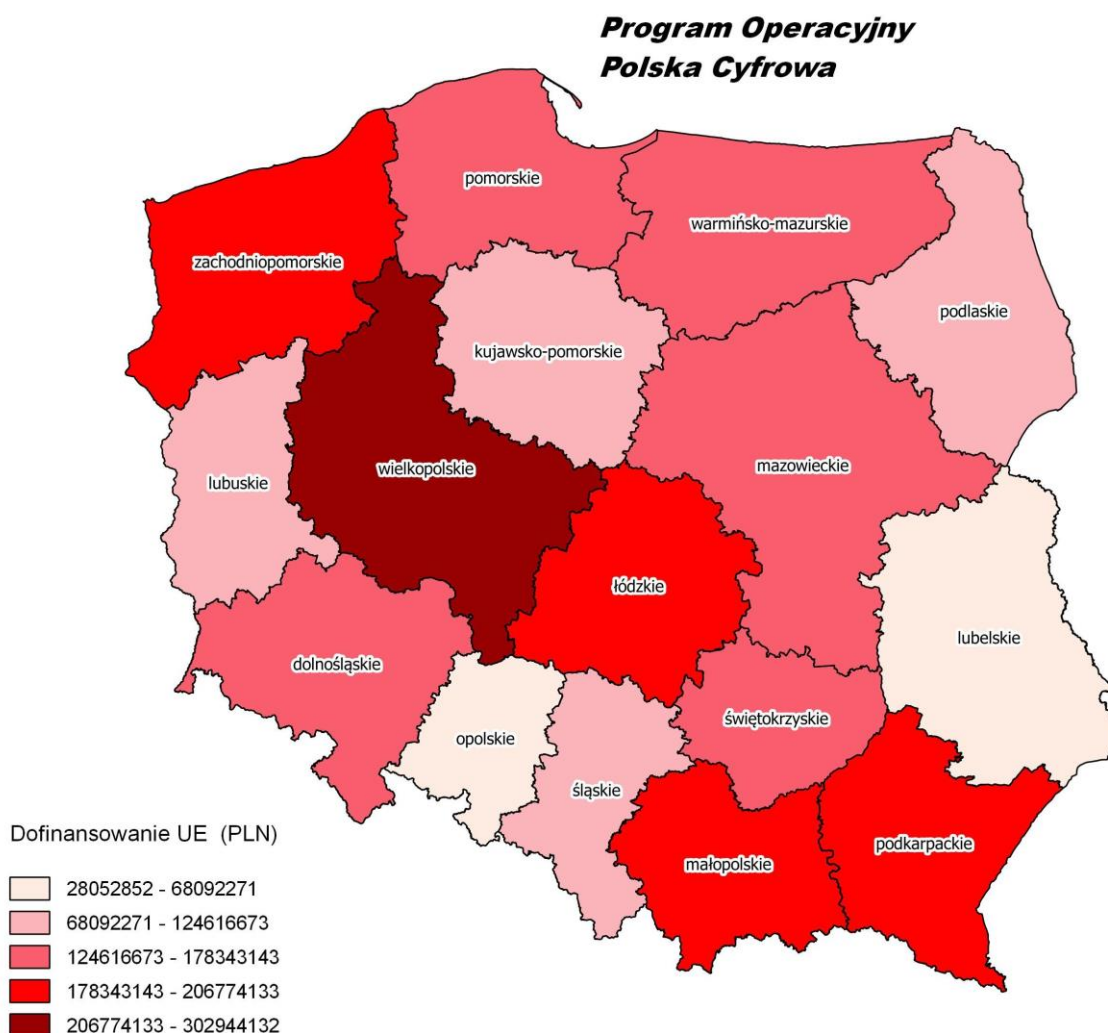
Według stanu na 30 czerwca 2018 roku, z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowanych było 304 projekty, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 12 pozycję w kraju z liczbą 12 projektów, wyprzedzając województwa: opolskie, podlaskie, pomorskie i kujawsko-pomorskie (Wykres 20).

Województwo lubelskie uzyskało natomiast ostatnie miejsce pod względem wartości dofinansowania z UE, która wyniosła 28,1 mln zł. Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju wyniósł zaś 0,5%. Warto jednak zaznaczyć, że bardzo duży udział, bo aż 55% w dofinansowaniu z UE z POPC stanowiły projekty realizowane na terenie kilku województw (Mapa 20).

Wartość dofinansowania UE z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła w kraju 142 zł/os., a w województwie lubelskim była zdecydowanie niższa i opiewała na 13 zł/os. Uplasowało to region na ostatniej pozycji w Polsce. (Mapa 21).

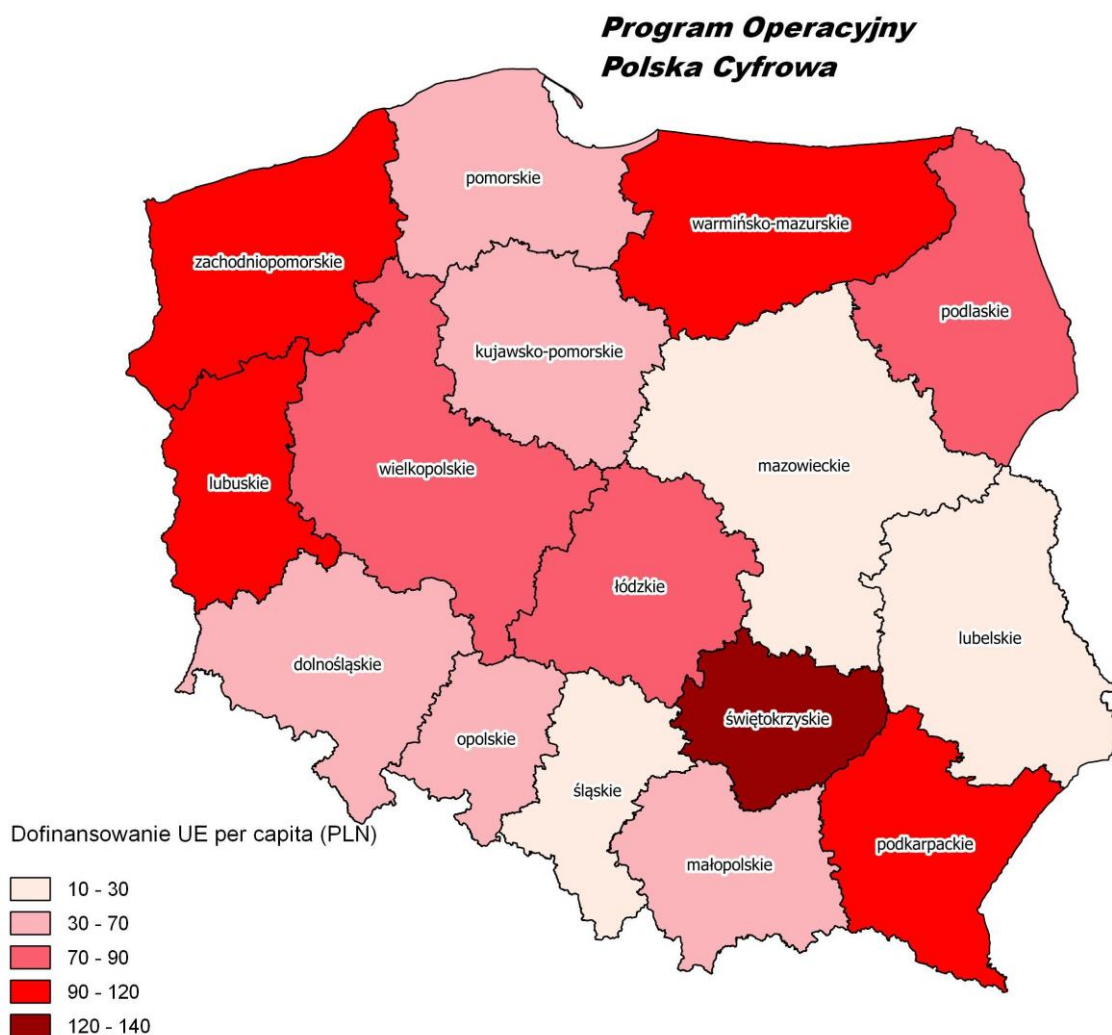
Średnia wartość projektu z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa dla Polski (wg stanu na 30.06.2018r.) wyniosła 26,9 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 3,8 mln zł, co uplasowało region na ostatnim miejscu. Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło również 16 pozycję z kwotą 2,3 mln zł (średnia dla Polski to 18 mln zł).

Mapa 20. Wartość dofinansowania ogółem projektów z POPC w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

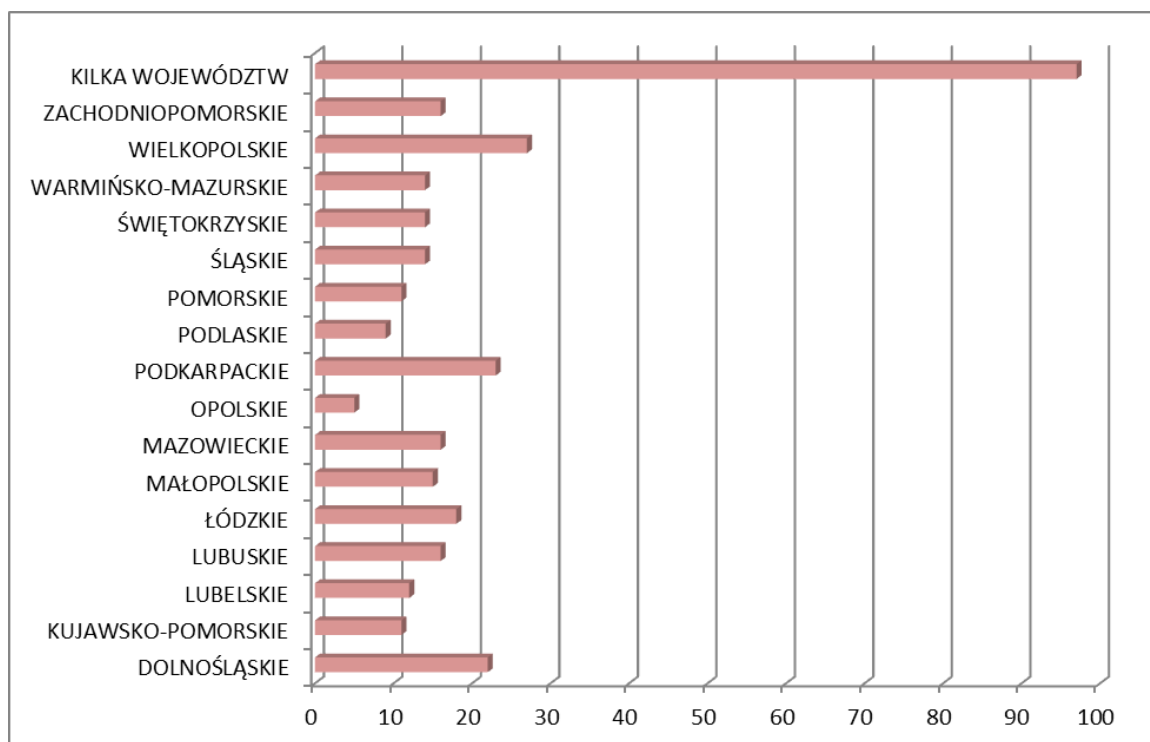
Mapa 21. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z POPC w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Wykres 20. Liczba projektów realizowanych w ramach programu POPC 2014-2020 wg województw

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Według stanu na 30.06.2018r. projekty z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 realizowane są na terenie 19 powiatów województwa lubelskiego. Zarówno pod względem liczbowym, jak i wartościowym najwięcej projektów realizowanych jest na terenie powiatu tomaszowskiego (3 projekty, na kwotę 13,6 mln zł, co stanowi ¼ liczby projektów i 30% wartości projektów ogółem). Po 2 projekty realizowane są na terenie powiatów: bialskiego, biłgorajskiego, janowskiego, puławskiego i zamojskiego.

Tabela 10. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania na 1 mieszkańca projektów w ramach POPC 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Program Operacyjny Polska Cyfrowa					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	45 577 958	29 508 504	28 052 852	13	12
białski	9 464 754	5 346 564	5 314 533	47	2
Biała Podlaska	1 142 526	631 641	631 641	45	1
Janów Podlaski	1 207 435	690 329	683 922	126	2
Kodeń	64 909	58 688	52 282	15	1
Konstantynów	1 142 526	631 641	631 641	152	1
Leśna Podlaska	1 142 526	631 641	631 641	147	1
Łomazy	64 909	58 688	52 282	10	1
Międzyrzec Podlaski - miasto	1 142 526	631 641	631 641	37	1
Międzyrzec Podlaski - gmina wiejska	1 207 435	690 329	683 922	65	2
Rokitno	1 142 526	631 641	631 641	209	1
Zalesie	1 207 435	690 329	683 922	153	2
biłgorajski	6 980 769	3 868 602	3 834 526	38	2
Biłgoraj - miasto	1 330 401	711 287	711 287	27	1
Biłgoraj - gmina wiejska	1 330 401	711 287	711 287	54	1
Biszczka	1 330 401	711 287	711 287	187	1
Księżpol	1 494 783	867 371	850 333	122	2
Potok Górny	1 330 401	711 287	711 287	131	1
Tarnogród	164 381	156 084	139 046	21	1
chełmski	328 762	312 168	278 093	4	1
Leśniowice	164 381	156 084	139 046	38	1
Rejowiec	164 381	156 084	139 046	22	1
janowski	3 727 589	2 126 767	2 099 957	45	2
Chrzanów	1 151 280	627 054	627 054	214	1
Dzwola	1 151 280	627 054	627 054	99	1
Godziszów	273 749	245 604	218 795	37	1
Janów Lubelski	1 151 280	627 054	627 054	39	1
krasnostawski	328 762	312 168	278 093	4	1
Izbica	328 762	312 168	278 093	34	1
kraśnicki	273 749	245 604	218 795	2	1
Annapol	54 750	49 121	43 759	5	1
Dzierzkowice	54 750	49 121	43 759	8	1
Szastarka	54 750	49 121	43 759	8	1
Urzędów	54 750	49 121	43 759	5	1
Wilkołaz	54 750	49 121	43 759	8	1
lubartowski	451 440	403 210	359 196	4	1
Jeziorzany	90 288	80 642	71 839	25	1

Program Operacyjny Polska Cyfrowa					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Lubartów - gmina wiejska	90 288	80 642	71 839	6	1
Michów	90 288	80 642	71 839	12	1
Ostrów Lubelski	90 288	80 642	71 839	14	1
Ostrówek	90 288	80 642	71 839	18	1
lubelski	451 440	403 210	359 196	2	1
Bełżyce	37 620	33 601	29 933	2	1
Borzechów	37 620	33 601	29 933	8	1
Bychawa	37 620	33 601	29 933	3	1
Garbów	37 620	33 601	29 933	3	1
Głusk	37 620	33 601	29 933	3	1
Jastków	37 620	33 601	29 933	2	1
Konopnica	37 620	33 601	29 933	2	1
Niedzwica Duża	37 620	33 601	29 933	3	1
Niemce	37 620	33 601	29 933	2	1
Strzyżewice	37 620	33 601	29 933	4	1
Wojciechów	37 620	33 601	29 933	5	1
Wólka	37 620	33 601	29 933	2	1
łęczyński	451 440	403 210	359 196	6	1
Cyców	112 860	100 803	89 799	11	1
Ludwin	112 860	100 803	89 799	16	1
Puchaczów	112 860	100 803	89 799	16	1
Spiczyn	112 860	100 803	89 799	16	1
łukowski	273 749	245 604	218 795	2	1
Adamów	54 750	49 121	43 759	8	1
Serokomla	54 750	49 121	43 759	11	1
Stanin	54 750	49 121	43 759	4	1
Wojcieszków	54 750	49 121	43 759	6	1
Wola Mysłowska	54 750	49 121	43 759	9	1
opolski	273 749	245 604	218 795	4	1
Chodel	45 625	40 934	36 466	5	1
Karczmiska	45 625	40 934	36 466	6	1
Łaziska	45 625	40 934	36 466	7	1
Opole Lubelskie	45 625	40 934	36 466	2	1
Poniatowa	45 625	40 934	36 466	3	1
Wilków	45 625	40 934	36 466	8	1
parczewski	324 544	293 440	261 409	7	1
Dębowa Kłoda	54 091	48 907	43 568	11	1
Jabłoń	54 091	48 907	43 568	11	1
Milanów	54 091	48 907	43 568	11	1
Podedwórze	54 091	48 907	43 568	26	1
Siemień	54 091	48 907	43 568	9	1

Program Operacyjny Polska Cyfrowa					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Sosnowica	54 091	48 907	43 568	17	1
puławski	1 273 346	1 157 038	1 048 200	9	2
Nałęczów	273 749	245 604	218 795	24	1
Puławy - gmina wiejska	999 597	911 434	829 405	69	1
radzyński	324 544	293 440	261 409	4	1
Borki	81 136	73 360	65 352	11	1
Kąkolewnica	81 136	73 360	65 352	8	1
Radzyń Podlaski - gmina wiejska	81 136	73 360	65 352	8	1
Wohyń	81 136	73 360	65 352	10	1
rycki	273 749	245 604	218 795	4	1
Kłoczew	91 250	81 868	72 932	10	1
Ryki	91 250	81 868	72 932	4	1
Ułęż	91 250	81 868	72 932	23	1
świdnicki	451 440	403 210	359 196	5	1
Mełgiew	225 720	201 605	179 598	19	1
Rybczewice	225 720	201 605	179 598	52	1
tomaszowski	13 589 643	7 051 559	7 017 483	83	3
Bełzec	1 645 375	807 694	807 694	240	1
Krynice	1 335 876	701 723	701 723	214	1
Rachanie	164 381	156 084	139 046	27	1
Susiec	2 981 251	1 509 417	1 509 417	200	2
Tarnawatka	1 335 876	701 723	701 723	178	1
Tomaszów Lubelski - miasto	2 981 251	1 509 417	1 509 417	78	2
Tomaszów Lubelski - gmina wiejska	2 981 251	1 509 417	1 509 417	133	2
Ulhówek	164 381	156 084	139 046	29	1
włodawski	324 544	293 440	261 409	7	1
Stary Brus	162 272	146 720	130 704	62	1
Wyryki	162 272	146 720	130 704	50	1
zamojski	1 631 234	1 523 140	1 380 077	13	2
Nielisz	1 302 472	1 210 972	1 101 984	199	1
Sitno	164 381	156 084	139 046	21	1
Szczebrzeszyn	164 381	156 084	139 046	12	1
kilka JST	4 378 708	4 334 920	3 705 700	x	1
kilka JST	4 378 708	4 334 920	3 705 700	x	1

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

W analizowanym okresie projekty z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 realizowane są na terenie 19 powiatów. Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazuje się powiat hrubieszowski i wszystkie miasta na prawach powiatu, na terenie których nie podpisano jeszcze ani jednej umowy w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (Wykres 21).

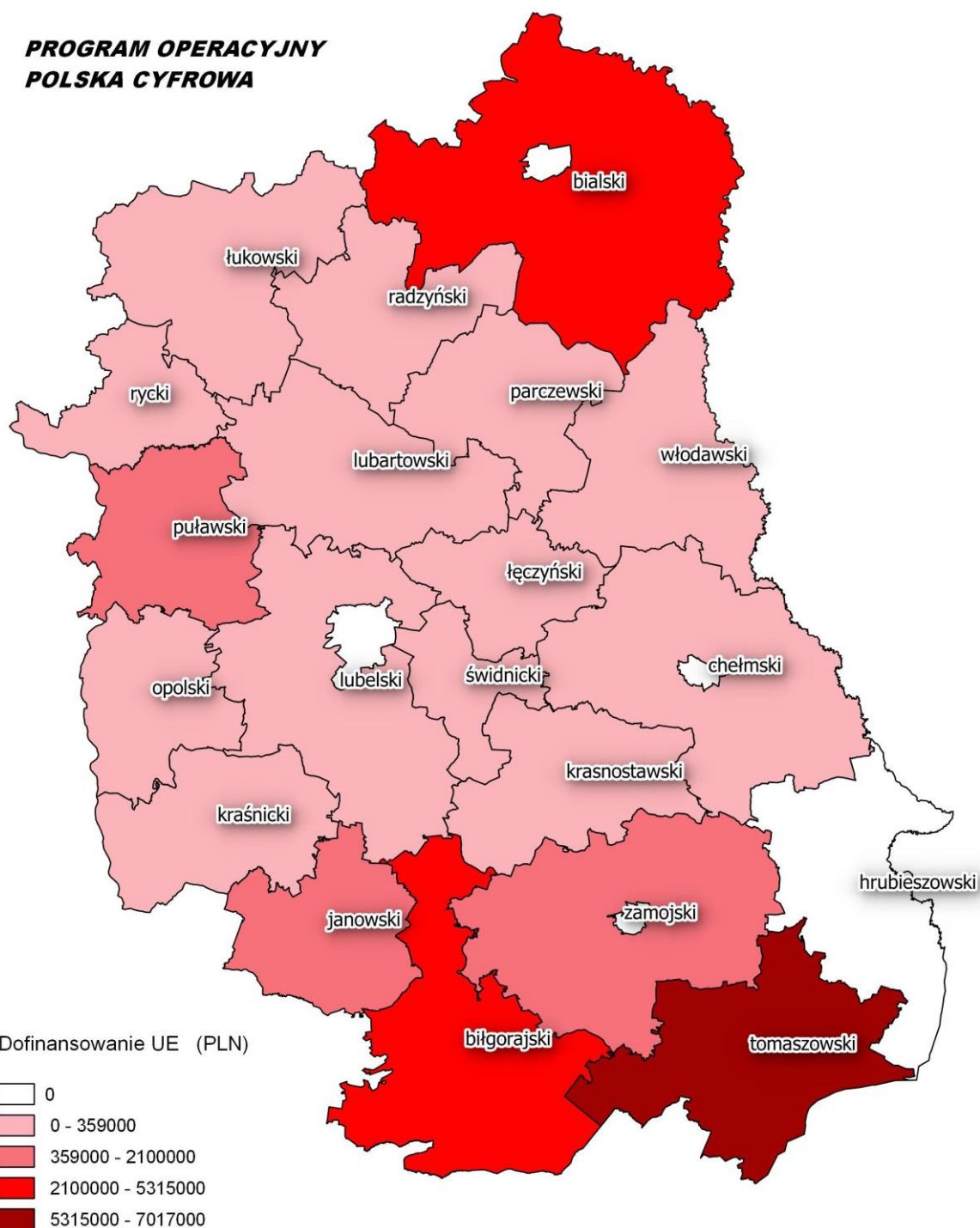
Wśród gmin największą aktywnością wykazały się dotychczas gminy: Janów Podlaski, Międzyrzec Podlaski - gmina wiejska, Zalesie, Księżpol, Susiec, Tomaszów Lubelski – miasto, Tomaszów Lubelski - gmina wiejska, realizujące po 2 projekty z POPC. Należy jednak zaznaczyć, iż do tej pory tylko 42% gmin realizuje jakiegokolwiek przedsięwzięcie w ramach omawianego programu.

Średnia wartość projektu realizowanego z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 w województwie lubelskim wynosi 3,8 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 2,3 mln zł, przy czym wartości powyżej średniej odnotowano tylko w 2 powiatach: bialskim i tomaszowskim oraz wśród projektów realizowanych przez kilka powiatów.

Największe dofinansowanie UE w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa wśród powiatów otrzymał jak do tej pory powiat tomaszowski (7 mln zł), bialski (5,3 mln zł) i biłgorajski (3,8 mln zł) (Mapa 22). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazują się wszystkie miasta na prawach powiatu oraz powiat hrubieszowski, na terenie których nie podpisano jeszcze żadnej umowy w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (Tabela 10). Wśród gmin największe środki z POPC trafiły do tej pory do gmin: Susiec, Tomaszów Lubelski – miasto, Tomaszów Lubelski - gmina wiejska (po 1,5 mln zł) i Nielisz (1,1 mln zł) (Mapa 24).

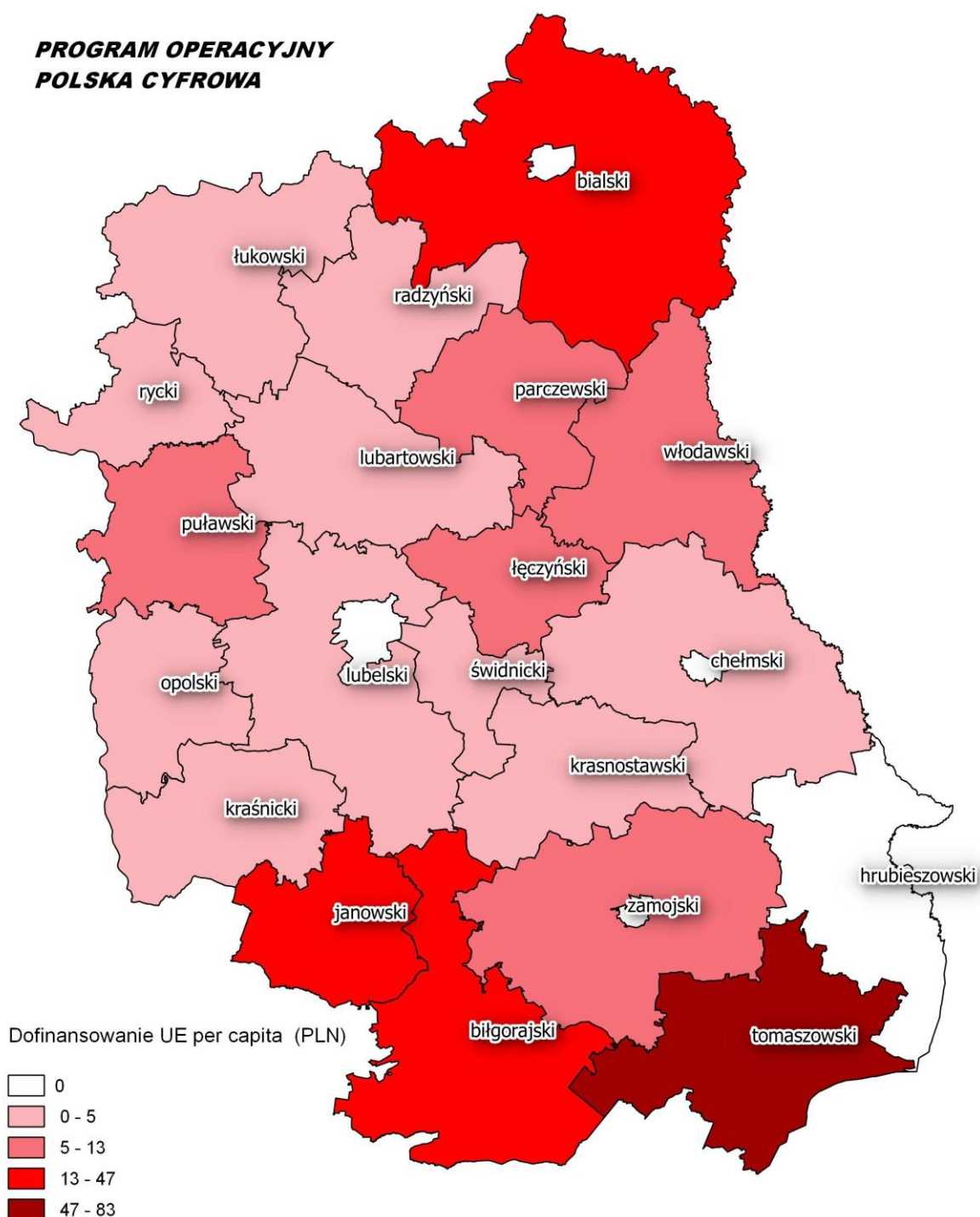
Pod względem wartości dofinansowania UE z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa przypadającej na jednego mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie tomaszowskim 83 zł/os., bialskim 47 zł/os. i janowskim 45 zł/os. Brak dofinansowania występuje natomiast w 5 powiatach, w których do tej pory nie jest realizowany żaden projekt w ramach wyżej opisywanego programu (Mapa 23). Wśród gmin natomiast największe kwoty per capita przypadają w gminach: Bełzec (240 zł/os.), Krynice, Chrzanów (po 214 zł/os.), Rokitno (209 zł/os.), Susiec, Nielisz (po 200 zł/os.) (Mapa 25).

Mapa 22. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POPC realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

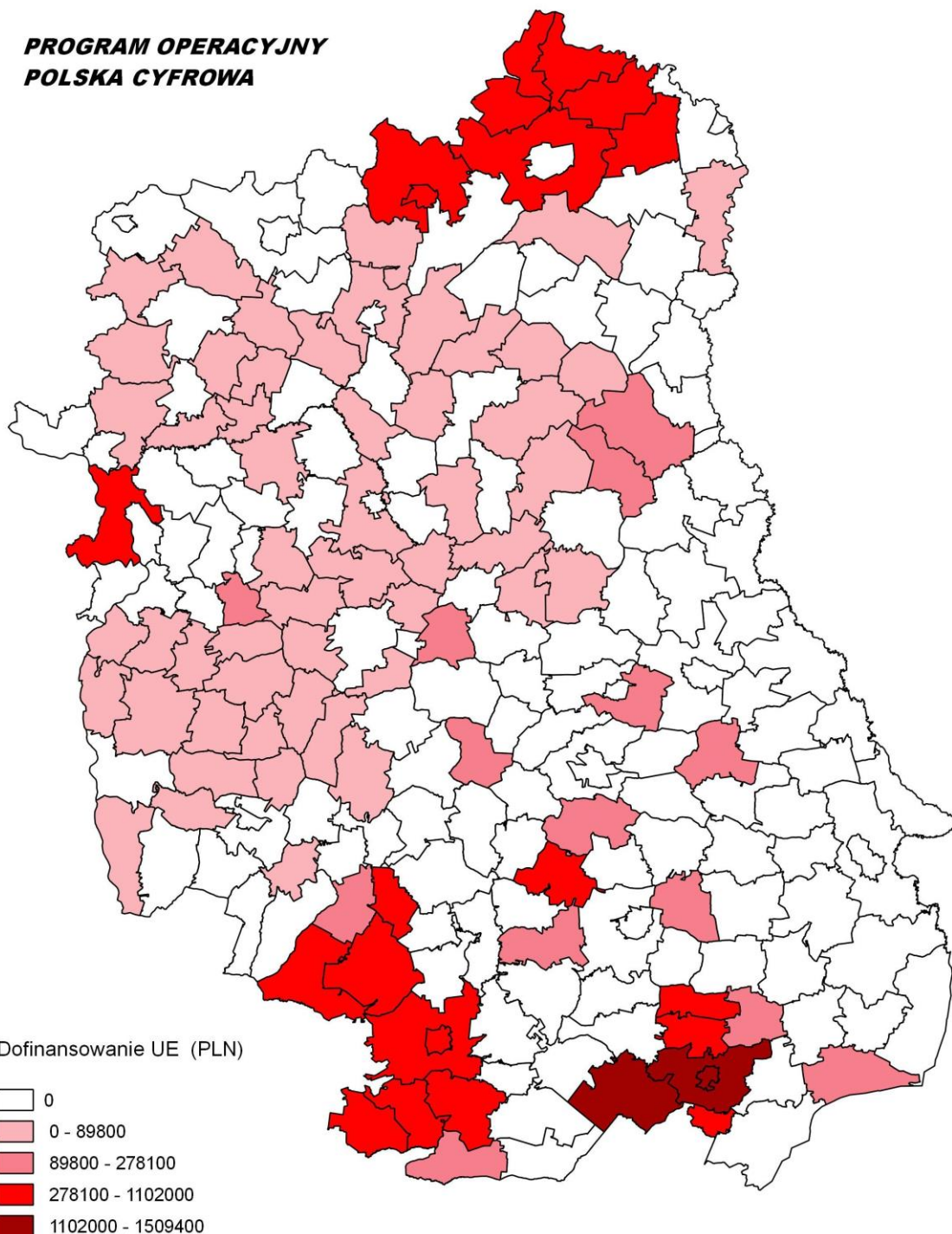
Mapa 23. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POPC w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

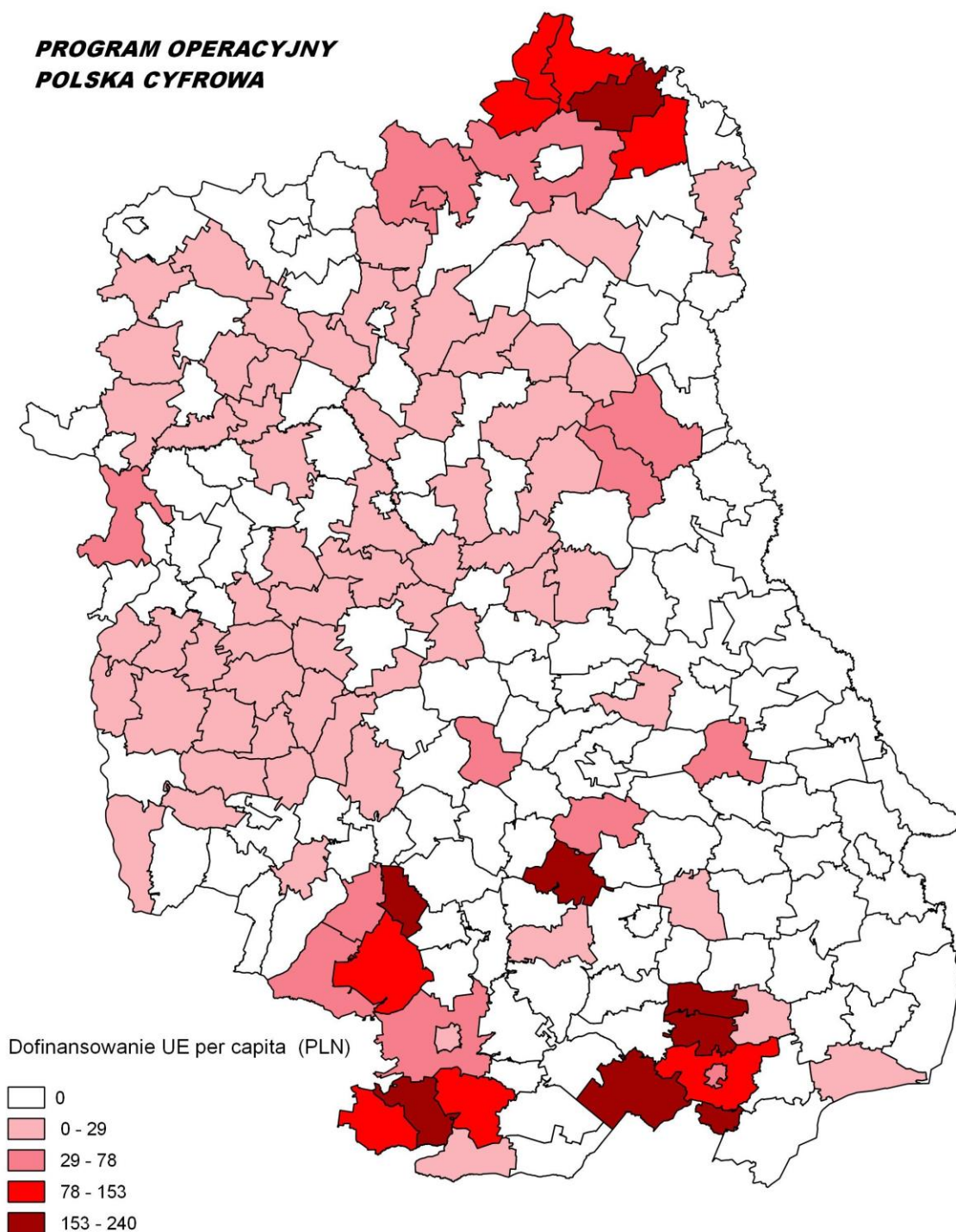

Mapa 24. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POPC realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

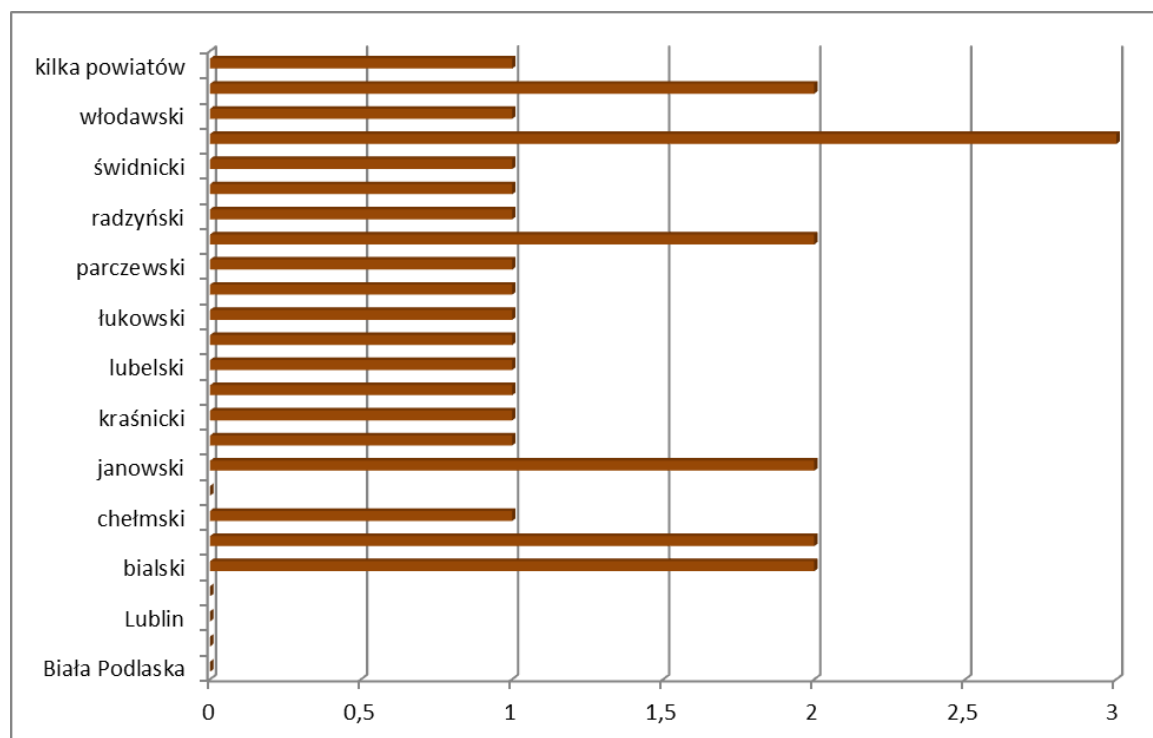
Mapa 25. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POPC w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

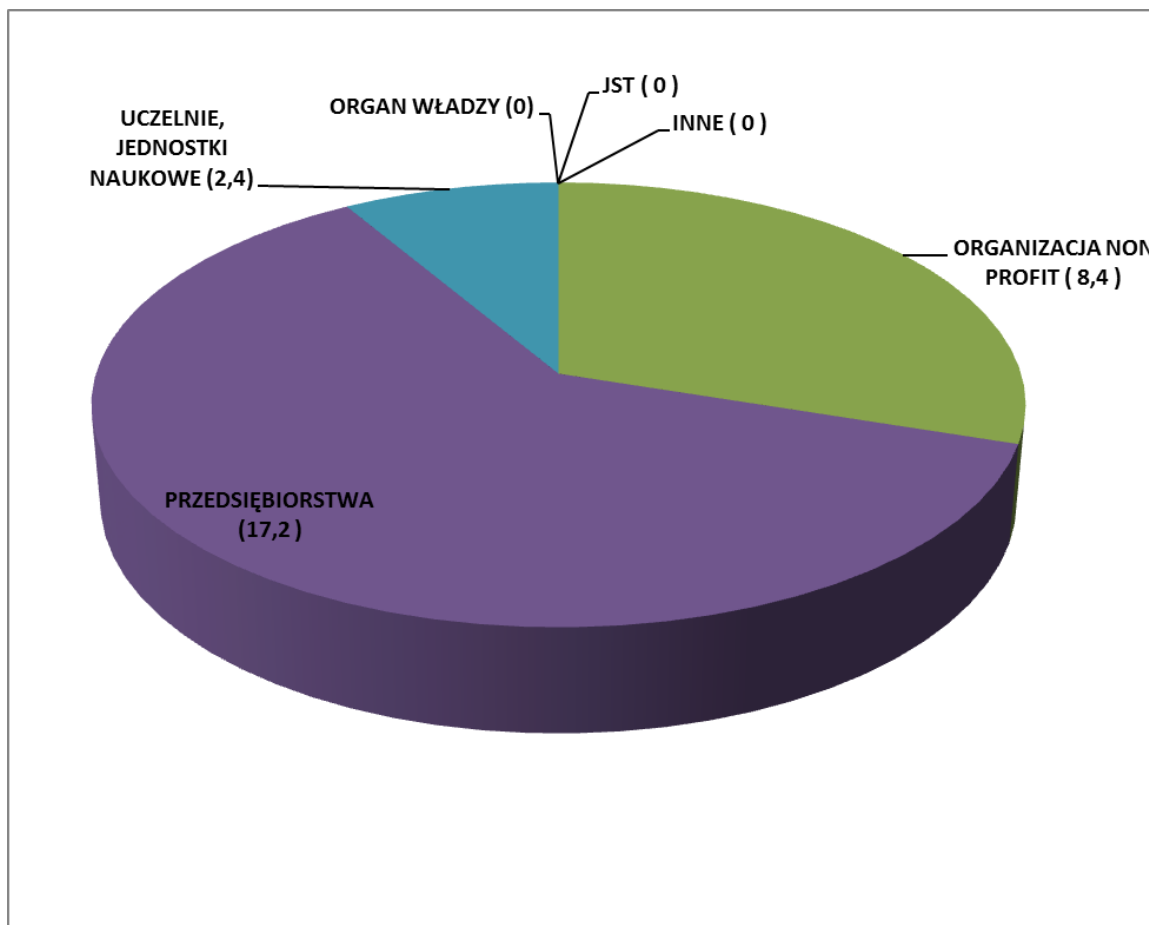
Wykres 21. Liczba realizowanych projektów w ramach POPC 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 największą wartość dofinansowania UE uzyskały przedsiębiorstwa (17 mln zł, co stanowi 61 % środków wykorzystanych do tej pory w ramach Programu), organizacje non profit 30 % oraz uczelnie i jednostki naukowe 9%. Wynika to z faktu, iż o dotacje z Programu Polska Cyfrowa występować mogą przede wszystkim: przedsiębiorstwa telekomunikacyjne, jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane, jednostki naukowe, państwowe organizacje kultury oraz organizacje pozarządowe. (Wykres 22).

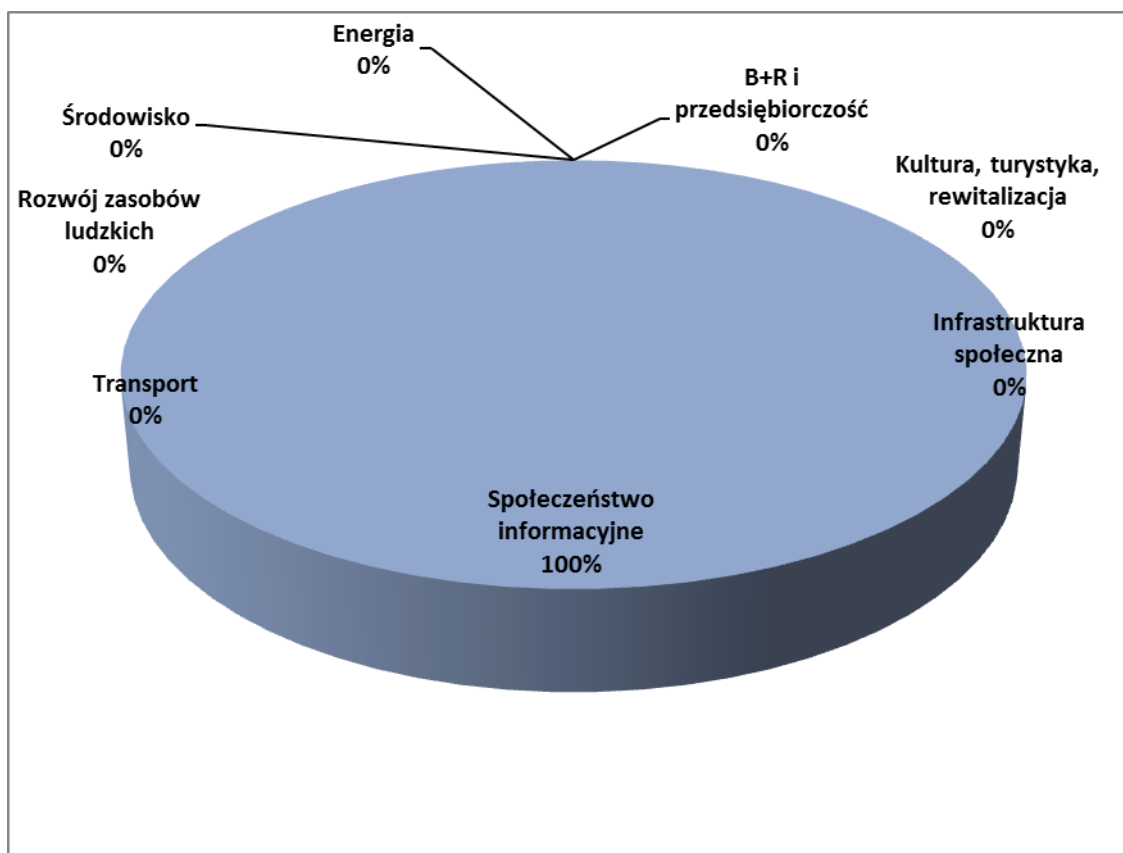
Wykres 22. Wartość dofinansowania projektów w ramach POPC 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów (mln PLN).

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne, odnotowano jedynie projekty realizowane z zakresu „Społeczeństwa informacyjnego”, co w znacznej mierze wynika z przyjętych w Programie priorytetów wsparcia. Wartość tego dofinansowania wynosi ponad 28 mln zł i stanowi 100% przyznanej pomocy w tym programie (Wykres 23).

Wykres 23. Wartości dofinansowania UE programu POPC 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne (%).

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

3.2.4. Poziom realizacji POPW

Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 (POPW) to instrument wsparcia rozwoju społeczno-gospodarczego 5 województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego. Jego środki - 2 mld euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - przeznaczone są na rozwój innowacyjnej przedsiębiorczości oraz na ważne, z punktu widzenia spójności i dostępności terytorialnej makroregionu, inwestycje w komunikację miejską, drogi i kolej.

Wg stanu na 30 czerwca 2018 roku, w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 w pięciu województwach Polski wschodniej biorących udział w programie, 634 projekty są w trakcie realizacji lub oczekują na realizację, a ich łączna wartości stanowi 8,7 mld zł, zaś wartości dofinansowania z UE jest na poziomie 6 mld zł.

W analizowanym okresie w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia w województwie lubelskim rozpoczęto realizację 154 projektów o łącznej wartości 1,8 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 1,2 mld zł (

Tabela 11).

Tabela 11. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach POPW 2014-2020 (wg województw).

Program Operacyjny Polska Wschodnia					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	27 768 134	27 744 284	23 582 341	x	12
LUBELSKIE	1 770 452 781	1 251 141 917	1 223 087 668	575	154
PODKARPACKIE	1 641 696 162	1 124 405 901	1 094 570 476	514	222
PODLASKIE	2 207 350 710	1 709 985 617	1 661 833 181	1 403	90
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1 264 661 345	895 678 498	841 164 947	674	62
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	1 749 137 790	1 250 965 664	1 164 315 852	812	104
POLSKA	8 661 066 922	6 259 921 882	6 008 554 466	156	634

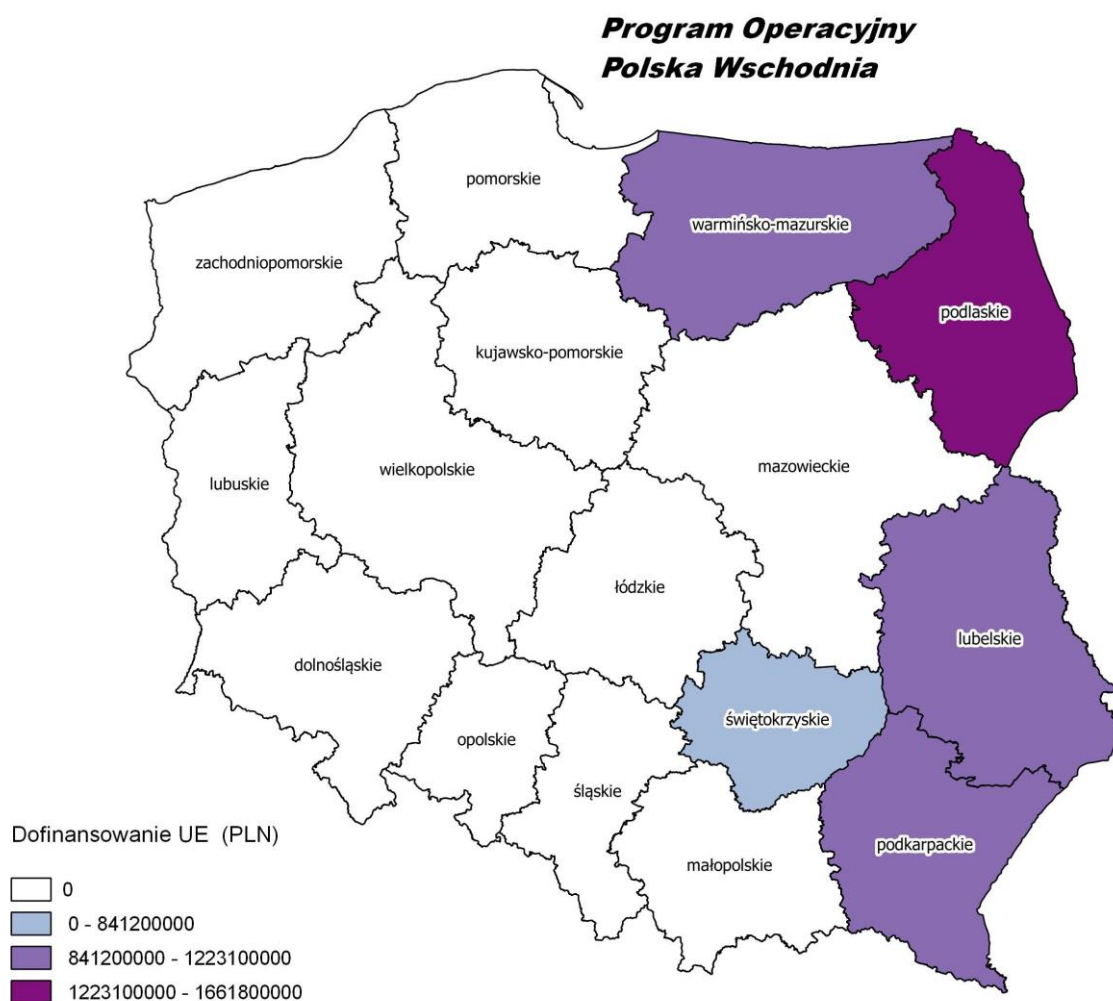
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2017r.

Według stanu na 30 czerwca 2018 roku, z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowane były 634 projekty, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 2 pozycję (wśród 5 województw biorących udział w POPW) z liczbą 154 projektów. Większą liczbę projektów odnotowano tylko w województwie podkarpackim (Wykres 24). Taką samą lokatę region uzyskał pod względem wartości dofinansowania z UE, która wyniosła 1,2 mld zł (wyższe wartości uzyskało tylko woj. podlaskie). Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju (wśród 5 woj. Polski wschodniej) wyniósł natomiast 20%(Mapa 26).

Najwyższą wartość dofinansowania UE z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano w województwie podlaskim (1,4 tys. zł/os.), a najniższą w województwie podkarpackim, gdzie na jednego mieszkańca przypadło do tej pory 514 zł/os. Województwo lubelskie tym samym uplasowało się na przedostatniej pozycji z kwotą 575 zł/os. (Mapa 27).

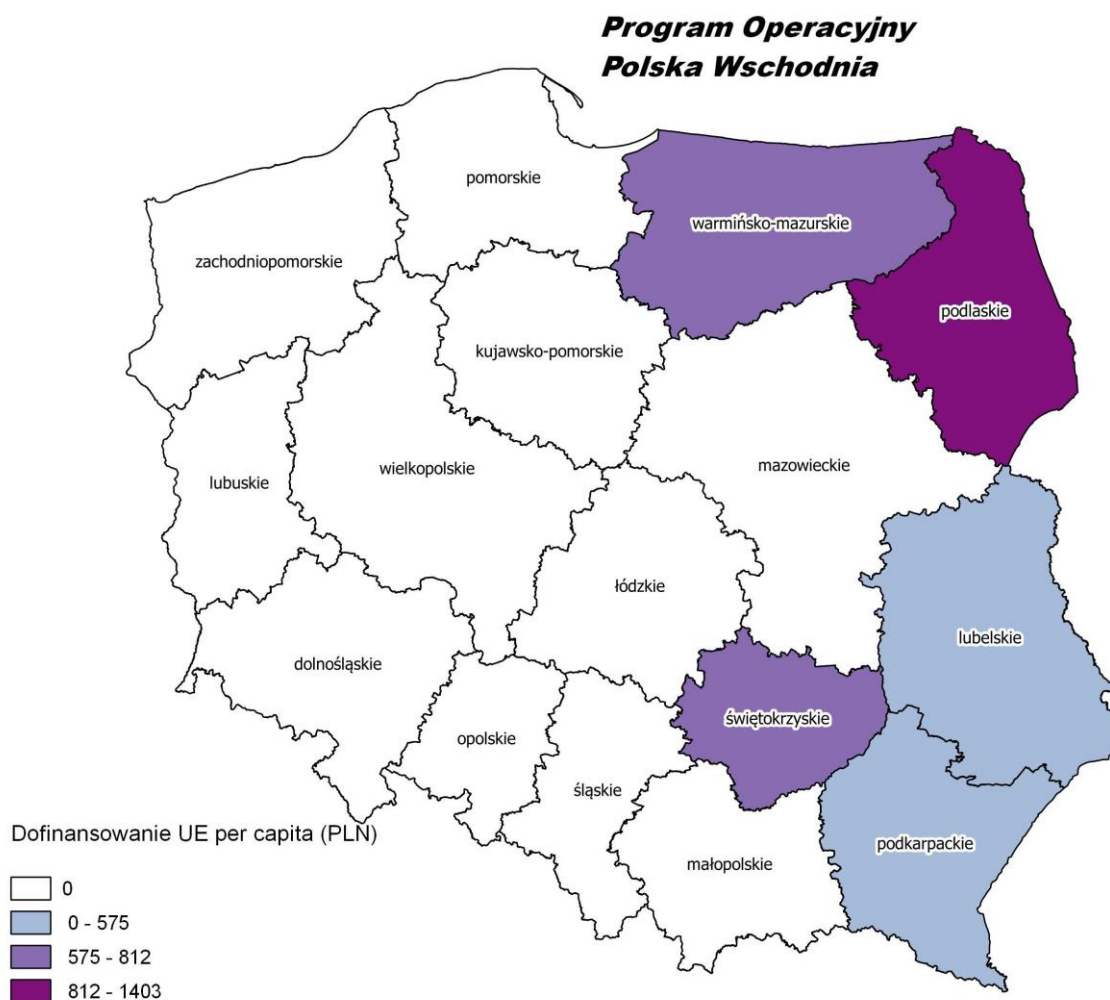
Średnia wartość projektu dla Polski (wg stanu na 30.06.2018r.) wyniosła 13,7 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 11,5 mln zł, co uplasowało region na przedostatnim miejscu (niższe wartości odnotowało tylko województwo podkarpackie). Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło taką samą pozycję z kwotą 7,9 mln zł (średnia dla Polski wyniosła 9,5 mln zł).

Mapa 26. Wartość dofinansowania ogółem projektów z POPW w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

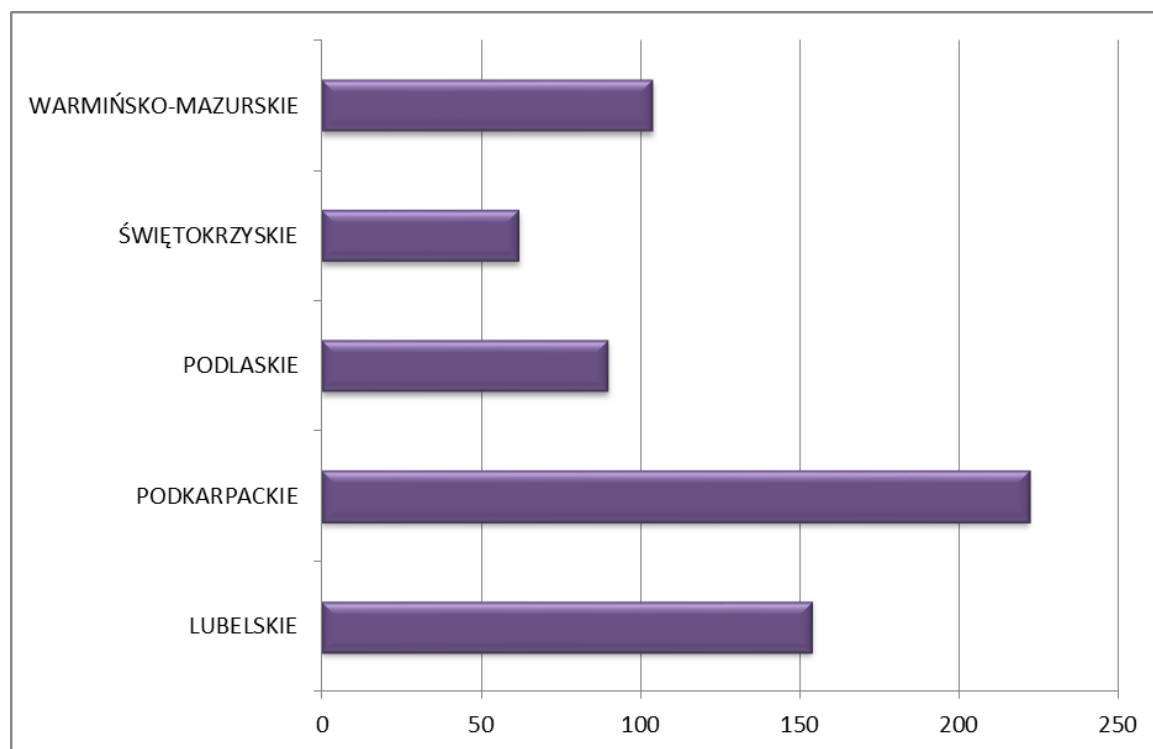
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 27. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z POPW w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Wykres 24. Liczba projektów realizowanych w ramach programu POPW 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Według stanu na 30.06.2018r. projekty z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 realizowane są na terenie 23 powiatów województwa lubelskiego (tylko w powiecie parczewskim nie podpisano żadnej umowy). Zarówno pod względem liczbowym (42% wszystkich projektów w regionie), jak i wartościowym (dotyczy to zarówno wartości bezwzględnych, jak i wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca) dominujący jest udział Miasta Lublin, co wynika w m.in. z koncentracji podmiotów i instytucji pełniących funkcje gospodarcze, badawczo-rozwojowe oraz realizacji na terenie miasta dużych inwestycji.

Tabela 12. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca, projektów w ramach POPW 2014-2020 (wg powiatów).

Program Operacyjny Polska Wschodnia					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	1 770 452 781	1 251 141 917	1 223 087 668	575	154
białski	14 876 934	8 123 180	8 123 180	73	4
Biała Podlaska	5 043 000	2 460 000	2 460 000	174	1
Konstantynów	1 023 507	800 000	800 000	193	1
Łomazy	2 444 010	1 390 900	1 390 900	278	1
Piszczac	6 366 417	3 472 280	3 472 280	475	1
Biała Podlaska	97 170	67 150	67 150	1	1
Biała Podlaska	97 170	67 150	67 150	1	1
biłgorajski	43 338 478	24 259 174	24 259 174	238	2
Biłgoraj - miasto	21 669 239	12 129 587	12 129 587	457	1
Biłgoraj - gmina wiejska	21 669 239	12 129 587	12 129 587	912	1
Obsza	0	0	0	0	1
Chełm	14 421 135	7 046 300	7 046 300	111	2
Chełm	14 421 135	7 046 300	7 046 300	111	2
chełmski	3 633 476	2 301 760	2 301 760	29	4
Sawin	3 633 476	2 301 760	2 301 760	414	4
hrubieszowski	67 527	45 670	45 670	1	2
Hrubieszów - gmina wiejska	67 527	45 670	45 670	5	2
janowski	900 190	559 700	559 700	12	3
Janów Lubelski	900 190	559 700	559 700	35	3
krasnostawski	9 713 231	6 795 262	6 795 262	105	1
Fajslawice	9 713 231	6 795 262	6 795 262	1 480	1
kraśnicki	126 173 084	89 501 838	80 325 528	832	14
Annopol	1 447 798	823 970	823 970	94	1
Gościeradów	6 242 865	3 034 375	3 034 375	417	2
Kraśnik - miasto	33 474 767	25 097 799	22 039 029	633	4
Trzydnik Duży	37 117 728	27 241 649	24 182 879	3 749	2
Urzędów	17 847 423	10 120 220	10 120 220	1 164	4
Wilkołaz	30 042 503	23 183 824	20 125 054	3 638	3
lubartowski	8 863 134	4 753 650	4 753 650	53	6
Lubartów - miasto	3 864 414	1 903 030	1 903 030	86	2
Lubartów - gmina wiejska	111 192	76 840	76 840	7	2
Ostrów Lubelski	4 887 528	2 773 780	2 773 780	529	2
lubelski	241 198 098	169 687 693	160 511 383	1 046	17
Głusk	56 504 639	39 179 227	39 179 227	3 623	1
Jabłonna	56 504 639	39 179 227	39 179 227	4 883	1
Jastków	953 855	672 265	672 265	48	1

Program Operacyjny Polska Wschodnia					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Konopnica	29 972 568	16 478 144	16 478 144	1 205	5
Niedrzwica Duża	75 490 509	61 344 548	52 168 238	4 410	3
Niemce	14 489 690	9 149 567	9 149 567	475	3
Strzyżewice	7 282 197	3 684 715	3 684 715	458	4
Lublin	1 080 479 925	803 865 436	794 364 743	2 337	65
Lublin	1 080 479 925	803 865 436	794 364 743	2 337	65
łęczyński	32 412 385	19 254 599	19 254 599	335	8
Ludwin	15 175 752	7 359 145	7 359 145	1 318	3
łęczna	7 400 525	5 015 278	5 015 278	214	3
Puchaczów	122 877	84 915	84 915	15	1
Spiczyn	9 713 231	6 795 262	6 795 262	1 193	1
łukowski	325 418	221 885	221 885	2	7
Łuków - miasto	99 507	68 765	68 765	2	2
Stoczek Łukowski - miasto	123 861	84 320	84 320	33	3
Trzebieszów	102 050	68 800	68 800	9	2
opolski	4 468 098	2 542 820	2 542 820	42	2
Józefów nad Wisłą	2 078 208	1 182 720	1 182 720	177	1
Opole Lubelskie	2 389 890	1 360 100	1 360 100	78	1
puławski	16 165 688	9 543 920	9 543 920	84	5
Kurów	24 477	15 920	15 920	2	1
Nałęczów	10 100 000	6 999 300	6 999 300	782	1
Puławy - miasto	783 510	515 400	515 400	11	2
Puławy - gmina wiejska	5 257 701	2 013 300	2 013 300	168	1
radzyński	53 874 000	30 460 000	30 460 000	511	1
Borki	53 874 000	30 460 000	30 460 000	5 051	1
rycki	11 656 970	7 542 024	7 542 024	133	2
Dęblin	8 760 320	6 129 024	6 129 024	374	1
Kłoczew	2 896 650	1 413 000	1 413 000	195	1
świdnicki	10 842 864	6 166 583	5 965 646	82	5
Piaski	132 840	91 800	91 800	9	1
Świdnik	10 710 024	6 074 783	5 873 846	148	4
tomaszowski	42 005 494	26 346 264	26 346 264	312	3
Krynice	18 898 085	13 218 660	13 218 660	4 037	1
Lubycza Królewska	14 347 089	6 998 580	6 998 580	1 112	1
Tomaszów Lubelski - miasto	8 760 320	6 129 024	6 129 024	317	1
Tomaszów Lubelski - gmina wiejska	0	0	0	0	1
włodawski	9 713 231	6 795 262	6 795 262	175	1
Urszulin	9 713 231	6 795 262	6 795 262	1 643	1
zamojski	11 762 670	7 513 453	7 513 453	70	6
Adamów	0	0	0	0	1

Program Operacyjny Polska Wschodnia					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Zamość	11 762 670	7 513 453	7 513 453	327	5
Zamość	33 463 581	17 748 295	17 748 295	276	5
Zamość	33 463 581	17 748 295	17 748 295	276	5

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

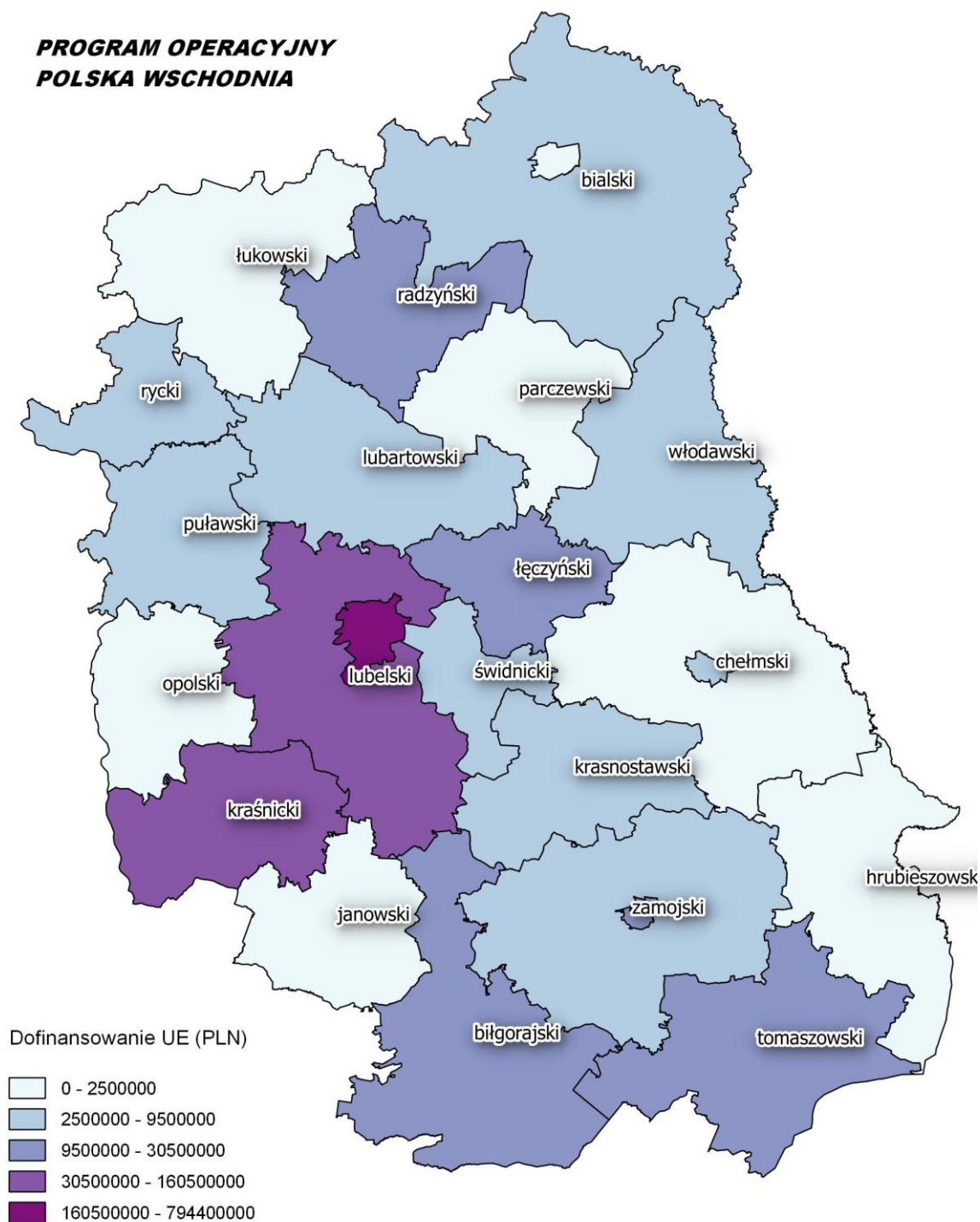
W analizowanym okresie najwięcej projektów z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia realizowanych jest na terenie powiatów: Miasto Lublin (65), powiatu lubelskiego (17) i kraśnickiego (14). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazują się powiaty: włodawski, radzyński, krasnostawski oraz Miasto Biała Podlaska (po 1 projekcie) i powiat parczewski, w którym nie podpisano ani jednej umowy (Tabela 12), (Wykres 25). Wśród gmin największą aktywność do tej pory wykazały gminy: Konopnica, Zamość (po 5 projektów) i Sawin, Kraśnik – miasto, Urzędów, Strzyżewice, Świdnik (po 4 projekty). Warto zaznaczyć, iż wg aktualnego stanu, tylko 26% gmin w regionie realizuje jakiegokolwiek przedsięwzięcia w ramach POPW.

Średnia wartość projektu realizowanego z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia w województwie lubelskim wynosi 11,5 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 7,9 mln zł, przy czym wartości powyżej średniej odnotowano tylko w 5 powiatach: radzyńskim, biłgorajskim, lubelskim, tomaszowskim i Mieście Lublin.

Największe dofinansowanie UE w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia wśród powiatów otrzymało jak do tej pory Miasto Lublin (794 mln zł), a w dalszej kolejności powiat lubelski (160,5 mln zł) i kraśnicki (80,3 mln zł), (Mapa 28). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazuje się powiat parczewski, na terenie którego nie podpisano jeszcze żadnej umowy w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia. Wśród gmin największe środki w ramach POPW trafiły jak do tej pory do gmin: Niedzwica Duża (52,2 mln zł), Głusk i Jabłonna (po 39,2 mln zł) oraz Borki (30,5 mln zł) (Mapa 29).

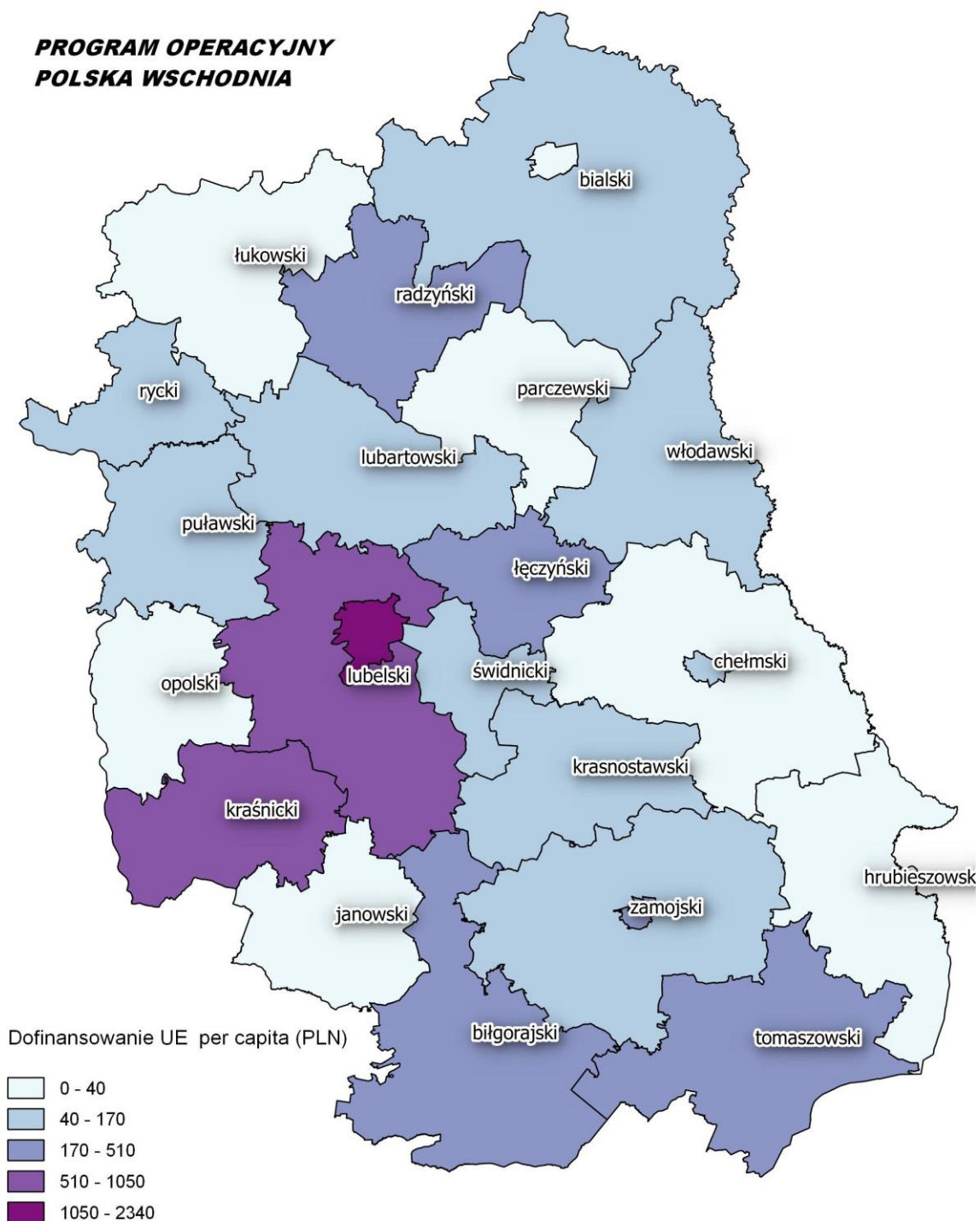
Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na jednego mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano na terenie powiatów: Miasta Lublin – 2,3 tys. zł/os. oraz lubelskiego – 1 tys. zł/os. i kraśnickiego – 832 zł/os. Najmniejsze dofinansowanie przypadające na 1 mieszkańca występuje na chwilę obecną w powiatach: hrubieszowskim – 1 zł/os., Miasto Biała Podlaska – 1 zł/os. oraz łukowskim – 2 zł/os. oraz w powiecie parczewskim, w którym nie jest realizowany żaden projekt (Mapa 30). Natomiast w przypadku gmin województwa lubelskiego największe dofinansowanie per capita z POPW występuje w gminach: Borki (5,1 tys. zł), Jabłonna (4,9 tys. zł), Niedzwica Duża (4,4 tys. zł), Krynice (4 tys. zł), Trzydnik Duży (3,7 tys. zł), Wilkołaz i Głusk (po 3,6 tys. zł) (Mapa 31).

Mapa 28. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POPW realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

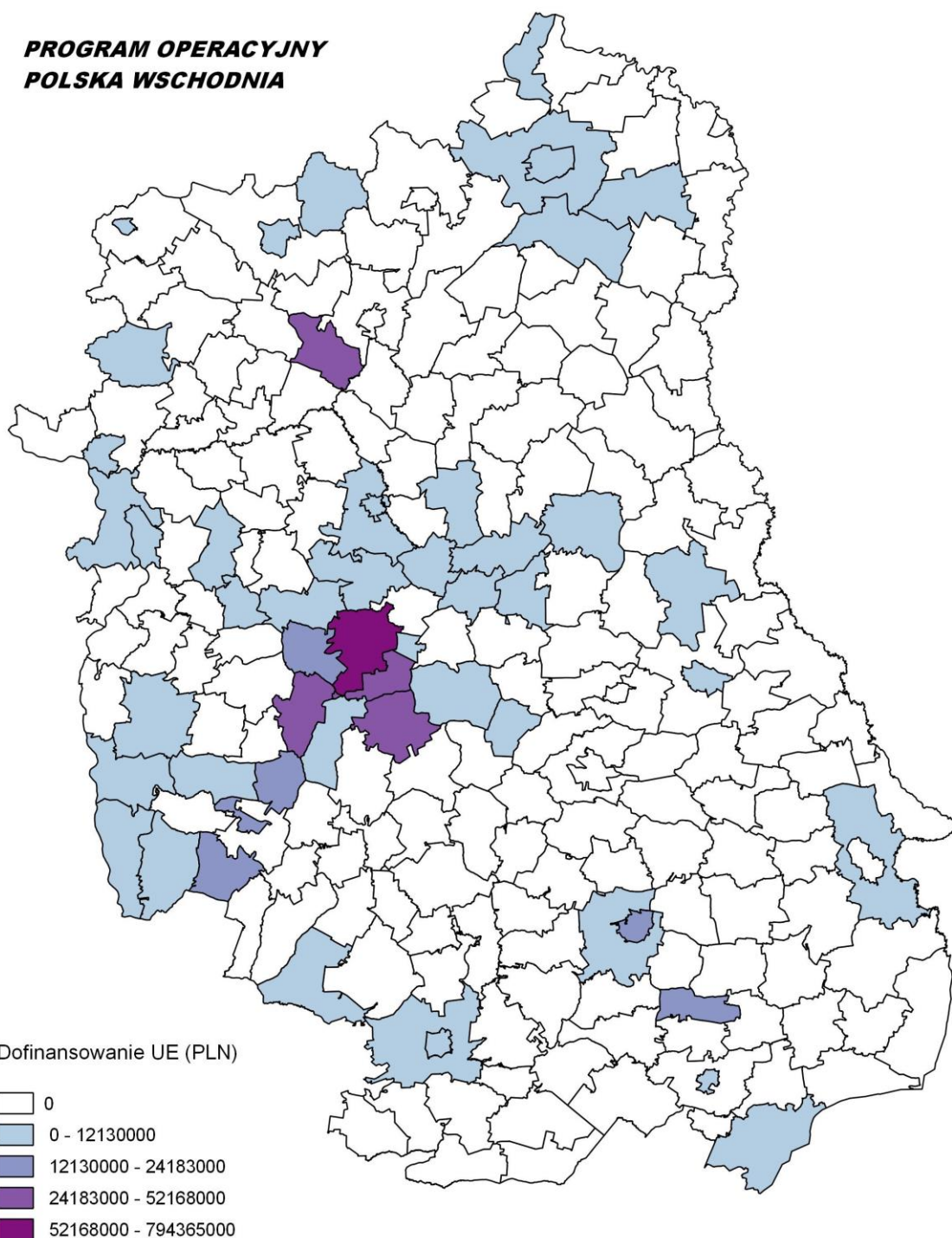
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 29. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POPW w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

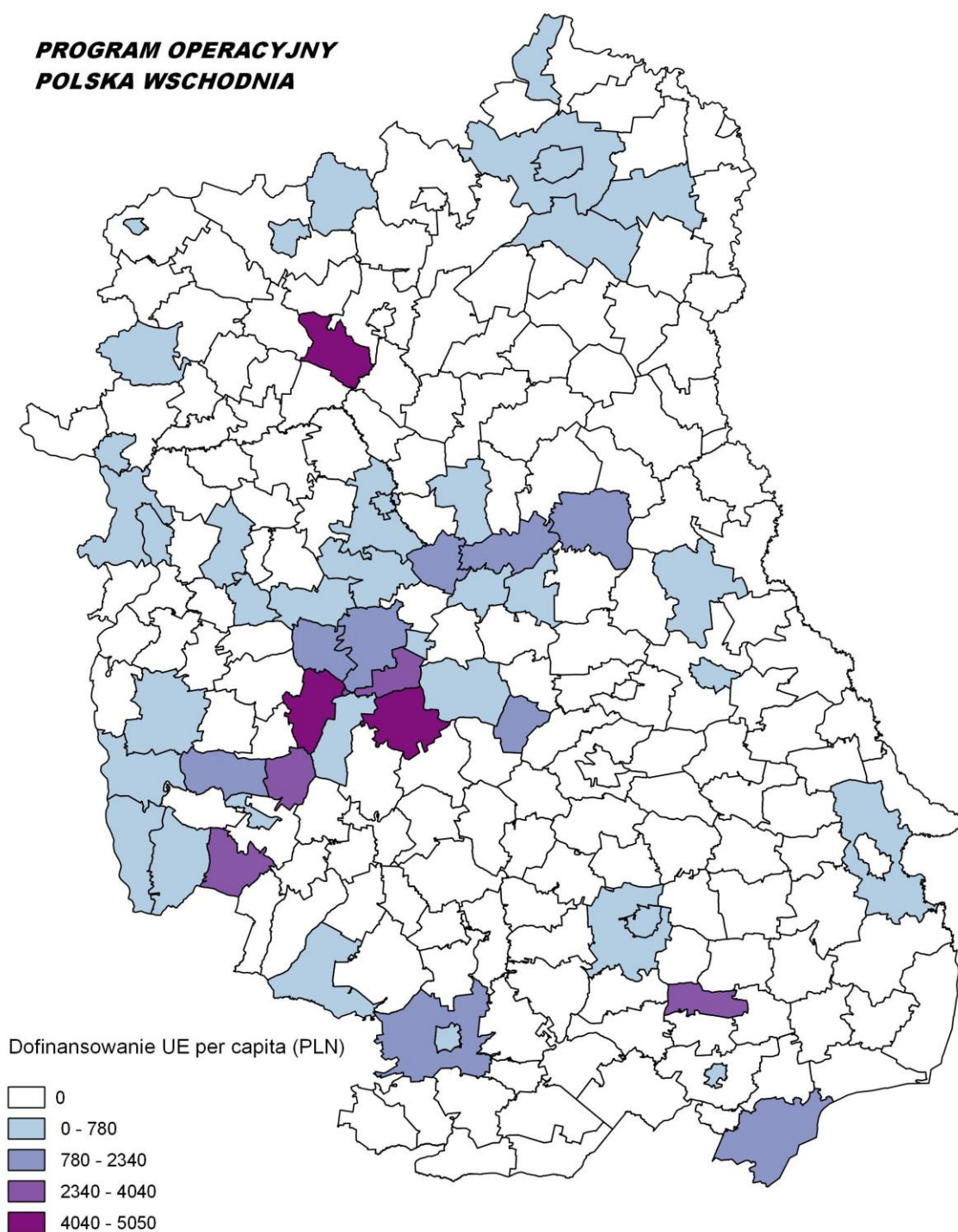
Mapa 30. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POPW realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

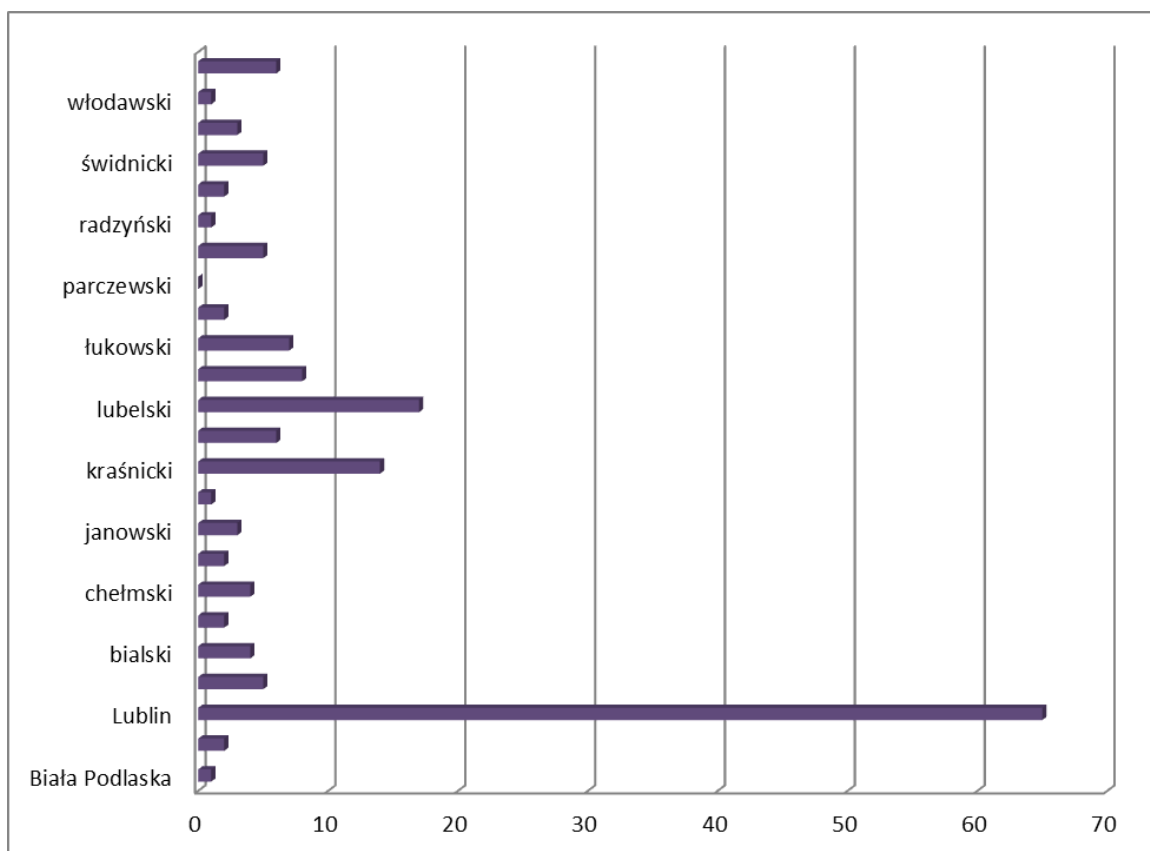

Mapa 31. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POPW w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

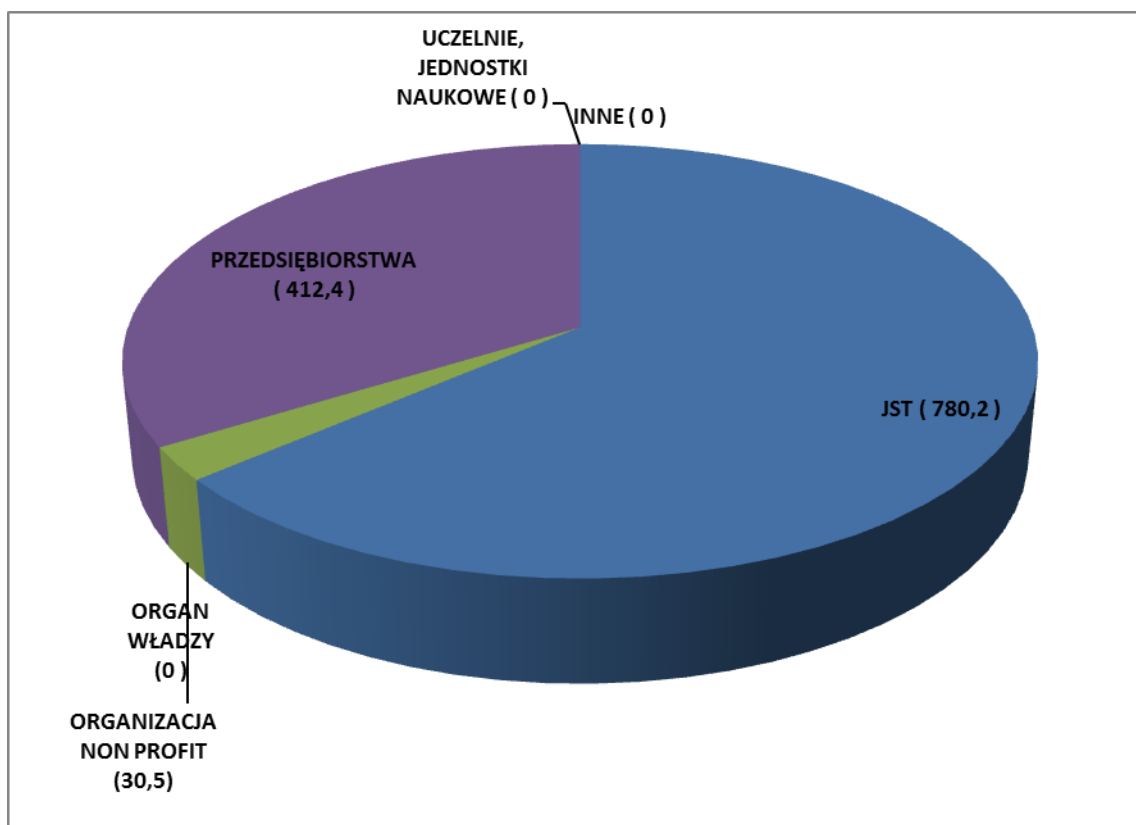
Wykres 25. Liczba realizowanych projektów w ramach POPW 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia największy udział mają jednostki samorządu terytorialnego i jest to 780 mln zł, co stanowi 64% oraz przedsiębiorstwa 412 mln zł, co stanowi 34% i organizacje non profit 30 mln zł, co stanowi 2% środków wykorzystanych do tej pory w ramach Programu (Wykres 26).

Wykres 26. Wartość dofinansowania projektów w ramach POPW 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów (mln PLN).

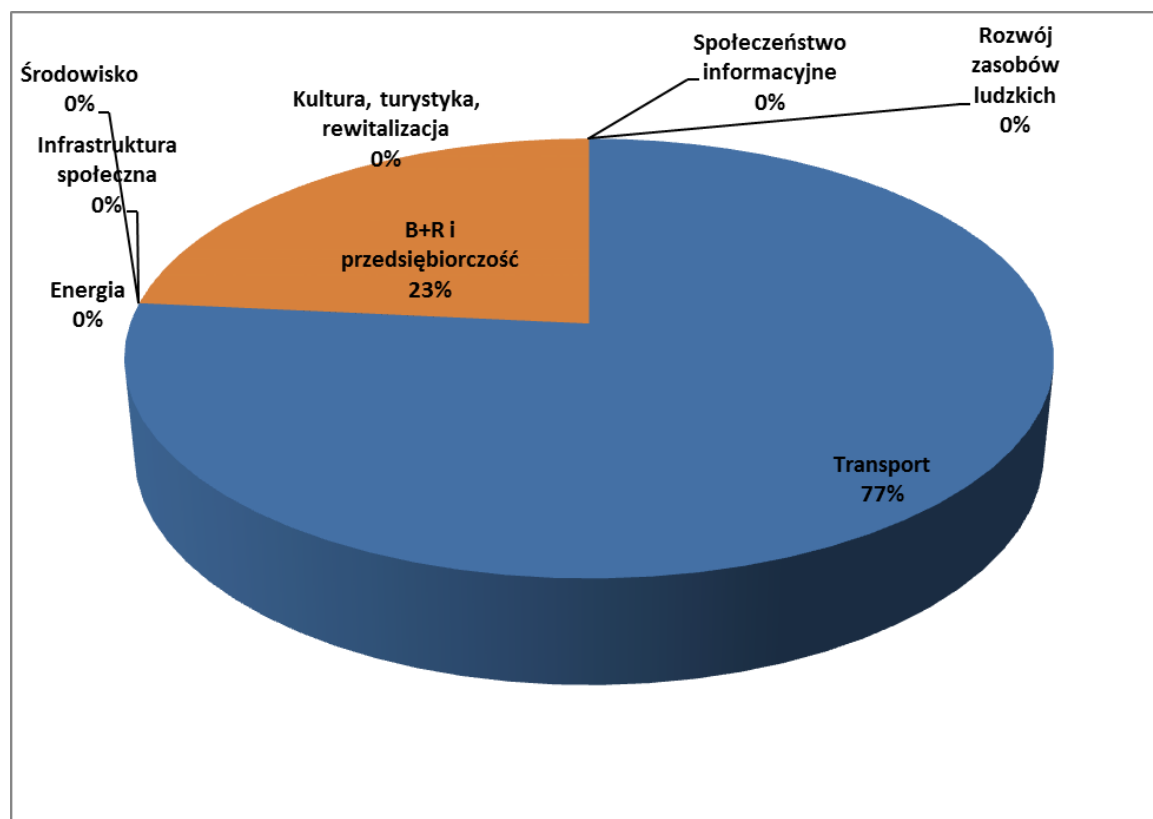

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 na obszary tematyczne, zauważalny jest przeważający udział projektów realizowanych z zakresu „Transportu” - ponad 936 mln zł i stanowią one 77 % wszystkich realizowanych na terenie województwa projektów. Drugą co do wielkości grupą są projekty zakresu „B+R i przedsiębiorczości” ponad 287 mln zł i stanowią one 23% wszystkich realizowanych na terenie województwa projektów. (Wykres 27).

Wykres 27. Wartości dofinansowania UE programu POPW 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne (%).

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

3.2.5. Poziom realizacji POWER

Ze wsparcia programu Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) można korzystać na dwa sposoby: jako realizator lub uczestnik projektów.

Projekty w ramach PO WER są realizowane w dwóch podstawowych trybach:

- Pozakonkursowym, w którym projekty realizowane są przez dokładnie określonych beneficjentów precyzyjnie wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO WER,
- Konkursowym, w którym o dofinansowanie mogą się ubiegać wszystkie formy prawne zgodnie z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych: czyli m.in:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego,
- administracja rządowa i jej jednostki podległe,
- organizacje pozarządowe, ich związki i federacje
- podmioty ekonomii społecznej i ich federacje lub związki,
- samorząd gospodarczy i zawodowy,
- instytucje integracji i pomocy społecznej,

- instytucje rynku pracy,
- uczelnie i podmioty uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym,
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze,
- jednostki badawczo-rozwojowe,
- przedsiębiorcy,
- podmioty opieki zdrowotnej,
- podmioty lecznicze,
- partnerzy

W ramach perspektywy 2014-2020 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w Polsce (wg stanu na koniec I półrocza 2018r.) 3 904 projekty są w realizacji lub oczekują na realizację, o łącznej wartości 12,1 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 10,5 mld zł.

W analizowanym okresie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w województwie lubelskim rozpoczęto realizację 204 projektów o łącznej wartości 392,2 mln zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 352,7 mln zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 166 zł/os. (Tabela 13).

Tabela 13. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach POWER 2014-2020 (wg województw).

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	6 275 829 054	6 158 568 756	5 413 177 113	x	1 499
DOLNOŚLĄSKIE	405 760 505	399 301 456	366 492 045	126	204
KUJAWSKO-POMORSKIE	333 466 746	329 321 204	303 067 169	145	168
LUBELSKIE	392 233 832	385 745 219	352 693 505	166	204
LUBUSKIE	155 808 489	154 561 854	140 399 277	138	110
ŁÓDZKIE	382 113 887	376 119 995	343 952 570	139	187
MAŁOPOLSKIE	601 477 595	589 384 205	542 231 195	160	234
MAZOWIECKIE	673 580 430	666 235 220	574 130 483	107	262
OPOLSKIE	132 148 470	130 240 222	111 603 655	113	118
PODKARPACKIE	439 725 915	434 177 466	397 777 527	187	179
PODLASKIE	176 545 766	174 528 329	149 540 341	126	140
POMORSKIE	330 805 086	324 626 292	280 198 661	121	169
ŚLĄSKIE	577 792 080	569 112 802	487 754 241	107	280
ŚWIĘTOKRZYSKIE	304 076 166	298 848 904	272 851 560	219	167
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	218 219 105	215 858 288	197 619 971	138	148
WIELKOPOLSKIE	443 148 988	437 235 823	374 759 735	107	235
ZACHODNIOPOMORSKIE	243 491 604	239 913 954	221 134 309	130	151
POLSKA	12 086 223 717	11 883 779 988	10 529 383 357	274	3 904

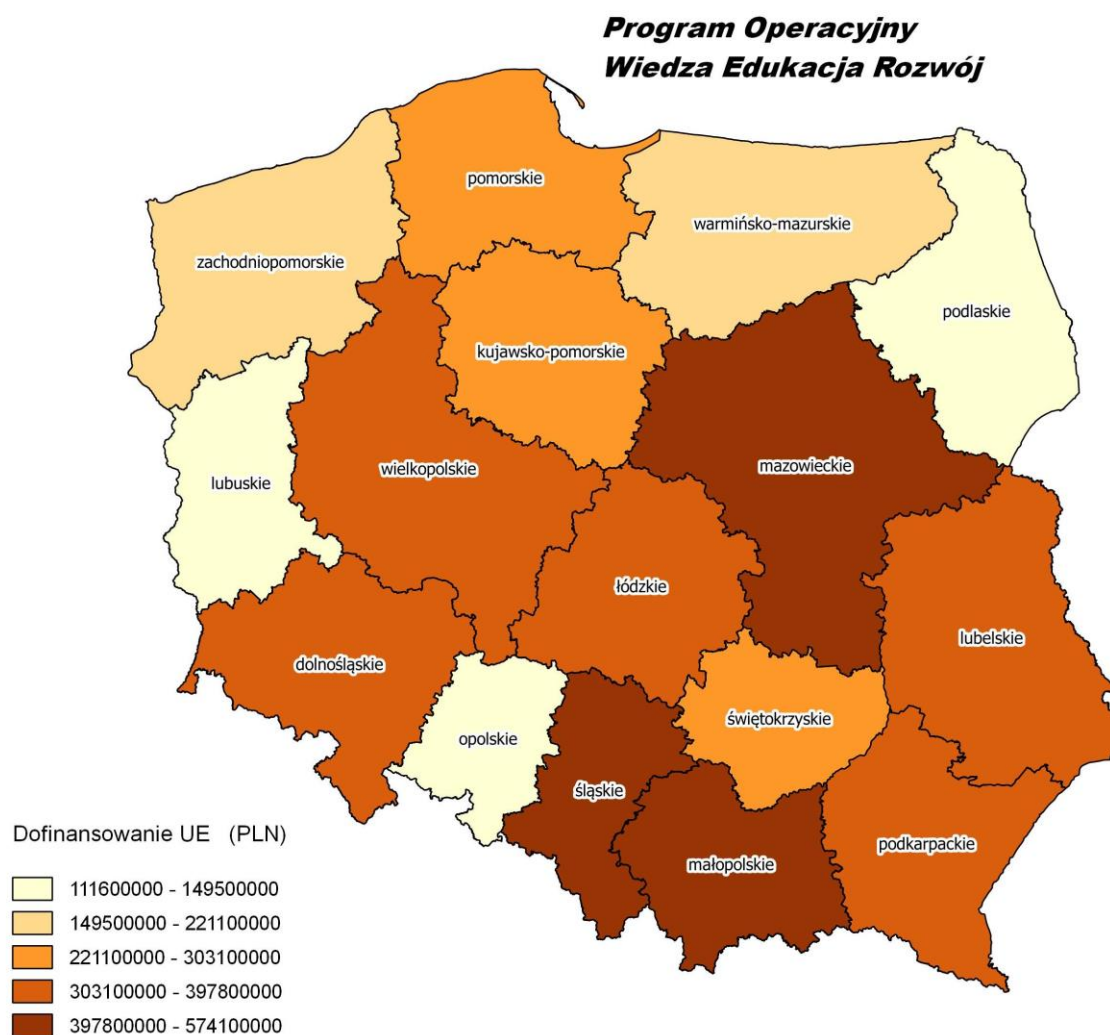
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Według stanu na 30 czerwca 2018 roku, z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowanych było 3,9 tys. projektów, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 6 pozycję w kraju z liczbą 204 projektów. Większą liczbę projektów odnotowano tylko w województwach: śląskim, mazowieckim, wielkopolskim, małopolskim i dolnośląskim (Wykres 28). O jedną pozycję niższą lokatę (7) region uzyskał pod względem wartości dofinansowania z UE, która wyniosła 352,7 mln zł. (Mapa 32). Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju wyniósł natomiast 3%. Warto jednak zaznaczyć, iż w ogólnej liczbie projektów z POWER dużą liczbę stanowią projekty realizowane na terenach kilku województw (51%).

Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła w kraju 274 zł/os., a w województwie lubelskim była niższa i opiewała na 166 zł/os. Pozwoliło to na uplasowanie regionu na 3 pozycji w Polsce, za województwem świętokrzyskim i podkarpackim (Mapa 33).

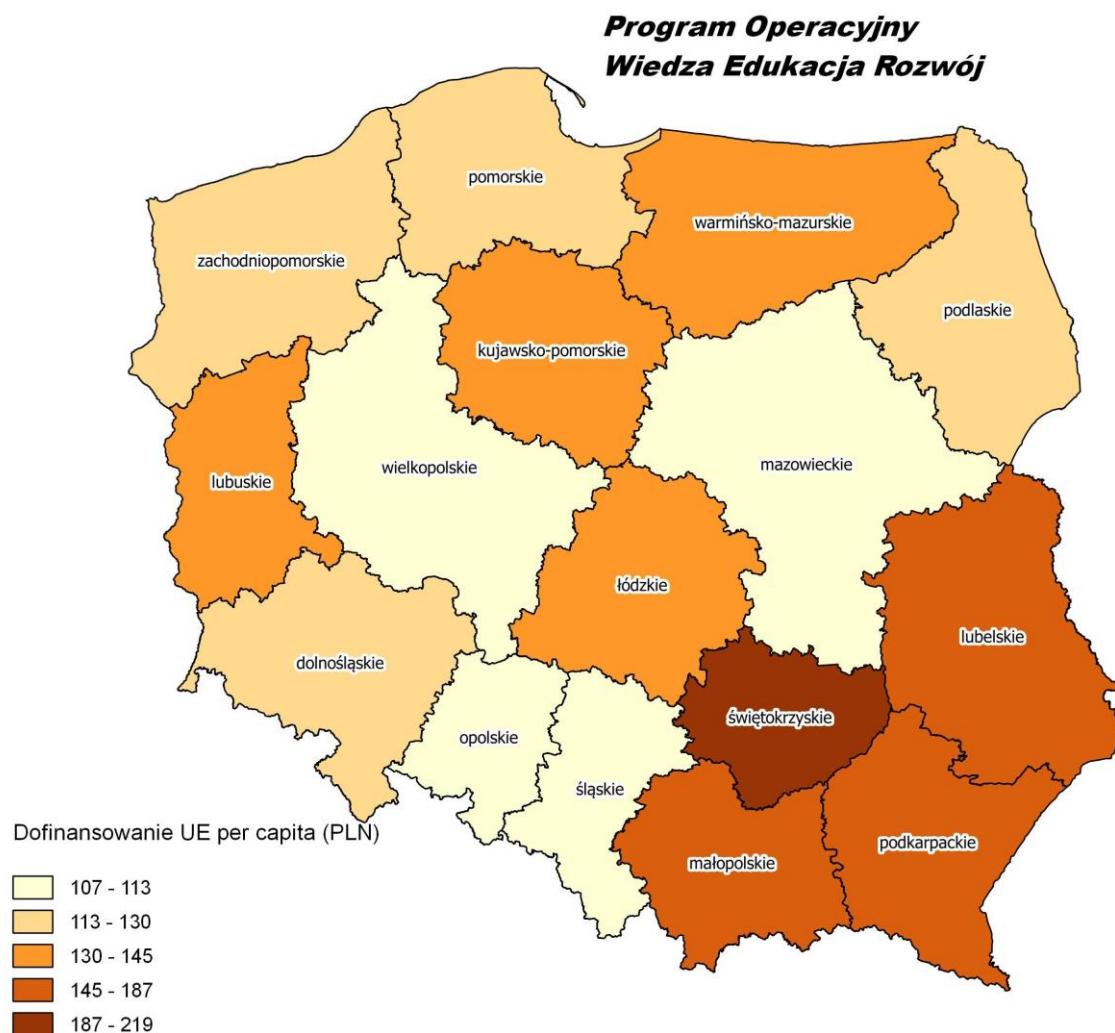
Średnia wartość projektu z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój dla Polski (wg stanu na 30.06.2018r.) wyniosła 3,1 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 1,9 mln zł, co uplasowało region na 9 miejscu (niższe wartości odnotowały województwa: wielkopolskie, świętokrzyskie, zachodniopomorskie, warmińsko-mazurskie, lubuskie, podlaskie i opolskie). Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło natomiast 8 pozycję z kwotą 1,7 mln zł, przy czym dla kraju wartość ta wyniosła 2,7 mln zł.

Mapa 32. Wartość dofinansowania ogółem projektów z POWER w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

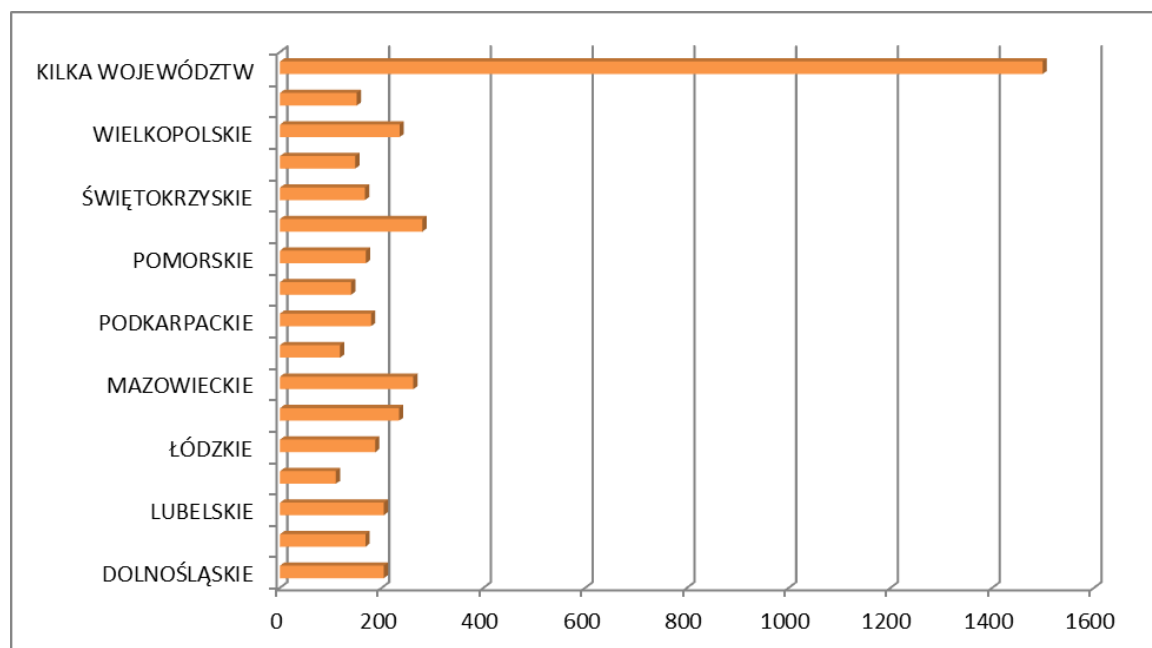
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 33. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z POWER w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Wykres 28. Liczba projektów realizowanych w ramach programu POWER 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Według stanu na I półrocze 2018r. projekty z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 realizowane są na terenie wszystkich powiatów województwa lubelskiego. Zarówno pod względem liczbowym (46,6% wszystkich projektów w regionie), jak i wartościowym dominujący jest udział projektów realizowanych na terenach kilku powiatów, co w znacznej mierze wynika ze specyfiki programu POWER.

Tabela 14. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania na 1 mieszkańca, projektów w ramach POWER 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	392 233 832	385 745 219	352 693 505	166	204
białski	10 792 838	10 657 695	9 670 641	86	12
Międzyrzec Podlaski - miasto	1 311 356	1 267 137	1 105 211	65	2
Międzyrzec Podlaski - gmina wiejska	410 750	410 750	346 180	33	1
Wisznice	1 023 160	992 160	862 319	172	1
kilka JST	8 047 572	7 987 648	7 356 930	x	8
Biała Podlaska	11 870 965	11 858 985	10 907 938	190	5
kilka JST	11 870 965	11 858 985	10 907 938	x	5

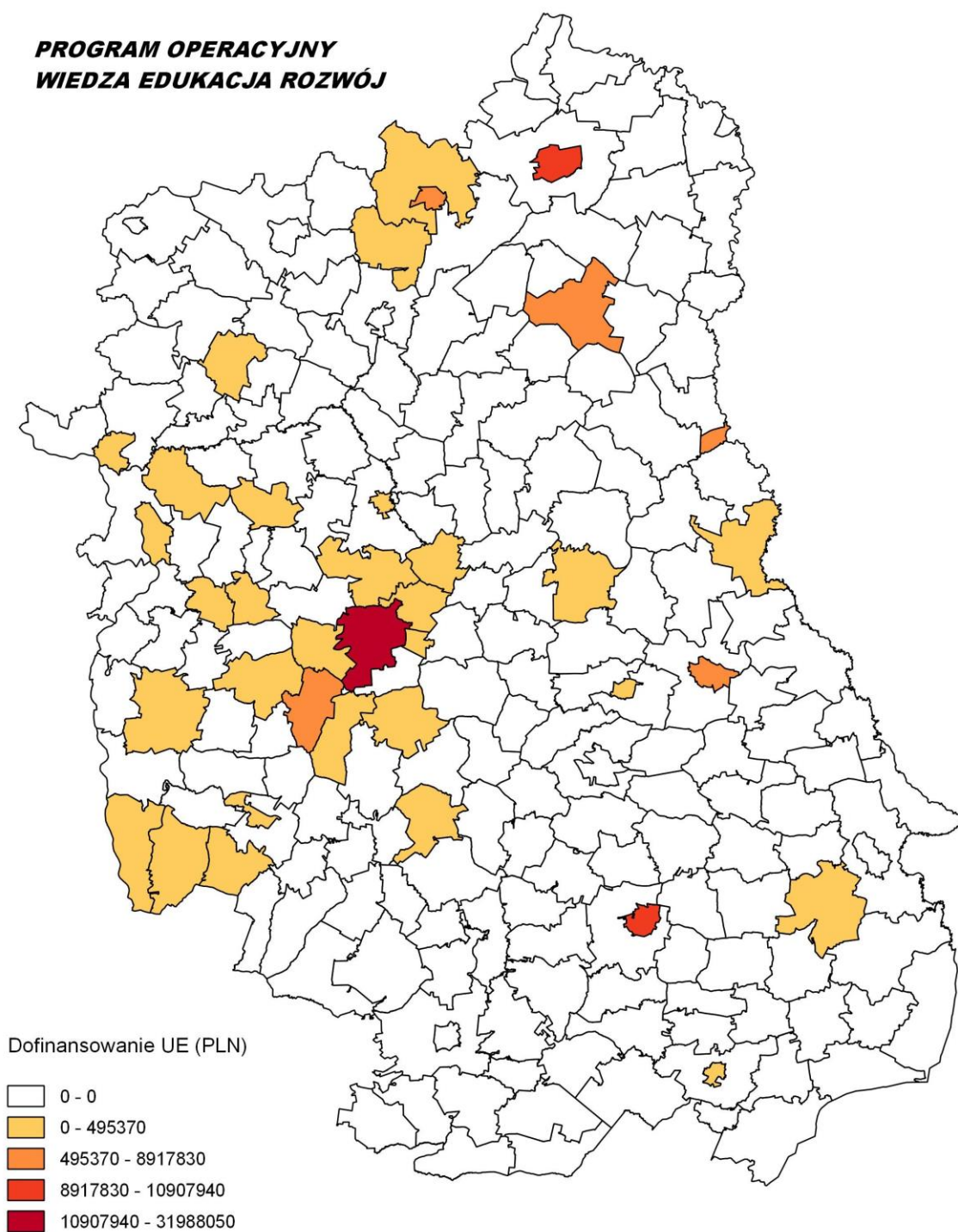
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
biłgorajski	7 778 256	7 763 627	7 131 233	70	7
kilka JST	7 778 256	7 763 627	7 131 233	x	7
Chełm	9 752 881	9 740 144	8 917 827	141	7
Chełm	410 219	410 219	345 732	5	1
kilka JST	9 342 662	9 329 925	8 572 095	x	6
chełmski	10 682 684	10 553 235	9 759 804	124	11
Rejowiec Fabryczny - miasto	466 229	392 938	392 938	89	1
kilka JST	10 216 455	10 160 297	9 366 866	x	10
hrubieszowski	11 425 639	11 360 172	10 457 630	162	10
Werbkowice	263 377	221 649	221 649	23	1
kilka JST	11 162 262	11 138 523	10 235 982	x	9
janowski	6 490 547	6 477 810	5 950 892	129	7
kilka JST	6 490 547	6 477 810	5 950 892	x	7
krasnostawski	9 530 208	9 510 718	8 736 286	136	8
kilka JST	9 530 208	9 510 718	8 736 286	x	8
kraśnicki	13 604 322	13 459 985	12 356 937	128	14
Annopol	62 962	53 038	53 038	6	1
Gościeradów	534 250	496 522	450 266	62	2
Kraśnik - miasto	317 808	308 273	267 848	8	2
Trzydnik Duży	62 962	53 038	53 038	8	1
kilka JST	12 626 341	12 549 113	11 532 746	x	9
lubartowski	16 218 611	16 103 125	14 766 267	166	13
Abramów	125 923	106 077	106 077	26	1
Lubartów - miasto	317 808	308 273	267 848	12	2
kilka JST	15 774 880	15 688 776	14 392 342	x	10
lubelski	22 143 073	21 648 650	19 946 981	130	19
Bełżyce	580 101	570 590	488 909	37	2
Jabłonna	221 667	186 821	186 821	23	1
Konopnica	310 208	281 833	261 443	19	2
Niedzwica Duża	832 747	788 390	701 839	59	3
Niemce	125 923	106 077	106 077	6	1
Strzyżewice	190 208	180 697	160 307	20	1
Wólka	507 207	488 343	427 474	36	2
Wysokie	221 667	186 821	186 821	41	1
kilka JST	19 153 347	18 859 078	17 427 290	x	12
Lublin	35 154 516	34 750 059	31 988 053	94	13
Lublin	34 588 415	34 212 597	31 510 943	93	10
kilka JST	566 100	537 463	477 109	x	3
łęczyński	5 235 091	5 164 904	4 780 040	83	8
Cyców	183 794	152 882	152 882	19	1
Spiczyn	125 923	106 077	106 077	19	1

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
kilka JST	4 925 374	4 905 945	4 521 080	x	6
łukowski	8 928 422	8 861 227	8 175 320	76	9
Adamów	183 794	152 882	152 882	27	1
kilka JST	8 744 628	8 708 345	8 022 437	x	8
opolski	8 008 799	7 924 722	7 279 094	121	8
Opole Lubelskie	240 000	202 272	202 272	12	1
kilka JST	7 768 799	7 722 450	7 076 822	x	7
parczewski	4 231 030	4 215 851	3 882 942	110	5
kilka JST	4 231 030	4 215 851	3 882 942	x	5
puławski	11 921 734	11 706 678	10 799 817	95	12
Nałęczów	240 000	202 272	202 272	23	1
Puławy - miasto	317 808	308 273	267 848	6	2
Wąwolnica	263 377	221 649	221 649	47	1
Żyrzyn	183 794	152 882	152 882	24	1
kilka JST	10 916 755	10 821 602	9 955 166	x	7
radzyński	7 493 765	7 462 573	6 849 464	115	8
Kąkolewnica	411 375	411 375	346 707	42	1
kilka JST	7 082 390	7 051 198	6 502 757	x	7
rycki	6 324 139	6 309 705	5 800 073	102	7
Dęblin	142 419	138 146	120 030	7	1
kilka JST	6 181 720	6 171 559	5 680 043	x	6
świdnicki	10 323 675	10 267 302	9 438 737	130	9
Świdnik	557 808	510 545	470 120	12	3
kilka JST	9 765 867	9 756 757	8 968 617	x	6
tomaszowski	9 436 083	9 421 431	8 609 946	102	8
Tomaszów Lubelski - miasto	587 766	583 493	495 369	26	2
kilka JST	8 848 317	8 837 938	8 114 577	x	6
włodawski	8 244 186	8 146 538	7 476 605	192	10
Włodawa - miasto	857 739	828 198	722 902	54	1
Wola Uhruska	263 377	221 649	221 649	57	1
kilka JST	7 123 070	7 096 691	6 532 054	x	8
zamojski	12 745 227	12 661 459	11 599 213	108	10
kilka JST	12 745 227	12 661 459	11 599 213	x	10
Zamość	11 260 645	11 251 107	10 339 011	161	6
Zamość	2 843 550	2 843 550	2 613 000	41	1
kilka JST	8 417 095	8 407 557	7 726 011	x	5
kilka JST	122 636 495	118 467 514	107 072 754	x	95
kilka JST	122 636 495	118 467 514	107 072 754	x	95

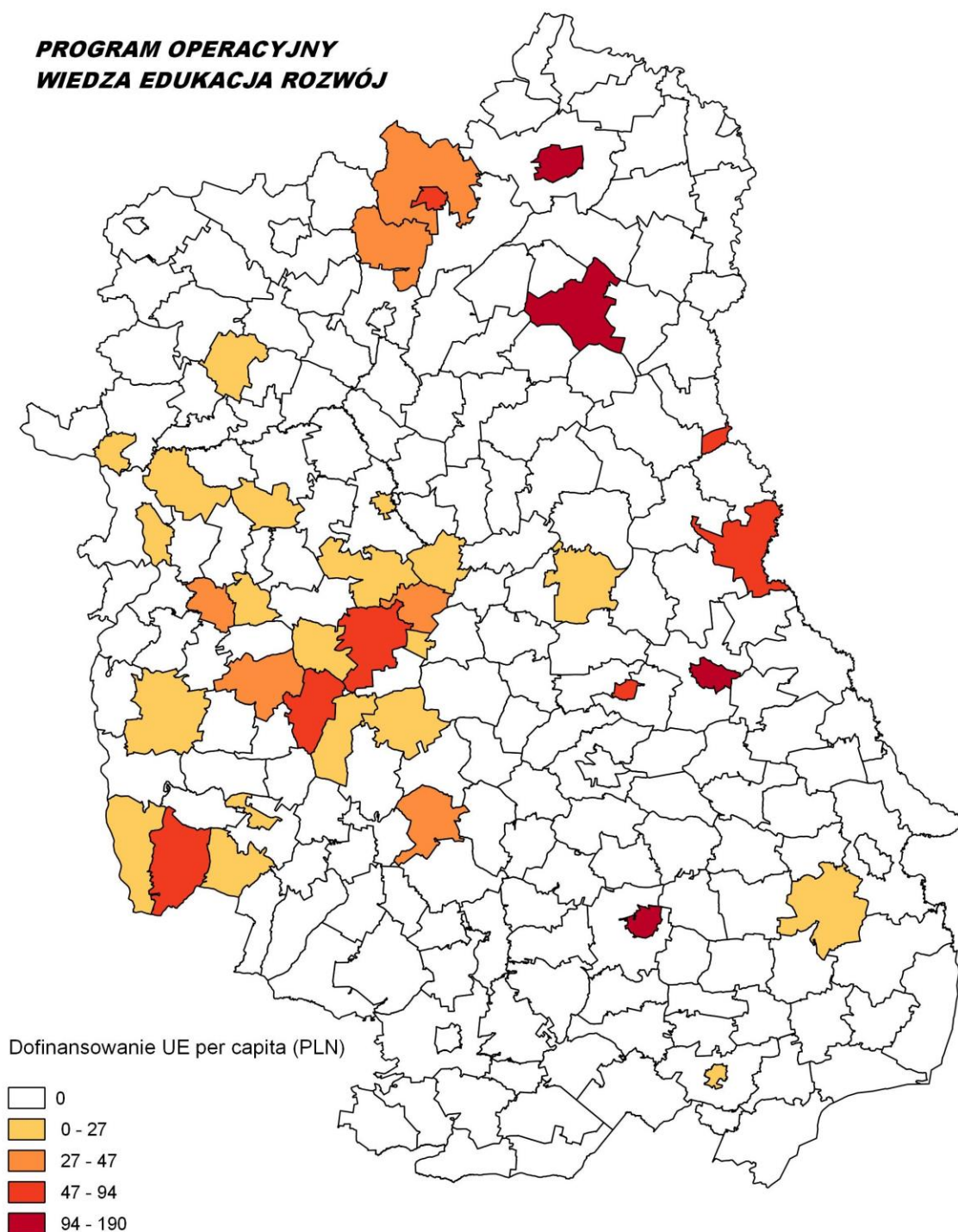
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 36. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POWER realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 37. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POWER w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Wykres 29 W analizowanym okresie z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 najwięcej projektów realizowanych jest na terenach kilku powiatów (95 projektów), a w dalszej kolejności na terenie powiatu lubelskiego (19), kraśnickiego (14), lubartowskiego i Miasta Lublin (po 13). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory odznaczają się powiaty: Miasto Biała Podlaska, parczewski (po 5 projektów) (Tabela 14), (Wykres 29).

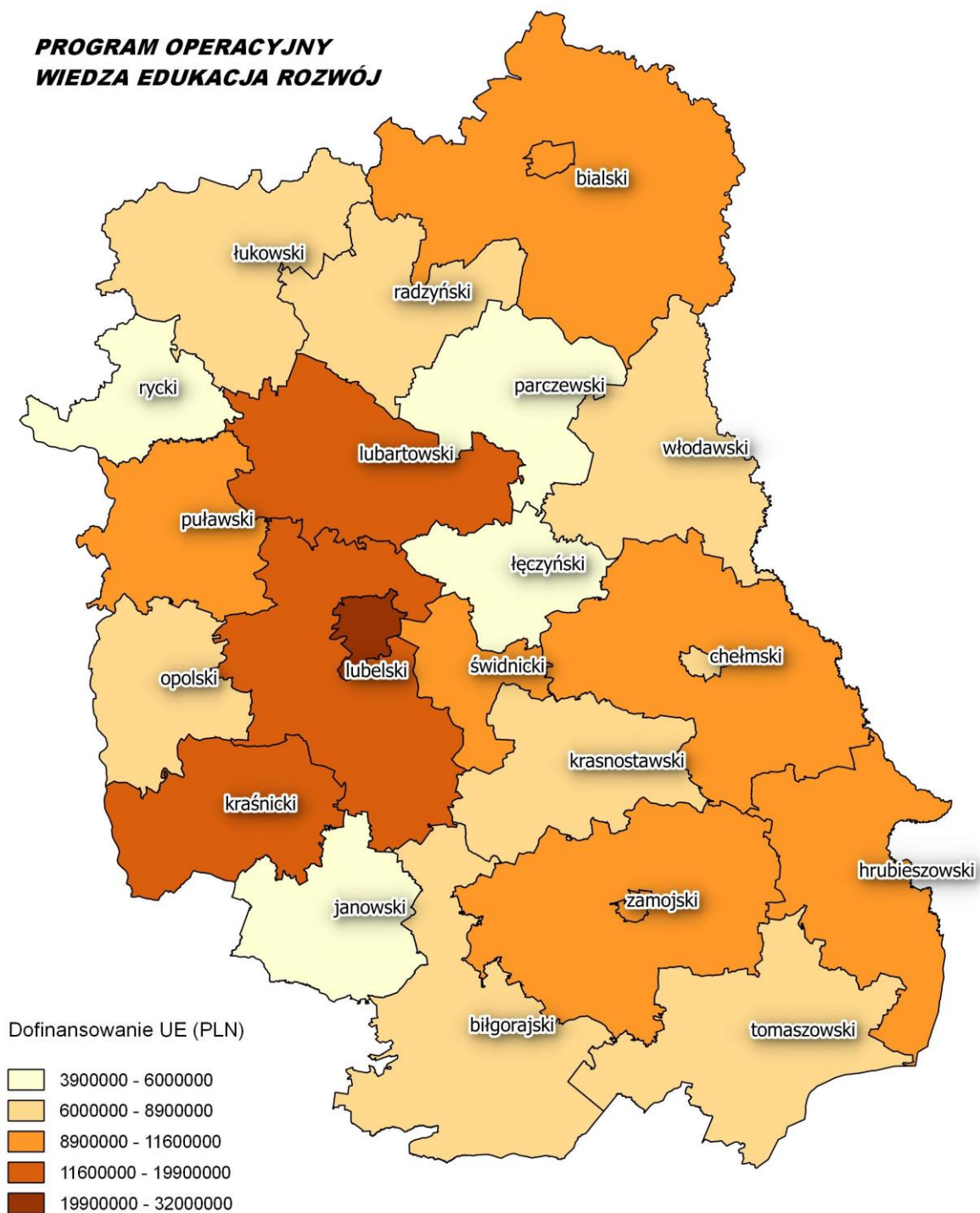
Średnia liczba projektów przypadających na 1 powiat to niespełna 9, a wartości powyżej średniej odnotowano w 12 powiatach. Wśród gmin największą aktywnością jak do tej pory wykazały gminy: Niedrzwica Duża i Świdnik, realizujące po 3 projekty POWER. Warto zaznaczyć iż tylko 15% gmin realizuje jakiegokolwiek przedsięwzięcia z omawianego programu, a większość projektów realizowanych jest na terenie kilku gmin/powiatów, co wynika ze specyfiki programu.

Średnia wartość projektu realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w województwie lubelskim wynosi blisko 1,9 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 1,7 mln zł, przy czym wartości powyżej średniej odnotowano tylko w 3 powiatach, a dokładniej w miastach na prawach powiatu: Biała Podlaska, Lublin i Zamość.

Największe dofinansowanie UE w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 wśród powiatów otrzymały do tej pory projekty realizowane przez kilka powiatów (107,1 mln zł), a w dalszej kolejności przez Miasto Lublin (32 mln zł) i powiat lubelski (19,9 mln zł). Najniższe kwoty natomiast odnotowano w powiatach: parczewskim i łęczyńskim (Mapa 34). Wśród gmin największe środki w ramach POWER trafiły dotychczas do gmin: Międzyrzec Podlaski – miasto (1,1 mln zł), Wisznice (862 tys. zł), Włodawa – miasto (723 tys. zł) i Niedrzwica Duża (702 tys. zł) (Mapa 36).

Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na jednego mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje zróżnicowanie. Największe dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiatach: włodawskim – 192 zł/os., w Mieście Biała Podlaska – 190 zł/os., lubartowskim – 166 zł/os., hrubieszowskim – 162 zł/os. i Mieście Zamość – 161 zł/os. Najmniejsze dofinansowanie przypadające na 1 mieszkańca występuje natomiast w powiatach: biłgorajskim – 70 zł/os., łukowskim – 76 zł/os., łęczyńskim – 83 zł/os. oraz bialskim – 86 zł/os. (Mapa 35). Natomiast wśród gmin największe dofinansowanie per capita trafiło jak do tej pory do gmin: Wisznice (172 zł/os.) i Rejowiec Fabryczny – miasto (89 zł/os.) (Mapa 37).

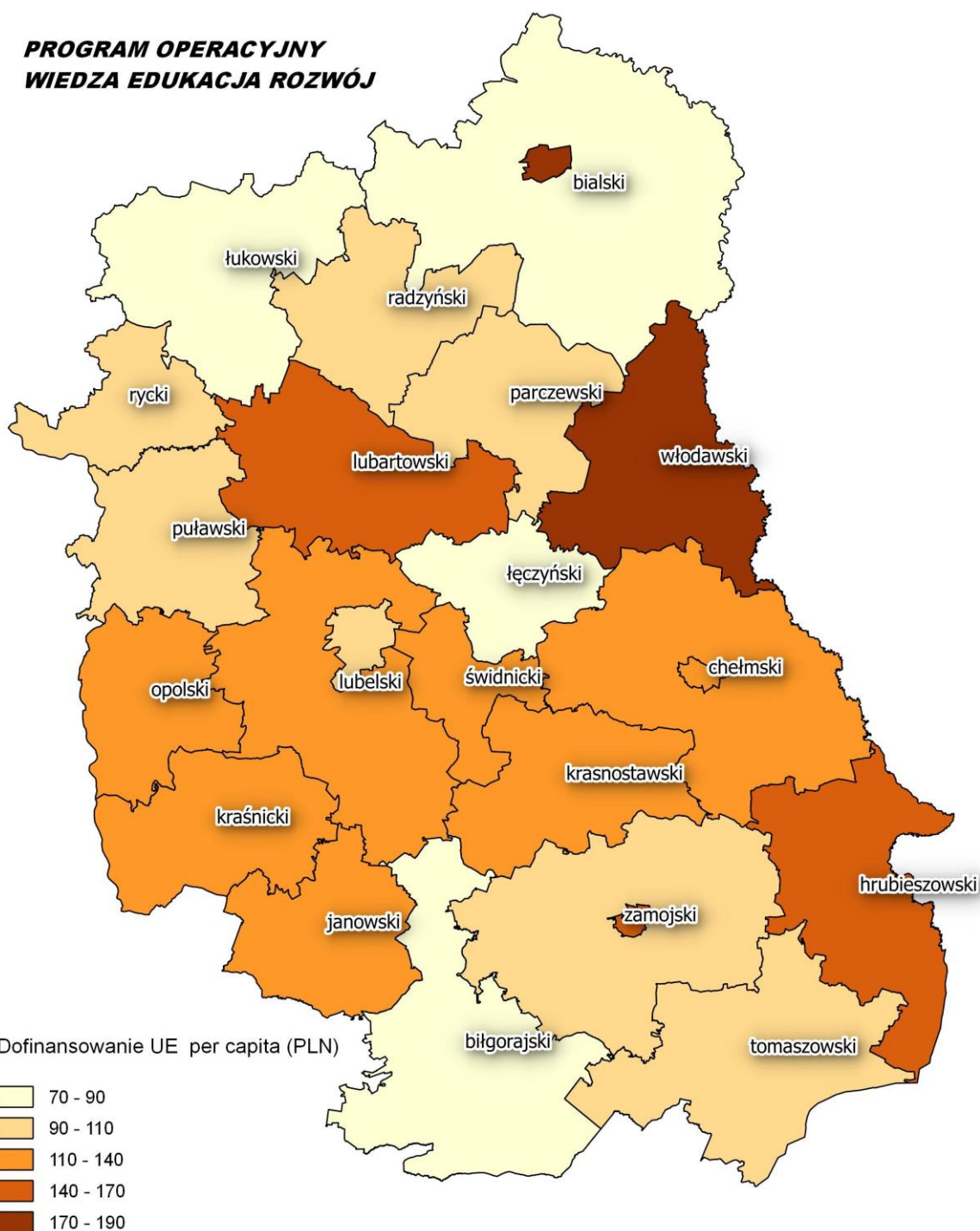
Mapa 34. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POWER realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

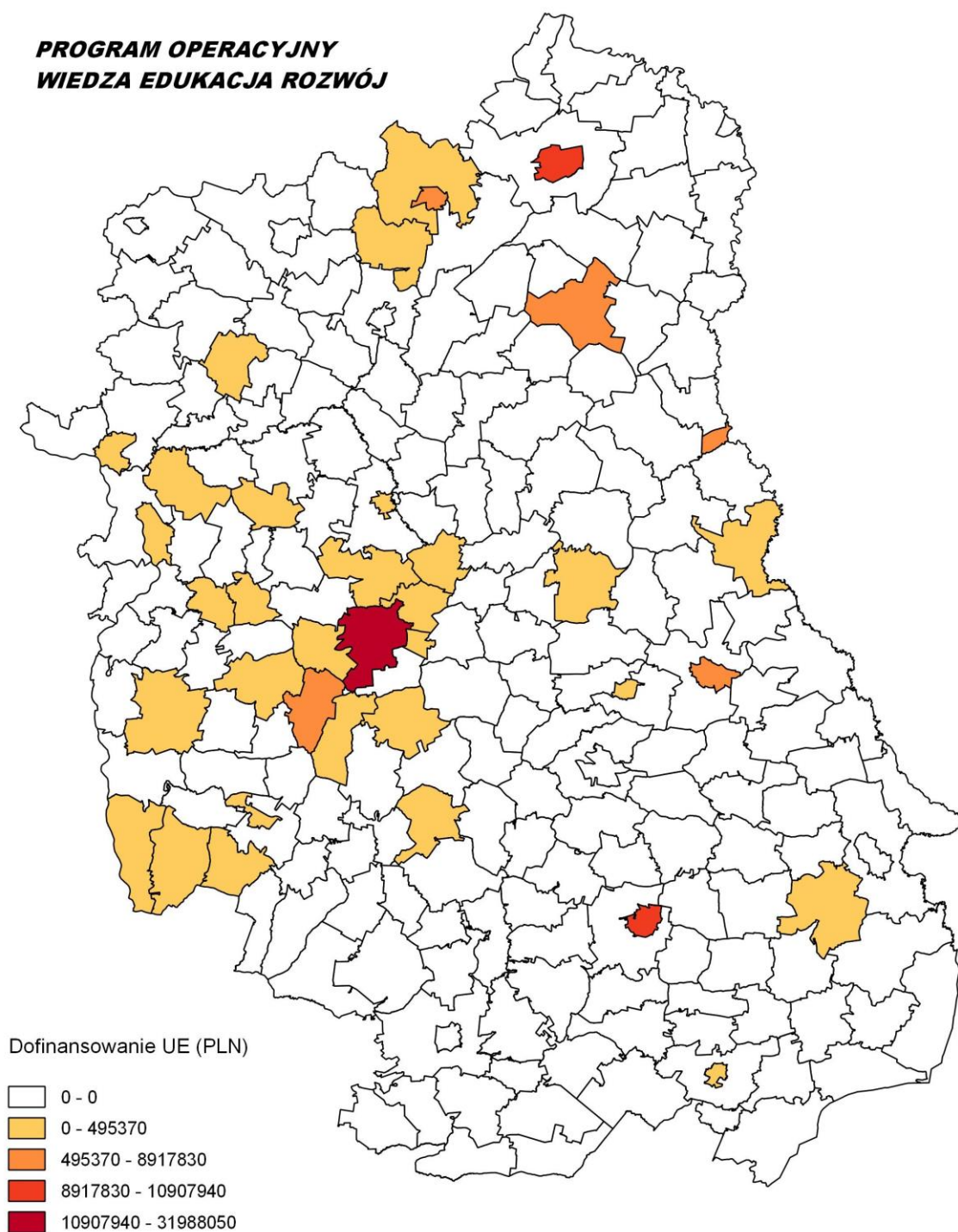

Mapa 35. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POWER w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

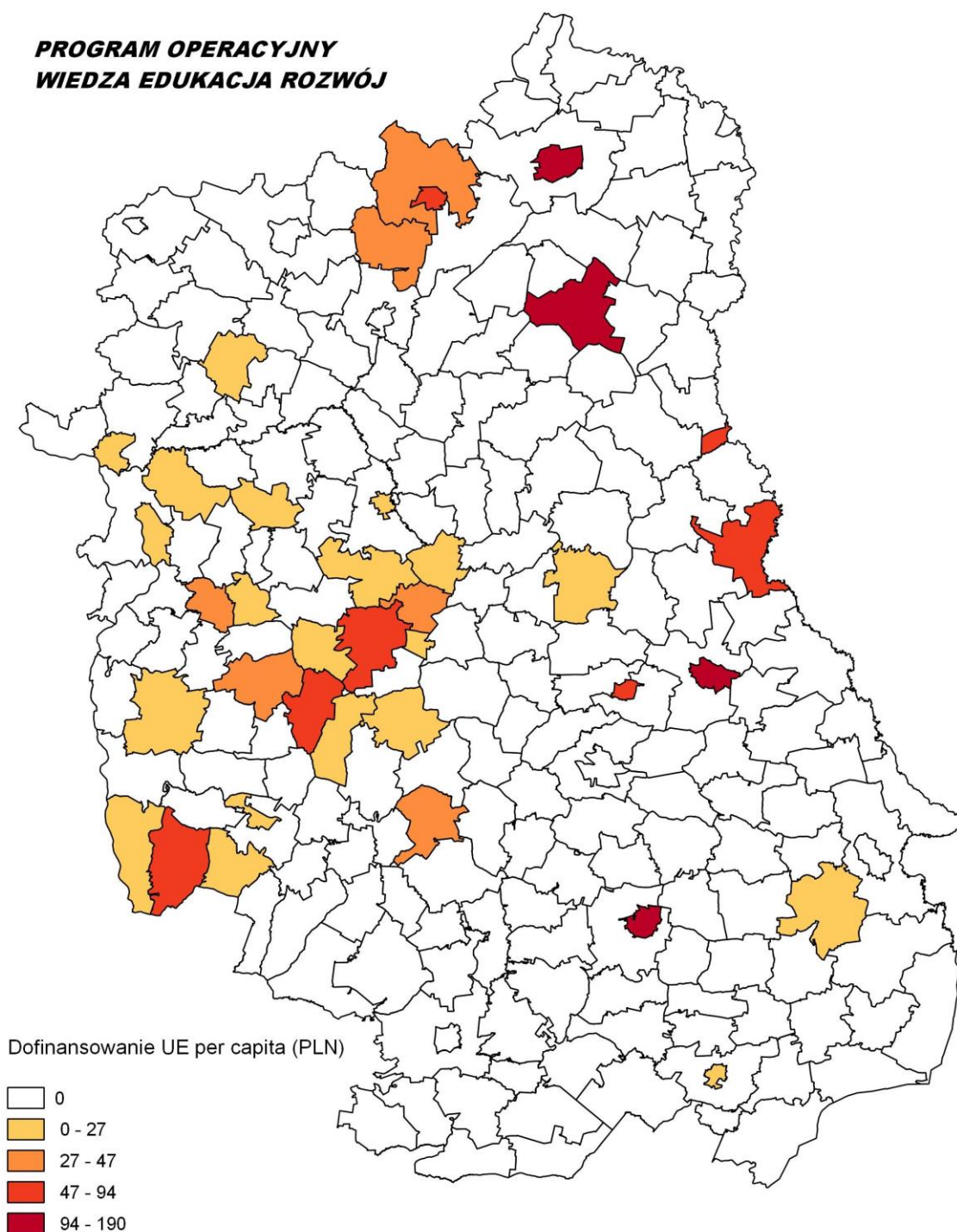
Mapa 36. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POWER realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

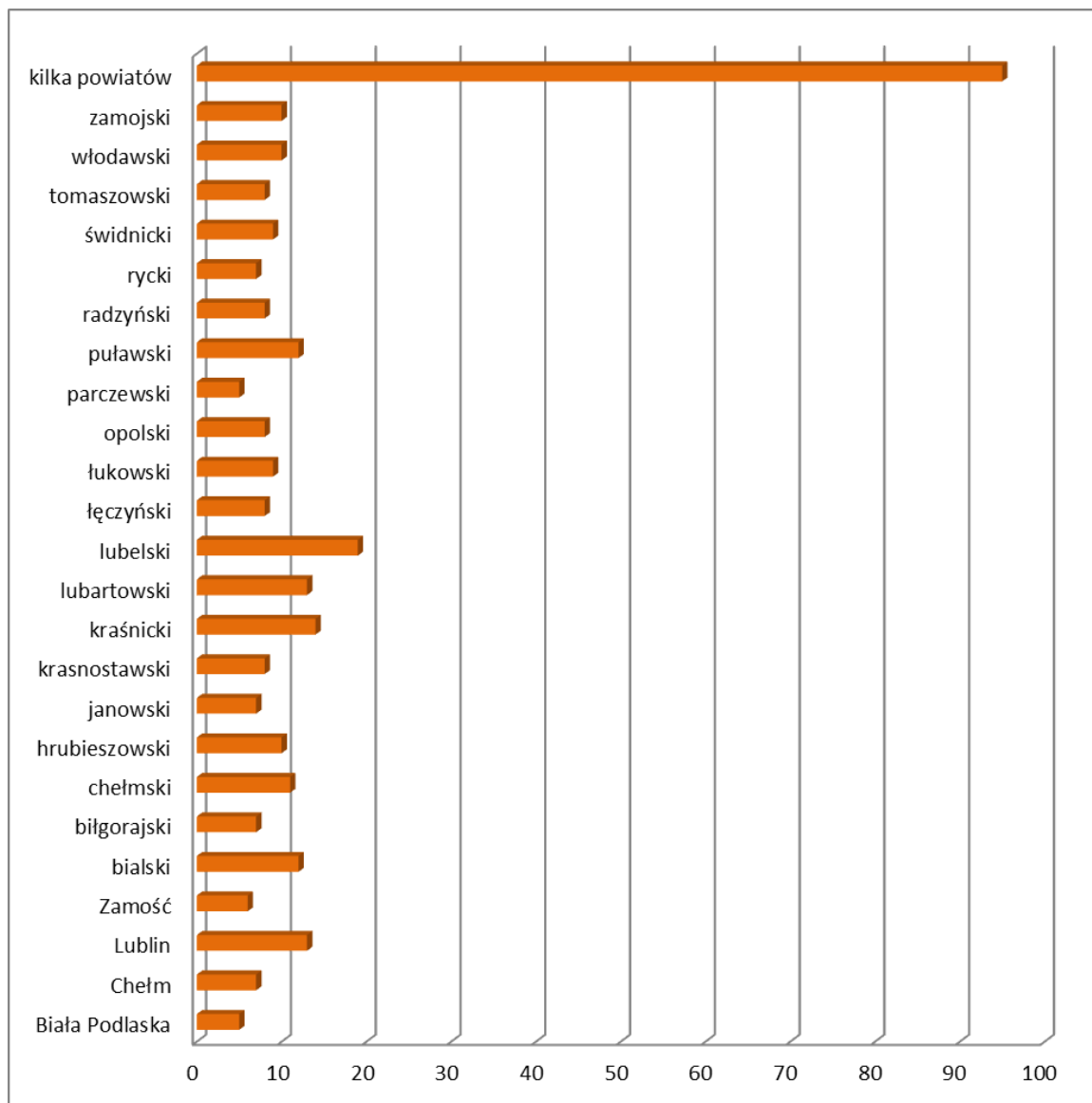

Mapa 37. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POWER w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

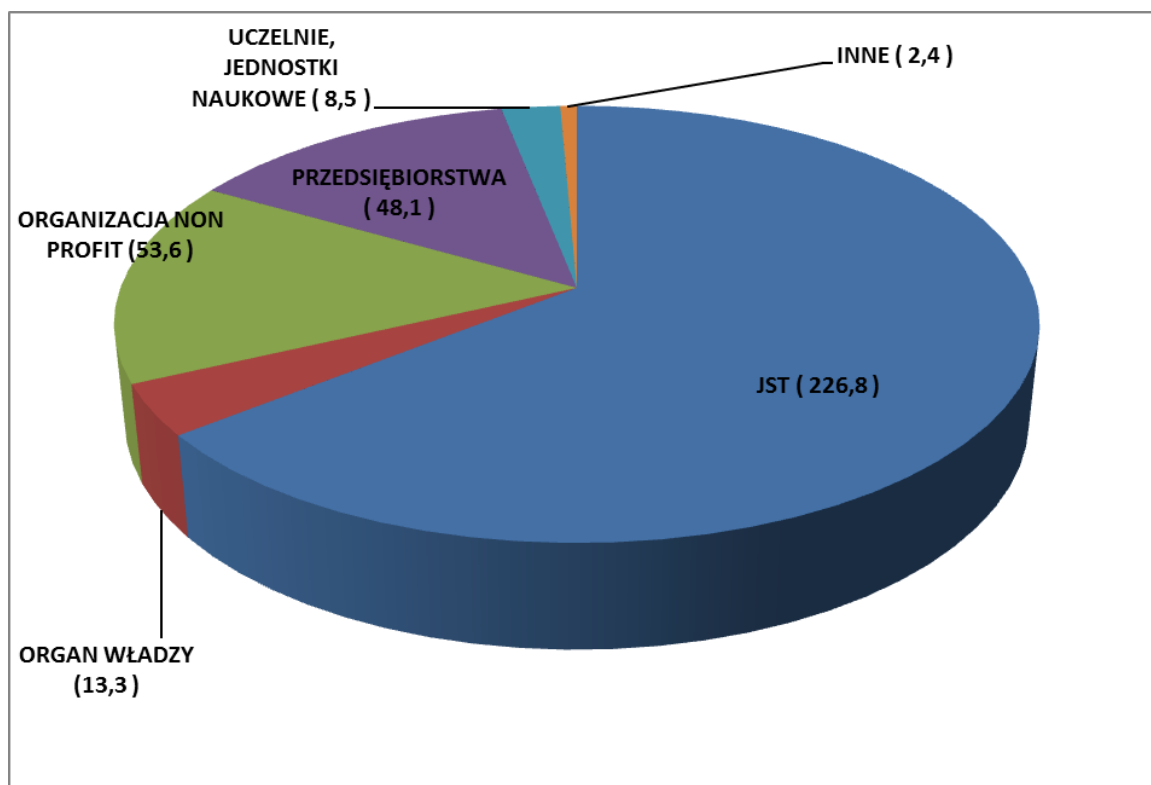
Wykres 29. Liczba realizowanych projektów w ramach POWER 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 największy udział mają jednostki samorządu terytorialnego (227 mln zł, co stanowi 64% środków wykorzystanych do tej pory w ramach Programu), co w znacznej mierze wynika z przyjętych w Programie priorytetów wsparcia. Kolejne miejsca zajmują organizacje non profit - 54 mln zł (15%), przedsiębiorstwa – 48 mln zł, co stanowi 14% wykorzystanych środków, organ władzy (4%), uczelnie i jednostki naukowe (2%) oraz inne (1%) (Wykres 30).

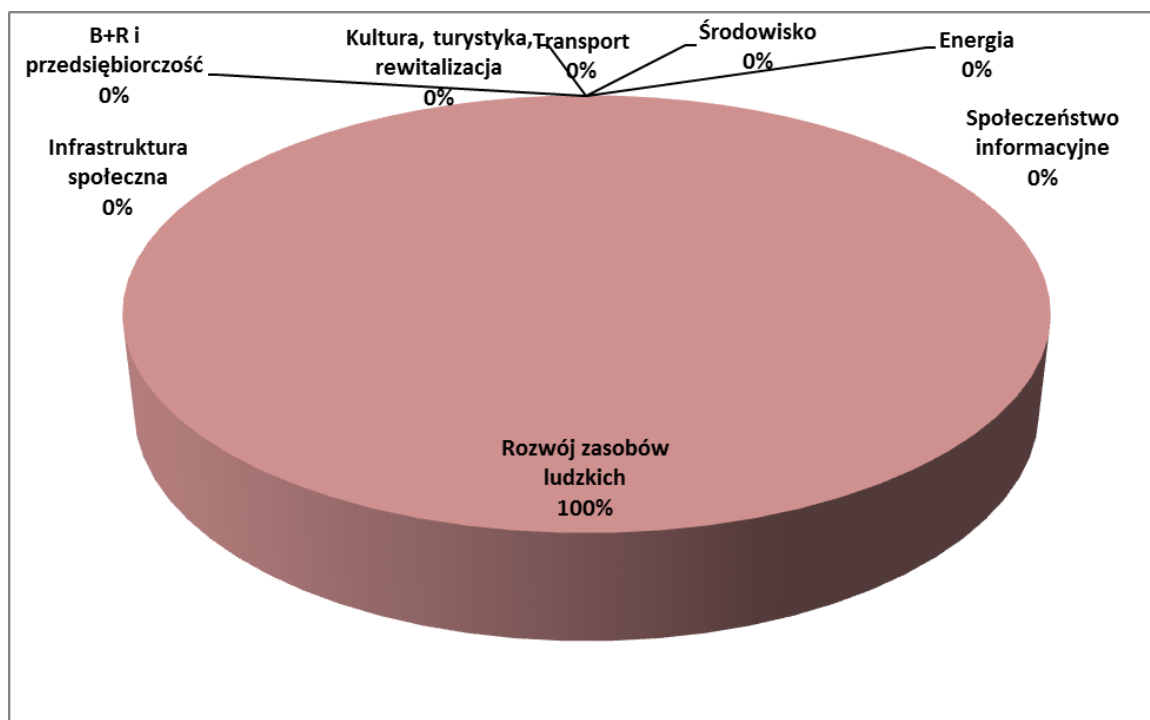
Wykres 30. Wartość dofinansowania projektów w ramach POWER 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów (mln PLN).

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne, odnotowano jedynie udział projektów z zakresu „Rozwój zasobów ludzkich” (ponad 352 mln zł i stanowią one 100% wszystkich realizowanych na terenie województwa projektów), co wynika w znacznej mierze ze specyfiki Programu (Wykres 31).

Wykres 31. Wartości dofinansowania UE programu POWER 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne (%).

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

3.2.6. Poziom realizacji RPO

W latach 2014-2020 - na bazie doświadczeń z perspektywy 2007-2013 - w Polsce utworzono 16 Programów Regionalnych, które finansuje budżet Komisji Europejskiej łączną kwotą 31,2 mld euro, a które zarządzane są na poziomie poszczególnych regionów. Dostępne środki służą zmniejszeniu dysproporcji w rozwoju regionów należących do Unii Europejskiej.

Budżet RPO WL 2014-2020 wynosi 2,23 mld euro. Dzięki tym środkom w ramach dwóch funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego wsparcie otrzymają kluczowe dla rozwoju województwa lubelskiego obszary:

- przedsiębiorczość,
- badania i innowacje,
- energetyka odnawialna,
- środowisko,
- rynek pracy,
- edukacja,
- pomoc społeczna,
- transport,
- kultura,
- ochrona zdrowia.

W ramach perspektywy 2014-2020 w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych w Polsce (wg stanu na 30 czerwca 2018 roku) jest 26 605 projektów będących w realizacji lub oczekujących na realizację o łącznej wartości 105 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 72,4 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła natomiast 1,9 tys. zł.

W analizowanym okresie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego rozpoczęto realizację 2 318 projektów o łącznej wartości 7,4 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 5,2 mld zł (Tabela 15).

Tabela 15. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach RPO 2014-2020 (wg województw).

Regionalne Programy Operacyjne 2014-2020					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	2 386 038 166	1 736 194 640	1 708 517 814	x	268
DOLNOŚLĄSKIE	7 937 031 936	5 669 964 166	5 436 177 372	1 873	2 460
KUJAWSKO-POMORSKIE	5 312 015 412	4 018 113 740	3 946 030 129	1 894	1 213
LUBELSKIE	7 383 102 758	5 438 657 111	5 229 466 660	2 459	2 318
LUBUSKIE	3 168 549 753	2 306 628 749	2 211 687 396	2 175	655
ŁÓDZKIE	7 810 672 070	5 183 267 730	5 024 949 529	2 029	1 772
MAŁOPOLSKIE	9 211 093 725	6 664 083 204	6 365 795 482	1 877	2 226
MAZOWIECKIE	7 386 911 461	5 119 338 130	4 925 115 643	915	2 187
OPOLSKIE	3 668 497 849	2 694 010 852	2 597 127 384	2 623	776
PODKARPACKIE	6 989 646 991	5 100 787 179	4 907 381 530	2 305	2 045
PODLASKIE	3 604 327 307	2 563 165 764	2 472 196 385	2 087	917
POMORSKIE	8 452 288 905	6 109 495 094	5 866 973 865	2 524	1 398
ŚLĄSKIE	9 720 715 183	6 752 967 926	6 580 230 518	1 447	2 424
ŚWIĘTOKRZYSKIE	3 964 612 885	2 892 541 107	2 774 245 986	2 223	1 235
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	4 731 618 490	3 557 779 715	3 418 056 636	2 384	1 799
WIELKOPOLSKIE	9 218 005 538	6 485 930 356	6 283 060 250	1 801	1 853
ZACHODNIOPOMORSKIE	4 098 990 178	2 714 854 590	2 647 609 571	1 552	1 064
POLSKA	105 044 118 608	75 007 780 054	72 394 622 149	1 884	26 605

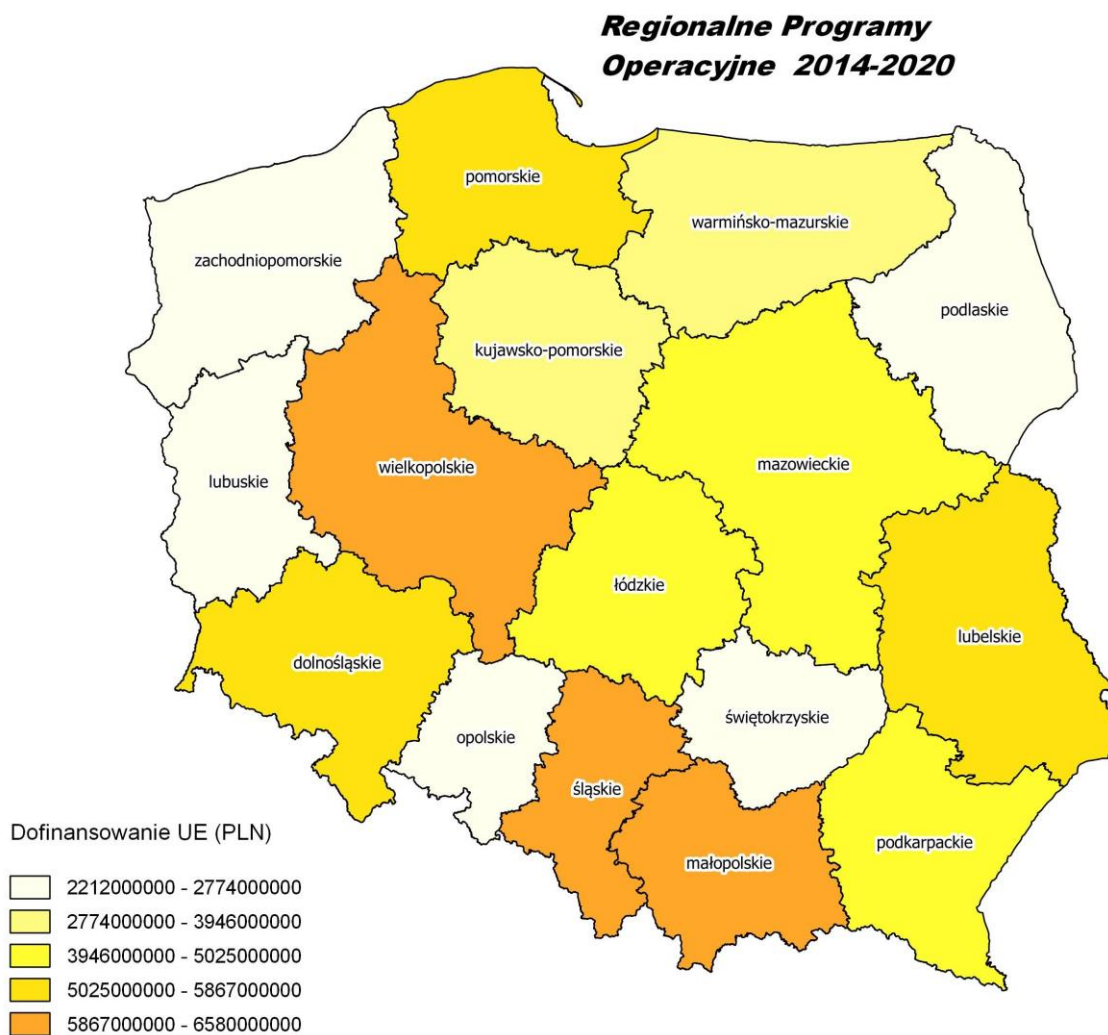
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Według stanu na 30 czerwca 2018 roku, z Regionalnych Programów Operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowanych było 26,6 tys. projektów, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 3 pozycję w kraju z liczbą 2,3 tys. projektów. Większą liczbę projektów odnotowano tylko w województwach: dolnośląskim i śląskim (Wykres 32). Natomiast 6 lokatę region uzyskał pod względem wartości dofinansowania z UE, która wyniosła 5,2 mld zł. Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju wyniósł natomiast 7,2% (Mapa 38).

Wartość dofinansowania UE z Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła średnio w kraju 1,9 tys. zł/os., a w województwie lubelskim była zdecydowanie wyższa i opiewała na 2,5 tys. zł/os. Pozwoliło to na uplasowanie regionu na 3 pozycji w Polsce, za województwem pomorskim i opolskim (Mapa 39).

Średnia wartość projektu z Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 dla Polski (wg stanu na 30.06.2018r.) wyniosła 3,9 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 3,6 mln zł, co uplasowało region na 15 miejscu (niższe wartości odnotowało województwo warmińsko-mazurskie). Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło natomiast 12 pozycję z kwotą 2,3 mln zł, przy czym średnia dla Polski wyniosła 2,7 mln zł.

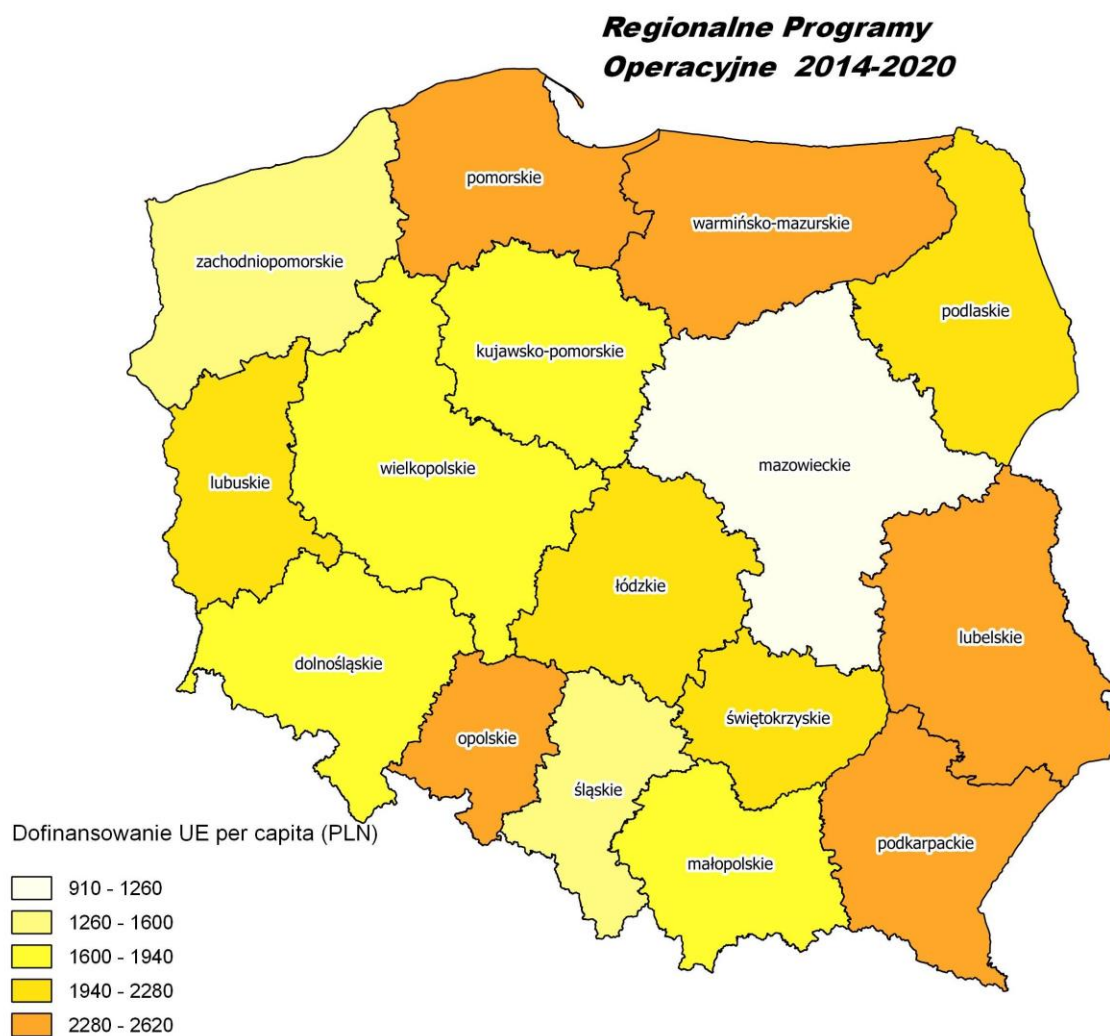
Mapa 38. Wartość dofinansowania ogółem projektów z RPO w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

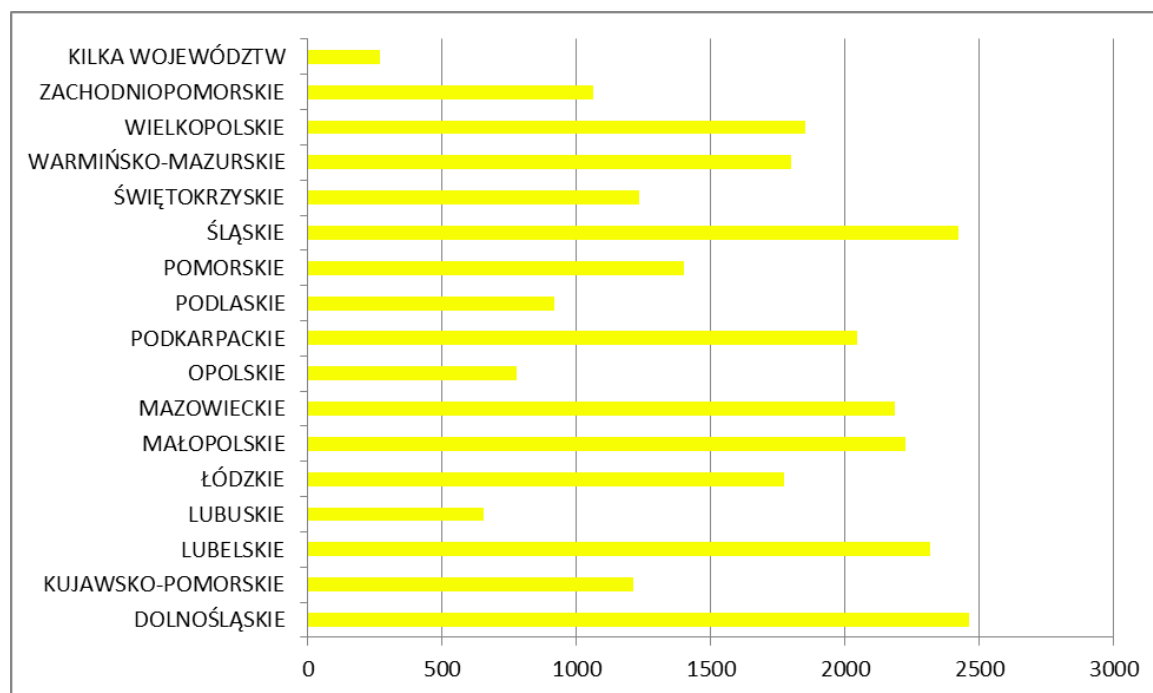
Mapa 39. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z RPO w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Wykres 32. Liczba projektów realizowanych w ramach programu RPOWL 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Według stanu na I półrocze 2018r. projekty z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 realizowane są na terenie wszystkich powiatów. Zarówno pod względem liczbowym (17 % wszystkich projektów w regionie), jak i wartościowym (dotyczy to zarówno wartości bezwzględnych, jak i wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca) dominujący jest udział Miasta Lublin. Wynika to w znacznej mierze z koncentracji podmiotów i instytucji gospodarczych, badawczo-rozwojowych i realizacji na terenie miasta dużych inwestycji. W ogólnej liczbie projektów z RPOWL dużą liczbę stanowią także projekty realizowane na terenach kilku powiatów (14%).

Tabela 16. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca, projektów w ramach RPO 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (mln PLN)	Dofinansowanie (mln PLN)	Dofinansowanie UE (mln PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	7 383 102 758	5 438 657 111	5 229 466 660	2 459	2 318
białski	296 762 980	205 915 970	200 907 895	1 795	176
Biała Podlaska	29 223 484	17 996 659	17 935 106	1 266	17
Drelów	24 462 934	17 499 689	17 441 476	3 194	9
Janów Podlaski	8 778 057	7 088 940	6 695 838	1 238	6
Kodeń	14 601 641	10 836 424	10 743 772	2 986	10
Konstantynów	9 154 740	6 856 812	6 695 118	1 612	6
Leśna Podlaska	15 389 232	11 448 048	11 294 481	2 630	11
Łomazy	10 476 756	6 885 101	6 666 579	1 333	9
Międzyrzec Podlaski - miasto	39 314 605	23 782 793	23 677 552	1 399	15
Międzyrzec Podlaski - gmina wiejska	48 745 220	32 976 885	32 065 853	3 046	20
Piszczac	14 241 301	9 102 810	9 040 598	1 237	5
Rokitno	8 353 825	5 392 619	5 330 504	1 761	6
Rossosz	3 086 618	2 558 262	2 443 585	1 079	4
Sławatycze	5 260 493	4 288 389	4 111 621	1 753	7
Sosnówka	3 464 227	2 670 958	2 608 746	1 062	3
Terespol - miasto	6 106 124	4 695 208	4 632 533	828	4
Terespol - gmina wiejska	3 579 045	2 159 346	2 097 135	308	7
Tuczna	8 607 588	6 542 588	6 402 485	2 065	10
Wisznice	12 960 613	9 672 623	9 358 286	1 865	11
Zalesie	14 225 481	7 604 217	7 445 279	1 671	10
kilka JST	16 730 997	15 857 603	14 221 347	x	45
Biała Podlaska	94 867 236	65 532 323	63 107 709	1 097	75
Biała Podlaska	78 419 813	49 995 285	49 127 400	854	42
kilka JST	16 447 423	15 537 038	13 980 310	x	33
biłgorajski	283 519 792	187 839 261	184 024 988	1 805	110
Aleksandrów	8 046 004	6 354 335	6 269 228	1 917	2
Biłgoraj - miasto	50 204 644	33 119 574	32 607 555	1 228	26
Biłgoraj - gmina wiejska	61 259 007	36 761 842	36 343 770	2 734	13
Biszczka	16 440 446	11 297 619	11 101 161	2 918	6
Frampol	18 573 819	11 551 379	11 271 437	1 818	9
Goraj	6 067 464	4 290 729	4 124 494	997	5
Józefów	22 386 859	14 720 240	14 631 008	2 146	10
Księżpol	15 208 687	7 531 317	7 429 051	1 068	6
Łukowa	13 171 825	9 411 269	9 326 161	2 180	4
Obsza	11 610 645	6 497 622	6 417 000	1 491	4
Potok Górny	8 084 621	6 268 789	6 187 971	1 136	3

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Powiat/gmina	Wartość ogółem (mln PLN)	Dofinansowanie (mln PLN)	Dofinansowanie UE (mln PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Tarnogród	15 587 676	10 417 606	10 330 220	1 532	8
Tereszpol	13 566 772	8 632 578	8 547 471	2 174	5
Turobin	5 304 596	4 217 852	4 132 744	665	2
kilka JST	18 006 726	16 766 509	15 305 717	x	30
Chełm	146 439 722	104 422 472	100 819 287	1 592	96
Chełm	132 541 461	91 497 314	89 005 765	1 405	61
kilka JST	13 898 262	12 925 158	11 813 522	x	35
chełmski	167 243 356	118 775 149	114 825 737	1 461	119
Białopole	2 610 037	1 853 841	1 796 732	601	2
Chełm	37 587 166	25 805 802	25 649 465	1 751	17
Dorohusk	17 766 496	11 680 249	11 574 425	1 789	12
Dubienka	3 060 828	2 658 812	2 601 703	1 072	2
Kamień	6 719 650	4 893 614	4 808 512	1 158	6
Leśniowice	9 355 569	6 089 903	6 030 515	1 646	5
Rejowiec	9 362 798	5 841 963	5 697 598	884	9
Rejowiec Fabryczny - miasto	3 689 339	2 772 925	2 614 640	595	5
Rejowiec Fabryczny - gmina wiejska	9 874 877	5 730 112	5 466 969	1 276	6
Ruda-Huta	7 695 550	5 238 350	5 153 333	1 132	6
Sawin	12 784 574	8 123 774	8 006 124	1 442	7
Siedliszcze	1 585 689	1 461 759	1 331 867	193	4
Wierzbica	10 497 795	6 574 977	6 469 449	1 260	7
Wojstówice	5 339 855	3 938 773	3 803 253	994	3
Żmudź	1 270 410	1 194 679	1 079 849	345	2
kilka JST	28 042 722	24 915 614	22 741 303	x	52
hrubieszowski	60 133 755	48 885 477	45 868 526	712	72
Dołhobyczów	11 880 080	7 198 837	7 085 801	1 279	5
Horodło	4 246 788	3 224 126	3 139 618	597	4
Hrubieszów - miasto	13 241 335	10 810 191	10 450 522	584	12
Hrubieszów - gmina wiejska	2 164 054	1 914 776	1 839 446	182	3
Mircze	1 175 678	1 108 022	999 326	137	3
Trzeszczany	1 457 583	1 124 565	1 083 029	257	2
Uchanie	1 378 843	861 159	819 623	177	2
Werbkowice	3 523 320	2 586 534	2 544 997	268	5
kilka JST	21 066 075	20 057 267	17 906 164	x	45
janowski	95 485 947	74 291 577	71 565 672	1 545	65
Batorz	6 873 656	4 931 336	4 828 720	1 449	4
Chrzanów	1 261 500	1 176 222	1 072 275	365	1
Dzwola	7 230 343	5 611 570	5 507 623	866	4
Godziszów	7 543 663	5 996 235	5 888 490	1 005	3
Janów Lubelski	41 731 649	29 764 904	29 122 215	1 814	21
Modliborzyce	10 183 348	8 201 106	7 996 106	1 136	3

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Powiat/gmina	Wartość ogółem (mln PLN)	Dofinansowanie (mln PLN)	Dofinansowanie UE (mln PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Potok Wielki	5 713 951	4 553 888	4 446 143	940	5
kilka JST	14 947 837	14 056 314	12 704 100	x	33
krasnostawski	203 922 781	148 289 360	144 568 325	2 244	103
Fajstławice	6 448 893	5 225 961	5 021 227	1 094	4
Gorzków	3 623 903	2 889 155	2 779 722	786	3
Izbica	20 923 806	10 795 133	10 688 625	1 292	6
Krasnystaw - miasto	32 996 192	23 269 411	22 729 935	1 202	24
Krasnystaw - gmina wiejska	35 284 606	24 525 455	24 404 695	2 812	9
Kraśniczyn	50 667 340	38 406 272	38 287 702	10 237	7
Łopiennik Górny	10 065 580	6 149 268	6 000 516	1 502	6
Rudnik	2 948 331	2 007 082	1 900 573	626	3
Siennica Różana	9 237 656	6 590 038	6 491 683	1 552	5
Żółkiewka	9 220 138	7 272 607	7 133 260	1 299	4
kilka JST	22 506 338	21 158 977	19 130 388	x	46
kraśnicki	195 951 479	133 736 892	129 490 004	1 341	119
Annopol	4 065 814	3 111 236	2 948 481	338	8
Dzierzkowice	14 899 600	10 786 612	10 616 732	1 998	13
Gościeradów	17 026 782	12 399 339	12 167 319	1 671	13
Kraśnik - miasto	73 795 053	39 772 674	39 297 061	1 129	37
Kraśnik - gmina wiejska	4 392 513	3 476 931	3 355 517	454	8
Szastarka	5 117 658	3 990 314	3 891 355	669	8
Trzydnik Duży	14 474 415	10 856 205	10 433 541	1 618	11
Urzędów	20 938 021	14 485 054	14 175 063	1 631	15
Wilkołaz	15 725 416	11 488 974	11 337 713	2 049	10
Zakrzówek	5 211 288	4 112 561	4 009 603	613	5
kilka JST	20 304 919	19 256 991	17 257 619	x	37
lubartowski	414 180 356	306 323 639	302 942 932	3 402	159
Abramów	4 475 795	3 120 070	3 014 969	741	5
Firlej	14 952 163	9 693 607	9 464 465	1 605	11
Jeziorzany	12 622 681	9 128 868	9 036 269	3 185	6
Kamionka	18 846 897	11 779 413	11 704 178	1 813	9
Kock	18 699 722	10 225 135	10 066 176	1 554	11
Lubartów - miasto	113 934 332	85 932 860	86 260 067	3 896	34
Lubartów - gmina wiejska	101 737 826	73 503 600	73 308 367	6 305	29
Michów	9 391 032	7 089 778	7 014 543	1 179	5
Niedźwiada	43 985 936	36 257 913	36 182 679	5 793	4
Ostrów Lubelski	24 466 972	16 130 498	16 023 613	3 053	8
Ostrówek	2 352 089	1 951 983	1 876 748	480	2
Serniki	7 778 754	5 978 477	5 903 436	1 199	5
Uścimów	11 525 381	8 263 093	8 154 990	2 505	6
kilka JST	29 410 777	27 268 344	24 932 431	x	49

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Powiat/gmina	Wartość ogółem (mln PLN)	Dofinansowanie (mln PLN)	Dofinansowanie UE (mln PLN)	Dofinansowa nie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
lubelski	526 347 960	393 266 162	372 712 959	2 430	230
Bełżyce	8 416 831	6 556 240	6 422 121	481	14
Borzechów	1 669 397	1 549 327	1 418 530	376	3
Bychawa	23 614 351	16 618 023	16 463 373	1 400	15
Garbów	15 555 522	11 196 496	10 971 679	1 212	14
Głusk	62 597 188	45 995 718	42 725 566	3 951	19
Jabłonna	36 962 497	30 690 843	28 885 291	3 600	14
Jastków	49 091 606	33 446 502	28 429 874	2 050	26
Konopnica	30 979 650	21 584 710	21 794 101	1 594	21
Krzczonów	36 160 397	27 903 098	25 830 665	5 761	5
Niedrzwica Duża	52 177 608	36 494 774	36 590 187	3 093	23
Niemce	53 057 972	36 899 134	37 020 398	1 923	27
Strzyżewice	34 448 072	21 938 476	20 082 642	2 496	18
Wojciechów	8 312 330	5 611 698	5 521 994	924	9
Wólka	29 636 575	22 670 633	22 601 210	1 880	21
Wysokie	30 180 838	25 176 477	23 128 858	5 103	7
Zakrzew	5 035 762	4 026 029	3 948 789	1 359	3
kilka JST	48 451 364	44 907 982	40 877 682	x	64
Lublin	1 327 170 959	892 521 483	875 753 043	2 577	390
Lublin	1 309 638 588	876 742 394	860 917 256	2 533	353
kilka JST	17 532 371	15 779 089	14 835 786	x	37
łęczyński	202 389 850	143 394 018	139 586 538	2 429	103
Cyców	13 697 613	7 359 668	7 151 425	904	8
Ludwin	6 161 783	4 351 734	4 254 687	762	5
łęczna	81 711 669	56 984 916	55 556 771	2 368	23
Milejów	57 602 945	40 256 559	40 063 626	4 359	18
Puchaczów	10 824 880	6 117 170	6 044 328	1 076	4
Spiczyn	11 094 397	9 065 909	8 651 441	1 518	12
kilka JST	21 296 563	19 258 062	17 864 260	x	45
łukowski	191 832 593	127 014 736	122 784 315	1 138	115
Adamów	5 069 813	3 687 129	3 492 706	615	7
Krzywdą	17 185 123	11 375 006	11 061 124	1 051	12
Łuków - miasto	60 709 755	33 467 186	33 177 904	1 095	27
Łuków - gmina wiejska	18 438 309	13 276 667	13 018 258	722	11
Serokomla	6 619 717	5 239 649	5 045 920	1 260	6
Stanin	16 513 766	10 179 756	9 829 199	1 006	12
Stoczek Łukowski - miasto	19 265 066	11 673 882	11 452 130	4 480	10
Stoczek Łukowski - gmina wiejska	16 246 702	10 201 248	9 958 676	1 257	7
Trzebieszów	9 604 764	7 748 726	7 449 972	1 001	6
Wojcieszków	2 741 286	1 962 390	1 822 736	262	4
Wola Mysłowska	2 708 638	2 514 395	2 302 343	489	5

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Powiat/gmina	Wartość ogółem (mln PLN)	Dofinansowanie (mln PLN)	Dofinansowanie UE (mln PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
kilka JST	16 729 653	15 688 701	14 173 348	x	34
opolski	140 568 963	95 572 883	92 475 903	1 534	84
Chodel	3 717 899	3 149 380	2 964 958	445	7
Józefów nad Wisłą	9 009 836	6 932 426	6 718 369	1 008	6
Karczmiska	11 512 513	8 363 297	8 141 369	1 442	8
Łaziska	5 836 177	4 143 799	4 022 197	812	6
Opole Lubelskie	50 656 351	29 567 187	29 128 230	1 673	20
Poniatowa	37 314 740	23 648 179	23 235 348	1 610	19
Wilków	7 379 282	5 587 998	5 396 154	1 200	6
kilka JST	15 142 165	14 180 618	12 869 279	x	34
parczewski	216 596 187	176 176 846	174 246 265	4 959	88
Dębowa Kłoda	10 430 231	7 494 618	7 438 431	1 891	7
Jabłoń	13 735 468	9 596 769	9 426 626	2 451	13
Milanów	11 615 027	8 483 624	8 376 430	2 162	7
Parczew	69 347 677	57 272 477	57 095 669	3 907	12
Podewórże	2 416 526	1 809 009	1 754 907	1 057	4
Siemień	81 773 813	68 951 780	68 895 593	14 977	5
Sosnowica	10 705 914	7 228 994	7 172 807	2 745	9
kilka JST	16 571 531	15 339 575	14 085 801	x	42
puławski	365 289 715	241 738 558	236 785 332	2 073	153
Baranów	9 694 841	7 487 268	7 368 396	1 866	8
Janowiec	6 400 038	3 964 309	3 850 579	1 048	6
Kazimierz Dolny	5 522 510	3 159 371	3 045 676	450	7
Końskowola	28 910 931	21 308 104	20 547 970	2 313	20
Kurów	33 304 419	19 958 435	19 833 213	2 576	11
Markuszów	8 391 108	5 350 806	5 277 930	1 776	5
Nałęczów	41 706 479	27 037 532	27 441 080	3 064	17
Puławy - miasto	152 647 045	91 885 423	90 493 856	1 881	49
Puławy - gmina wiejska	22 738 265	15 310 836	14 821 035	1 235	18
Wąwolnica	7 194 704	5 276 865	5 199 263	1 101	5
Żyrzyn	29 213 261	22 978 245	22 526 679	3 484	17
kilka JST	19 566 114	18 021 364	16 379 656	x	31
radzyński	172 149 106	121 925 364	119 026 958	1 996	80
Borki	7 335 795	5 970 091	5 827 759	966	5
Czemierniki	24 896 485	19 523 010	19 363 799	4 407	8
Kąkolewnica	989 889	922 972	841 405	102	1
Komarówka Podlaska	9 092 846	6 429 427	6 302 991	1 468	4
Radzyń Podlaski - miasto	31 234 427	20 597 927	19 989 191	1 264	17
Radzyń Podlaski - gmina wiejska	52 316 730	31 026 191	30 707 139	3 791	8
Ulan-Majorat	12 612 903	8 821 015	8 683 550	1 440	5
Wohyń	19 278 299	15 159 718	15 078 152	2 226	4

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Powiat/gmina	Wartość ogółem (mln PLN)	Dofinansowanie (mln PLN)	Dofinansowanie UE (mln PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
kilka JST	14 391 731	13 475 014	12 232 971	x	37
rycki	247 230 679	171 798 578	163 338 512	2 877	91
Dęblin	49 803 928	31 679 489	31 001 892	1 891	19
Kłoczew	29 765 684	12 237 293	12 073 119	1 666	12
Nowodwór	5 090 787	3 927 583	3 842 379	924	2
Ryki	61 119 600	40 059 240	39 363 379	1 919	31
Stężyca	63 462 303	56 066 091	50 494 039	9 671	4
Ułęż	24 008 299	14 778 143	14 696 930	4 546	10
kilka JST	13 980 078	13 050 738	11 866 775	x	31
świdnicki	272 491 032	203 011 864	199 555 536	2 756	133
Mełgiew	25 767 127	17 065 509	16 680 701	1 730	14
Piaski	53 737 876	40 946 615	40 394 413	3 818	28
Rybczewice	9 256 611	7 172 432	6 970 531	2 023	7
Świdnik	102 312 396	68 293 752	68 110 927	1 714	42
Trawniki	54 180 197	44 522 076	44 314 392	4 916	7
kilka JST	27 236 824	25 011 480	23 084 571	x	51
tomaszowski	176 991 516	112 517 194	109 378 859	1 296	109
Bełżec	13 164 132	7 936 097	7 886 946	2 344	6
Jarczów	1 010 002	845 689	796 538	228	2
Krynice	2 251 947	1 692 802	1 644 983	502	3
Lubycza Królewska	19 472 124	9 637 162	9 520 856	1 512	8
Łaszczów	12 299 591	8 011 928	7 763 857	1 266	7
Rachanie	1 522 906	1 386 371	1 294 470	248	3
Susiec	12 939 944	8 872 970	8 686 649	1 153	7
Tarnawatka	3 525 818	2 861 879	2 736 421	693	4
Telatyn	2 255 926	1 737 859	1 688 708	418	2
Tomaszów Lubelski - miasto	54 228 920	30 775 852	30 421 297	1 571	24
Tomaszów Lubelski - gmina wiejska	18 485 035	11 457 661	11 296 095	993	14
Tyszowce	17 977 367	10 811 122	10 656 380	1 881	9
Ułhówek	2 767 821	2 301 131	2 159 174	456	4
kilka JST	15 089 983	14 188 670	12 826 486	x	31
włodawski	156 628 097	108 187 281	105 426 807	2 713	111
Hanna	13 585 204	9 422 484	9 328 223	3 172	7
Hańsk	13 322 761	6 996 715	6 963 944	1 849	7
Stary Brus	9 844 876	3 879 014	3 842 244	1 818	4
Urszulin	36 621 034	23 379 617	23 210 017	5 613	13
Włodawa - miasto	36 698 469	27 801 717	27 493 616	2 059	24
Włodawa - gmina wiejska	5 019 485	3 345 708	3 308 938	546	9
Wola Uhruska	17 815 664	11 492 737	11 433 107	2 948	13
Wyryki	3 823 572	3 053 185	2 934 241	1 123	5
kilka JST	19 897 033	18 816 105	16 912 478	x	47

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (mln PLN)	Dofinansowanie (mln PLN)	Dofinansowanie UE (mln PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
zamojski	283 448 107	215 611 567	211 360 517	1 965	110
Adamów	6 657 663	4 599 726	4 509 617	954	3
Grabowiec	1 454 016	1 334 176	1 235 914	303	3
Komarów-Osada	8 262 645	5 538 308	5 388 901	1 064	8
Krasnobród	3 635 677	3 182 439	3 011 226	419	6
Łabunie	8 742 448	5 830 012	5 644 947	897	7
Miączyn	7 096 954	5 676 848	5 542 582	944	4
Nielisz	66 100 606	53 981 036	53 892 258	9 728	5
Radecznica	7 602 181	5 844 042	5 753 933	992	2
Sitno	8 926 639	6 841 717	6 648 417	983	8
Skierbieszów	15 375 070	9 355 120	9 174 650	1 755	9
Stary Zamość	7 695 885	5 678 925	5 580 737	1 070	6
Sułów	4 094 305	3 194 649	3 008 144	660	4
Szczebrzeszyn	14 788 010	8 954 350	8 738 846	767	10
Zamość	92 182 509	68 987 691	68 903 648	3 001	16
Zwierzyniec	9 218 153	6 130 673	5 953 654	867	5
kilka JST	21 615 347	20 481 854	18 373 045	x	42
Zamość	170 800 669	123 810 571	120 474 576	1 872	91
Zamość	141 070 241	96 029 719	95 203 713	1 479	53
kilka JST	29 730 428	27 780 853	25 270 863	x	38
kilka JST	974 659 921	918 097 887	828 439 463	x	322
kilka JST	974 659 921	918 097 887	828 439 463	x	322

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

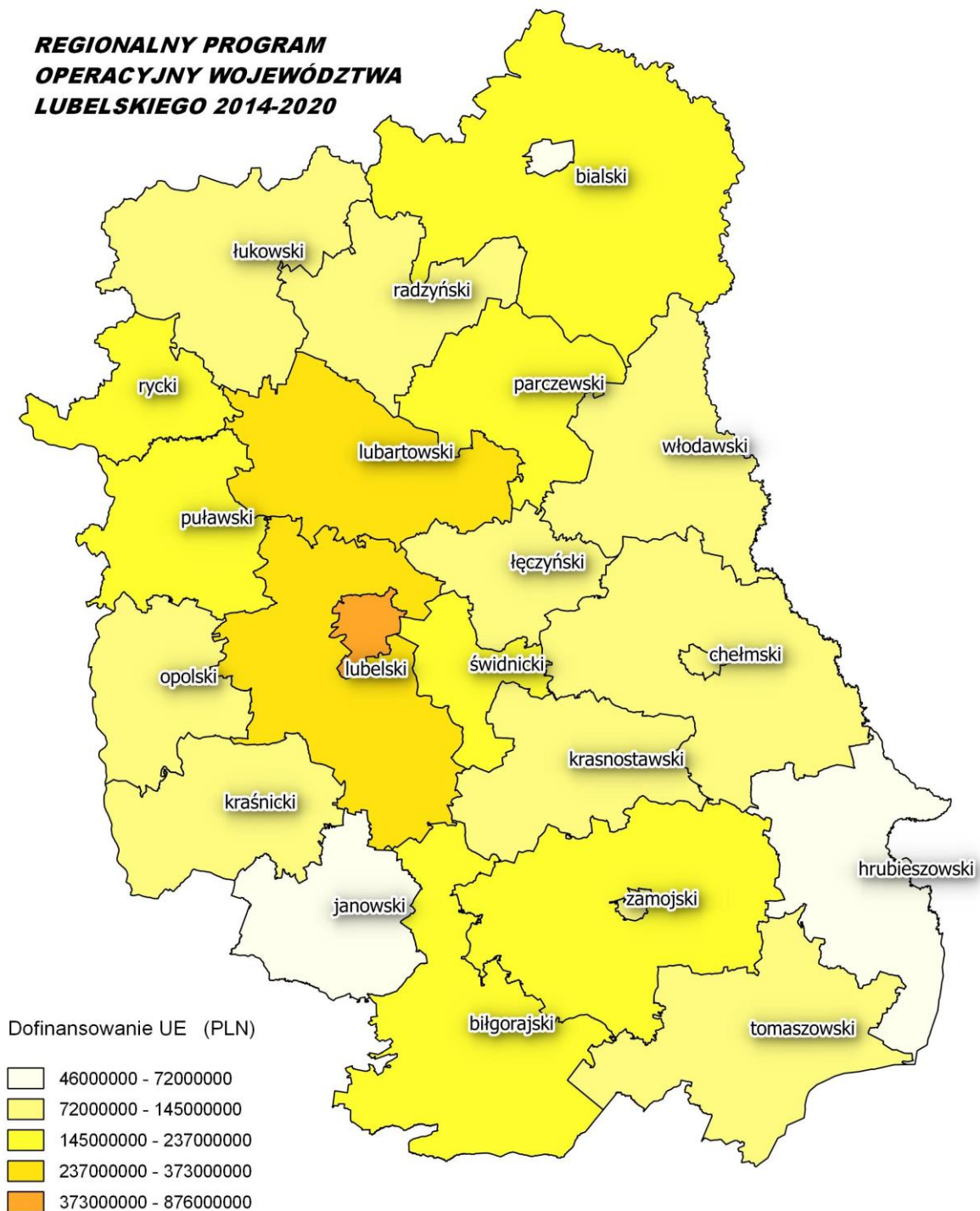
W analizowanym okresie najwięcej projektów z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 realizowanych jest na terenie powiatów: Miasta Lublin (390 projektów) i na terenie kilku powiatów (322 projektów), a w dalszej kolejności w powiecie lubelskim (230). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory odznaczają się powiaty: janowski (65), hrubieszowski (72) i Miasto Biała Podlaska (75) (Tabela 16) (Wykres 33). Średnia liczba projektów przypadających na 1 powiat wynosi blisko 97, a wartości powyżej średniej odnotowano w 15 powiatach. Wśród gmin największą aktywnością w pozyskiwaniu środków z RPOWL wykazały się jak do tej pory gminy: Puławy – miasto(49 projektów), Świdnik (42), Kraśnik – miasto (37), Lubartów – miasto (34) i Ryki (31).

Średnia wartość projektu realizowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego wynosi 3,2 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 2,3 mln zł, przy czym zdecydowana większość powiatów odnotowała wartości poniżej średniej.

Największe dofinansowanie UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego wśród powiatów otrzymały jak do tej pory: Miasto Lublin (875,8 mln zł) i projekty realizowane przez kilka powiatów (828,4 mln zł), a następnie powiat lubelski (372,7 mln zł) i lubartowski (302,9 mln zł). Najmniejsze dofinansowanie otrzymały natomiast powiaty: hrubieszowski, Miasto Biała Podlaska i janowski. (Mapa 40). Wśród gmin największe środki w ramach RPOWL trafiły dotychczas do gmin: Puławy – miasto (90,5 mln zł), Lubartów – miasto (86,3 mln zł), Lubartów - gmina wiejska (73,3 mln zł), Zamość i Siemień (po 68,9 mln zł) oraz Świdnik (68,1 mln zł). Warto zaznaczyć iż wszystkie gminy z województwa lubelskiego pozyskały już środki w ramach RPOWL 2014-2020 (Mapa 42).

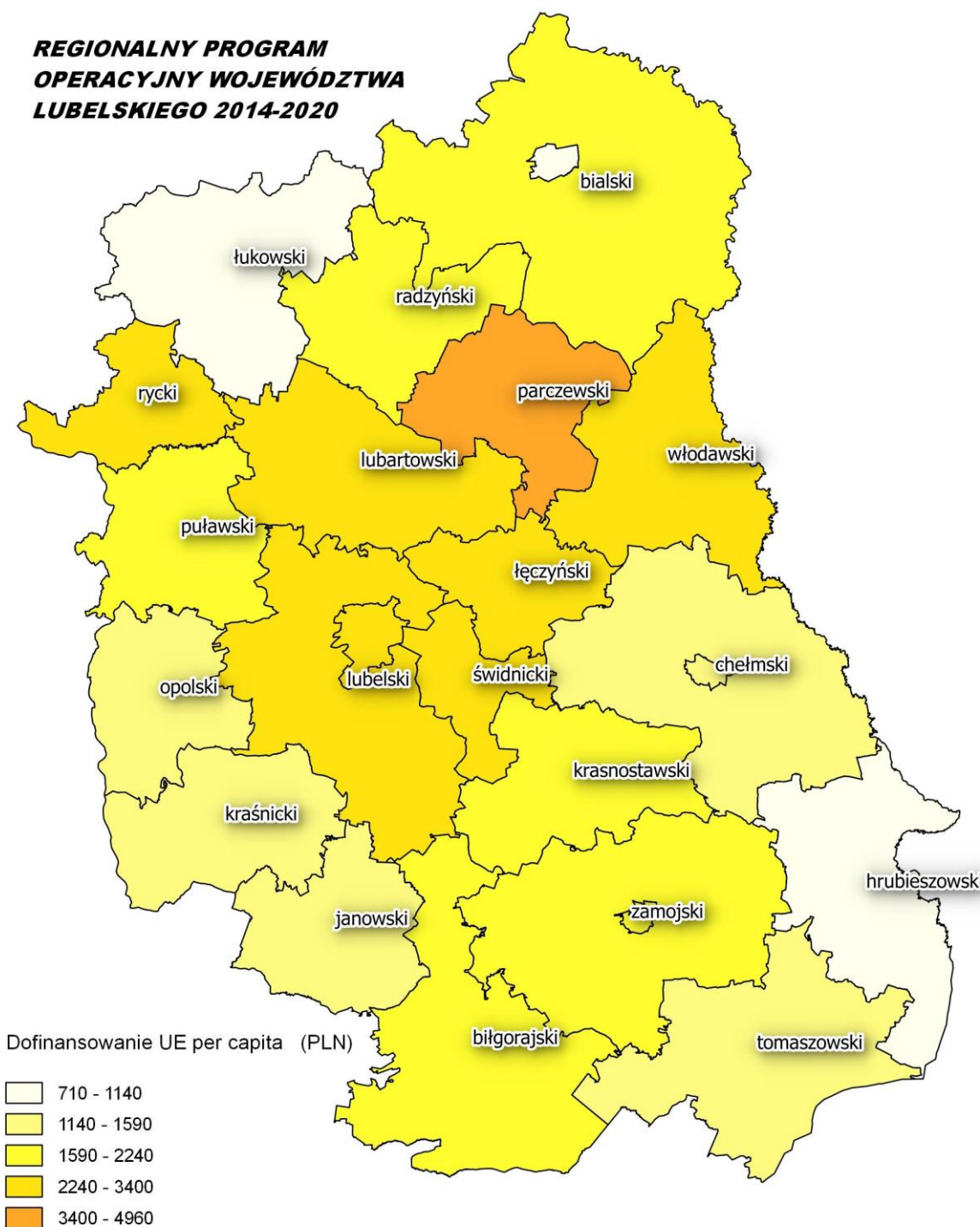
Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na jednego mieszkańca z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 w powiatach występuje duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano na terenie powiatów: parczewskiego – blisko 5 tys. zł/os., a w dalszej kolejności lubartowskiego – 3,4 tys. zł/os., ryckiego – 2,9 tys. zł/os., świdnickiego – 2,8 tys. zł/os. i włodawskiego – 2,7 tys. zł/os. Najmniejsze dofinansowanie przypadające na 1 mieszkańca występuje zaś w powiatach: hrubieszowskim – 712 zł/os., Mieście Biała Podlaska i łukowskim – po 1,1 tys. zł/os. (Mapa 41). Wśród gmin największe dofinansowanie per capita z RPOWL uzyskały gminy: Siemień (15 tys./os.), Kraśniczyn (10,2 tys./os.), Nielisz i Stężyca (po 9,7 tys./os.) (Mapa 43).

Mapa 40. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu RPO realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

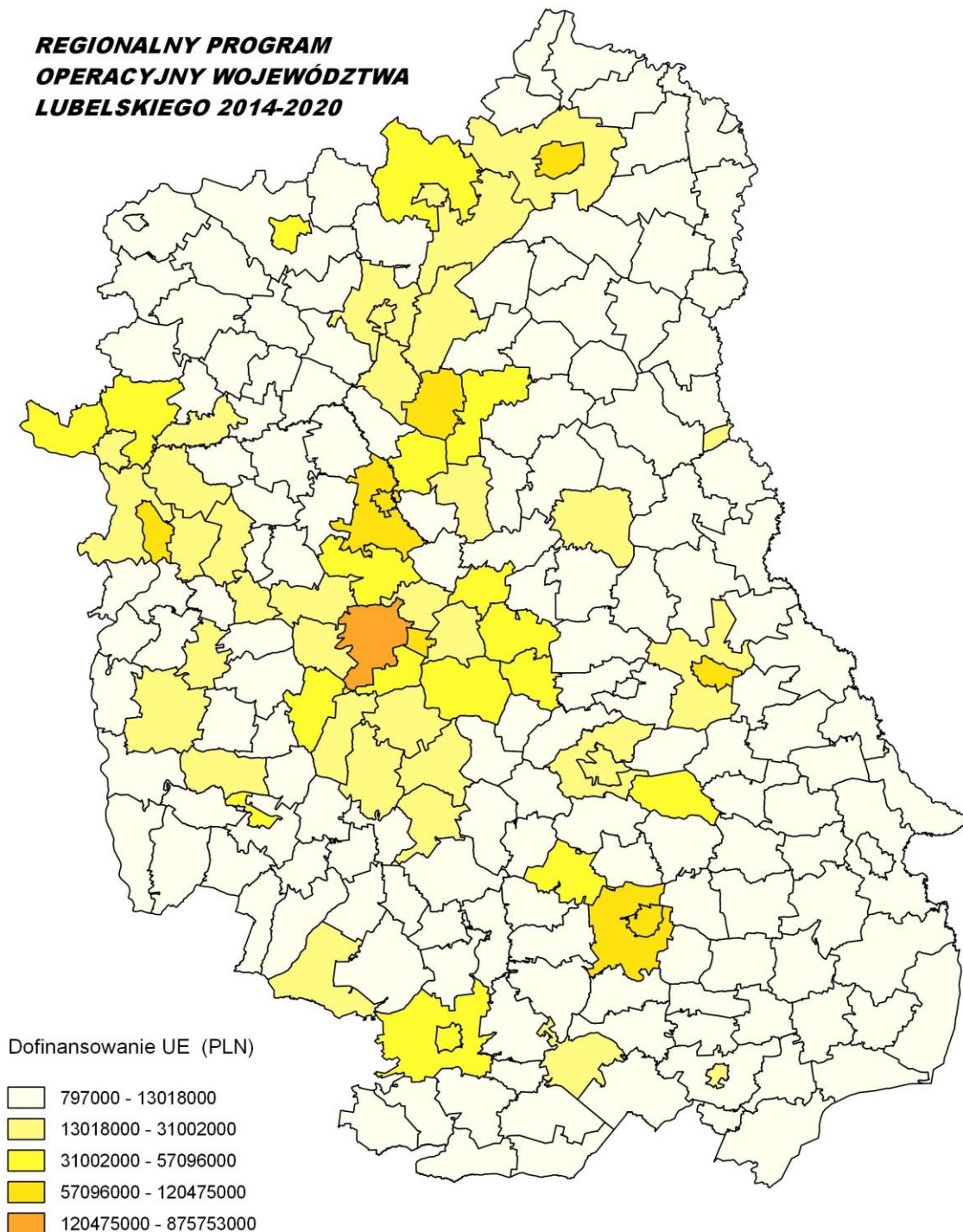
Mapa 41. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu RPO realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

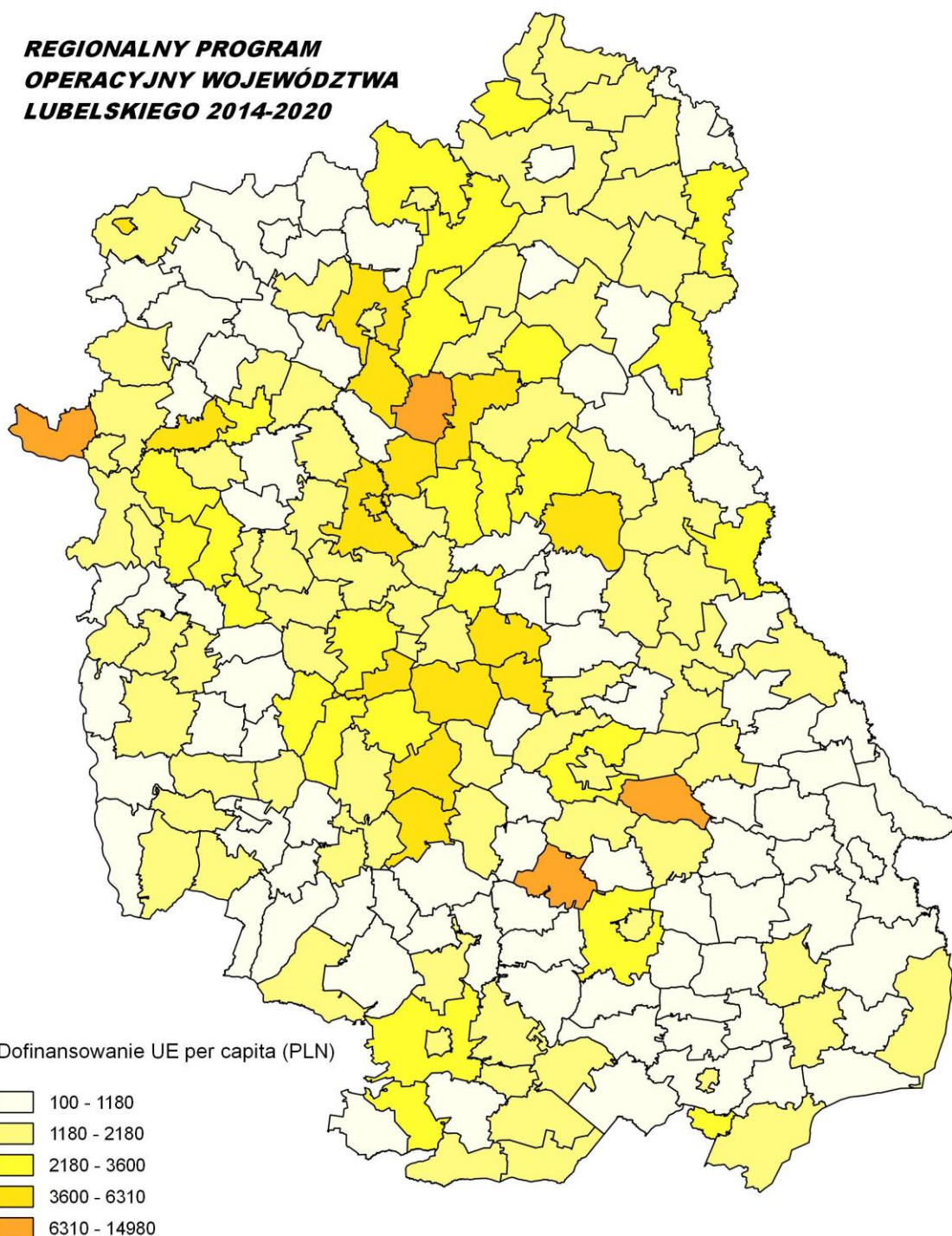

Mapa 42. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu RPO realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

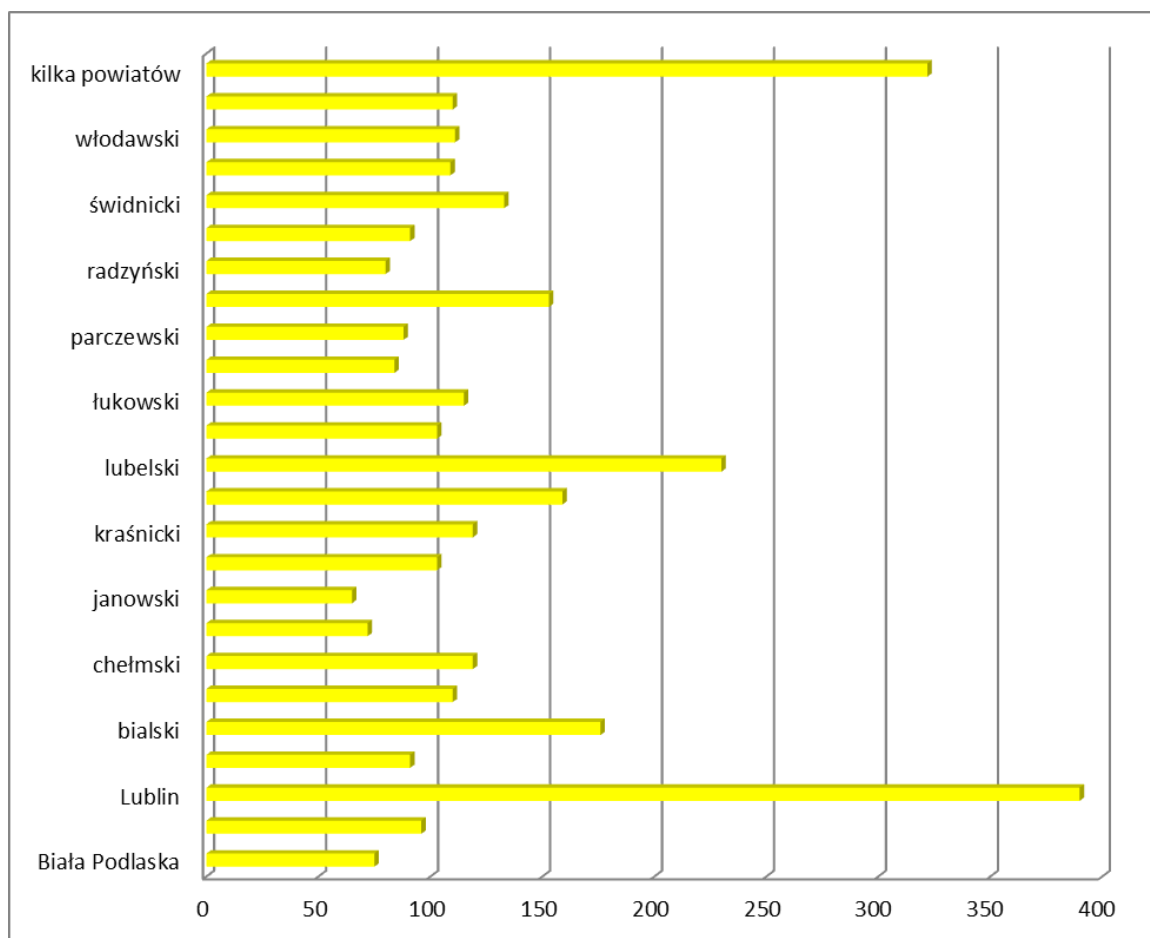
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 43. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu RPO realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Wykres 33 .Liczba realizowanych projektów w ramach RPOWL 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

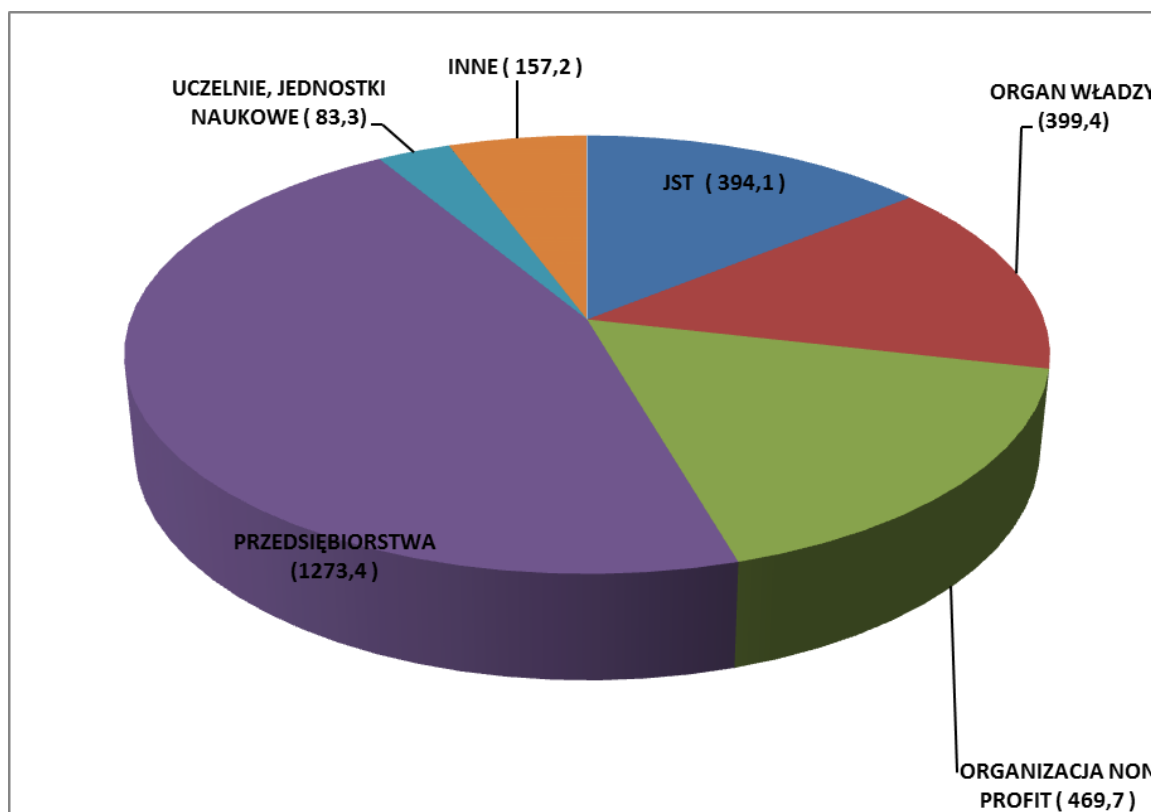

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 największy udział mają przedsiębiorstwa (1 273 mld zł, co stanowi 46% wykorzystanych środków) następnie organizacje non profit (469 mln zł 17%), jednostki samorządu terytorialnego oraz organ władzy (po 14% środków wykorzystanych do tej pory w ramach Programu) i inne (6%) oraz uczelnie i jednostki naukowe (3%). (Wykres 34).

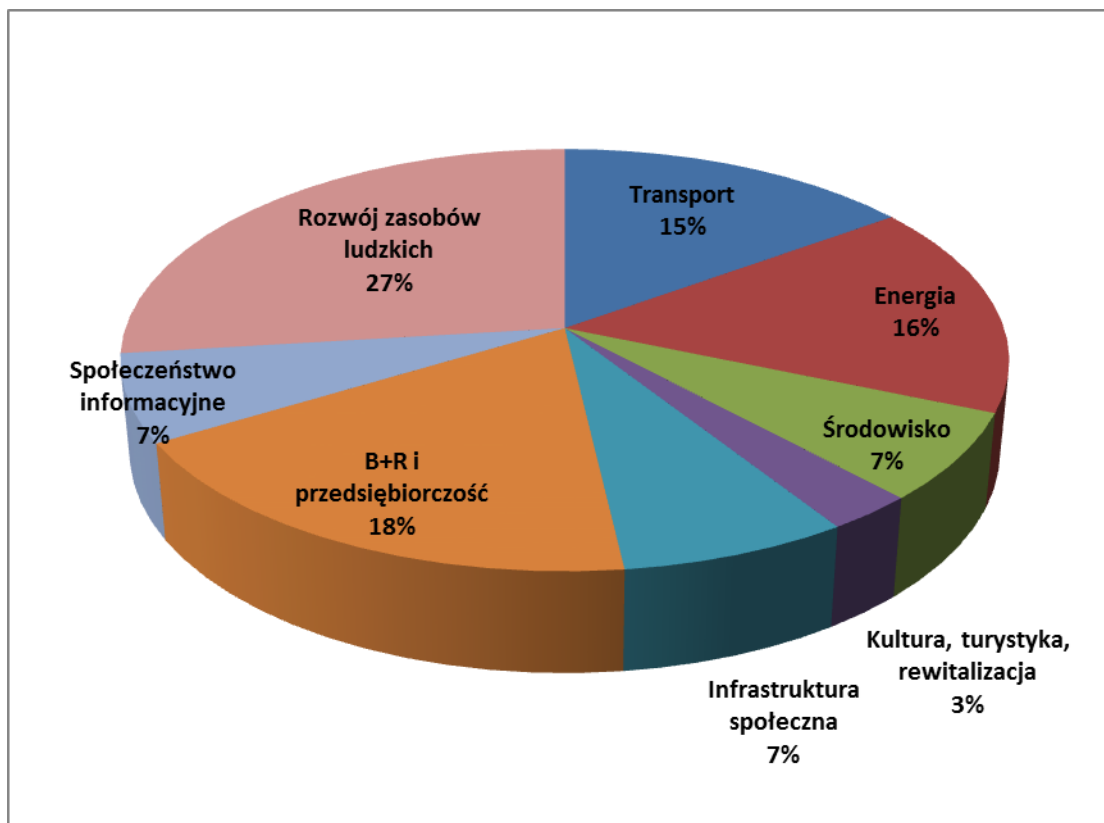
Wykres 34. Wartość dofinansowania projektów w ramach RPO WL 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów (mln PLN).

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne, zauważalny jest przeważający udział projektów realizowanych z zakresu „Rozwoju zasobów ludzkich” (ponad 1,4 mld zł i stanowią one 27% wszystkich realizowanych na terenie województwa projektów) następnie: „B+R i przedsiębiorczość” (ponad 952 mln zł (18%), „Energii” (ponad 852 mln zł 16%), „Transportu” (ponad 785 mln zł 15%). W dalszej kolejności uplasowały się takie obszary tematyczne jak: „Środowisko” (ponad 352 mln zł i stanowią one 7%), „Infrastruktura społeczna (ponad 379 mln zł (7%) oraz „Społeczeństwo informacyjne” (ponad 350 mln zł 7%) oraz „Kultura, turystyka i rewitalizacja” 146 mln (3%). (Wykres 35).

Wykres 35. Wartości dofinansowania UE programu RPO 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne (%).

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

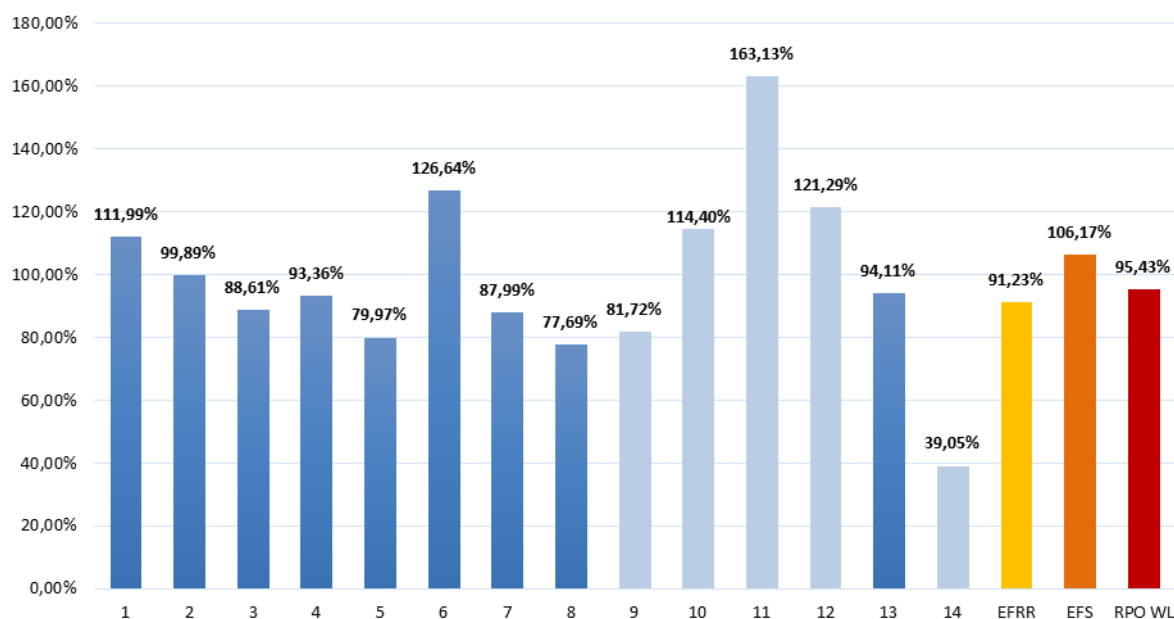
Nabory wniosków o dofinansowanie

Od początku uruchomienia programu do dnia 31 lipca 2018 roku ogłoszono **159** naborów wniosków o dofinansowanie, w trybie konkursowym i pozakonkursowym, w ramach których ogólna pula środków przeznaczona na dofinansowanie projektów wyniosła **9 503 074 656,98 PLN**, w tym **9 099 433 666,50 PLN** dofinansowania z UE, co stanowi **95,43%** alokacji na Program, w tym:

- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** ogłoszono **85** naborów wniosków o dofinansowanie, w ramach których kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów wyniosła **6 253 016 026,51 PLN** dofinansowania z UE, co stanowi **91,23%** alokacji Programu z EFRR;
- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Społecznego** ogłoszono **74** nabory wniosków o dofinansowanie, w ramach których kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów wyniosła **2 846 417 639,99 PLN**, co stanowi **106,17%** alokacji Programu z EFS.

Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonych naborów zamieszczone zostały na Wykres 36.

Wykres 36. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach ogłoszonych naborów wniosków o dofinansowanie jako % alokacji na Osie Priorytetowe i Program

Źródło: Opracowanie „Stanu wykorzystania środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, stan na 31.07.2018r.

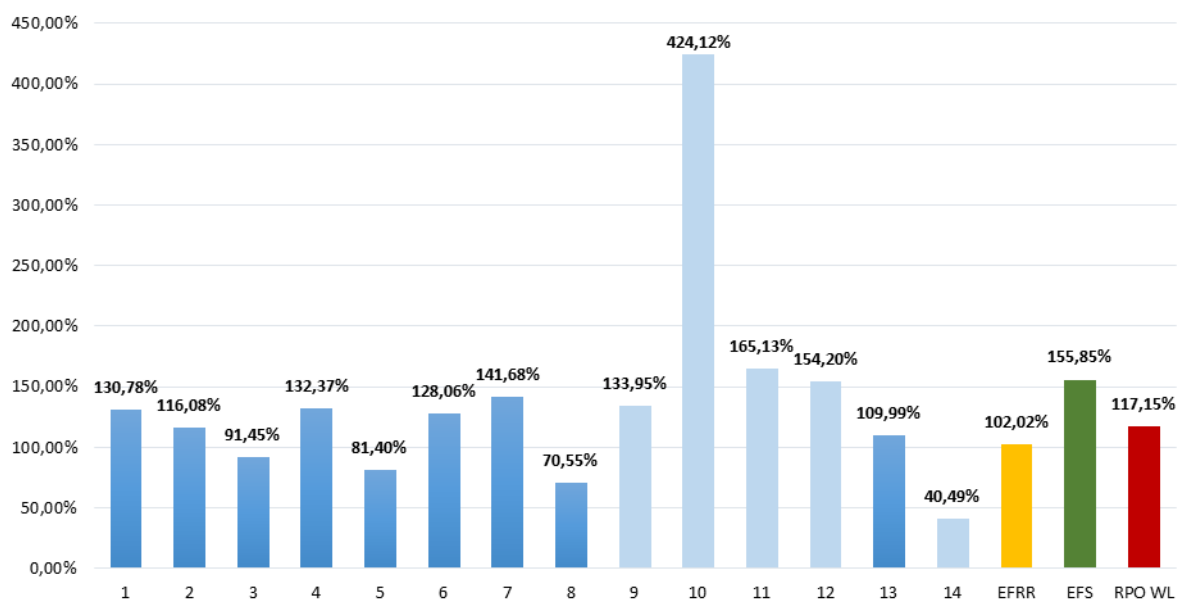
Złożone wnioski o dofinansowanie

Od początku uruchomienia Programu w odpowiedzi na ogłoszone nabory wniosków o dofinansowanie złożono **6 207** wniosków o dofinansowanie, w których autorzy projektów wnioskowali o **11 170 469 568,94 PLN** dofinansowania z UE, co stanowi **122,76%** alokacji przewidzianej na ogłoszone nabory wniosków o dofinansowanie oraz **117,15%** alokacji na Program, w tym:

- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** złożono **3 100** wniosków o dofinansowania o łącznej wartości dofinansowania z EFRR wynoszącej **6 992 064 779,93 PLN**, co stanowi **111,82%** alokacji przewidzianej na ogłoszone nabory wniosków o dofinansowanie oraz **102,02%** alokacji na Program z EFRR;
- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Społecznego** złożono **3 107** wniosków o dofinansowanie o łącznej wartości dofinansowania z EFS wynoszącej **4 178 404 789,01 PLN**, co stanowi **146,80%** alokacji przewidzianej na ogłoszone nabory wniosków o dofinansowanie oraz **155,85%** alokacji na Program z EFS.

Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonych naborów zamieszczone zostały na Wykres 37.

Wykres 37. Wnioskowana wartość dofinansowania z UE w złożonych wnioskach o dofinansowanie jako % alokacji na Oś Priorytetową i Program.

Źródło: Opracowanie „Stanu wykorzystania środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, stan na 31.07.2018r.

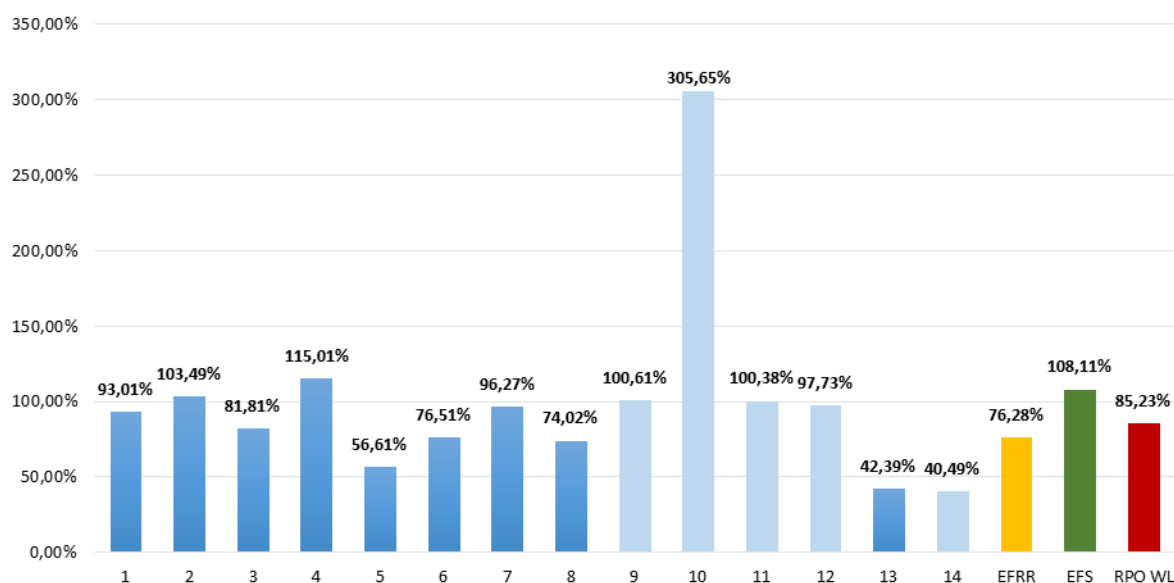
Wnioski o dofinansowanie poprawne formalnie

Od początku uruchomienia Programu na ocenie formalnej pozytywnie oceniono **4 071** wniosków o dofinansowanie na całkowitą wartość projektów **11 496 041 506,03 PLN**, w których Beneficjenci wnioskowali o **8 126 399 492,82 PLN** dofinansowania z UE, co stanowi **85,23%** środków z UE w ramach RPO WL na lata 2014-2020, w tym:

- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** na ocenie formalnej pozytywnie oceniono **2 094** wniosków o dofinansowanie o łącznej wartości dofinansowania z EFRR wynoszącej **5 228 091 219,53 PLN**, co stanowi **76,28%** alokacji na Program z EFRR;
- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Społecznego** na ocenie formalnej pozytywnie oceniono **1 977** wniosków o dofinansowanie o łącznej wartości dofinansowania z EFS wynoszącej **2 898 308 273,29 PLN**, co stanowi **108,11%** alokacji na Program z EFS.

Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonych naborów zamieszczone zostały na Wykres 38.

Wykres 38. Wnioskowana wartość dofinansowania z UE we wnioskach o dofinansowanie po ocenie formalnej jako % alokacji na Oś Priorytetową i Program

Źródło: Opracowanie „Stanu wykorzystania środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, stan na 31.07.2018r.

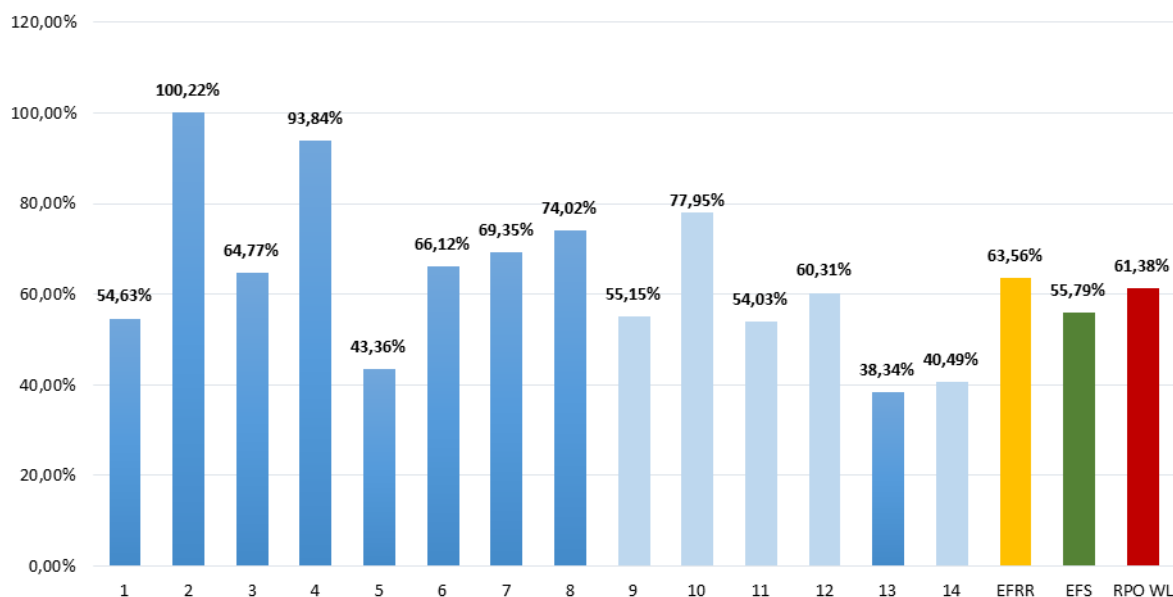
Wnioski zatwierdzone do realizacji

Od początku uruchomienia Programu do realizacji zatwierdzono **2 562** wniosków o dofinansowanie na całkowitą wartość projektów wynoszącą **8 326 784 190,96 PLN**, przy dofinansowaniu z UE wynoszącym **5 852 300 319,91 PLN**, co stanowi **61,38%** środków z UE w ramach RPO WL na lata 2014-2020, w tym:

- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** do realizacji zatwierdzono **1 496** wniosków o dofinansowanie o łącznej wartości dofinansowania z EFRR wynoszącej **4 356 553 111,72 PLN**, co stanowi **63,56%** alokacji na Program z EFRR;
- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Społecznego** do realizacji zatwierdzono **1 066** wnioski o dofinansowanie o łącznej wartości dofinansowania z EFS wynoszącej **1 495 747 208,19 PLN**, co stanowi **55,79%** alokacji na Program z EFS.

Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonych naborów zamieszczone zostały na Wykres 39.

Wykres 39. Wnioskowana wartość dofinansowania z UE we wnioskach o dofinansowanie zatwierdzonych do realizacji jako % alokacji na Oś Priorytetową i Program

Źródło: Opracowanie „Stanu wykorzystania środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, stan na 31.07.2018r.

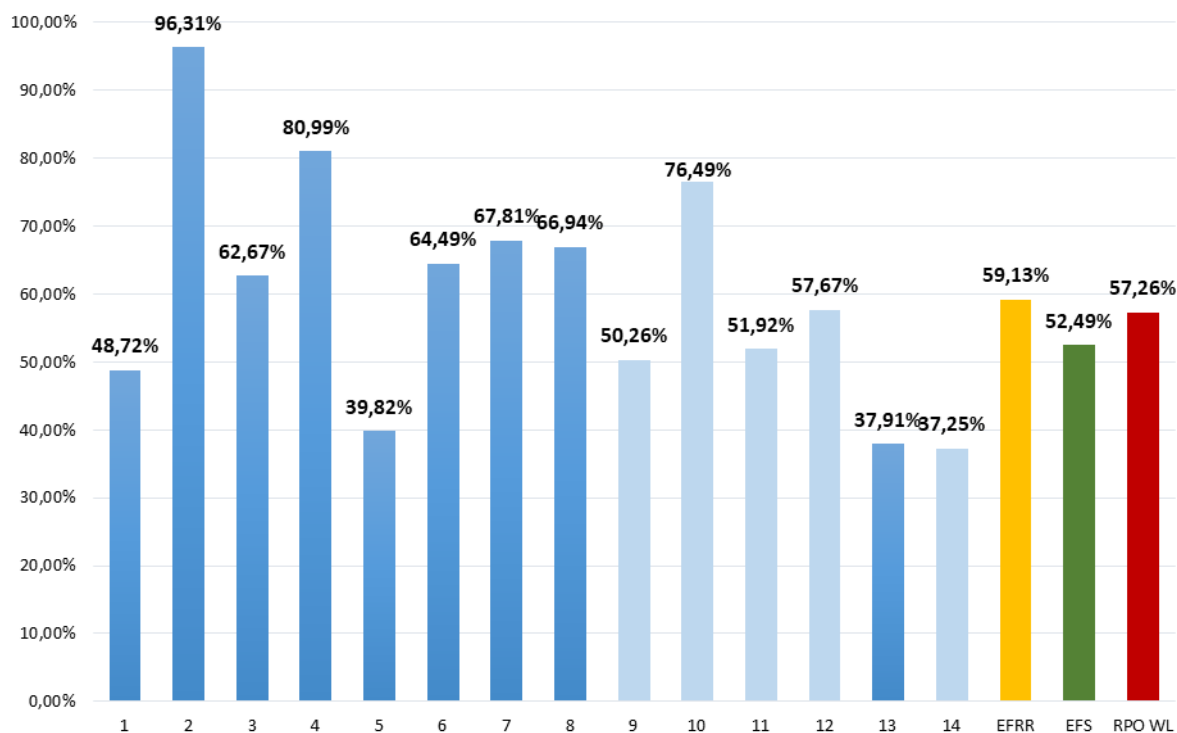
Umowy o dofinansowanie

Od początku uruchomienia Programu podpisano **2 377** umów o dofinansowanie na całkowitą wartość projektów wynoszącą **7 746 993 205,86 PLN**, przy dofinansowaniu z UE wynoszącym **5 459 926 107,31 PLN**, co stanowi **57,26%** środków z UE w ramach RPO WL na lata 2014-2020, w tym:

- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** podpisano **1 357** umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości dofinansowania z EFRR wynoszącej **4 052 815 481,20 PLN**, co stanowi **59,13%** alokacji na Program z EFRR;
- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Społecznego** podpisano **1 020** umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości dofinansowania z EFS wynoszącej **1 407 110 626,11 PLN**, co stanowi **52,49%** alokacji na Program z EFS.

Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonych naborów zamieszczone zostały na Wykres 40.

Wykres 40. Wartość dofinansowania z UE w podpisanych umowach o dofinansowanie jako % alokacji na Oś Priorytetową i Program

Źródło: Opracowanie „Stanu wykorzystania środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, stan na 31.07.2018r.

Wnioski o płatność

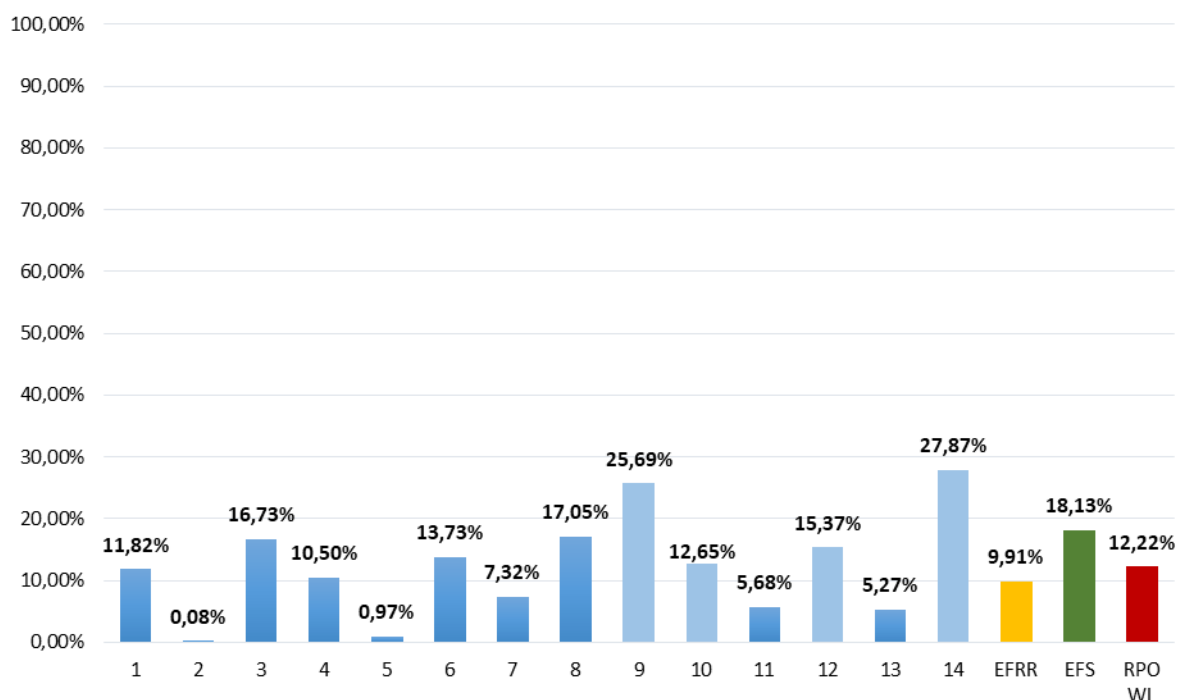
Od początku uruchomienia Programu zatwierdzono wnioski o płatność o łącznej wartości **1 165 461 466,90 PLN**, dofinansowania z UE, co stanowi **12,22%** środków z UE w ramach RPO WL na lata 2014-2020, w tym:

- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** zatwierdzono wnioski o płatność o łącznej wartości dofinansowania z EFRR wynoszącej **679 448 706,96 PLN**, co stanowi **9,91%** alokacji na Program z EFRR;
- w ramach Priorytetów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Społecznego** zatwierdzono wnioski o płatność o łącznej wartości dofinansowania z EFS wynoszącej **486 012 759,94 PLN**, co stanowi **18,13%** alokacji na Program z EFS.

Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonych naborów zamieszczone zostały na Wykres 41.

Wykres 41. Wartość dofinansowania z UE w zatwierdzonych wnioskach o płatność jako % alokacji na Oś Priorytetową i Program

Źródło: Opracowanie „Stanu wykorzystania środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, stan na 31.07.2018r.

Certyfikacja do KE

Od początku uruchomienia Programu Instytucja Zarządzająca RPO WL przekazała do Komisji Europejskiej wnioski o płatność okresową na łączną kwotę wydatków kwalifikowalnych wynoszącą **1 303 419 569,72 PLN**, w tym **1 107 925 774,62 PLN** wnioskowanego wkładu UE, co stanowi **11,62%** alokacji na Program, w tym:

- w ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przekazano wnioski o płatność okresową na łączną wnioskowaną kwotę wkładu UE wynoszącą **704 266 303,74 PLN**, co stanowi **10,28%** alokacji na Program z EFRR;
- w ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego przekazano wnioski o płatność okresową na łączną wnioskowaną kwotę wkładu UE wynoszącą **403 659 470,88 PLN**, co stanowi **15,06%** alokacji na Program z EFS.

3.3. *Wspólna Polityka Rolna 2014-2020*

3.3.1. **Wsparcie rozwoju województwa lubelskiego ze środków Wspólnej Polityki Rolnej.**

Artykuł 39 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej określa cele szczegółowe Wspólnej Polityki Rolnej, zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej:

- Zwiększenie wydajności rolnictwa przez wspieranie postępu technicznego oraz optymalne wykorzystanie czynników produkcji, zwłaszcza siły roboczej;
- Zapewnienie rolnikom godnego poziomu życia;
- Stabilizowanie rynków;
- Zagwarantowanie bezpieczeństwa dostaw;
- Zapewnienie konsumentom rozsądnych cen.

Jak zatem widać, nawet tak ogólnie określone cele skierowane są na ochronę interesów zarówno producentów, jak i konsumentów, a więc wymuszają zrównoważony rozwój wsi i obszarów wiejskich. Do realizacji tych celów przyjęto dwa filary wsparcia:

I filar składający się z dwóch rodzajów wsparcia:

- **Wspólna organizacja rynku produktów rolnych (WORR)**, ukierunkowana na określone produkty rolne: Obejmuje ona aspekt wewnętrzny (interwencję na rynku, zasady dotyczące wprowadzania do obrotu i organizacji producentów) oraz aspekt zewnętrzny dotyczący handlu z państwami trzecimi (certyfikacja importu i eksportu, cła przywozowe, zarządzanie kontyngentami taryfowymi, refundacje wywozowe itp.). WORR ustala również zasady konkurencji obowiązujące przedsiębiorstwa i przepisy dotyczące pomocy państwa. WORR obejmuje także przepisy ogólne dotyczące środków nadzwyczajnych (zwłaszcza takich jak zapobieganie zakłóceniom na rynku powodowanym wahaniami cen lub innymi wydarzeniami, środki wsparcia związane z chorobami zwierząt oraz utratą zaufania konsumentów wynikającą z istnienia zagrożeń dla zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt lub roślin, jak również środki dotyczące wspólnych działań w okresie poważnych zakłóceń równowagi na rynkach) oraz nowej rezerwy na wypadek kryzysu w sektorze rolnym. WORR jest finansowana z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG);
- **Płatności bezpośrednie dla rolników**, W stosunku do poprzedniej perspektywy unijnej środki finansowe mają być bardziej skierowane na dopłaty obszarowe, a mniej na dopłaty do produkcji. System oddzielania pomocy dla rolnictwa od produkcji i zapewniania ogólnego wsparcia dochodów, który zaczął obowiązywać w 2003 roku, zostanie zastąpiony systemem, w którym każdy element powiązany jest z określonymi celami. Jednolite płatności na gospodarstwo zostały zastąpione systemem wielofunkcyjnych płatności, składającym się z następujących siedmiu elementów: 1) „płatność podstawowa” na hektar, której poziom powinien zostać ujednolicony zgodnie z krajowymi lub regionalnymi kryteriami ekonomicznymi lub administracyjnymi i która ma podlegać procesowi konwergencji (tzw. konwergencji wewnętrznej); 2) składowa

„zielona”, w postaci dodatkowego wsparcia przeznaczonego na skompensowanie kosztów dóbr publicznych dla środowiska, których rynek nie wynagradza; 3) płatność dodatkowa dla młodych rolników; 4) „płatność redystrybucyjna”, pozwalająca zwiększyć wsparcie na pierwsze hektary gospodarstwa; 5) dodatkowe wsparcie dochodów na obszarach o szczególnych ograniczeniach naturalnych; 6) wsparcie powiązane z produkcją na rzecz określonych obszarów lub rodzajów gospodarki rolnej, przyznawane ze względów gospodarczych lub społecznych; 7) dobrowolny uproszczony system dla drobnych producentów rolnych, otrzymujących mniej niż 1 250 euro. Stosowanie trzech pierwszych składowych jest dla państw członkowskich obowiązkowe, a czterech ostatnich – dobrowolne.

II filar ukierunkowany na rozwój obszarów wiejskich. Obejmuje sześć priorytetowych obszarów:

- Promowanie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie (stworzenie bazy wiedzy na obszarach wiejskich; zacieśnienie więzi między rolnictwem, leśnictwem i sektorem badań naukowych);
- Poprawa rentowności i konkurencyjności wszystkich rodzajów rolnictwa, promowanie innowacyjnych technologii rolnych i zrównoważone zarządzanie lasami;
- Promowanie organizacji łańcucha żywnościowego, dobrostanu zwierząt i zarządzania ryzykiem w sektorze rolnictwa;
- Odtwarzanie, ochrona i wzmacnianie ekosystemów rolnych i leśnych (różnorodność biologiczna, woda, gleba);
- Promowanie skutecznego wykorzystania zasobów (woda, energia) oraz wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną (wykorzystanie energii odnawialnych, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, ochrona i składowanie dwutlenku węgla);
- Wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego (ułatwienie tworzenia zatrudnienia, promowanie rozwoju lokalnego, ułatwienie dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnych).

W celu wdrożenia przygotowany został Program Rozwoju Obszarów Wiejskich finansowany z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). W okresie 2014–2020 planowane łączne środki przeznaczone na dopłaty bezpośrednie w skali kraju wyniosą 23,7 mld euro, w tym 23,5 mld euro będzie pochodzić ze środków Unii Europejskiej, a 0,2 mld euro z wkładu krajowego.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020, będący głównym narzędziem wdrażania II filaru WPR, dysponować będzie w całej Polsce środkami publicznymi w kwocie 13,6 mld euro, w tym 8,7 mld euro z budżetu UE (EFRROW) i 4,9 mld euro wkładu krajowego. PROW 2014–2020 jest realizowany w oparciu o 15 działań:

M01 – Transfer wiedzy i działalność informacyjna,

M02 – Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw,

M03 – Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych,

M04 – Inwestycje w środki trwałe,

M05 – Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych,
M06 – Rozwój gospodarstw i działalności rolniczej,
M07 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich,
M08 – Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów,
M09 – Tworzenie grup i organizacji producentów,
M10 – Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne,
M11 – Rolnictwo ekologiczne,
M13 – Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami,
M16 – Współpraca,
M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER,
M20 – Pomoc techniczna.

Powyższe działania są bezpośrednio powiązane z niektórymi celami tematycznymi określonymi w Umowie Partnerstwa:

CT1. „Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji” koresponduje z działaniami M01, M02 i M16 PROW,

CT3. „Podnoszenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw” jest realizowany poprzez działania M01, M02, M04, M06, M07, M09 i M16,

CT5. „Propagowanie przystosowywania się do zmian klimatu, zapobiegania zagrożeniom i zarządzania ryzykiem” powiązany jest z działaniami M01 i M05,

CT6. „Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystywania zasobów” jest wspierany przez działania M01, M04, M10, M11 i M13,

CT8. „Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wspieranie mobilności siły roboczej” jest współrealizowany przez działanie M06,

CT9. „Promowanie włączenia społecznego oraz zwalczanie ubóstwa i wszelkich form dyskryminacji” jest realizowany przez działania M07 i M19,

CT10. „Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie” otrzymuje wsparcie z działania M01.

3.3.2. Systemy wsparcia bezpośredniego.

Według stanu na 30 czerwca 2018 roku w ramach płatności bezpośrednich z kampanii 2014-2017 w Polsce wypłacono łącznie 57,5 mld zł. W województwie lubelskim natomiast wypłacono w analizowanym okresie **6 mld zł**, co pozwoliło na zajęcie **3 miejsca** w kraju pod względem wartości płatności ogółem. Wyższe wartości odnotowano tylko w województwie mazowieckim i wielkopolskim.

Udział kwot płatności bezpośrednich wypłaconych w województwie lubelskim w odniesieniu do wartości płatności bezpośrednich ogółem wypłaconych w całym kraju wyniósł w analizowanym okresie 10,4%.

Pod względem wartości płatności bezpośrednich w ramach kampanii 2014-2017 (wg stanu na 30.06.2018r.) w przeliczeniu na 1 mieszkańca średnia dla Polski wyniosła 1,5 tys. zł/os. W województwie lubelskim wartość ta była zdecydowanie wyższa i osiągnęła poziom 2,8 tys. zł/os., plasując region na 2 pozycji w kraju i była tylko niższa od wartości w województwie podlaskim. (Tabela 17) (Mapa 44, Mapa 45).

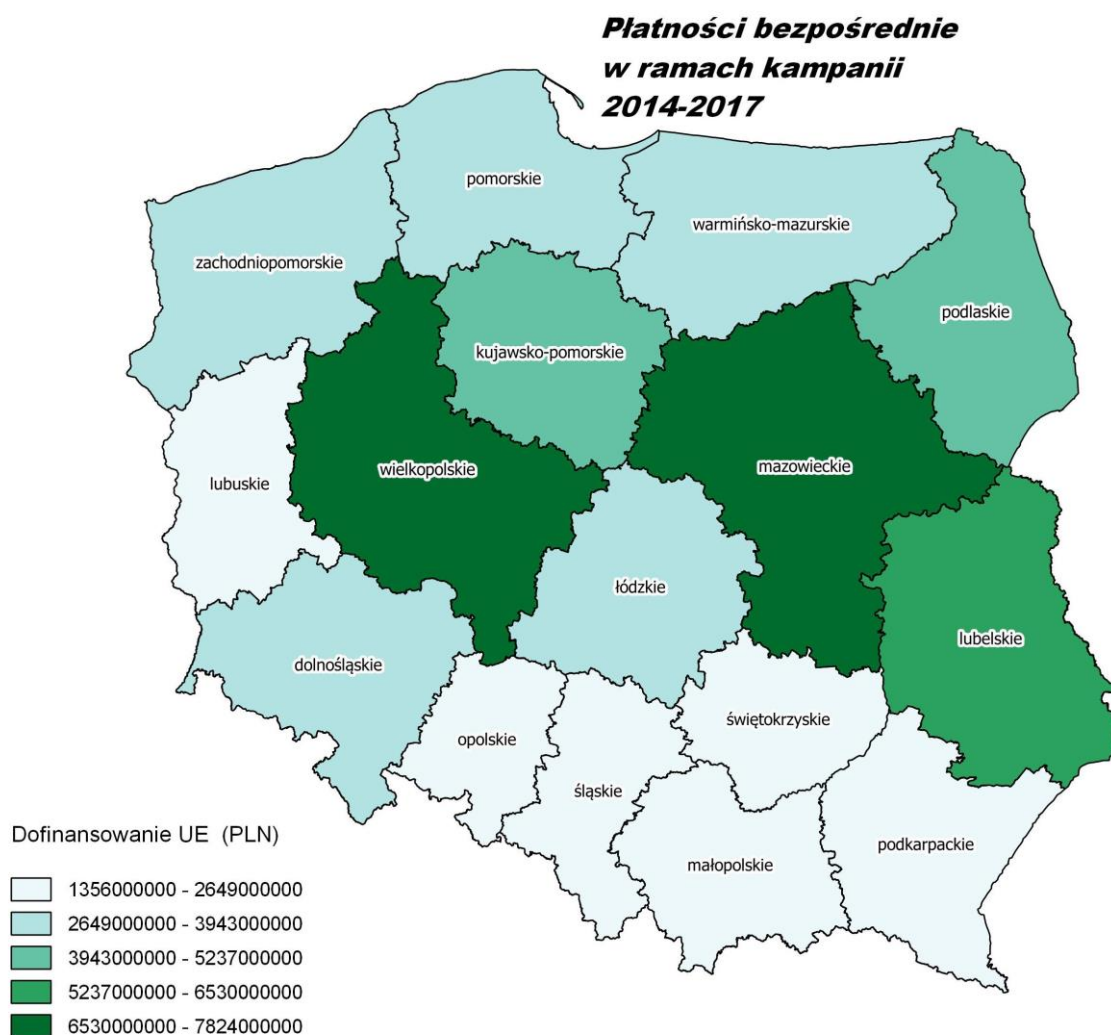
Tabela 17. Wartość płatności bezpośrednich ogółem oraz płatności per capita

Płatności bezpośrednie w ramach kampanii 2014-2017 ⁷		
Województwo	Wartość zrealizowanych płatności (PLN)	Wartość płatności bezpośrednich per capita (PLN)
DOLNOŚLĄSKIE	3 299 554 078	1 137
KUJAWSKO-POMORSKIE	4 460 032 965	2 141
LUBELSKIE	5 996 981 678	2 820
LUBUSKIE	1 495 531 919	1 471
ŁÓDZKIE	3 868 416 674	1 562
MAŁOPOLSKIE	2 005 914 347	591
MAZOWIECKIE	7 823 809 920	1 453
OPOLSKIE	1 915 741 588	1 935
PODKARPACKIE	2 052 556 932	964
PODLASKIE	4 510 121 672	3 807
POMORSKIE	2 788 562 720	1 200
ŚLĄSKIE	1 355 610 031	298
ŚWIĘTOKRZYSKIE	2 046 147 578	1 640
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	3 765 785 936	2 626
WIELKOPOLSKIE	7 035 418 052	2 016
ZACHODNIOPOMORSKIE	3 127 149 662	1 834
POLSKA	57 547 335 751	1 497

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARiMR, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

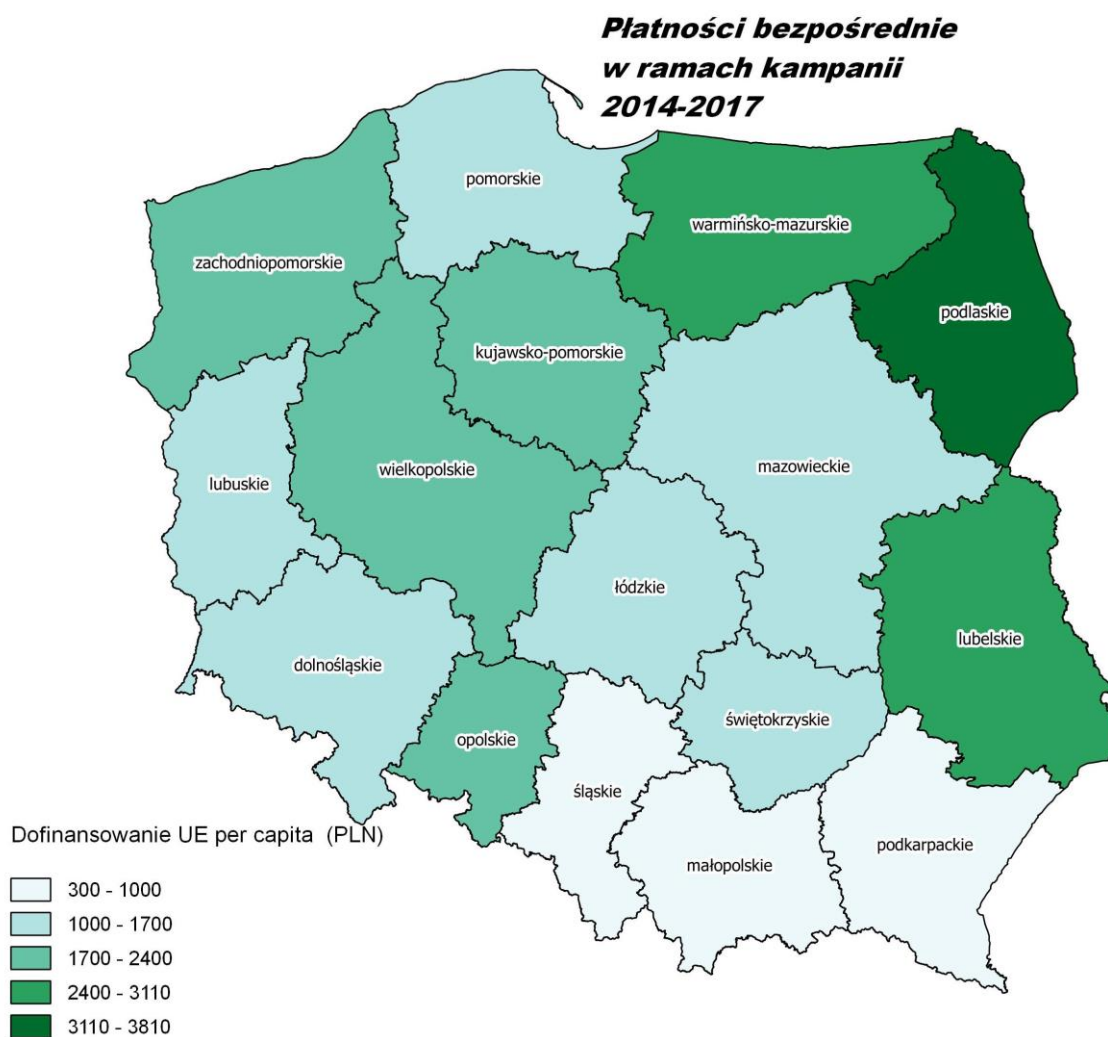
⁷ uwzględnia: JPO, UPO, Dopłaty energetyczne, Płatności cukrowe, Oddzielną płatność z tytułu owoców i warzyw, Przejściowa płatność z tytułu owoców miękkich, Wsparcie specjalne

Mapa 44. Wartość płatności bezpośrednich ogółem w ramach kampanii 2014-2017 w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARiMR, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 45. Wartość płatności bezpośrednich na 1 mieszkańca w ramach kampanii 2014-2017 w województwach w zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARIMR, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

3.3.3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w Polsce (wg stanu na I półrocze 2018 roku) wypłacono blisko 13 mld zł, z czego 1,2 mld zł w województwie lubelskim. Województwo lubelskie zajęło pod tym względem 3 miejsce w kraju, za województwami: mazowieckim, podlaskim i wielkopolskim. Liczba beneficjentów PROW w kraju wyniosła w analizowanym okresie ponad 1 mln osób, zaś w województwie lubelskim 96,7 tys. osób, plasując region na 4 pozycji pod tym względem.

Udział płatności w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 wypłaconych w województwie lubelskim w odniesieniu do wartości płatności z PROW ogółem wypłaconych w całym kraju wyniósł w analizowanym okresie 9%.

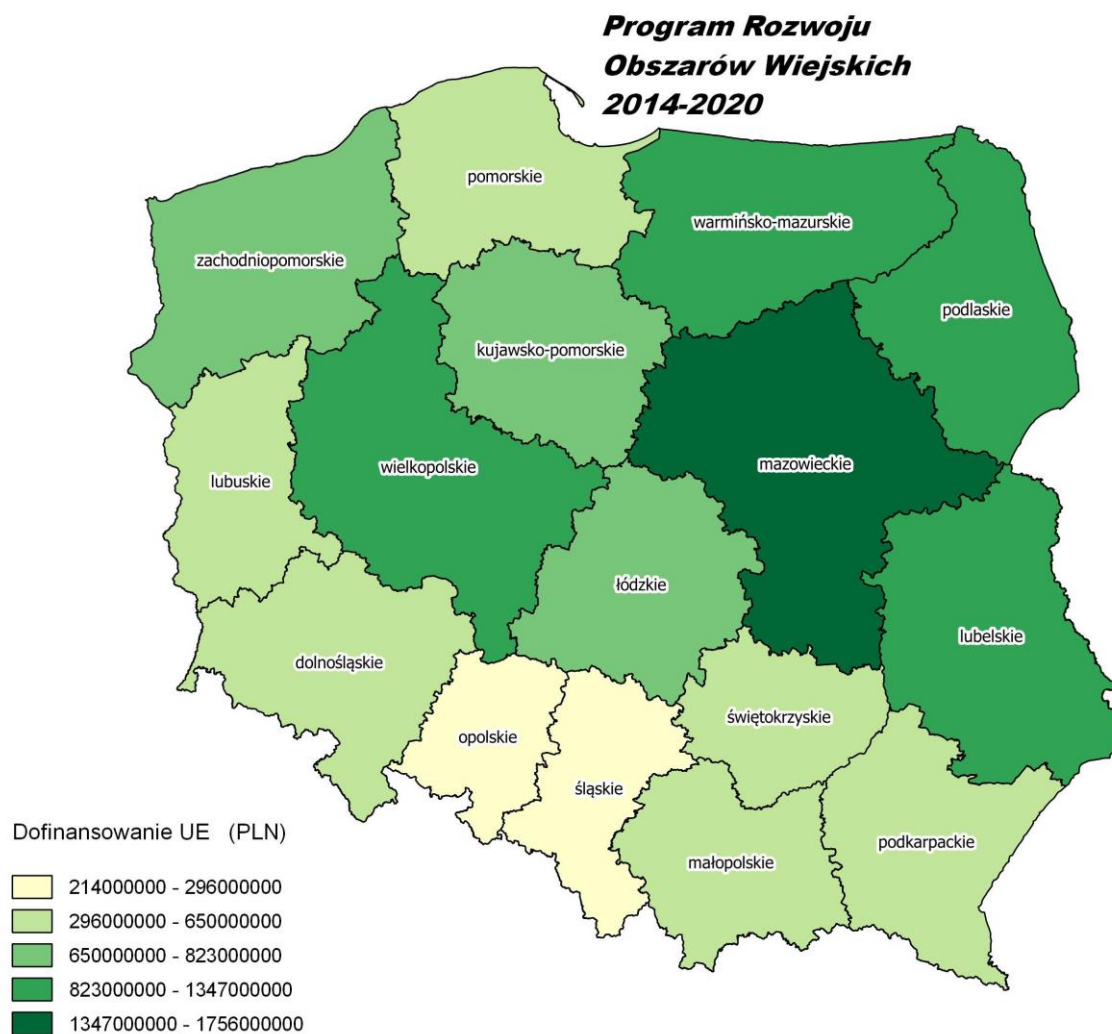
Pod względem wartości płatności z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w przeliczeniu na 1 mieszkańca średnia dla Polski wyniosła w analizowanym okresie 338 zł/os. W województwie lubelskim wartość ta była natomiast zdecydowanie wyższa i osiągnęła poziom 565 zł/os., plasując region na 3 pozycji w kraju, za województwami: podlaskim i warmińsko-mazurskim (Tabela 18) (Mapa 46, Mapa 47).

Tabela 18. Wartość płatności z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 ogółem oraz na 1 mieszkańca (wg województw)

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020			
Województwo	Liczba beneficjentów	Wartość zrealizowanych płatności (PLN)	Wartość płatności per capita (PLN)
DOLNOŚLĄSKIE	31 808	573 104 707	197
KUJAWSKO-POMORSKIE	47 276	781 765 178	375
LUBELSKIE	96 740	1 202 249 774	565
LUBUSKIE	24 829	521 972 577	513
ŁÓDZKIE	96 571	822 964 099	332
MAŁOPOLSKIE	66 823	552 473 364	163
MAZOWIECKIE	184 105	1 756 309 720	326
OPOLSKIE	11 487	213 511 082	216
PODKARPACKIE	64 726	637 578 127	299
PODLASKIE	101 754	1 346 525 880	1 137
POMORSKIE	38 053	649 688 807	280
ŚLĄSKIE	26 397	296 458 820	65
ŚWIĘTOKRZYSKIE	52 670	563 616 387	452
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	51 513	1 021 023 590	712
WIELKOPOLSKIE	102 567	1 226 857 806	352
ZACHODNIOPOMORSKIE	32 080	750 316 685	440
Cały Kraj	7	58 770 844	x
POLSKA	1 028 509	12 975 187 446	338

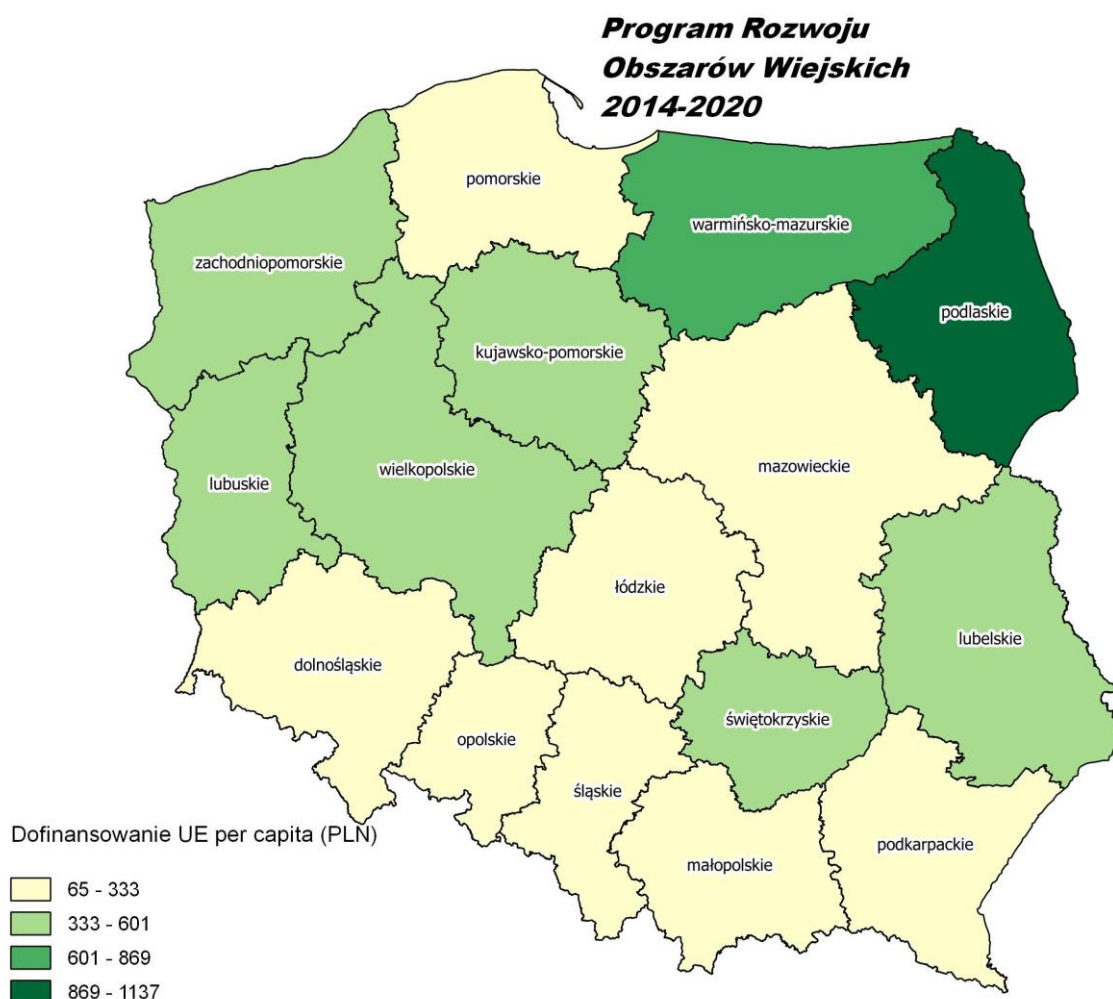
Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARiMR, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 46. Wartość płatności w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARiMR, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

Mapa 47. Wartość płatności w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w województwach w zł.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARiMR, wg stanu na dzień 30.06.2018r.

4. Efekty wdrażania funduszy unijnych 2014-2020

4.1. Efekty realizacji RPOWL 2014-2020 w województwie lubelskim⁸

W analizowanym okresie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego realizowanych jest 2 318 projektów o łącznej wartości 7,4 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 5,2 mld zł. Najważniejsze efekty realizacji tych projektów przedstawione zostały poniżej.

Długość przebudowanych dróg wojewódzkich [km]	46,52
Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej [km]	43,26
Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km]	72,63
Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków [osoby]	5 647
Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę [osoby]	17 816
Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej [osoby]	1 380
Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie [szt.]	609
Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie [osoby]	19 052
Liczba uczniów objętych wsparciem stypendialnym w programie [osoby]	1 023
Liczba uczniów objętych wsparciem stypendialnym w programie [osoby]	386
Liczba realizowanych projektów B+R [szt.]	31

---

⁸ Na podstawie danych z DRPO UMWL

Liczba wdrożonych wyników prac B+R [szt.]	26
Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych [szt.]	28
Liczba wprowadzonych innowacji procesowych [szt.]	29
Liczba wprowadzonych innowacji produktowych [szt.]	32
Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof [szt.]	43
Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof [szt.]	43
Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przed pożarami lasów [osoby]	37 123
Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przed skutkami katastrof innych niż pożary i powodzie [osoby]	291 376

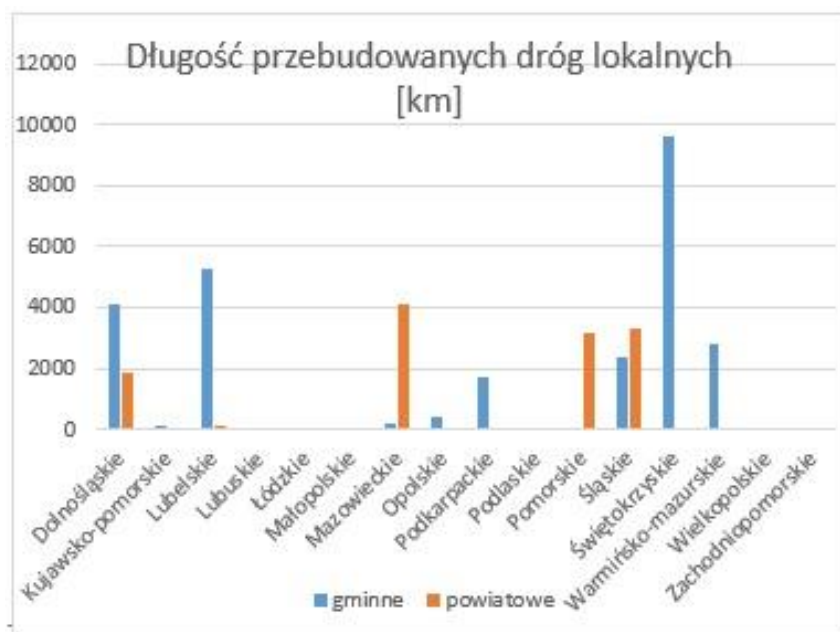
4.2. Efekty realizacji PROW 2014-2020 (krajowe i regionalne)

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w Polsce (wg stanu na I półrocze 2018 roku) wypłacono blisko 13 mld zł, z czego 1,2 mld zł w województwie lubelskim. Województwo lubelskie zajęło pod tym względem 3 miejsce w kraju, za województwami: mazowieckim, podlaskim i wielkopolskim. Efekty realizacji przedsięwzięć PROW przedstawiono poniżej.

- **Budowa lub modernizacja dróg lokalnych**

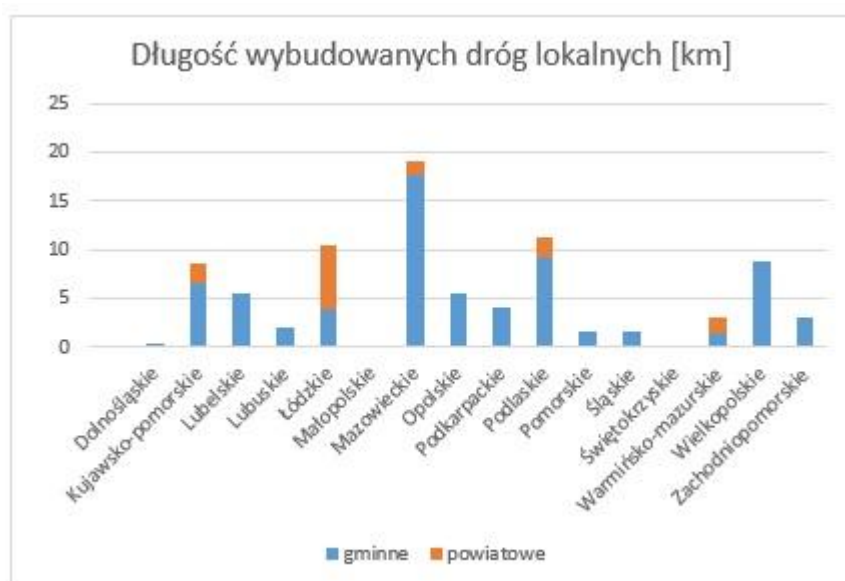
Do końca 2017r. w kraju wybudowano łącznie około 85 km dróg lokalnych (w tym 71 km dróg gminnych). Przebudowano blisko 40 tys. km dróg gminnych i powiatowych. Zmieniono nawierzchnię 35 km dróg. Wykonano ponad 19 km kanałów technologicznych w ciągu budowanych lub przebudowywanych dróg związanych z potrzebami zarządzania tymi drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Dzięki tym operacjom zapewniono dostęp do sieci drogowej 2 847 636 osobom (Wykres 42),(Wykres 43) .

Wykres 42. Długość przebudowanych dróg lokalnych (km) z PROW 2014-2020

Źródło: ARiMR, stan na 31.12.2017r.

Wykres 43. Długość wybudowanych dróg lokalnych (km) z PROW 2014-2020

Źródło: ARiMR, stan na 31.12.2017r.

Tabela 19. Zestawienie efektów rzeczowych (osiągniętych wskaźników) dla operacji typu "Budowa lub modernizacja dróg lokalnych"

Nazwa województwa	Wybudowane drogi			Przebudowane drogi			Zmiana nawierzchni dróg			Budowa kanałów technolog. w ciągu dróg			Liczba osób korzystających z ulepszonych j infrastruktury
	[km]			[km]			[km]			[km]			
	gminne	powiatowe	razem	gminne	powiatowe	razem	gminnych	powiatowych	razem	gminnych	powiatowych	razem	
Dolnośląskie	0,391	0	0,391	4078,13	1893,951	5972,078	2,22	0	2,22	0	2,352	2,352	264462
Kujawsko-pomorskie	6,442	2,167	8,609	135,92	27,597	163,517	2,684	0	2,684	0	0	0	121307
Lubelskie	5,449	0	5,449	5287,41	138,415	5425,82	0,202	0	0,202	0	0	0	186295
Lubuskie	2,048	0	2,048	55,797	2,751	58,548	7,683	0	7,683	0	0	0	71151
Łódzkie	3,905	6,456	10,361	29,131	22,728	51,859	0	0	0	0	0	0	27596
Małopolskie	0	0	0	12,729	8,168	20,897	0	0	0	3,523	3,523	7,046	44242
Mazowieckie	17,645	1,5	19,145	172,423	4073,479	4245,902	1,044	0	1,044	0,995	0,995	1,99	567716
Opolskie	5,573	0	5,573	431,251	8,205	439,456	1,208	0	1,208	0	0	0	155725
Podkarpackie	3,98	0	3,98	1714,74	54,473	1769,209	0,045	0	0,045	0	0	0	223841
Podlaskie	9,241	2,12	11,361	70,933	22,121	93,054	0	0	0	0,242	1,195	1,437	26606
Pomorskie	1,537	0	1,537	3,293	3130,98	3134,273	0	0	0	0	0	0	19946
Śląskie	1,614	0	1,614	2400,5	3310,952	5711,454	0	0	0	0	0	0	125489
Świętokrzyskie	0	0	0	9650	34,437	9684,441	4,941	0	4,941	0	1,844	1,844	556931
Warmińsko-mazurskie	1,422	1,567	2,989	2792,23	66,207	2858,434	6,822	0	6,822	0	4,598	4,598	79695
Wielkopolskie	8,753	0	8,753	39,735	8,101	47,836	8,114	0	8,114	0	0	0	317798
Zachodniopomorskie	3,029	0	3,029	31,584	30,305	61,889	0	0	0	0	0	0	58836
Razem	71,029	13,81	84,839	26905,8	12 39	738,67	34,963	0	34,963	4,76	14,507	19,267	2847636

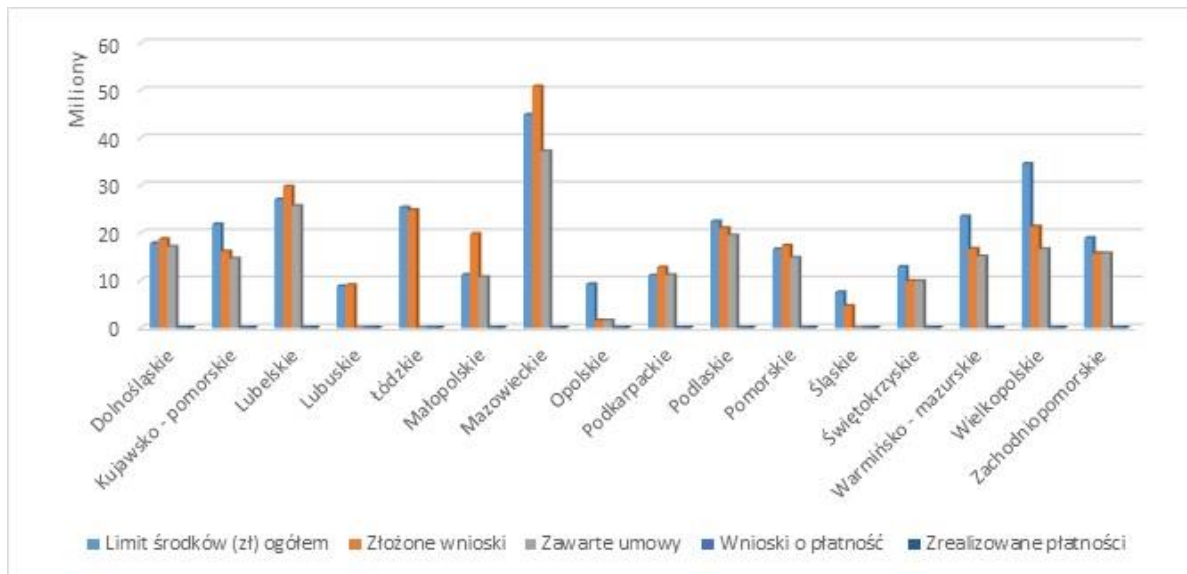
Źródło: ARiMR, stan na 31.12.2017r.

- **Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów**

Największym zainteresowaniem tego typu wsparcie cieszyło się w województwie mazowieckim, lubelskim oraz łódzkim i wielkopolskim gdzie złożono odpowiednio 36, 22 i po 19 wniosków o przyznanie pomocy (Wykres 44).

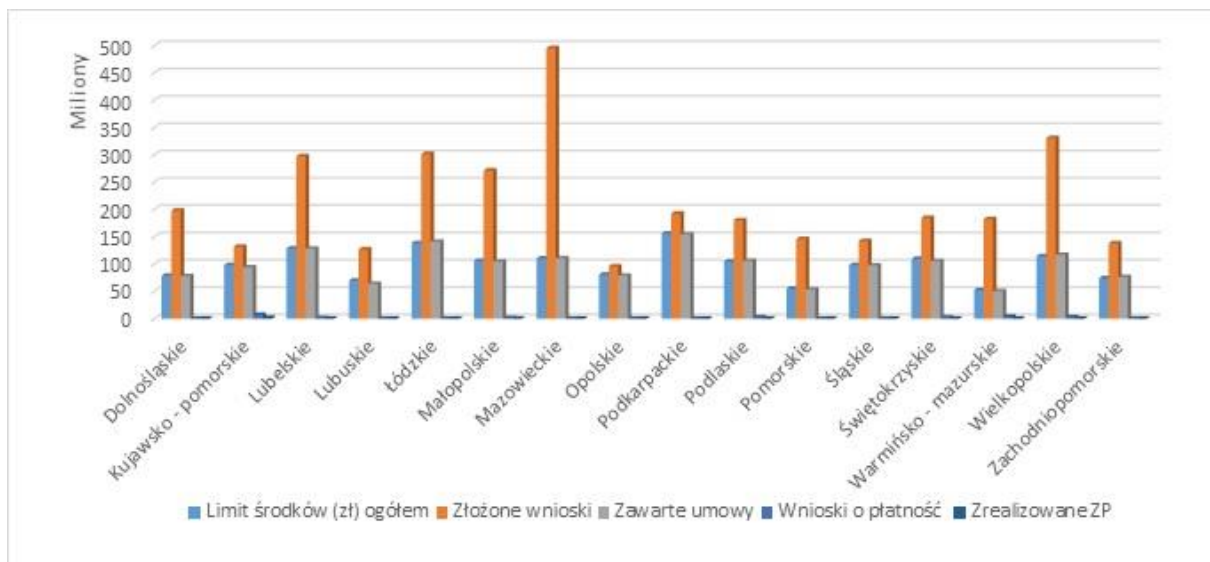
Wykres 44. Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów w ramach PROW 2014-2020

Źródło: ARiMR, stan na 31.01.2018r.

- **Gospodarka wodno-ściekowa**

Wykres 45. Gospodarka wodno-ściekowa w ramach PROW 2014-2020

Źródło: ARiMR, stan na 31.01.2018r.

4.3. Efekty realizacji Polityki Spójności 2014-2020 (krajowe)¹⁰

W ramach Polityki Spójności 2014-2020 w Polsce (wg stanu na 30 czerwca 2018 roku) 36,9 tys. projektów jest realizowanych lub oczekujących na realizację, których łączna wartości stanowi blisko 318,1 mld zł. W województwie lubelskim realizowanych jest 2 954 projektów, których wartość ogółem wynosi 17,2 mld zł, zaś wartość dofinansowania UE osiągnęła kwotę 11,4 mld zł.

Z uwagi na specyfikę programów krajowych, efekty ich realizacji przedstawiane są w ujęciu krajowym.

- **Praca i przedsiębiorczość**

578 311 osób bezrobotnych, które otrzymały wsparcie

35 003 osoby, które otrzymały bezzwrotne wsparcie na założenie firmy

12 805 wspartych przedsiębiorstw

- **Badania i rozwój**

2 467 realizowanych prac i projektów B+R

1 545 jednostek naukowych i przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R

312 wdrożonych wyników prac B+R

- **Innowacje**

1 742 innowacje produktowe

794 innowacje procesowe

437 innowacji nietechnologicznych

- **Nauka i edukacja**

36 007 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy

25 892 miejsca wychowania przedszkolnego

368 wspartych uczelni

99 wspartych przedszkoli (publicznych i niepublicznych)

---

¹⁰ www.funduszeuropejskie.gov.pl (Informacje o efektach Funduszy Europejskich

pokazują stan na 30 czerwca 2018 r. i wynikają z wniosków o płatność.

- **Transport**

359 km wybudowanych i przebudowanych dróg ekspresowych, krajowych, wojewódzkich i gminnych

284 km wybudowanych autostrad i dróg ekspresowych

825 zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej

146 zakupionych i zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego

- **Zdrowie**

66 799 osób objętych programem zdrowotnym

58 724 osoby, które zgłosiły się na badanie profilaktyczne

- **Usuwanie barier**

47 778 osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem

901 obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

Podsumowanie i wnioski

1. Raport zawiera stan oraz ocenę ważniejszych efektów rzeczowych uzyskanych w ramach wdrażania programów UE w województwie lubelskim. Ocena stanu wdrażania programów oraz realizacji projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych obejmuje zarówno aspekty finansowe, jak też wybrane ważniejsze elementy jakościowe realizowanych przedsięwzięć rozwojowych.
2. W celu zapewnienia ciągłości oceny wpływu i zakresu oddziaływania funduszy UE na rozwój regionu w raporcie wskazano, iż w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 w województwie lubelskim zrealizowanych zostało 7 574 projektów z programów Polityki Spójności o łącznej wartości 25,2 mld zł i wartości dofinansowania z UE 15,8 mld zł.
3. W ramach Wspólnej Polityki Rolnej w perspektywie 2007-2013 łączna kwota zrealizowanych wydatków w ramach płatności bezpośrednich w województwie lubelskim wyniosła 8,7 mld zł natomiast z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (wg stanu na koniec 2015 roku), zrealizowane projekty zostały dofinansowane środkami z UE w kwocie 5,1 mld zł.
4. W realizowanej aktualnie perspektywie finansowej z programów Polityki Spójności 2014-2020 w Polsce realizowanych jest ponad 36,9 tys. projektów, a ich łączna wartości wynosi blisko 318,1 mld zł, zaś wartości dofinansowania z UE przewidziana jest na poziomie 196,1 mld zł.
5. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca w ramach Polityki Spójności 2014-2020 wyniosła w kraju 5,1 tys. zł/os., a w województwie lubelskim była wyższa i opiewała na 5,3 tys. zł/os. , co plasuje region na 2 pozycji w Polsce.
6. W województwie lubelskim w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programów Polityki Spójności realizowanych jest aktualnie 2 954 projekty, których wartość ogółem wynosi 17,2 mld zł, zaś wartość dofinansowania UE osiągnęła kwotę 11,4 mld zł.
7. W strukturze realizowanych w województwie lubelskim przedsięwzięć i projektów, pod względem liczbowym zdecydowanie dominuje RPOWL z liczbą 2 318 podpisanych umów, co stanowi 78% wszystkich aktualnie realizowanych projektów do tej pory w województwie lubelskim. Pod względem wartościowym największy udział projektów

zannotowano z programów RPOWL i POIS, a udział dofinansowania z tych programów stanowi odpowiednio 46% i 31,4% programów ogółem.

8. Struktura projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Polityki Spójności w podziale na obszary tematyczne przedstawia się następująco:

- „Transport” (38%)
- „B+R przedsiębiorczości” (19%)
- „Rozwój zasobów ludzkich” (15%)
- „Energia” (13%)
- „Środowisko” (7%)
- „Infrastruktura społeczna” (5%)
- „Społeczeństwo informacyjne” (3%)
- „Kultura, turystyka, rewitalizacja” (3%)

9. W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Polityki Spójności największy udział mają przedsiębiorstwa i jednostki samorządu terytorialnego (odpowiednio 41% i 38% wartości dofinansowania w ramach analizowanych programów operacyjnych). Kolejną grupę stanowią: organy władzy, administracji rządowej (12%).

10. W ramach Wspólnej Polityki Rolnej 2014-2020, w ramach płatności bezpośrednich z kampanii 2014-2017 w Polsce wypłacono łącznie 57,5 mld zł, a w województwie lubelskim 6 mld zł. W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w Polsce wypłacono natomiast blisko 13 mld zł, z czego 1,2 mld zł w województwie lubelskim. Zarówno pod względem kwot wypłaconych w ramach płatności bezpośrednich, jak i PROW, województwo lubelskie zajęło 3 miejsce w kraju.

11. W okresie 2014-2020 do beneficjentów z województwa lubelskiego trafiło łącznie 19,3 mld zł dofinansowania (krajowe + UE), z czego z programów Polityki Spójności 12,1 mld zł (w tym 11,4 mld zł dofinansowania UE), w ramach płatności bezpośrednich 6 mld zł i w ramach PROW 1,2 mld zł. Wartość ta stanowi blisko 7% kwoty zrealizowanej dla Polski.

12. Ukształtowana w tym okresie struktura wydatkowania jest kierunkowo zgodna zarówno z głównymi potrzebami, profilem społeczno-gospodarczym regionu jaki i celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030r.).

13. Wpływ instrumentów WPR na obszary wiejskie województwa należy ocenić pozytywnie bowiem zaznaczyły się pozytywne tendencje w zakresie między innymi poprawy jakości życia, dostępu do sieci drogowej, dostępu do sieci wodno-kanalizacyjnej, nastąpiła modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych jak również szereg inwestycji w targowiska lub obiekty przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów. Zmiany o charakterze społecznym i gospodarczym zachodzące na

obszarach wiejskich mają charakter ewolucyjny i są charakterystyczne dla krajów o podobnych typach gospodarek.

14. Nastąpiło zmniejszenie liczby osób utrzymujących się wyłącznie lub głównie z pracy w gospodarstwie rolnym, wzrost uzbrojenia technicznego czynników ziemi i pracy wykorzystywanych w rolnictwie, procesy koncentracji ziemi i produkcji są naturalną konsekwencją dokonującego się rozwoju gospodarczego. Równolegle następowały procesy transferu potencjałów i zasobów z gospodarstw słabszych ekonomicznie lub źle zarządzanych do silniejszych podmiotów rolniczych lub do jednostek prowadzących działalność pozarolniczą.
15. Płatności w ramach WPR w dużym stopniu stymulowały produkcję rolniczą, a ich brak skutkowałby ograniczeniem działalności rolniczej na znacznych obszarach. Pozostałe środki kreowały i wpływały na przemiany strukturalne na wsi, restrukturyzację rolnictwa, w tym procesy modernizacji i sukcesji gospodarstw o większym potencjale produkcyjnym oraz na jakość życia na obszarach wiejskich.
16. Wpływ polityki spójności na rozwój społeczno-gospodarczy województwa lubelskiego jest pozytywny. Fundusze europejskie przyczyniły się w znacznym stopniu do wzrostu gospodarczego, wzmocnienia zarysowanych pozytywnych tendencji zmian struktury gospodarczej regionu, aktywności inwestycyjnej i pozytywnych zmian na rynku pracy.
17. W krótkim okresie potencjalne korzyści płynące z wykorzystania funduszy unijnych to większa skala inwestycji, poprawa koniunktury gospodarczej i zatrudnienia, zwiększenie dochodów ludności i wzrost popytu konsumpcyjnego. Do efektów długoterminowych zalicza się poprawę jakości kapitału ludzkiego oraz lepszy stan infrastruktury prowadzący do wzrostu efektywności małych i średnich przedsiębiorstw.
18. Szybsze tempo rozwoju gospodarki było możliwe m.in. dzięki działaniom realizowanym z programów operacyjnych. Finansowane środkami z UE nakłady infrastrukturalne oraz bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw znacząco przyczyniły się do ożywienia aktywności inwestycyjnej. Fundusze unijne spowodowały też zauważalny wzrost zatrudnienia i spadek bezrobocia.
19. Należy zwrócić uwagę, że rosnące wsparcie finansowe ze strony Programów Operacyjnych UE jest dla gospodarki regionu bardzo ważnym źródłem impulsu rozwojowego. Szczególnie zrealizowane inwestycje infrastrukturalne pozytywnie wpływają na stymulowanie gospodarki i rozwoju regionu. W wyniku realizacji projektów unijnych nastąpił wzrost konkurencyjności województwa oraz zwiększenie się jego atrakcyjności inwestycyjnej.
20. Terytorialny charakter polityki spójności przyczynił się do szybszego nadrobienia dystansu rozwojowego regionów słabiej rozwiniętych (w tym województwa lubelskiego) w stosunku do regionów bogatszych oraz spowolnienia wzrostu wewnątrz krajowego zróżnicowania poziomu rozwoju gospodarczego. Ponadto wdrażanie polityki spójności przyczyniło się także do upowszechniania nowoczesnych standardów zarządzania i konwergencji instytucjonalnej w całym sektorze publicznym.

Załącznik 1. Podział obszarów tematycznych wg kategorii interwencji¹¹

Wykorzystanie funduszy unijnych w perspektywie 2014-2020 na realizację Polityki Spójności oraz ich oddziaływanie na ważne obszary życia społeczno-gospodarczego regionu	
wg kategorii interwencji	
Transport	KI 024-044, 090
Energia	KI 005-016
Środowisko	KI 017-023, 083-089
Kultura, turystyka, rewitalizacja	KI 074-077, 091-095
Infrastruktura społeczna	KI 049-055
B+R i przedsiębiorczość	KI 001-004, 056-073
Społeczeństwo informacyjne	KI 045-048, 078-082
Rozwój zasobów ludzkich	KI 096-097, 101-123

¹¹ Podział obszarów tematycznych wg kategorii interwencji na podstawie Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) Nr 215/2014 z dnia 07 marca 2014r.

Załącznik 2. Podział form prawnych na sześć głównych rodzajów¹²

Forma prawna SL	Forma prawna zestawienie
bez szczególnej formy prawnej	inne
europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej	
europejskie zgrupowania interesów gospodarczych	
główne oddziały zagranicznych oddziałów ubezpieczeń	
główne oddziały zagranicznych zakładów reasekuracji	
inne państwowe lub samorządowe osoby prawne w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.3))	
instytucje gospodarki budżetowej	
kolumny transportu sanitarnego	
przedstawicielstwa zagraniczne	
samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	
spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	
spółdzielnie europejskie	
spółdzielnie	
towarzystwa reasekuracji wzajemnej	
towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych	
wspólnoty mieszkaniowe	
gminne samorządowe jednostki organizacyjne	
powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne	
wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne	
wspólnoty samorządowe	organ władzy, administracji rządowej
organy kontroli państwowej i ochrony prawa	
organy władzy, administracji rządowej	
państwowe jednostki organizacyjne	
sądy i trybunały	
Skarb Państwa	
cechy rzemieślnicze	organizacja non profit
federacje/konfederacje związków pracodawców	
fundacje	
pozostałe kościoły albo związki wyznaniowe	
inne organizacje podmiotów gospodarczych	
inne organizacje społeczne lub zawodowe	
izby gospodarcze	
izby rzemieślnicze	
jednostki organizacyjne związków zawodowych posiadające osobowość prawną	
jednostki terenowe stowarzyszeń posiadające osobowość prawną	
Kościół Katolicki	
kółka rolnicze	

¹² Podział form prawnych na sześć głównych rodzajów na podstawie „Mapowania form prawnych SL2014”, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

Forma prawna SL	Forma prawna zestawienie	
ogólnokrajowe reprezentacje zrzeszeń handlu i usług		
ogólnokrajowe reprezentacje zrzeszeń transportu		
ogólnokrajowe zrzeszenia międzybranżowe		
ogólnokrajowe związki międzybranżowe		
organizacje społeczne oddzielnie niewymienione niewpisane do KRS		
partie polityczne		
polskie związki sportowe		
rolnicze zrzeszenia branżowe		
samorządy gospodarcze i zawodowe niewpisane do KRS		
stowarzyszenia		
stowarzyszenia kultury fizycznej		
stowarzyszenia kultury fizycznej o zasięgu ogólnokrajowym		
stowarzyszenia niewpisane do KRS		
stowarzyszenia ogrodowe		
zrzeszenia handlu i usług		
zrzeszenia transportu		
Związek Rzemiosła Polskiego		
związki pracodawców		
związki rolniczych zrzeszeń branżowych		
związki rolników, kółek i organizacji rolniczych		
związki sportowe		
związki stowarzyszeń		
związki stowarzyszeń ogrodowych		
związki zawodowe		
związki zawodowe rolników indywidualnych		
fundusze		
przedsiębiorstwa		
		oddziały zagranicznych przedsiębiorców - duże przedsiębiorstwo
		oddziały zagranicznych przedsiębiorców - małe przedsiębiorstwo
		oddziały zagranicznych przedsiębiorców - mikroprzedsiębiorstwo
		oddziały zagranicznych przedsiębiorców - średnie przedsiębiorstwo
	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - duże przedsiębiorstwo	
	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - małe przedsiębiorstwo	
	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - mikroprzedsiębiorstwo	
	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - średnie przedsiębiorstwo	
	przedsiębiorstwa państwowe - duże przedsiębiorstwo	
	przedsiębiorstwa państwowe - małe przedsiębiorstwo	
	przedsiębiorstwa państwowe - mikroprzedsiębiorstwo	
	przedsiębiorstwa państwowe - średnie przedsiębiorstwo	
	przedsiębiorstwa zagraniczne - duże przedsiębiorstwo	
	przedsiębiorstwa zagraniczne - małe przedsiębiorstwo	

Forma prawna SL	Forma prawna zestawienie
przedsiębiorstwa zagraniczne - mikroprzedsiębiorstwo	
przedsiębiorstwa zagraniczne - średnie przedsiębiorstwo	
spółki akcyjne - duże przedsiębiorstwo	
spółki akcyjne - małe przedsiębiorstwo	
spółki akcyjne - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki akcyjne - średnie przedsiębiorstwo	
spółki cywilne prowadzące działalność na podstawie umowy zawartej zgodnie z Kodeksem cywilnym - duże przedsiębiorstwo	
spółki cywilne prowadzące działalność na podstawie umowy zawartej zgodnie z Kodeksem cywilnym - małe przedsiębiorstwo	
spółki cywilne prowadzące działalność na podstawie umowy zawartej zgodnie z Kodeksem cywilnym - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki cywilne prowadzące działalność na podstawie umowy zawartej zgodnie z Kodeksem cywilnym - średnie przedsiębiorstwo	
spółki europejskie - duże przedsiębiorstwo	
spółki europejskie - małe przedsiębiorstwo	
spółki europejskie - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki europejskie - średnie przedsiębiorstwo	
spółki jawne - duże przedsiębiorstwo	
spółki jawne - małe przedsiębiorstwo	
spółki jawne - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki jawne - średnie przedsiębiorstwo	
spółki komandytowe - duże przedsiębiorstwo	
spółki komandytowe - małe przedsiębiorstwo	
spółki komandytowe - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki komandytowe - średnie przedsiębiorstwo	
spółki komandytowo-akcyjne - duże przedsiębiorstwo	
spółki komandytowo-akcyjne - małe przedsiębiorstwo	
spółki komandytowo-akcyjne - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki komandytowo-akcyjne - średnie przedsiębiorstwo	
spółki partnerskie - duże przedsiębiorstwo	
spółki partnerskie - małe przedsiębiorstwo	
spółki partnerskie - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki partnerskie - średnie przedsiębiorstwo	
spółki przewidziane w przepisach innych ustaw niż Kodeks spółek handlowych i Kodeks cywilny lub formy prawne, do których stosuje się przepisy o spółkach - duże przedsiębiorstwo	
spółki przewidziane w przepisach innych ustaw niż Kodeks spółek handlowych i Kodeks cywilny lub formy prawne, do których stosuje się przepisy o spółkach - małe przedsiębiorstwo	
spółki przewidziane w przepisach innych ustaw niż Kodeks spółek handlowych i Kodeks cywilny lub formy prawne, do których stosuje się przepisy o spółkach - mikroprzedsiębiorstwo	

Forma prawna SL	Forma prawna zestawienie
spółki przewidziane w przepisach innych ustaw niż Kodeks spółek handlowych i Kodeks cywilny lub formy prawne, do których stosuje się przepisy o spółkach - średnie przedsiębiorstwo	
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - duże przedsiębiorstwo	
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - małe przedsiębiorstwo	
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - średnie przedsiębiorstwo	
inne niepubliczne jednostki organizacyjne systemu oświaty - duże przedsiębiorstwo	szkoły, uczelnie, jednostki naukowe
inne niepubliczne jednostki organizacyjne systemu oświaty - małe przedsiębiorstwo	
inne niepubliczne jednostki organizacyjne systemu oświaty - mikroprzedsiębiorstwo	
inne niepubliczne jednostki organizacyjne systemu oświaty - średnie przedsiębiorstwo	
inne publiczne jednostki organizacyjne systemu oświaty	
instytuty badawcze	
jednostki badawczo-rozwojowe	
niepubliczne gimnazja	
niepubliczne placówki systemu oświaty - duże przedsiębiorstwo	
niepubliczne placówki systemu oświaty - małe przedsiębiorstwo	
niepubliczne placówki systemu oświaty - mikroprzedsiębiorstwo	
niepubliczne placówki systemu oświaty - średnie przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły artystyczne - duże przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły artystyczne - małe przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły artystyczne - mikroprzedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły artystyczne - średnie przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły podstawowe - duże przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły podstawowe - małe przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły podstawowe - mikroprzedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły podstawowe - średnie przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne - duże przedsiębiorstwo	

Forma prawna SL	Forma prawna zestawienie
niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne - małe przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne - mikroprzedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne - średnie przedsiębiorstwo	
niepubliczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty - duże przedsiębiorstwo	
niepubliczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty - małe przedsiębiorstwo	
niepubliczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty - mikroprzedsiębiorstwo	
niepubliczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty - średnie przedsiębiorstwo	
przedszkola niepubliczne - duże przedsiębiorstwo	
przedszkola niepubliczne - małe przedsiębiorstwo	
przedszkola niepubliczne - mikroprzedsiębiorstwo	
przedszkola niepubliczne - średnie przedsiębiorstwo	
przedszkola publiczne	
publiczne gimnazja	
publiczne placówki systemu oświaty	
publiczne szkoły artystyczne	
publiczne szkoły podstawowe	
publiczne szkoły ponadgimnazjalne	
publiczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty	
uczelnie	